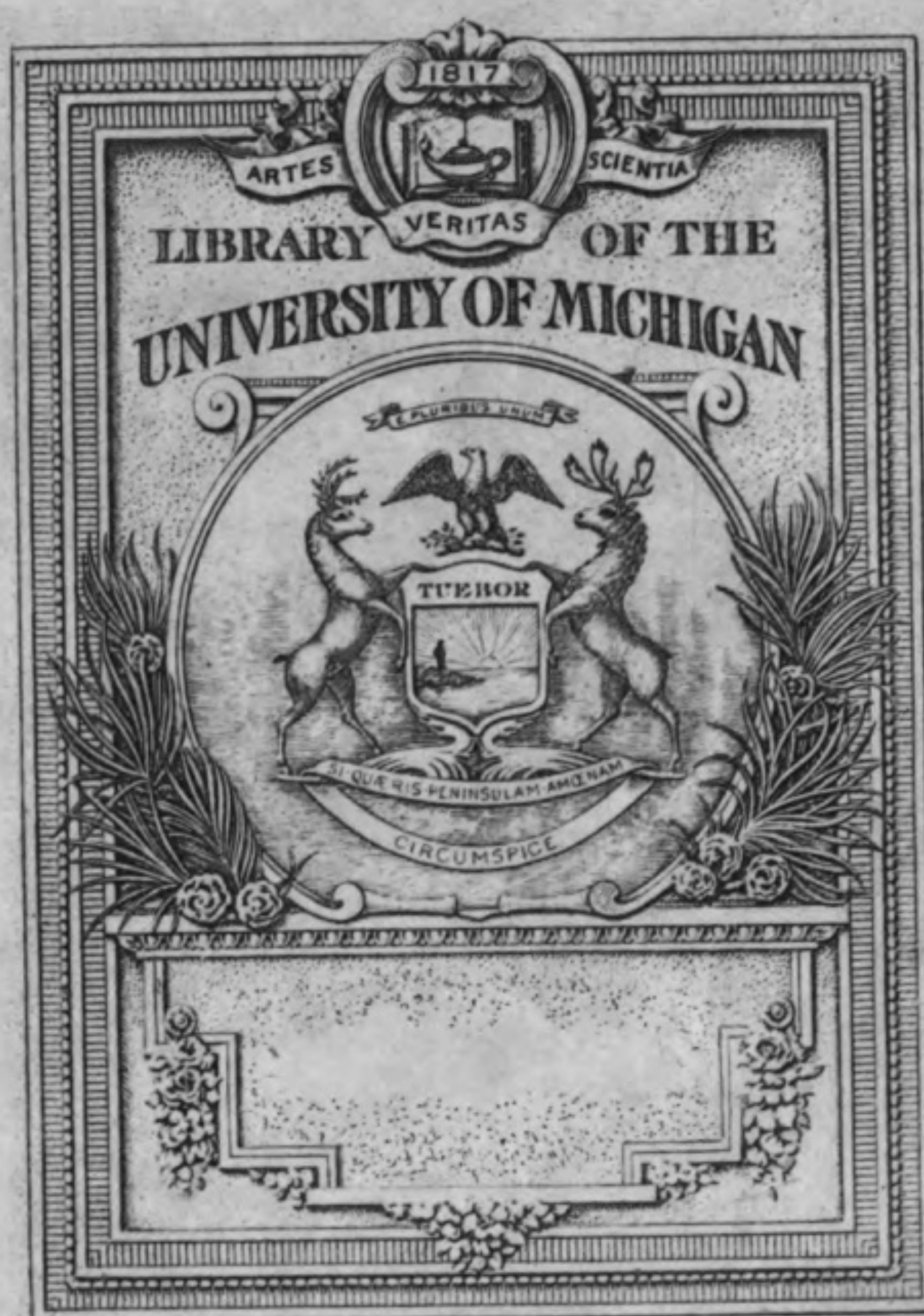
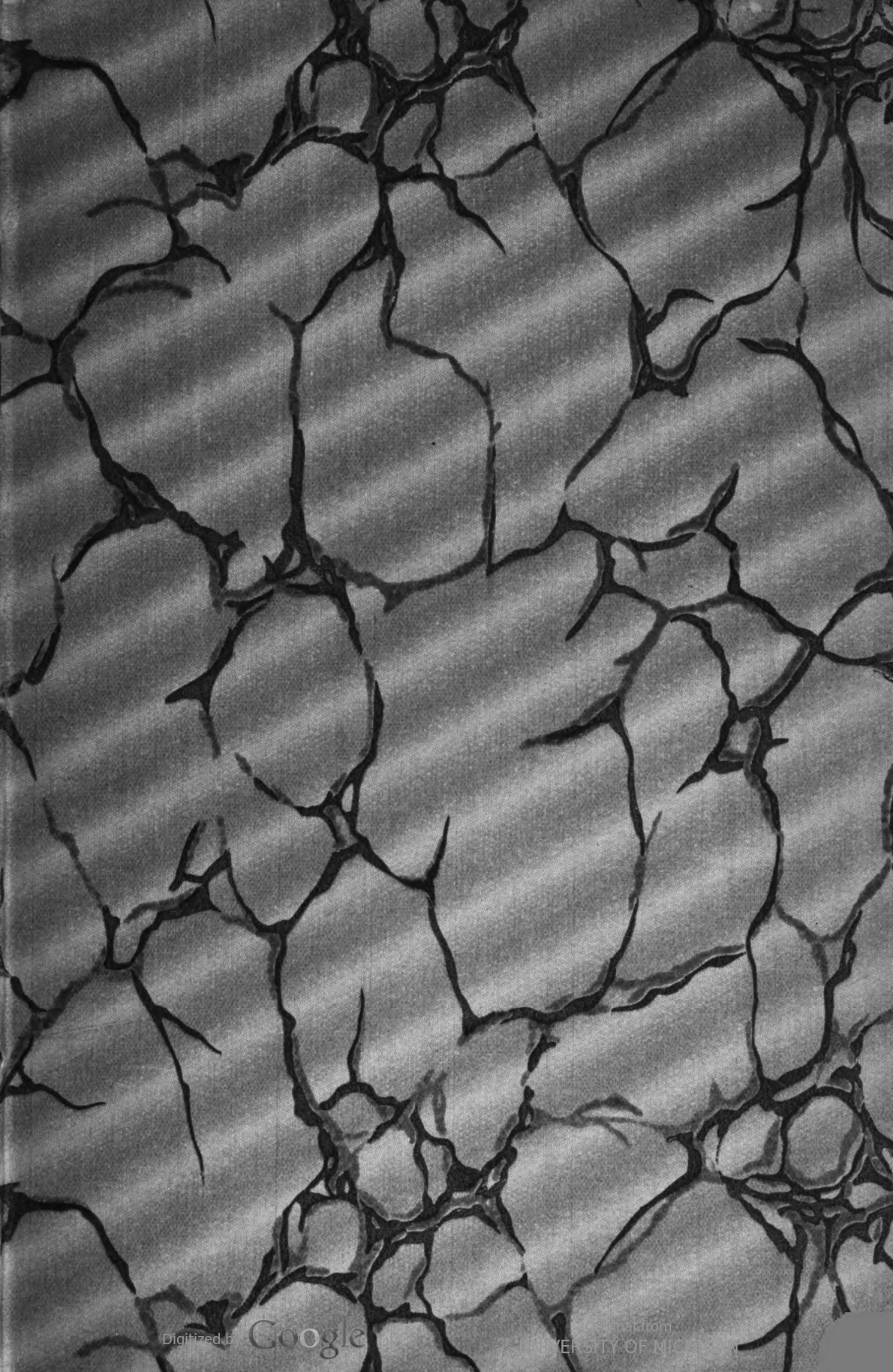

1817
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
CIRCUMSPICE

BRUXELLIS
TYPIS POLLEUNIS ET CEUTERICK
DREESEN ET DE SMET, Successeurs
37, RUE DES URSULINES, 37

CATALOGUS CODICUM ASTROLOGORUM GRAECORUM

CODICUM ROMANORUM

PARTEM TERTIAM

DESCRIPSIT

IOSEPHUS HEEG

TOMI V PARS III

BRUXELLIS
IN AEDIBUS HENRICI LAMERTIN
20, RUE DU MARCHÉ AU BOIS, 20

1910

PRAEFATIO

Tertio huic codicum Romanorum fasciculo, qui opinione tardius in lucem prodit, non habeo quod multa praemoneam. Easdem quas totius operis auctores et fautores in describendis codicibus rationes secutus sum; nec mireris solum codicem 20 plus quam quattuor quaterniones amplecti. In appendice praeter laterculos paucos in primis complura fragmenta Dorothei, quae Krollii editionem metricorum fragmentorum suppleant, atque Ps.-Vettiana edere visum est. Pauca, quae edenda significaveram, praetermisi, quia haec codicis folia madore adeo pessumdata sunt, ut legi posse desperarim. Indicem verborum minus usitatorum adicere non supervacaneum duxi. Hoc loco non possum non omnibus, qui mihi in conscribendo hoc libello adfuerunt, sinceras gratias referre. Egregio me sibi devinxit beneficio Franciscus Boll, praeceptor optimus, qui auctor mihi fuit hunc fasciculum conficiendi quique semper me in plagulis corrigendis et in textu constituendo adiuvit. Candidissimas vero grates ago Francisco Cumont, qui huic fasciculo suas cod. 19 et 21 descriptiones liberalissime tribuit, nonnullos textus cum codicibus Romanis et Parisinis conferendos curavit, omnes plagulas mecum correxit, multa doctrina sua correxit et

emendavit. Utinam possim quondam proferre aliquid his viris dignum! Nec oblitus sim, Iohanni Mewaldt Gryphiensi et Hermanno Schultz Gottingensi amicis ex animi sententia gratias referre, qui nonnullos codices inspexerunt, laterculos aliquot contulerunt, nunquam mihi defuerunt.

Monaci, prid. kal. Mart. MCMX.

I. Heeg.

CODICES VATICANI

CODICES VATICANI

---

16. Codex Vaticanus graecus 175. — Membranaceus, cm. 23,4 × 16, fol. I (= A) + 159, diversis manibus, saec. XIV (anno 1322) scriptus. — Cf. *Hermippus de astrologia,* edd. Kroll et Viereck, Lipsiae 1895, p. V seq.

F. A continet indicem latinum a recentiore manu confectum.

F. 1. Breves notae chronologicae, in quibus anni ͵ςωμε′ (1337 p. Chr. n.) mentio fit.

F. 1v. Σύνοψις τῶν κόλπων τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης. In margine ἐκλεγεῖσα ἐκ τῆς γεωγραφίας Στράβωνος.

F. 8v. Πῶς δεῖ γνῶναι εἰ ἀκριβῶς καταγέγραπται ὁ ἀστρολάβος ἢ οὔ (Μετρήσαντες ἀπὸ τοῦ ὁρίζοντος — ἕως τοῦ μεσημβρινοῦ).

F. 9-38v. Ἕρμιππος ἢ περὶ ἀστρολογίας. Ediderunt Kroll et Viereck, Lipsiae, 1895. Cf. etiam Elter, *Byz. Zeitschr.*, VI, 1897, p. 164 seq.

F. 39. Sine titulo. (Ἰστέον ὅτι ὁ Ἥλιος ἀποκαθίσταται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ — δι' ἡμερῶν λε′ ὡρῶν ις′). Medio in folio est tabula picta zodiaci et ventorum.
In margine. Περὶ τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις βισέκτου (Ἰστέον ὅτι τὸ τοῦ βισέκτου ὄνομα — μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς εἰδοῖ [*sic*]).

F. 40. Θέωνος Ἀλεξανδρέως εἰς τοὺς προχείρους κανόνας. In margine viles notae historicae.

F. 77. Συνόδων κανόνιον.

F. 77v. Πανσεληνίου κανόνιον.

F. 78. Ἐνιαύσιαι ἐπουσίαι. Tabula.

F. 78v. Περὶ μηνιαίων ἀποτελεσμάτων (Ὁσάκις οὖν ἐὰν προαιρόμεθα [*sic*] — τὸ ὕδωρ μεταβάλλειν πέφυκεν).
In margine brevissima capitula περὶ εὑρέσεως τοῦ κύκλου τῆς Σελήνης et περὶ εὑρέσεως τοῦ κύκλου τοῦ Ἡλίου.

F. 79v. Πῶς δεῖ εὑρίσκειν τὰ τῆς ἀστρονομίας πέντε κεφάλαια (Οὕτως εὑρίσκομεν — τοῦ εἰρημένου Αἰγυπτιακοῦ ἔτους ἡ ἀρχή). In margine brevissima nota historica.

F. 80v. Χειρουργία προσνεύσεως τῆς ἐκλείψεως τῆς κατὰ τὴν ἐκτεθειμένην γενομένης συνόδου (Ἀνάγκη ταῖς τῆς ἐποχῆς — πρόσνευσιν κατὰ τοῦ ἀπηλιώτου γινομένη).

Sine titulo. (Εἰ βούλει γνῶναι, ἐν οἱῳδηποτοῦν τόπῳ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, πόσας ὑψοῦται ὁ ἥλιος, ψηφηφόρει ἐπιμελῶς καὶ ἐν ποίῳ ζῳδίῳ καὶ μοίρᾳ εὑρίσκεται ὁ Ἥλιος, καὶ τοῦθ' εὑρεῖν, γνοίης ἂν — ἡ ψηφηφορία σοι γίνοιτο).

Ἐκ τῶν τῆς Συντάξεως ἑρμηνειῶν (Ἵνα δὲ κατὰ τὸν [*sic*] μέθοδον — τῶν ἀνωμάλων νυχθημερῶν).

F. 81. Πόλεις ἐπίσημοι. Tabulae. Edid. Halma, *Commentaire de Théon d'Alexandrie*, I. Partie (Paris, 1822), p. 109 sqq.

F. 84v. Εἰς τὸν κανόνα τῶν ἐπισήμων πόλεων (Δέον ὂν τὰς ἐποχάς — πρὸς ἀνατολάς).

F. 85. Index regum a Philippo usque ad Basilium. = Κανὼν βασιλέων edid. Halma, l. c., p. 140 sq.

In margine epigrammata duo Cl. Ptolemaei, *Anthol.*, IX, 577; Preger, *Inscr. metr.*, n. 195; Boll, *Stud. über Ptolem.*, p. 74 et App. *Anthol. graec.*, III, 120, ed. Cougny.

(Οἶδ' ὅτι θνητὸς ἐγὼ καὶ ἐφήμερος· ἀλλ' ὅταν ἄστρων μαστεύω πυκνὰς ἀμφιδρόμους ἕλικ<ας>, οὐκέτ' ἐπιψαύω γαίης ποσίν, ἀλλὰ παρ' αὐτῷ Ζηνὶ θεοτρεφέος πίμπλαμαι ἀμβροσίης.

Ἕτερον δίστιχον ἡρωικῷ μέτρῳ.

Οὐρανίων ἄστρων πορείην καὶ κύκλα Σελήνης
Ἐξεθέμην σελίδεσσι πολύφρονα δάκτυλα κάμπτων.)

F. 86. Menses Romanorum, Graecorum, Alexandrinorum.

F. 88. Ἀστέρες ἀπλανεῖς· ἐκ τῆς Συντάξεως (lib. VII et VIII). Tabula.

F. 88v. Ἔνθεν Σελήνης ὀξύπους καθ' ἡμέραν θεῖος δρόμος πρόχειρον ἐξιχνεύεται (versus iambici duo). Tabula.

F. 89. Tabulae variae usque fol. 156.

F. 156. Διαμορφώσεις ἀπλανῶν. Tabulae.

F. 158v. Subscriptio : Χεῖρες Κατραρίοι [*sic;* De Ioanne Catrario (s. Cotrone) cf. Elter, *Byz. Zeitschr.*, VI, 1897, p. 164 seq.] βίβλον τήνδ' ἐξέπλησαν | οὐρανίης ποθέοντος ἐπιστήμης ἀγλαὸν κράτος, | ὃς μόνος οὐδὲ παρ' ἄλλου τήνδε μαθὼν ἤσκησεν | καὶ καιροὺς ἐσκέψατο καὶ ὕστατον ἔγνωκεν τέλος· ἔτει ͵ϛωλ' (1322 p. Chr. n.).

17. Codex Vaticanus graecus 216. — Chartaceus, cm. 21,5 × 14,4, fol. 232 (f. 2 et 3 mutila sunt), totus ab eadem manu anno 1342 scriptus. — Cf. H. Beckh, *De Geoponicorum codd. manuscriptis* [Acta Sem. Erlang., IV], p. 280.

F. 1. Index a recentiore manu confectus.

F. 2. Σελήνης φάσεις διὰ πέντε μηνῶν ἀπὸ Μαρτίου. Sunt tabulae cum brevibus notis.

F. 4. Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου εἰς τοὺς ιβ' μῆνας. Cf. Keil, *Wiener Stud.*, XI, 1889, p. 95-115. Sequuntur deinde quaedam ad astrologiam non spectantia.

F. 10v. Ἀστέρων ἐπιτολαὶ καὶ δύσεις κατὰ Κυσττίλλιον (vel Κυειτίλλιον. F. 1 in indice legitur Κυιντίλλιον). (Μηνὶ ξανθικῷ πρὸ τρισκαιδεκάτης καλανδῶν Ἀπριλλίων ἵππος ἐπιτέλλει — μηνὶ τῷ αὐτῷ ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλει, μηνὶ τῷ αὐτῷ κς' χελιδόνες φαίνονται). = Cod. German. 23, f. 179v. Cf. Wachsmuth, Lydus *de ostentis*, ed. 2, p. 293 (*Geopon.*, I 9, sed longe plenius). Contulit F. Boll.

F. 13v. Τῶν ἑπτὰ οὐρανῶν ὁ ἀκριβασμὸς καὶ τὰ μέταλά εἰσιν οὕτως (Ὁ μὲν οὐρανὸς ὁ δρώμενος — ὁ υἱός μου ἀγαπητός). = Cod. Germ. 23, f. 181v. Edetur in appendice.

F. 14. (Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τρία διαιροῦσι τὰς τοῦ μηνὸς ἡμέρας, εἰς καλάδας [*sic*], εἰς νόννας — ἡ Σελήνη εἶτα φθίνει). = Ibid., f. 182.

F. 14v. Ἐξήγησις τῶν Ἡμερῶν Ἡσιόδου ἀπὸ φωνῆς τοῦ πρωτοσπαθαρίου κυροῦ Ἰωάννου. Ed. Gaisford, *Poetae Graeci minores*, vol. II, Lips. 1823, p. 448-459.

F. 23. Τῶν ιβ' ζῳδίων τὰ ὀνόματα καὶ οἱ τούτων μῆνες (Κριὸς μηνὶ Μαρτίῳ κα' δέχεται τὸν Ἥλιον — Φεβρουαρίῳ κε').

F. 23v. Ἰωάννου Ἀλεξανδρέως χρόνοι τῶν ζῳδίων ἐν οἷς ἕκαστον αὐτῶν ὁ Ἥλιος διαπορεύεται, καὶ αἱ καθ' ἕκαστον ζῴδιον γινόμεναι ἐπισημασίαι, αἳ ὑπογραμμαί [*sic*] εἰσιν (Ἀρχόμεθα δὲ ἀπὸ θερινῆς τροπῆς — ἐν δὲ τῇ κθ' Δημοκρίτῳ ἄρχεται ὑρίων ἐπιτέλλειν καὶ φιλεῖ ἐπισημαίνειν ἐπ' αὐτῷ). = Ps.-Gemini Calendarium ed. Wachsmuth, Lydus *de ostentis*, p. 181 sqq. Contulit Boll.

F. 27. Μῆνες Ἀλεξανδρέων.
Πτολεμαίου φάσεις ἀπλανῶν ἐπισημασιῶν (Μὴν Θὼθ ἤτοι Σεπτέβριος [*sic*] — τὸ μέγεθος τῶν μεγίστων ἡμερῶν). Ed. C. Wachsmuth, Lyd. *de ostentis*, ed. 2, p. 197-276.

F. 40. Ψηφοφορία Ἡλίου (Εἰ βούλει γινώσκειν τὸν Ἥλιον — τῶν Ἰχθύων καταντᾷ ὁ ὡροσκόπος).

F. 41 usque ad finem Γεωπονικά. Edidit H. Beckh, Lipsiae 1895; cf. praef.

18. Codex Vaticanus graecus 662. — Chartaceus, f. 253, cm. 24,4 × 18,6, saec. XV; pessime conservatus.

F. 2. Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου περὶ σεισμῶν (Μὴν Μάρτιος· Ἰχθῦς· <τοῦ Ἡλίου ὄντος ἐν Ἰχθύσιν> εἰ σεισμὸς γένηται ἐν ἡμέρᾳ ἵππων καὶ βοῶν... — <Ἡλίου ὄντος ἐν Ὑδροχόῳ> ... καὶ τὸ γέννημα πολὺ ἔσται). Est Orphei vel Mercurii Trismegisti περὶ σεισμῶν carminis paraphrasis uberior prosa oratione scripta. Edidit F. Boll, *Catal.*, VII, p. 167 ss.
Praeter hoc in eo codice nihil astrologicum extat.

19. Codex Vaticanus graecus 1048. — Chartaceus, cm. 30 × 22, saec. XIV exeuntis et saec. XV (ff. 134-143). In parte priore quaterniones numerantur ab α′ usque ad ις′ (f. 128^{r}). — Cf. cod. Rom. 3 (*Catal.*, V, 1, p. 57.)

F. 1. Ἐξηγητὴς ἀνώνυμος εἰς τὴν Τετράβιβλον τοῦ Πτολεμαίου (Τὰ προοίμια ποιεῖται ὁ Πτολεμαῖος...). Incipit f. 35^{v}. Ἐξήγησις τοῦ δευτέρου βιβλίου. — F. 55. Ἐξήγησις τοῦ τρίτου. — F. 91^{v}. Ἐξήγησις τοῦ δου βιβλίου. — F. 110. Τέλος τῆς ἐξηγήσεως τῆς τοῦ Πτολεμαίου μαθηματικῆς τετραβίβλου. Edit. Basileae 1559. Cf. *Catal.*, I, p. 4, cod. Flor. 3, f. 115; 6, f. 1; cod. Rom. 3, f. 1.

F. 110^{v}. Πορφυρίου φιλοσόφου εἰσαγωγὴ εἰς ἀποτελεσματικὴν Πτολεμαίου. Insunt f. 117. Σχόλια ἐκ τῶν τοῦ Δημοφίλου. Editum ibidem. Cf. cod. Flor. 3, f. 1; 6, f. 156-172; cod. Rom. 3, f. 94.

Ff. 127-128 vacua.

F. 129. Incipit sine titulo <Hephaestionis> : Τῆς οὐρανίας διαθέσεως κατὰ τόδε τὸ ἐγχαραττόμενον σχῆμα διακειμένης — περὶ διαθέματος λέξομεν. = Cod. Vindobon. 6, f. 248^{v}; cod. Rom. 3, f. 104.

Deinde Θεμάτιον τοίνυν λέγεται ἡ ὅλη οὐρανοῦ διαθέσις — ἐπὶ τὸ μεσουράνημα. = Ibidem.

F. 129^{v}. Deinde Ὁρίζοντα λέγουσι τὸν δι' ὁρίζοντα τοῦ ὑπὸ γῆν etc.

F. 130. Sine titulo. (Τοὺς δὲ πρὸς ἀλλήλους συσχηματισμοὺς καλοῦσιν ἐπιμαρτυρίας — ἐν Καρκίνῳ ἑξάγωνον). = Cod. Venet. 7, f. 382, cap. ζ′.

F. 130^{v}. Sine titulo. (Ἀκτινοβολεῖν λέγεται ἀστήρ — εἰ κακοποιὸς εἴη, ὁ διαμετρῶν). = Cod. Vindob. 6, f. 250^{v}, cap. ια′; cod. Venet 6, f. 383, cap. ια′.

F. 131. Sine titulo. (Τὸ δωδεκατημόριον τῆς Σελήνης καὶ τοῦ Ἡλίου λαμβάνεται οὕτως — τῆς Σελήνης Παρθένου οἶκος). = Ibid., cap. ιε′.

Sine titulo. (Συναφὴ δὲ καὶ ἀπόρροια λέγεται συνέλευσις — συνάπτηται αὐτῷ ἢ ε′ ἢ ξ′). = Ibid., cap. ις′.

Sine titulo. (Στηριγμὸς δὲ λέγεται, ὅταν ἐπὶ ἱκανὰς ἡμέρας — τῷ αὐτῷ λεπτῷ ἱστάμενος). = Ibid., cap. ιη′.

Sine titulo. (Ἀφαιρέτης δὲ λέγεται ὁ ἀστήρ, ὅταν ἀπὸ ἀνατολῆς — ἐπὶ τὰ ἑπόμενα). = Ibid., cap. ιθ′ et cap. κ′.

F. 131^{v}. Sine titulo. (Ἀρρενικοὶ τόποι εἰσί — ἀκτῖνας καὶ αὐγάς). Sequuntur breves tractatus <περὶ φάσεως>, <περὶ οἰκοδεσπότου>, <περὶ ἐκπτώσεως>, <περὶ ἀφετικῶν τόπων>. = Ibid., capp. κα′, κβ′, κε′, κθ′. Desinit f. 132^{v} ... τὴν ἑκάστου αὐτῶν μοῖραν κατὰ τὴν τοῦ ὡροσκόπου ἀπόστασιν· διὸ καὶ ὡριμαία κέκληται.

F. 133v. Παύλου Ἀλεξανδρέως. (Ὁ τῆς οἰκοδεσποτείας τόπος καταλαμβάνεται οὕτως — ἡμέρᾳ κε' ὥρα κε').

F. 134 ss. Alia manu scripta in alia charta. Insunt Claudi Ptolemaei Harmonicorum undecim capitula priora libri primi cum notis marginalibus.

F. 143-147 vacua sunt.

20. Codex Vaticanus graecus 1056. — Chartaceus, cm. 30 × 22, f. 244 (permulta sunt vacua), diversis manibus saec. XIV scriptus. Nonnulla folia errore bibliopegae transposita sunt (vide infra), haud pauca excidisse videntur, velut post f. 44 et in fine huius codicis; ultimi duo libri τῆς πενταβίβλου desunt. Fortasse ipse archetypus, ex quo librarius hunc codicem descripsit, mutilus erat. Plurimae in margine insunt adnotationes brevesque tractatus astrologici. Humiditate nonnulla folia valde laesa sunt et scriptura magnam partem evanuit. Margo a bibliopega nimis resectus est, ut permulti tractatus in margine scripti mutili sint. — Cf. F. Boll, *Sphaera*, p. 34.

F. 1 mutilum est. Post nonnullos tractatus plerumque deletos, in quibus laudantur Apomasar, ὁ σοφώτατος Ῥάπτης, ὁ Ἀπουχὰφ ὁ τοῦ Οὔμαρ ὁ τοῦ Φαρουχάν sequuntur duodecim versus sine titulo (v. 7-12 mutili sunt) (ὦ δεῦρο δεῦρο νῦν θεῷ τε καὶ βλέπε — ὥσπερ τι κέντρου...).

F. 1v. ......ἐς ἔνεστι τῇδε τῇ βίβλῳ (.... εἰς πρόγνωσιν ἡμῖν πραγμάτων — τοῖς ἐν τῷ βίῳ). Est brevis index, versibus ut videtur perscriptus.

F. 2. Πίναξ ἀκριβὴς τῆςδε τῆς πενταβίβλου. Κατ' ἀρχὰς τῆς παρούσης βίβλου ἐγράφησαν λόγοι σοφωτάτου τινὸς περὶ τῆς μαθηματικῆς τέχνης ἤγουν τῶν χρησαμένων ἐθνῶν ταύτῃ — τιμιωτέρα τῶν τεχνῶν. — Cf. f. 8.
Πίναξ τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ περιέχοντος κεφάλαια διάφορα ἐξ ὧν μέλλειν τὸν ἐπιστήμονα διάθεμα ἀποκαταστῆσαι καὶ ἐπιγνῶναι τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἐρωτῶντος πρὸ τοῦ μαθεῖν αὐτὸν ταύτην ἐξ αὐτοῦ.

F. 3. Πίναξ τοῦ ἀποτελεσματικοῦ βιβλίου τοῦ περιέχοντος τοὺς δώδεκα τόπους τοῦ θέματος ἐξ ὧν μέλλειν δυνάσθαι τὸν ἐπιστήμονα πάσας τὰς πρὸς αὐτὸν γινομένας ἐρωτήσεις ἀποτελεῖν.

F. 5v. Περὶ μέτρων Ἥρωνος. — Cf. Fr. Hultsch, *Metrol. scriptor. reliquiae*, vol. I.

F. 6v. Notae historicae.

F. 8. Λόγοι σοφωτάτου τινὸς περὶ τῆς μαθηματικῆς τέχνης· ἤγουν (f. 8v) περὶ τῶν χρησαμένων ἐθνῶν ταύτῃ· πρὸς τοὺς λέγοντας ἐφάμαρτον εἶναι αὐτήν· (f. 9) περὶ τοῦ ὅτι ἁμαρτάνει ὁ ταύτην μὴ προσδεχόμενος· περὶ τοῦ χρησίμου αὐτῆς· (f. 9v) καὶ περὶ τοῦ ὅτι πασῶν ἐστι τιμιωτέρα τῶν τεχνῶν. Addidit manus

recentior Στεφάνου φιλοσόφου. — Edita in *Catal.*, II, p. 181 sqq.

F. 10. Sine titulo. Ἄπλωσον ἄνερ εἰς κτίσιν τὴν σὴν διάνοιαν — κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ πανσόφου δημιουργοῦ. = Ibid., p. 185.

F. 10v. Sine titulo. Ἡ διὰ ἰατρικῆς τε καὶ ἀστρολογίας πρόγνωσις — ὑπὸ τῶν οὐρανίων τὰ τῇδε διοικεῖται. = Ibid., p. 186.

F. 11v. Περὶ ὧν οἱ ἀστέρες ἐν τῷ βάθει ποιοῦνται ἀπογείων καὶ περιγείων σχηματισμῶν (Χρεῖ [*sic*] γινώσκειν τὸν γνησίως — πορεύονται πρὸς τὸν Ἥλιον). — Cf. ibid., p. 39 (cod. 7, f. 25).

F. 12. Sine titulo. (Καὶ παραυτίκα νιφετῶν γινομένων — ἐκ μέρους γινώσκουσι καὶ ἐκ μέρους προλέγουσιν). Edetur in appendice.

F. 14. Ἀρχὴ τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ περιέχοντος κεφάλαια διάφορα, ἐξ ὧν μέλλειν τὸν ἐπιστήμονα διάθημα ἀποκαταστῆσαι καὶ ἐπιγνῶναι τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἐρωτῶντος πρὸ τοῦ μαθεῖν αὐτὸν ταύτην ἐξ αὐτοῦ.

α'. Περὶ τοῦ εὑρεῖν σε ὡροσκόπον καὶ τοὺς λοιποὺς τοῦ θέματος τόπους ἀπὸ τοῦ κανόνος (Πρῶτα μὲν λάβε ὕψωμα — ποιοῦμεν ὡς προείρηται).

In margine. Περὶ τοῦ εὑρεῖν σε ὡριαίους χρόνους οἵας βούλει μοίρας, μεθ' ὑποδείγματος (Ὁ Ἥλιός ἐστιν εἰς Καρκίνον — εἰσὶν ὧραι καιρικαί).

Ibidem sine titulo. (Εἰ δὲ βούλει ἐκβαλεῖν τὰς μοίρας τῶν ιβ' τόπων τοῦ θεματίου, λάβε τὸ ἥμισυ — καὶ καθεξῆς ὁμοίως).

F. 14v. In margine sine titulo. Καὶ εὑρήσεις τὸ μεσουράνημα (<Εἰ> ὀφείλομεν εὑρεῖν — τῇ μοίρᾳ τοῦ ὡροσκόπου).

Ibidem sine titulo. (Εἰ δὲ καὶ θέλομεν λαβεῖν ἀναφορὰν ἀστέρος, ὀφείλομεν οὕτως ποιεῖν — τὴν Ἀφροδίτην εἰς τὸν Κριόν).

F. 15. Πῶς ὀφείλομεν τὰς ἀναδιδομένας ὥρας ἰσημερινὰς μεταβάλλειν εἰς καιρικάς (Τὰς ἀναδιδομένας ὥρας — καιρικὰς τῆς νυκτός).

Πῶς ὀφείλομεν τὰς ἀναδιδομένας ὥρας καιρικὰς μεταβάλλειν εἰς ἰσημερινάς (Τὰς ἀναδιδομένας ὥρας — εἰσὶν ὧραι ἰσημεριναί). Cum brevibus adnotationibus marginalibus.

F. 15v. β'. Παρεξεβλήθησαν μέθοδοι διάφοροι ἀπὸ βίβλου Σαρακηνικῆς περὶ τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ τοῦ ἀστρολάβου ὡροσκόπον καὶ τοὺς λοιποὺς τοῦ θέματος τόπους· ἐπιγνῶναι δὲ καὶ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ ἀστρολάβῳ ἅπαντα (Ὁ μέλλων μετελθεῖν ἀστρόλαβον — διαιρῶν τὰ ὑπερ γῆν καὶ ὑπὸ γῆν).

F. 16. Περὶ τῆς εὑρέσεως τοῦ ὡροσκόπου καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ θέματος τόπων (Ὅτε μέλλεις λαβεῖν — τοσαύτας καὶ ὁ β').

F. 17. Περὶ τοῦ εὑρεῖν τὰς ἀπὸ τῆς ἡμέρας διελθούσας ὀρθὰς ὥρας (Λάβε τὴν μοίραν — ἐστὶν ἀντὶ λεπτῶν δ').

Περὶ τοῦ εὑρεῖν τὰς ἀπὸ τῆς ἡμέρας διελθούσας καιρικὰς ὥρας (Θὲς τὴν μοίραν — ἀπὸ τῆς ἡμέρας).

F. 17v. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ ἡμισφαίριον τῆς ἡμέρας ἧς βούλει (Θὲς τὴν μοίραν τοῦ Ἡλίου — ποιοῦσιν ὥραν μίαν).

Περὶ τοῦ ἡμισφαιρίου τῆς νυκτὸς (Θὲς τὴν μοίραν τοῦ Ἡλίου — ἐστὶ τῆς νυκτός).

Περὶ τῶν ἡμερινῶν καὶ νυκτερινῶν ὡριαίων χρόνων (Διαιρὴ [*sic*] τὸ ἡμισφαίριον τῆς ἡμέρας — αἱ μοῖραι τῶν ἡμερινῶν ὡρῶν).

Ἄλλως (Θὲς τὴν διάμετρον μοίραν — αἱ μοῖραι τῆς νυκτός).

F. 18. Περὶ τοῦ λαβεῖν ὕψωμα κατὰ τὴν νύκτα ἀπό τινος τῶν ἀστέρων (Πρόσχες πρὸς ὃν ἂν βούλει ἀστέρα — λαμβάνεται τὸ τούτου ὕψωμα).

Περὶ τοῦ γνῶναι τὰς διελθούσας ἀπὸ τῆς νυκτὸς ὥρας (Μετὰ τὸ λαβεῖν σε — τῆς νυκτὸς τόσαι ὧραι).

Περὶ τοῦ εὑρεῖν ὡροσκόπον τὴν νύκτα (Ποίησον οὕτως· μετὰ τὸ ἐπιγνῶναι σε — ὡς προάνωθεν εἴρηται).

Περὶ τῶν ἀναφορῶν τῶν πόλεων ἐν ἑκάστῳ ζῳδίῳ καὶ μοίρᾳ (Θὲς τὴν ἀρχὴν τοῦ ζῳδίου — ἢ αἱ τοσαῦται μοῖραι).

F. 18v. Καὶ ἄλλως (Θὲς τὴν ἀρχὴν τοῦ ζῳδίου — ὡς σοὶ ἐδηλώθη).

Περὶ τοῦ ὑψώματος ἑκάστου ἀπλανοῦς ἀστέρος καθ' οἷον ἂν βούλεσαι κλίμα (Θὲς τὴν κεφαλὴν τοῦ αὐτοῦ ἀστέρος — κατὰ τὸ δυτικὸν νότιον).

Περὶ τοῦ εὑρεῖν τὴν μοίραν τοῦ ὄντος ἀστέρος κατὰ τὴν ἀνατολὴν εἴτε κατὰ τὴν δύσιν (Θὲς τὴν κολφὴν [*sic*] τοῦ ἀστέρος — καὶ ποίησον ὁμοίως).

Περὶ τοῦ γνῶναι τὰς ὀρθὰς μοίρας τῶν ζῳδίων ἀπὸ τῶν μοιρῶν τῶν ἀναφορῶν (Θὲς τὴν ἀρχὴν οἵου βούλει ζῳδίου — ἔχει τὸ ζῴδιον ἐκεῖνο).

Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ἀναφορὰν τοῦ ζῳδίου ἀπὸ τῶν ὀρθῶν μοιρῶν (Θὲς τὴν κεφαλὴν τοῦ Αἰγοκέρωτος — ἀπὸ τῶν ὀρθῶν μοιρῶν).

F. 19. Περὶ τοῦ γνῶναι ἐπὶ ὡροσκοποῦντος ζῳδίου τὸ ὕψωμα τοῦ Ἡλίου καθὸ ἐλήφθη ὁ ὡροσκόπος ἐκεῖνος (Θὲς τὴν μοίραν ἐκείνην — τοῦ ὡροσκόπου ἐκείνου).

Περὶ τοῦ γνῶναι ἐπὶ ὡροσκοποῦντος ζῳδίου κατὰ τὴν νύκτα τὸ ὕψωμα οἵου βούλεσαι ἀστέρος (Θὲς τὴν μοίραν τοῦ ὡροσκόπου — τοῦ ἀστέρος ἐκείνου).

Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ μεσημβρινὸν ὕψωμα τοῦ Ἡλίου καθ' οἷον ἂν βούλει κλίμα (Θὲς τὴν μοίραν — τῆς ἡμέρας ἐκείνης).

Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν μοίραν, ἐν ᾗ ἐστιν ὁ Ἥλιος (Μετὰ τὸ μαθεῖν σε — ἐν τοῖς λοιποῖς καιροῖς).

F. 19v. Περὶ τοῦ πλάτους ἑκάστης πόλεως (Ἴδε εἰς οἷον βούλει ἀστέρα — τῆς πόλεως ἐκείνης).
Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ πλάτος ἑκάστου κλίματος (Ἴδε τὸ ὕψωμα — τοῦ αὐτοῦ κλίματος).
Περὶ τῆς [spatium septem fere litterarum] λοξώσεως τοῦ Ἡλίου καθ' ἣν βούλει ἡμέραν (Μετὰ τὸ ἐπιγνῶναι σε — εὑρήσεις τὴν λόξωσιν).
Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ὅλην λόξωσιν τοῦ Ἡλίου (Ἴδε πόσον ἐστὶ τὸ ὕψωμα — λόξωσις τοῦ Ἡλίου).
Περὶ τῶν μοιρῶν ἤτοι τῶν λεπτῶν τῶν καιρικῶν ὡρῶν (Μετὰ τὸ ἐπιγνῶναί σε — τὴν μοίραν, λεπτὰ τέσσαρα).

F. 20. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ πλάτος ἑκάστου ἀπλανοῦς ἀστέρος (Θὲς τὴν ἐξέχουσαν — τὸ βόρειον).
Περὶ δὲ τοῦ γνῶναι τὸ πλάτος ἑκάστου πλανήτου (Λάβε τὸ μεσημβρινὸν αὐτοῦ — ὁ ἀστὴρ νότιος).

F. 21. Περὶ εὑρέσεως ὡροσκόπου νυκτερινοῦ ἀπὸ ὑψώματος κρατηθέντος ἀπό τινος ἀπλανοῦς ἀστέρος· μεθ' ὑποδείγματος (Ἐλάβομεν ὕψωμα — παρακείμενα ζ', κ', κγ').

F. 23. Περὶ τῶν ιβ' τόπων τοῦ θέματος, διὰ στίχων (Μάνθανε τὰ νῦν δώδεκα τόπων λόγους — τόπος τε πικρᾶς, οὐ καλῆς ἐκδημίας). — Excerptum ex Iohannis Camateri carmine de zodiaco, ed. Miller vers. 375-451 (*Notices et Extraits,* XXIII, 1872, 2, p. 72-75).

F. 24. Περὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων λέγει ὁ Ἀπομάσαρ (Γίνωσκε ὡς οἱ παλαιοὶ ἐπιστήμονες — ἐνέρως αὐτῶν).
Περὶ τῶν παρανατελόντων [*sic*] ἑνὶ ἑκάστῳ δεκανῷ τῶν ζῳδίων (Τῷ α' δεκανῷ τοῦ Κριοῦ — μέρη τοῦ κήτους). — Cf. cod. Rom. 2, f. 73 (*Catal.,* V, 1, p. 26). Edidit F. Boll, ibid., p. 157-169. Idem capitulum exstat in cod. Vatic. gr. 1058, f. 454.

F. 28. Sine titulo. (Τὴν διάμετρον μοίραν — ἤτοι τὴν μοίραν λεπτὸν δ'). Hoc capitulum lituris deletum est.
γ'. Περὶ τῶν παρανατελόντων [*sic*] ἀπλανῶν ἐν τοῖς δώδεκα ζῳδίοις καθώσπερ καὶ ἔν τισι τῶν ἀστρολάβων εἰσὶν ἱστορισμένοι (Ἐν Κριῷ Μέδουσα — κυνὸς οὐρά). Edidit F. Boll, *Sphaera,* p. 41-51.

F. 28v. Πρόσωπα ὡρῶν κλίματος ἑκάστου (Περσῆς [*sic*] αἴλουρος — Ἰνδία κροκόδειλος). — Edidit F. Boll, ibid., p. 296. Cf. Reitzenstein, *Poimandres,* p. 275.
Καὶ ἄλλως περὶ τῶν παρανατελλόντων τοῖς ιβ' ζωδίοις (Ἐν Κριῷ Κηφεύς — στέφανος καὶ λύρα). — Edidit F. Boll, ibid., p. 57.

F. 29. δ'. Ἀλλὰ καὶ οἱ κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνατέλλοντος καὶ δύνοντες οὗτοι [addidit manus altera ζήτει πλατύτερον

ἐφ' ἡμερηνὸν ἐν τῷ τέλει τοῦ γ' βιβλίου, περὶ τῆς τοῦ ἀέρος ἐναλλαγῆς· ἐν τῷ λδ' κεφαλαίῳ] (Μήν Μάρτιος· α'· ὁ κοινὸς ἵππου καὶ Ἀνδρομέδας — ὁ Ἀρκτοῦρος ἄρχεται ἀνατέλων [*sic*] ἐπισημασίᾳ). — Descripsit F. Boll.

F. 30. In margine. Περὶ τοῦ εὑρεῖν τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος (Ἴδε τὸ τέλος — εἰσὶ τῆς ζητουμένης ἡμέρας).

F. 30v. Περὶ τῶν ἐποχῶν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων τῶν οὐσῶν κατὰ τὴν θ' ἰνδικτιῶνα τοῦ ͵ςχξδ' ἔτους (= p. Chr. n. 1156) κ. τ. λ. Cum exigua tabella. Hoc capitulum lituris deletum est. Sequitur in altero folio.

F. 31. Περὶ τῶν ἐποχῶν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων τῶν οὐσῶν κατὰ τὴν θ' ἰνδικτιῶνα τοῦ ͵ςχξθ' ἔτους (= 1161 p. Chr. n.)· παρεξεβλήθησαν ἀκριβῶς ἀπὸ τριῶν κανονίων, ἀπό τε τοῦ κα<νονίου> τοῦ Χέκεμ καὶ ἀπὸ τοῦ κανονίου τοῦ Κουσιὰρ καὶ ἀπὸ τῆς ζητηθείσης παρ' ἡμῶν καὶ ἀποκομισθείσης ἡμῖν εἰδήσεως ἀπὸ Αἰγύπτου.... Sequitur postea tabella. Citatur ἡ τῶν ἐναλλαγῶν βίβλος τοῦ Ἀπομάσαρ.

F. 31v. Παρεξεβλήθη ἀπὸ τῆς τῶν ἐναλλαγῶν τῶν γενεθλίων βίβλου τοῦ Ἀπομάσαρ περὶ τῶν κλιμακτηρικῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ταῦτα.... Cum tabella. Laudatur Μούγνης eiusque βίβλος τῶν γενεθλίων.

(Εἶπεν ὁ σοφώτατος Μούγνης ὡς οἱ ἀστέρες οἱ ἀπλανεῖς — τῷ οἴκῳ τοῦ Ἡλίου. Laudantur Ἀλὴμ ὁ Περσεύς, ὁ Μουχοῦμετ ὁ υἱὸς τοῦ Μοῦσε, Ἀλὴμ ὁ υἱὸς τοῦ Ἰέχε. — Cf. *Catal.*, II, p. 131 et 136.

Sine titulo. Περὶ δὲ τῆς τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων κινήσεως καὶ τῆς τούτων μερικῆς ἐποχῆς, ὡς ἔοικεν οὐκ ἐπέστησεν.... Πτολεμαῖος.... Sequitur postea tabella. Citantur συγγράμματα Αἰγύπτια.

F. 33. <Περὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων>. Tabella lituris deleta.

Περὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων καὶ ἄλλως (Ἄρκτος μεγάλη — δεσμά). Est tabella.

Λέγει ὁ σοφώτατος Μούγνης ὅτι οἱ κλημακτηρικοὶ ἀπλανεῖς, καθὼς φησιν ὁ Ἀπομάσαρ, εἰσὶν οὗτοι... Enumerantur. Hoc capitulum lituris deletum est. In margine insunt brevissimae adnotationes.

F. 33v. ε'. Κλίματος δ' τοῦ διὰ Ῥόδου. Tabella.

Περὶ <τῆς> τῶν ἀστέρων αἱρέσεως (Ὁ ἡμερινὸς ἀστήρ — ἄρρενες).

<Π>ότε συλλάβεται [*sic*] ἡ μήτρα τὴν γονήν (Τὸν α' μῆνα — τελεσιουργεῖται τὸ σχῆμα τοῦ βρέφους).

Sine titulo. (Ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῇ Μεγάλῃ Συντάξει εἶπε μείζονα εἶναί τὸν Ἥλιον — μέρος τῆς γῆς ἔννατον).

Sine titulo. Οἱ ἀστέρες ἀπέχουσιν ἀπό τε ἀλλήλων καὶ τῆς γῆς κ. τ. λ. Tabella.

F. 34v. Κανόνιον τῆς δύσεως τοῦ Ἡλίου ἐφ' ἑκάστῃ μοίρᾳ κατὰ τὰς ὥρας. Tabella.

<Πα>ρεξεβλήθη περὶ τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως παχυμερῶς ταῦτα. Tabella.

F. 35v. Περὶ τοῦ ἐπιγνῶναι τὸν ἀστέρα, ἐν ποίῳ ἀνέμῳ ἐστίν (Ὅρα [*sic*] τοῦ Κρόνου ἐστί — νοτία ἀνάβασις).

(Εἶπεν ὁ Πτολεμαῖος περὶ τοῦ γνῶναι καὶ τὸ μέγεθος τῆς γῆς ὡς ἀναλαμβανόμενος τοῦτο — καὶ λέγεται τοῦτο μῆκος).

In margine sine titulo. Ὁ Κρόνος ἀπέχει .... ίος καὶ μέχρι τοῦ Μαρτίου.... Finis deest.

F. 35v. Sine titulo. (Τὸ δὲ πλάτος ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νοτίου μέρους — ἐπὶ τοῖς ἑπτὰ κλίμασιν).

Περὶ τοῦ πλάτους τῶν ζ' κλιμάτων (Πρωτοτύπως γίνωσκε — ἡ ζητουμένη πόλις). Cum brevibus adnotationibus marginalibus.

Περὶ τοῦ γνῶναι, πότε εἰσὶν οἱ ἀστέρες αὐξίψηφοι καὶ πότε λειψίψηφοι. Maximam partem deperiit.

F. 36. Κλίματος δ' τοῦ διὰ Ῥόδου. Tabulae usque ad f. 38v.

F. 39. ς'. Ὀρθὴ σφαῖρα ἀρχομένη ἀπὸ Διός. Tabulae.

F. 41. ζ'. Κανόνιον τῶν ὑψωμάτων τοῦ Ἡλίου καὶ τῶν ὡρῶν. Tabulae. Exciderunt deinde haec tria capitula. η'. Κανόνιον τοῦ διαθέματας κλίματος πέμπτου δι' Ἑλλησπόντου.

θ'. Κανόνιον ὀρθῆς σφαίρας ἀρχομένης ἀπὸ Κριοῦ.

ι'. Κανόνιον παρασύντομον τοῦ διαθέματος κλίματος δ'.

F. 42. ια'. Κανόνιον παρασύντομον κλιμάτων ε'. Tabulae.

F. 44v. ιβ'. Περὶ τοῦ ἐπιγνῶναι ἀπὸ τῆς σκιᾶς τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ποία ὥρα ἐστί. Διονύσιος Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ χαίρειν (Εἶδόν σε φιλοτιμούμενον ἐκμαθεῖν — καὶ ἡ νύξ ὥρας ιβ'). Infra edetur. Simillimum capitulum edid. F. Boll, *Catal.*, VII, p. 187 seqq., ubi Sextus ὁ ὡροκράτωρ ad regem Philippum scribit. Desiderantur capita ιγ', ιδ', ιε', quorum titulus etiam in indice f. 2 deest. — Unum duove folia transposita sunt f. 64v.

F. 45. Sine titulo. [Est finis cap. ιζ'. Περὶ τίνος ἡ ἐρώτησις ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς Τύχης κατὰ Οὐάλεντα f. 64v.] (Καὶ εὕρωσιν καὶ ἱλαρότητα καὶ πράγματων ἐξαιρέτως ὅταν οἰκοδεσποτῆται ὁ τοιοῦτος τόπος — ἢ περὶ ἀποκρύφων τινῶν).

ιη'. Περὶ ἐνθυμήσεως καὶ κεκρυμμένου τινὸς πράγματος (Ὅρα τὸν διέποντα ἐν ποίῳ ζῳδίῳ ἐστί — ἑκάστου τόπου τὰ σημεῖα).

Ἄλλως (Ζήτει τὸν διέποντα καὶ τὴν ἀκριβῆ — λέγε τοῦ σκοπουμένου).

In margine. (Εἶπεν ὁ Ἀποσαὶτ ὅτι ἠρώτησέ τις τὸν Ἀπομάσαρ ἐμοῦ παρόντος τί ἐνενθυμήθη [*sic*] καὶ εὑρέθη — καὶ ἐθαύμασ<ε>). = Cod. Rom. 2, f. 49^{v}.

Ibid. (Λεπτομερέστερα δὲ ἀπὸ τῶν ιβ' τόπων ταῦτα· οὕτως ἐπιγίνωσκε — καὶ ἀπὸ τοῦ γ' ὡσαύτως).

F. 45^{v}. Ἄλλως (Λάμβανε ἀπὸ τῆς μοίρας — τὸ μέλλον σημαινόμενον).

Ἄλλως (Τῶν φώτων ἀποκεκλεικότων — τοῦ παρανατέλλοντος ἀπλανῶν ἰδιοτρόπου).

ιθ'. Τίς ἡ ἐρώτησις (Τῶν φώτων ἀποκεκλεικότων — τῶν παρανατελλόντων ἀπλανῶν ἰδιοτροπίαν). Cf. caput praecedens. = Cod. Venet. 7, f. 306^{v}.

Ἄλλως (Σκοπεῖν δεῖ τὴν προγενομένην συζυγίαν — περὶ κτήνους ἡ ἐρώτησις).

Ἄλλως (Ἐν τετραπόδ<οις> ζῳδίοις — συγκεκακωμένου κωφὸν δηλοῖ).

Ἄλλως ἐκ τῆς τῶν ἀστέρων συγκράσεως (Ἐάν τις προσέλθοι τῶν βασιλικῶν τριγόνων — ἄπρακτοι οὗτοι καὶ ἤρεμοι). Titulo adscripsit manus altera περὶ πράξεως καὶ ἀποβάσεως τῆς ἐρωτουμένου [*sic*] ὑπόθεσις.

In margine. Περὶ τῆς εὑρέσεως τῆς ἐρωτήσεως καὶ ἄλλως (Λάβε τὰς μοίρας τοῦ ὡροσκόπου — τὴν φύσιν τῆς ἐνθυμήσεως).

Ibidem. Περὶ τίνος πράγματος ἐρώτησις (Λάβε τὸν ὡροσκόπον καὶ ποίησον — ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ).

Ibidem sine titulo. (Ὅτε γένηται ἡ ἐρώτησις καὶ τύχῃ ὁ κλῆρος τῆς Τύχης ἐν τῷ ιβ' τόπῳ — τῆς νόσου).

F. 46. In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι παρῆν ἐγώ τε καὶ Σελέμης καὶ ὁ Ζιέτης καὶ ὁ Ἐσέμης ἐνώπιον τοῦ ἀμοιρ<ᾶ> τοῦ Μουόφακ μαίστωρος ὄντος τῶν μαθηματικῶν, τοῦ Ζιέτη — ἀλλ' ἀπὸ γραφ<ῶν> σοφῶν τινων).

Ibidem. Κρίσις τοῦ Ἀπομάσαρ (Ἠρωτήθη ὁ Ἀπομάσαρ παρά τινος, τί ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ — καὶ τοῦ κυρίου τοῦ η'). Laudatur ὁ μαθηματικὸς Βεσεβέ.

F. 46^{v}. Καὶ ἄλλως ἀπὸ τῶν ὡροσκοπούντων ἀστέρων (Ἐὰν ὡροσκοπῇ Κρόνος — δοῦλον ὑποκείμενον).

κ'. Περὶ τοῦ τρόπου τοῦ ἐρωτῶντος (Οἱ κύριοι τοῦ ὡροσκοποῦντος ζῳδίου — τὰ ἀποτελούμενα).

In margine. Κρίσις τοῦ Ἀπομάσαρ (Ἠρωτήθη ὁ Ἀπομάσαρ καὶ εὑρέθη ὡροσκόπος — γυνὴ κινδυνεύσει).

Ibidem. Κρίσις τοῦ Ἀπομάσαρ (Ἠρωτήθη ὁ Ἀπομάσαρ παρά τινος καὶ εὑρέθη ὡροσκόπος — τοῦ πλάτους).

Ibidem. (Εἶπε δὲ καὶ τοῦτο διδασκαλικῶς ὅτι τὴν ἐρώτησιν ἀεί — λάμβανε ἀεὶ τὴν ἐρώτησιν).

F. 47. Ἄλλως, τίς ὁ τρόπος (Ἑρμῆς ὡροσκοπῶν καὶ συσχηματιζόμενος — ἰατρὸν ἢ φιλόσοφον).

F. 48. κα'. Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ἐρώτησιν ὡς ὁ σοφώτατος Μασάλα φησίν, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἰνδοὶ ἀπὸ τῆς μεθόδου τοῦ ἐννάτου τοῦ περσιστὶ καλουμένου Νουπάχρατ (Περὶ τοῦ τίς ἡ ἐρώτησις ὁ Μασάλα φησίν — ἐνθύμησις τῆς ἐρωτήσεως).

F. 48v. Λέγουσι δὲ καὶ οἱ Ἰνδοὶ ὅτι ἴδε τοὺς ἀστέρας τοὺς ὁρῶντας — ἡ ἐρώτησις.

(Τὸ δὲ ἔννατον ὃ καὶ οἱ Ἰνδοὶ Νουπάχρατ καλοῦσι γινώσκεται οὕτως — τὸν κύριον τοῦ ἐννάτου). — Cf. cod. Flor. 11, f. 57 (*Catal.*, I, p. 45) et cod. Rom. 2, f. 34v (*Catal.*, V, 1, p. 11) et cod. Rom. 11, f. 103v (*Catal.*, V, 1, p. 77) et cod. Vatic. 15, f. 282v (*Catal.*, V, 2, p. 22.

κβ'. Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ἐρώτησιν καθὼς καὶ αὖθις ὁ Μασάλλα φησὶ ποιήσας καὶ ὑπόδειγμα. Sequitur figura.

F. 49. Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ἐρώτησιν κατὰ τὸ προκείμενον ὑπόδειγμα (Ὁ Μασάλλα φησὶν ὅτι ἐπειδὴ τὸ ὡροσκοποῦν ζῴδιον — σοι ἐπιλήσεται).

F. 49v. (Λέγει δὲ καὶ ὁ Ῥασὴκ ὁ σοφώτατος ὅτι ἐπειδὴ εὗρον — τὰ γεραιότερα πρόσωπα).

κγ'. (Περὶ τοῦ γνῶναι τὸν σημειωτικὸν ἀστέρα τῆς ὑποθέσεως φησὶν ὁ Μασάλλα οὕτως — λεπτότητα καὶ ἀκρίβειαν ἔχουσι).

F. 50. κδ'. Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ἐρώτησιν καθώς φησιν ὁ Ἀνεμπόδιστος (Ἐὰν ἐρώτησις παρά τινος — προβεβηκότα θηλυκά). Edetur in appendice.

F. 50v. κε'. Περὶ τοῦ διὰ πόσου χρόνου γίνεται τὸ ἀποτέλεσμα (Σκεπτέον ἐν πάσῃ καταρχῇ — τοῦ ἀστέρος φυσικὴν περίοδον).

F. 51. Ἄλλως (Λάβε τὴν διάστασιν τῶν μοιρῶν — πληροῦται τὸ ἀποτέλεσμα).

Ἄλλως (Σκόπει τὸν Ἥλιον — τῷ μεσουρανοῦντι ζῳδίῳ).

Καὶ ἄλλως (Θεώρει τὸν οἰκοδεσπότην τοῦ ὡροσκόπου — στερεὸν χρόνου).

κς'. Περὶ τοῦ γνῶναι πότε γίνεται τὸ καλὸν ἢ τὸ κακόν· μεθ' ὑποδείγματος (Ἀρίθμει ἀπὸ τῆς μοίρας — τὰ ζῴδια τροπικά).

In margine. Περὶ χρόνων τοῦ ἀποτελέσματος (Τοὺς τὸ αἴτιον ποιοῦντας ἀστέρας — ἐπαναφερόμενοι ἔτη).

F. 51v. Ἄλλως (Μεσουρανεῖ Κριὸς μοίρας ιε' — τοσαῦτα λέγε ὅτι γέγονε).

κζ'. Περὶ καταρχῶν καὶ περὶ χρόνου τῶν ἀποτελεσμάτων (Ἐν ταῖς καταρχαῖς καὶ ταῖς ἐρωτήσεσι — δυτικοὶ δὲ καὶ ἐπαναφερόμενοι, ἔτη).

Capita κη'-λ', quorum tituli etiam in indice f. 2^{v} desunt, excidisse videntur.

F. 52. <Πτολεμαίου>. Ἀπὸ τοῦ Καρποῦ κεφάλαιον πα' (Οἱ καιροὶ δι' ἑπτὰ τρόπων — ἐπὶ οἰκεῖον τόπον). = Edit. a. 1553, p. 225.

F. 52^{v}. Tabella cui subscriptum est parvum capitulum inc. Τὸ διάθεμα τῆς Κωνσταντίνου πόλεως, des. ὀρθὴ σφαῖρα. Cf. *Catal.*, V, 1, p. 118, 2.

F. 53. λα'. Περὶ τοῦ γνῶναι τοῦ κρυπτομένου τὸ εἶδος, τὸ χρῶμα, τὴν γεῦσιν καὶ τὴν ποιότητα καὶ εἴτε παλαιόν ἐστιν εἴτε νέον τὸ κρυπτόμενον (Λάβε τὸ εἶδος τοῦ κρυπτομένου — εἰ δὲ δυτικός, παλαιόν).

In margine. Περὶ τῶν χροιῶν τῶν ζῳδίων (Κριὸς ἀληθινός — Ἰχθῦς λευκός). Edetur in appendice.

F. 53^{v}. λβ'. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ κρυπτόμενον καὶ ἄλλως πλατύτερον (Τὰ ἀερώδη ζῴδια οὐχ ὁμοίως — τῆς χροιᾶς αὐτοῦ καὶ σῆψιν).

F. 55. λγ'. Περὶ ἧς δεσπόζουσιν οἱ ζ' ἀστέρες μονομοιρίας κατὰ ζῴδια. Est tabula, cui subscriptum est parvum capitulum inc. Τὴν τῶν ἀστέρων μονομοιρίαν, des. κανόνιον τούτων τοῦτο.

F. 55^{v}. Περὶ τῆς τριγωνικῆς μονομοιρίας (Ἡ κατὰ τρίγωνον μονομοιρία — τοῦ μονομοίρου). Cum tabula.

F. 56. <λδ'.> Περὶ προγνώσεως ἐκ τῶν δωδεκατημορίων τοῦ ὡροσκόπου (Ἐπετήρησαν δὲ ἀκριβῆ εἰς πρόγνωσιν οἱ παλαιοί — ἢ τῶν ὁμοίων).

F. 57^{v}. Sine titulo. (Ἐπεὶ δὲ εἶπον τοὺς πλεῖστα — σημασίαν τοῦ τόπου ἐκείνου).

F. 58^{v}. λε'. Περὶ διαγνώσεως ζυγῶν ἢ μονῶν (Ἡ Σελήνη μονά — ὁ γὰρ τρίτος ἀριθμὸς μονά ἐστιν).

F. 59. Περὶ τῆς εὑρέσεως τῆς ἐρωτήσεως ἀπὸ τῶν μοιρῶν τῶν ζῳδίων. — Sequitur index capitulorum usque ad f. 61^{v}.

F. 64^{v}. Ἀρχόμεθα τῶν κεφαλαίων τῶν δηλούντων ἐπιγνῶναι τὸν ἐπιστήμονα τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἐρωτῶντος πρὸ τοῦ μαθεῖν αὐτὸν ταύτην ἐξ αὐτοῦ.

ις'. Περὶ τίνος ἡ ἐρώτησις (Λαμβάνομεν ἀπὸ τῆς μοίρας — ἐνοικεῖν τὸ σημαινόμενον).

ιζ'. Περὶ τίνος ἡ ἐρώτησις ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς Τύχης κατὰ Οὐάλεντα (Δέον ὁρᾶν τὸν κλῆρον τῆς Τύχης — ἐν δὲ τῷ ε' περὶ τέκνων). In fine mutilum. Cf. supra, f. 45.

In margine. (Λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι τὸ ἀποτέλεσμα ἐν ταῖς κρίσεσι — λόγου τοῦ Μασάλλα ἐπὶ τὸν ὡροσκόπον τοῦ ζῳδίου).

Ibidem alter tractatus inc. Ἐρωτηθεὶς ὁ Ἀπομάσαρ περὶ τῆς εὑρέσεως τῆς ἐρωτήσεως. In fine mutilum.

F. 65. Sine titulo. (Μὴν Μάιος ἔχει ἡμέρας λα' — ὥρας ια', πόδ<ας> κβ'). Videtur finis capituli ιβ' (f. 44^{v}) esse.

F. 66. Περὶ πολυχρονιότητος καὶ ὀλιγοχρονιότητος (Ἐὰν ἐρωτήσῃ — κεκάκωνται ἀποκεκλικότες).

Περὶ τοῦ ἐν ποίᾳ τῶν τριῶν ἡλικιῶν μέλλει τίς τι παθεῖν (Λάβε τὴν πρώτην ἡλικίαν — τῶν εἰρημένων ὑπονοητέον).

F. 66^{v}. Περὶ θησαυρῶν καθὸ οὐκ ἦν πλατύτερον γραφῆναι· τοῦτο εἰς τὸν τόπον τοῦ θησαυροῦ ἐγράφη ἐνταῦθα (Τὴν ἀκριβῆ ἐποχὴν τοῦ διέποντος — εἰ δὲ δυτικόν, εἰς τὸ δυτικὸν καὶ ......). Finis obscurus.

Ἄλλως (Ἐπὶ τῇ ζητήσει καὶ εὑρέσει — βλάβην ἢ ὠφέλειαν).

Ἄλλως (Πολλαπλασίασον τὴν μοίραν — εἶναι θησαυρόν).

Ὑπόδειγμα (Ὡροσκόπος Κρόνος — ἐστὶ τοῦ τμηθέντος τόπου).

In margine. Περὶ θησαυρῶν ζήτει καὶ ἄλλως (Εἴ τις ἔχει κεκρυμμένον θησαυρόν — μέρεσι τοῦ πυλῶνος).

F. 67. Ἀρχὴ σὺν θεῷ τοῦ δευτέρου βιβλίου. Βιβλίον δεύτερον ἀποτελεσματικὸν περιέχον τοὺς δώδεκα τόπους τοῦ θέματος, ἐξ ὧν μέλλειν δύνασθαι τὸν ἐπιστήμονα πάσας τὰς ἐρωτήσεις τὰς πρὸς αὐτὸν γινομένας ἀποτελεῖν.

α'. Καὶ πρῶτα μὲν ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ πρώτου τόπου ἤτοι τοῦ ὡροσκόπου τοῦ περὶ χρόνων ζωῆς δηλοῦντος (Ἐὰν ἐρωτηθῇς περὶ χρόνων ζωῆς — ἐστὶν ἀκάκωτος).

Sine titulo. (Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς περὶ διαφόρων ὑποθέσεων — ἡ ϛ' ἀπὸ τοῦ ὕπος [*sic*]).

Ἄλλως (Ἡ μὲν α' ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου — καὶ ἑξῆς ἕως τῶν ζ' ἀστέρων).

Sine titulo. (Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς παρά τινος ἔχοντος — ἐπιγινώσκεις τὸ συμφερότερον).

β'. Περὶ τοῦ δευτέρου τόπου.

Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πλούτου (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πλούτου — ἐν δυστυχίᾳ ἄχρι θάνατου).

In margine. Ἄλλως (Ἡ μὲν πρώτη ἀπὸ ... — καὶ ἑξῆς ἕως τῶν ζ' ἀστέρων). Cf. supra.

Ibidem sine titulo. (Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος περί τινος πράγματος κατεχομένου παρ' αὐτοῦ — λάβε αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου).

Ibidem. Ἄλλως περὶ θησαυρῶν (Μετὰ τὸ διαγνωσθῆναι — τόπου ἐστὶ καὶ ἑξῆς).

F. 67^{v}. Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς πόθεν γίνεται ἡ εὕρεσις τοῦ πλούτου (Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς — ἀπὸ πατέρων καὶ συγγενῶν).

Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πλούτου ἐπιζητουμένου ἀπὸ ὑπερέ-

χοντος προσώπου (Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς περὶ πλούτου — καθὼς ὑπέδειξά σοι).

Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πλούτου ἐπιζητουμένου παρά τινος (Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς περὶ πλούτου τινός — ἐρωτήματος ὁ ἐρωτῶν).

In margine sine titulo. (Πυνθάνεταί τις εἰ ἐπιτυγχάνει χρήματός τινος — ἢ παραιρέτης συσχηματίζει). — Hic tractatus maximam partem deletus est.

F. 68. Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πλούτου ἀπὸ βασιλέως ἢ ἐξουσιαστῶν (Εἶπον δὲ καὶ οἱ ἀρχαῖοι — οὐ μὴν τοσοῦτον).

(Ἕτεροι δὲ εἶπον· ἴδε τὸν ὡροσκόπον καὶ τὴν Σελήνην — ἀλλὰ πάνυ ἐλαττόνως).

Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ποσότητος πλούτου (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ποσότητος πλούτου — διπλασίαζε τὸν ἀριθμόν).

In margine. Περὶ θησαυρῶν καὶ ἄλλως (Ὁ μάλιστα συμφέρων καὶ ἁρμόζων τόπος — εἰ παροδεύει ὁ ἀστὴρ λέγε εἶναι).

Ibidem. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸν ἀριθμὸν τῶν ... μέλλη ὠφεληθῆναι παρά τινος ἄρχοντος (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ η' τόπου — περὶ τῆς τοῦ πλούτου ποσότητος). Mutilum.

Ibidem. Περὶ τοῦ εὑρεῖν τινας ... πόσα εἰσίν (Ἴδε πόσαι μοῖραι — εἰς μόρια μορίων).

F. 68v. γ'. Περὶ χρέους καθώς φησιν ὁ Μασάλλα (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ χρέους — καὶ φιλονεικίας μεγάλας).

δ'. Περὶ θησαυρῶν (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ θησαυρῶν ἤγουν περὶ τόπου — τὴν τοῦ Μασάλλα βίβλον· γράψω μὲν κἀκεῖνο ἐνταῦθα).

In margine. Περὶ θησαυρῶν καὶ ἄλλως (Ὁ μάλιστα συμφέρων καὶ ἁρμόζων τόπος — παροδεύει ὁ ἀστήρ, λέγε εἶναι). — Cf. supra.

F. 69. Ἄλλως περὶ θησαυρῶν· <τοῦ Μασάλλα> (Δέον πρῶτόν τι μαθεῖν εἰ ἐρωτᾷ — λέγε μὴ εἶναι).

In margine. Ἄλλως περὶ θησαυρῶν (Ἐὰν ὁ ὢν ἀστήρ — ἐν τροπικοῖς εἰς στέγος).

F. 69v. Περὶ τοῦ τρίτου τόπου.

ε'. Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀδελφοῦ τινος (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀδελφοῦ τινος — οὕτω γὰρ οἱ ἀρχαῖοι ἐξέθεντο).

Περὶ τοῦ τετάρτου τόπου.

ς'. Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γῆς ἢ κτήματος (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γῆς ἢ κτήματος εἰ ἐπιτεύξεται – κάθυγρος ἔσται καὶ πλησίον ὕδατος).

In margine. (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ τριῶν ἀδελφῶν ἐν ἑνὶ ἐρωτήματι καὶ βούλει γνῶναι ἑκάστου τὴν διάθεσιν (Λάβε τὸν γ' τόπον σημάντορα — γενέσθαι τὸν ἀδελφὸν ἐκεῖνον).

Ibidem. (Λέγει ὁ Θέων ὅτι ὅστις ἀγοράσει ἀκίνητον — οὐ θανόντος).

F. 70. Περὶ τοῦ πέμπτου τόπου.

ζ'. Περὶ παιδός, γίνεται ἢ οὔ, εἶπεν ὁ Μασάλλα (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ παιδός — οὐ γενήσεται σύλληψις).

In margine sine titulo. (Ἐὰν ὁ κλῆρος τῶν τέκνων — ἢ τὸν κύριον αὐτοῦ).

Ibidem. (Παρεξεβλήθησαν ἀπὸ τοῦ βιβλίου αἱ σημασίαι αἱ δηλοῦσαι ἐὰν ἔχῃ ἐν γαστρὶ καὶ μὴ ἔχῃ — καὶ μᾶλλον, εἰ καὶ ἡ Σελήνη συγκακωθῇ).

Ibidem. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ παιδίον, εἰ ἐκεῖνόν [l. οἰκεῖον] ἐστιν ἢ ἀλλότριον (Ποίησον ἐρώτησιν — ὑπὸ κακοποιῶν ἀλλότριον). = Cod. Flor. 11, f. 66 et cod. Rom. 2, f. 38v.

Ibidem. Περὶ τεκνογονίας (Ἐὰν τὰ ἐνταῦθα δηλούμενα — οὕτως τεκνογονὴ πλὴν βραδέως). — Cf. cod. Flor. 11, f. 27 = cod. Rom. 2, f. 20, cap. ξ'.

Ibidem. Περὶ ἀνδρογυνῶν ἀτεκνούντων (Τὸν μὲν ἄνδρα λάβε ἐκ τοῦ ὡροσκόπου — λέγε στειρεύειν). = Cod. Flor. 12, f. 81v; cod. Venet. 6, f. 35v, cap. κδ'.

F. 70v. η'. Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς, ἆρα ἀληθής ἐστιν ἡ σύλληψις ἢ ψευδής (Εἰ ἐρωτηθῇς ἆρα ἀληθής — ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου ἐν τόπῳ καλῷ). — Cf. cod. Flor. 11, f. 26 = cod. Rom. 2, f. 20, cap. ξα'.

(Εἶπον δέ τινες τῶν παλαιῶν ὅτι, ὅτε πλησίφωτος — φθαρήσεται τὸ βρέφος).

(Εἶπον δὲ καὶ τοῦτο ὡς εἰ ὑπάρχουσιν οἱ δύο φωστῆρες — οἱ ἀγαθοποιοί, σύλληψις ὑπάρχει).

θ'. Περὶ διδυμογόνων (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γυναικός — ἓν τέξεται). — Cf. cod. Flor. 11, f. 26v = cod. Rom. 2, f. 20, cap. ξβ'.

ι'. Περὶ ἀρρενογόνων καὶ θηλυγόνων (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γυναικός — εἰ δὲ ἐν θηλυκῷ, θῆλυ). — Cf. ibid., cap. ξβ'.

(Εἶπε δέ τις τῶν ἀρχαίων ὅτι ἴδε τὸν ὡροσκόπον — ἑσπέριος δὲ θηλύνεται).

In margine. Πολύσπορα καὶ πολύγονα ζῴδια λέγονται ... Enumerantur.

Ibidem sine titulo. (Ὁ ς' τόπος καὶ η' καὶ ὁ ιβ' ἀποτρόπαιοί εἰσι πρὸς τεκνογονίαν — ἔχειν ἐν γαστρί).

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ ἔχει ἐν γαστρί (Τὰ δύο φῶτα — ἔχειν ἐν γαστρὶ λέγε).

Ἄλλο (Ἡ τοιαύτη σκέψις ἐκ δύο τόπων λαμβάνεται — οὐκ ἔχει ἐν γαστρί).

F. 71. ια'. Περὶ γυναικός· ἆρα νυκτὸς τέξεται ἢ ἡμέρας (Εἰ ἐρωτηθῇς

περὶ γυναικός — καὶ κατ' ἐκεῖνο ἀποφαίνου). = Cod. Flor. 11, f. 27; cod. Rom. 2, f. 21, cap. ξδ'.

ιβ'. Περὶ ἐγκύου γυναικός, εἰ σωθήσεται καὶ αὕτη καὶ τὸ βρέφος καὶ εἰ εὐκόλως ἐκτέξεται (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἐγκύου γυναικὸς — τότε ἀνάγκῃ ἡ γυνὴ ὑποστήσεται).

Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς εἰ ἐκσωθήσεται ἡ γυνὴ ἢ ἀποθανεῖται (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — καὶ οἰκοδεσποτῇ τοῦ ε' τόπου).

In margine. Πότε τέξονται αἱ γυναῖκες ἢ συλλήψονται (Ζεὺς τὸν τοῦ Ἄρεος τόπον — εἰς τὸν εἰρημένον τόπον, τίκτουσι).

F. 71v. Περὶ εὐτοκίας καὶ δυστοκίας καθὼς Δωρόθεος (Ἐπὶ μὲν ἀρρενικῆς γενέσεως τὰ φῶτα — ἀπὸ Αἰγοκέρου ἕως Διδύμων). Edetur in appendice.

In margine. Εἰ ἄρρεν ἢ θῆλυ τὸ ἐν γαστρί (Μετὰ τῶν λοιπῶν τῶν προειρημένων — καὶ ἑσπέριοι πρὸς θηλυγονίαν). — Cf. supra, cap. ι'.

Ibidem. Εἰ σώζεται τὸ συλληφθέν (Οἱ οἰκοδεσπόται τοῦ ε' τόπου — ἢ ὑψώματι σώζεται).

Ibidem. Πότε τίκτεται (Ἡνίκα ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ ε' τόπου — τοῦ ὡροσκόπου τίκτεται).

Ibidem enumerantur ζῴδια ἡμερινά, νυκτερινά, ἐπίκοινα.

Ibidem. (Εἶπον οἱ Ἰνδοὶ περὶ δυστοκίας ὡς ὅτε τύχῃ Κρόνος ἐν ἄρρενι ζῳδίῳ — εὐτοκήσουσι). = Cod. Rom. 2, f. 58, cap. ρλη'.

F. 72. Περὶ τοῦ ς' τόπου.

ιδ'. Περὶ ἀρρώστου, εἰ ὑγιαίνει ἢ οὔ (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀρρώστου — ὁ θεὸς αὐτὸν [*sic*] βοηθῇ).

In margine. (Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὡς ἐὰν εὑρεθῇ — τοῦτον ἐπισκίψαι [*sic*]).

Ibidem. (Εἶπεν ὁ Σαδὰν τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι ἠρωτήθη παρὰ ἀρρώστου — ὅτι τελευτήσει).

Ibidem. (Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ· ὅτι ἐστὶν ὁ Ἥλιος κύριος τοῦ ὡροσκόπου — οἱ β' συνοδεύοντες).

Ibidem. Εἰ βούλει γνῶναι περί τινος εἰ ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — οὐ νοσεῖ).

Ibidem. Περὶ ἀρρώστων εἰ ἐρωτηθῇς (Ἴδε τὸν διέποντα ποῖός ἐστι — νοσήσει).

Ibidem. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ἐν τῷ Γενεθλίῳ καὶ ταῖς ἐρωτήσεσι ταῖς περὶ ἀρρώστων γενομέναις (Ἴδε τὸν κλῆρον — περὶ τοὺς πόδας).

F. 72v. Ἄλλοι δὲ λέγουσι περὶ ἀρρώστου οὕτως (Ὑπόθες τὸν ὡροσκόπον τὸν νοσοῦντα — ἐὰν προσχῇς, οὐχ ἁμάρτῃς).

In margine sine titulo. (Γέγονεν ἐρώτησις περὶ ἀρρώστων — ἀπαλλαγήσεται τῆς νόσου).

Ibidem. (Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἀπὸ πείρας ἀπὸ τῶν μυστηρίων τῆς τέχνης βιβλίων ἔγνωμεν τοῦτο· ἴδε τὸν κύριον τοῦ ζ' τόπου — τὸν κύριον τοῦ η').

Ibidem. (Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι μὴ ἀποτελέσεις περὶ θανάτου — θανεῖται ὁ νοσῶν).

Ibidem sine titulo. (Ἐὰν ἀπορρεῖ ἡ Σελήνη ἀπὸ ἀστέρος δυτικοῦ — εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος Ἰσάχλης ὁ τοῦ Πέσρ).

Ibidem. Περὶ δὲ τῆς τριταίας τῆς Σελήνης καὶ ζ' καὶ μ' λέγει τις τῶν σοφῶν οὕτως (Εὑρεῖν τὴν τῆς Σελήνης τριταίαν — θηρῶμεν τὸ ζητούμενον).

Ibidem sine titulo. (Εἰ ἐρωτηθῇς ἐν ποίῳ μέρει τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶ τὸ νόσημα καὶ ὑπάρχει ὁ ὡροσκόπος ἀρρενικὸν ζῴδιον εἰπὲ ὅτι ἐν τῷ δεξιῷ μέρει — ζῳδίου ἐκείνου κυριευόμενον).

Ibidem sine titulo. (Οἱ δὲ Ἰνδοὶ λαμβάνουσι τοῦτο ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς νόσου — τοῦ ζῳδίου ἐκείνου).

F. 73. ιε'. Περὶ κατακλίσεων καὶ νόσων καὶ ἄλλως (Σκεπτόμενος περὶ νοσημάτων βλέπε τὸν ὡροσκόπον – κάμνοντι γίνεται καὶ ἀναιρεῖ). — Cf. cod. Rom. 11, f. 100v.

In margine sine titulo. (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πόνων ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ, ἴδε τὸν Ἥλιον πῶς ἔχει — περὶ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ). Edetur in appendice.

Ibidem. Περὶ ἀσθενειῶν καὶ ἄλλως (Ὁράσθωσάν σοι ὅ τε ὡροσκόπος — ὀλίγη καὶ ἐλαφρὰ ἔσται).

Ibidem sine titulo. (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ κεφαλαλγίας λάβε ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου — περὶ τῶν ποδῶν ἀπὸ τοῦ ιδ').

Ibidem sine titulo. (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ φυματουμένων τινῶν καὶ δαιμονιζομένων, λάβε ἀπὸ τοῦ Ἄρεως — ἀπὸ τοῦ δεκάτου).

Ibidem. (Περὶ ἰατρείας λέγει ὁ Μασάλλα ὡς εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἰατρείας — τῆς τοιαύτης ἰατρείας).

Ibidem. Περὶ ἀρρώστου· ἐκ τῶν μυστηρίων τῆς τέχνης (Εἰ ἄρα ὑγιανεῖ ὁ ἄρρωστος — εἰ δὲ ἕν, ταχέως ὑγιανεῖ).

F. 73v. In margine sine titulo. (Ὁ κύριος τοῦ ὑψώματος τοῦ ὡροσκόπου — τοῦ βίου ἐχρήσατο ὁ νοσῶν).

Ibidem sine titulo. (Ἐπὶ ἐρωτήσεως γενομένης περὶ ἀρρώστου, ἐὰν εὑρεθῇ ὁ κύριος — τῆς νόσου ἀπαλλαγήσεται).

Ibidem. (Ἐὰν ἐν καταρχῇ ἐρωτηθῇς περὶ ἀρρώστου, λέγει ὁ Δωρόθεος — τὸν ἄρρωστον),

Ibidem sine titulo. (Ἐὰν ἀρρωστήσῃ τῆς Σελήνης οὔσης ἐν τῷ Καρκίνῳ – μέχρι ιη' ἡμερῶν σωθήσεται).

F. 74. ις'. Περὶ δούλου εἰ ἐλευθεροῦται ἢ μεταβήσεται πρὸς ἑτέραν δεσποτείαν ἢ πραθήσεται ἢ οὔ· ἢ εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος ἐπιζητοῦντος δουλεύειν τινά (Εἶπεν ὁ Μασάλλα· εἰ ἐρωτηθῇς περὶ δούλου — οὐκ ἐλευθεροῦται).

Εἰ δὲ ἐρωτήσει σε δοῦλος· ἆρα πρὸς ἑτέραν δεσποτείαν μεταβήσεται ἢ οὔ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — πρὸ τοῦ μεταστῆναι).

Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς περὶ δούλου· ἆρα ἀγορασθήσεται ἢ οὔ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — ἀγορασθήσεται).

Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς περὶ δούλου· ἆρα πραθήσεται ἢ οὔ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — ἢ τοῦ θ' πραθήσεται).

Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς παρά τινος ἐπιζητοῦντός τινα δουλεύειν αὐτῷ (Ποίησον τὸν μὲν ὡροσκόπον τῷ ἐρωτῶντι — κατ' ἐκείνας ἀποτέλεσον).

In margine. Περὶ ἀρρωστίας λέγει καί τις σοφὸς ὅτι λάβε ἀπὸ τῆς μοίρας — ταχέως ὑγιανεῖ. — Cf. cod. Rom. 2, f. 58v, cap. ρμξ'.

Ibidem. Περὶ δὲ ἀρρώστου λέγει ὁ Δωρόθεος ὅτι τὰ μὲν σώματα οἱ ἀρχαῖοι — φρενιτιᾶν τὸν ἄρρωστον.

Ibidem. Περὶ ἀρρώστου (Τὸ εὑρεθῆναι τὸν κύριον — σημασίαν, ἐσημειώθη ἐνταῦθα).

F. 74v. Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γαμικοῦ συναλλάγματος (Χάριν ἐπιβεβαιώσεως λαμβάνομεν — εἰ δὲ γυνή, ἄνδρα).

Περὶ τοῦ ἑβδόμου τόπου.

ιζ'. Περὶ γαμικοῦ συναλλάγματος, γίνεται ἢ οὐ γίνεται, εἶπεν ὁ Μασάλλα (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γαμικοῦ συναλλάγματος — βλαβήσονται ἀμφότεροι). Cum notis interlinearibus.

In margine. Ἄλλως (Ἀφροδίτη καὶ Ζεὺς ἀλλήλοις σχηματιζόμενοι — πεπορνευκέναι λέγε).

Ibidem. Ἄλλως (Ὁ ἀναλογῶν ἀστήρ — τὰ μέλλοντα δηλοῦσι).

Ibidem. Περὶ δὲ τοῦ, εἴ ἐστι γυνὴ χρησιμωτάτη — ἐστὶ πόρνη.

Ibidem. Περὶ συνελεύσεως ἀνδρὸς καὶ γυναικός (Τῆς Σελήνης οὔσης — ἐπὶ τῶν αὐτῶν γυναικῶν).

Ibidem. Ἐὰν ἐρωτηθῇς περὶ γυναικός, εἰ ἔχει φίλον (Λάβε τὸν φίλον ἀπὸ τοῦ Διὸς — ἔχει φίλον).

Ibidem. Τοῦ Ἀπομάσαρ <περὶ συνελεύσεως ἀνδρὸς καὶ γυνοικός> (Σὺν τῷ κυρίῳ τοῦ ὡροσκόπου — καὶ τῆς Σελήνης).

F. 75. ιη'. Περὶ γυναικὸς ἐξελθούσης ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, εἰ ὑποστρέψει (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γυναικὸς ἐξελθούσης — τὴν ἐξέλευσιν αὐτῆς). — Cf. cod. Rom. 2, f. 30v, cap. ρδ'.

ιθ'. Περὶ μάχης μεταξὺ δύο τινῶν (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ μάχης — ὕπαυγον ὄντα, σωθήσεται).

In margine sine titulo. Ὅτε τύχῃ ἐν γ' ὡροσκόπος, οἶκος Ἀφροδίτης καὶ ὁ Ζεὺς ἐν αὐτῇ — ὑπὸ πολλοῦ οἴστρου.

Ibidem. Περὶ γυναικός, εἰ ἐστὶ ἤδη ἐφθαρμένη, εἰ ἐρωτηθῇς (Ἴδε τὸν ὡροσκόπον — ἔστι παρθένος). — Cf. cod. Rom. 2, f. 57v, cap. ρλδ'.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γυναικῶν ἁπλῶς (Λάβε τὴν σημαινομένην — ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου τόπου).

Ibidem. Περὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς εἰ συνεγένοντο ἢ οὐ (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ τούτων — ού συνεγένοντο). = Ibid., f. 66v, cap. ρϛϛ'.

Ibidem. Εἶπεν ὁ Μασάλλα ὡς ὅτε γένηται συνουσία — πλειόνων.

Ibidem sine titulo. Γίνωσκε ὅτι ὁ Ζεὺς ὅτε ἐφορᾷ τὴν Ἀφροδίτην — κατὰ τοὺς νομίμους γάμους.

Ibidem. Περὶ γυναικός, εἰς ἐστὶ ἐφθαρμένη (Ἴδε τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὡροσκόπον — ὁρᾷ αὐτήν...). Finis desideratur.

F. 75v. κ'. Περὶ κριτηρίων καὶ ἐγκλήσεων καὶ νίκης καὶ ἥττης (Ἐπισκεπτέον δὲ τὰ περὶ κριτηρίων — ἀγαθοποιῶν δὲ δικαίως).

In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ὅτε ... ὅτι ὁ ἀντίδικος τοῦ ἐρωτῶντος — ἀλλ' οὖν ὑψωθήσεται.

Ibidem. Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς περὶ ἐχθρῶν ἁπλῶς — ἀπὸ τοῦ ιβ' τόπου.

Ibidem. Περὶ γαμικοῦ συναλλάγματος (Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ· ἴδε τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Ἀφροδίτην — ποιεῖ τὴν συναφήν).

F. 76. Εστι δὲ καὶ ἕτερος τρόπος λαμβανόμενος ἐπὶ τοῖς κριτηρίοις χωρὶς τοῦ δ' κέντρου οὕτως (Σελήνη γὰρ αὐξανομένη λαμβάνεται — δικαίως ἐγκαλῶν νικήσει).

Ἐκκείσθω δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐπῶν [ἐπὶ cod.] τοῦ Δωροθέου μεταφρασθέντα οὕτως (Ἔστω ὁ κατηγορῶν ὁ ὡροσκόπος — ἰσχυρότερος νικήσει τὸν ταπεινότερον). Edetur in appendice.

In margine. Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος, εἰ ἀσελγήσει τῇ νυκτὶ ἢ οὔ (Ἴδε καὶ εἰ ὁρᾷ ἡ Ἀφροδίτη — τοῦ ὡροσκόπου τὴν Ἀφροδίτην).

Ibidem sine titulo. [Initium desideratur] (... ὁ Κρόνος ἔστι καὶ ἄμος [?] ... ῥυπαρὰ μὴ οὖσα, χρήσιμος — συσχηματισθῶσι καὶ οἱ δύο ἀστέρες).

Ibidem sine titulo. Ἐν ταῖς περὶ συνουσίας ἐρωτήσεσι ὁ Ζεὺς βλέπων — τὴν συνουσίαν.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γυναικός· ἄρα ἔχει ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς ἀγάπην πρὸς τὸν δεῖνα (Ἴδε τὸν κύριον — τὴν ἀγάπην δηλοῖ). = Cod. Venet. 7, f. 164v, cap. σζ'.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γυναικός, ἐὰν δυναταί [*sic*] τις ἑνωθῆναι αὐτῇ χωρὶς συζύγου (Ἴδε τὸν ὡροσκόπον — πρὸς τὸν ἄνδρα). = Ibid., cap. ση'. Edetur in appendice.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ δύο γυναικῶν ἢ παλλακίδων ὡς ὁποία ἐκ τούτων ἀγαπήσει τὸν κύριον αὐτῶν πλέον (Λάβε τὴν μὲν ἐρωτήσασαν — τὸν κύριον αὐτῆς). = Ibid., cap. σϛ'. Edetur in appendice.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῇς παρὰ ἀνδρὸς εἰ ἀγαπήσει ἡ γυνὴ ἕτερον (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — φιλία). = Ibid., cap. σε'. Edetur in appendice.

Ibidem. Εἰ βούλει γνῶναι ἐὰν συνηνώθη ὁ ἀνὴρ γυναικὶ ἐν νυκτὶ ἢ οὔ (Ἴδε τὴν Ἀφροδίτην καὶ ἐάν — ...). Finis deest.

F. 76v. Ἐὰν δὲ χρηματική ἐστιν ἡ δίκη, οὕτως δεῖ σκοπεῖν (Σελήνη αὐξιφωτοῦσα ἔστω — ἀλλήλων οἱ μαχόμενοι).

In margine. Περὶ γαμικοῦ συναλλάγματος λέγει ὁ σοφώτατος Κίντης [= Al-Kindî] (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — ὅτι οὐ γενήσεται).

F. 77. κα'. Περὶ πράσεως καὶ ἀγορασίας (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πράσεως — λάβε τὸ τίμημα). Cum brevibus notis marginalibus.

In margine. Περὶ χρέους ἐὰν ἐρώτησις γένηται καὶ εὑρεθῇ — τῷ ἐνάγοντι.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πράγματος, πράξεται ἢ οὔ, μὴ γινωσκομένου τοῦ ἀγοραστοῦ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — ὠφεληθήσεται ἀποδοὺς τὸ πρᾶγμα).

Ibidem. Ἐὰν ἐρωτηθῇς περὶ ἀγορᾶς πράγματός τινος, εἰ συμφέρει (Ἴδε τὸν κύριον — τοῦ ἀγορασθέντος, εἰ ὁ δοὺς ...). Finis desideratur.

Ibidem. Ὅτε ἀγορασθῇ τι εἶδος τῆς Σελήνης οὔσης μεταξύ — πραθήσεται καὶ εὐώνως.

F. 77v. κβ'. Περὶ φυγάδος εἰ ἐπισχεθήσεται ἢ οὔ (Εἰ ἐρωτηθῇς ἐπισχεθήσεται ἆρα ὁ φυγάς — ἀποδημήσας καθέξει τοῦτον).

κγ'. Περὶ δραπετῶν ἕτερα διάφορα· Δωροθέου καὶ ἑτέρων σοφῶν (Φησὶν ὁ Δωρόθεος· οὕτως γνωσόμεθα τὸν μὲν δραπέτην — ἐκ τῶν τοῦ Δωροθέου ἐπῶν μεταπέφρασται). Edetur in appendice.

In margine. Τοῦ Ἀπομάσαρ περὶ φυγάδος (Ἐὰν εὕρῃς τὴν Σελήνην συνάπτουσαν τῷ Διί — καὶ μᾶλλον ἐὰν ἀναποδίζει [*sic*]). = Cod. Rom. 2. f. 22v, cap. οβ'.

Ibidem sine titulo. Ὅτι ἡ Σελήνη ὕπαυγος οὖσα — τοῖς δραπέταις διὰ τὸ λαθεῖν.

Ibidem sine titulo. Ὅτι ἐν συνόδῳ καὶ πανσελήνῳ ὀλεθριώτερα τὰ τῶν κακοποιῶν σχήματα — οὐχ εὑρίσκονται μέν, ἀπόλλυνται δέ.

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰδέναι, ὁ φυγὰς ἐν ᾧ τόπῳ ἦν ἢ ἐξῆλθεν ἐκεῖνος (Ἐὰν συσχηματίζεται [*sic*] ἡ Σελήνη μετὰ ἀστέρος — εἰς τὸν δεσπότην αὐτοῦ).

Ibidem sine titulo. ... τὸν ζ' καὶ τὸν κ' τοῦ η' καὶ εἰ συσχηματίζουσι — πρὸς τὸν Ἥλιον εὑρεθήσεται πλὴν νεκρός. Initium mutilum.

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ εὐδωθήσεται ὁ φυγάς (Ὅταν συσχηματί-

ζεται ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — οἱ τοιοῦτοι ἀστέρες ἔχουσι). Alius parvus tractatus, qui idem de fugitivis est, margini inscriptus, totus fere deletus est.

F. 78. In margine. Εἰ βούλει γνῶναι περὶ τοῦ φυγάδος, εἰ ὑποστρέψει (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — εἰς τὸν δεσπότην αὐτοῦ ὑποστρέψει). = Cod. Rom. 2, f. 22ᵛ, cap. ογ'.

F. 79. Ἐκκείσθω δὲ καὶ παρὰ τῶν εἰρημένων καὶ ἐκ τῶν συναγωγῶν τοῦ Νικαέως Πρωταγόρου (Φησὶ γὰρ οὕτως ἐὰν εὑρεθῇ ὁ οἰκοδεσπότης — παραποταμίους καὶ ἑλώδεις). [Ex Hephaest., III, 37]. Editum *Catal.*, IV, 150-151, 7.

F. 79ᵛ. Τινὲς δὲ καὶ τὰ κέντρα ἐπιμέρισαν [*sic*] οὕτως (Τὸ μὲν δῦνον τῷ φεύγοντι — τῷ ἀναπτήσαντι).

Τινὲς δὲ πάλιν οὕτως ἀπονέμουσι (Τὴν μὲν Σελήνην καὶ τὸν ὡροσκόπον — διά τε γῆς καὶ θαλάσσης).

F. 80ᵛ. κδ'. Περὶ κλοπῆς εἰ εὑρίσκεται (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ κλοπῆς — εὑρεθήσεται τὸ κλαπέν). — Cf. cod. Rom. 2, f. 16ᵛ, cap. μ'.

In margine. Εἰ βούλει γνῶναι, εἰ ἀληθεύει ὁ λέγων, ἀπόλλυται τόδε (Ἴδε τὸν μεσουρανοῦντα ἀστέρα — ψεύδεται).

Ibidem. Ὅτι εἰ ὁ κύριος τῆς Σελήνης ὁρᾷ τὴν Σελήνην — ἀπολήψεται τὸ ἴδιον.

Ibidem. Περὶ κλοπῆς λέγει ὁ Ἀπομάσαρ (Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — εἶναι τὸ κλαπὲν μαρτυρῶν).

F. 81ᵛ. κε'. <Dorothei> Περὶ ἀπωλείας, εἰ εὑρίσκεται, καὶ ἄλλως· καὶ τί τὸ ἀπολεσθὲν καὶ ποῦ παρετέθη· τίς ὁ κλέπτης καὶ ἕτερα διάφορα (Ἐὰν τὰ φῶτα ἀλλήλων τριγωνίζῃ — οὐκέτι εὑρίσκεται). = Cod. Venet. 6, f. 150, c. λ'.

In margine. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ κλαπὲν εἶδος (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — εἶναι τὸ κλαπέν). Cf. Catal. Rom. 2, f. 18, cap. μδ'.

Ibidem. Ἰνδός τις σοφὸς λεγόμενος ΠαρζζόμχορεἶπΕ· ιβ' εἰσὶ σημασίαι τῆς εὑρέσεως τοῦ κλέμματος — ὅτε συνάπτει ἡ Σελήνη τῷ κυρίῳ τοῦ ὡροσκόπου.

F. 82. Ἄλλη σκέψις (Ἔστω ὁ μὲν ὡροσκόπος τὸ κλαπέν — σκοπεῖν). = Cod. Venet. 6, f. 150ᵛ.

In margine. Λέγουσι δέ τινες ὅτι· ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — τὸ κλαπὲν εἶδος κεῖται.

Ibidem. Ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ κλέπτου λέγουσιν οὕτως (Ἴδε τὸν ὡροσκόπον — πωλῶν καὶ ἀγοράζων). = Cod. Rom. 2, f. 18, cap. με'.

Ibidem. Ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ γνῶναι τὸν ἀριθμὸν τῶν κλαπέντων εἰδῶν λέγουσιν οὕτως (Ἐὰν ὡροσκοπῇ Ἥλιος — Ἰχθύες ἀναρίθμητος). Cf. ibid., f. 18, cap. μς'.

Ibidem. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ ὄνομα τοῦ κλέπτου (Στῆσον τὸν ὡροσκόπον — ὄνομα προφήτου). = Ibid., cap. μζ'.

F. 82v. Τί τὸ ἀπολεσθέν (Σελήνη ὁρίοις Κρόνου οὖσα — ἓν μόνον ἀπόλλυται). = Cf. cod. Venet. 6, f. 151, cap. λα'.

In margine. Περὶ τοῦ ποῦ ἐστιν ὁ κλέπτης, ἴσθι καὶ τοῦτο — πωλῶν καὶ ἀγοράζων. Confer supra f. 82.

Ibidem. Περὶ κλοπῆς ἱματίων (Ἐὰν ἐρωτηθῇς, ποδαπὸν ἦν τὸ κλαπὲν ἱμάτιον — ἢ καμελάνας [*sic*]). = Cod. Rom. 2, f. 19, cap. νβ'.

Ibidem. Καὶ ἄλλως (Εἰ ὡροσκοπεῖ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐρωτήσεως — τῶν τιμίων εἰδῶν). = Ibid., f. 18v, cap. μη'.

F. 83. In margine. Σοφός τις ἐρωτηθεὶς παρά τινος γυναικὸς περὶ ἀπωλείας ζώσματος, ἐκρατήθη ὕψωμα καὶ εὑρέθη ὡροσκόπος — ὁ Στάχυς.

F. 83v. Τίς ὁ κλέπτης (Ἐὰν τὸν ὡροσκόπον — λέγε τὸν κλέπτην). = Cod. Venet. 6, f. 151v, cap. λβ'.

Τὴν τοῦ κλέπτου μορφὴν καὶ ἰδέαν ἐκ τῶν ἀστέρων γνωσόμεθα (Καὶ πρῶτον μὲν καὶ προηγουμένως — μορφὴν καὶ ἰδέαν). = Ibidem.

Περὶ τῆς ἰδέας τῶν κλεπτῶν (Ἐὰν ὁ τοῦ Διὸς ἀστήρ — ἐκλάπη, ἀλλὰ κρύπτεται). = Ibid., cap. λγ'.

In margine. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸν κλέπτην καὶ ἄλλως (Εἰ ὁ ὡροσκόπος ἐστὶ δίσσωμον ζῴδιον — δύσκολον σημαίνει τὴν εὕρεσιν). = Cod. Rom. 2, f. 18v, cap. μθ'.

Ibidem. Περὶ τῆς τῶν κλεπτῶν ἰδέας ἀπὸ Σαρακηνικοῦ μεταβληθέν (Κρόνος δηλοῖ μεγαλοκεφάλους — μείζονα ἔχοντας).

Ibidem. Ἄλλοι δὲ προηγουμένως λέγουσιν ἐκ τοῦ ὄντος ἀστέρος — τοῦ ὡροσκόπου.

F. 84. In margine sine titulo. Τὸν σημαίνοντα ἀστέρα τὸν κλέπτην — κακοποιοὶ δὲ δοῦλον.

Ibidem. Παρεξεβλήθησαν ἀπὸ Σαρακηνικῆς βίβλου περὶ τῆς ἰδέας τοῦ κλέπτου ταῦτα (Εἰ βούλει γνῶναι τὴν ἰδέαν — μελίχρως καὶ ἰσχνόσαρκος). = Cod. Rom. 2, f. 17v, cap. μβ'.

F. 84v. In margine. Περὶ τοῦ γνῶναι ἐν ποίῳ τόπῳ τοῦ σώματος ἔχει ὁ κλέψας σημεῖον (Ἴδε τὸν ὡροσκόπον — ἐπὶ τῶν ποδῶν). = Ibid., f. 19, cap. να'.

F. 85v. Τίνι τρόπῳ ἀπώλετο (Ἐὰν ὁ Κρόνος μαρτυρῇ — διὰ πανουργίας). = Cod. Venet. 6, f. 152v, cap. λδ'.

κς'. Περὶ κοινωνίας (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ κοινωνίας — μέχρι θανάτου οὐ χωρισθήσονται).

In margine sine titulo. Δύο προκειμένων σοι σκοπῶν, εἰ βούλει γνῶναι ποῖόν σοι συμφερότερον ἐστιν — ἐστί σοι συμφερότερον.

F. 86. κζ'. Περὶ τοῦ εἰ θελήσει τις ἀπελθεῖν εἰς τινὰ καὶ ἐρωτήσει σε· ἆρα εὑρήσει αὐτὸν ἢ οὔ (Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος βουλομένου — οὐχ εὑρήσει αὐτόν).
κη'. Περὶ πολέμου (Εἰ ἐρωτηθῇς παρὰ στρατηγοῦ — ἀφελῆ εἶναι καὶ καὶ δηλόν [*sic*]).
In margine. Τὸν Μασάλλα ἠρώτησεν ὁ Μασάλλα [*sic*] (Τὸ τοιοῦτον ἐξέθετο θεμάτιον — ζήτ<ει> ἐκεῖθεν).
Ibidem. Ἰουδαίου τοῦ Ἠληὼν [Elioun?] ἐπὶ ἐρωτήσεως γενομένης περὶ πολέμου (Ἐὰν ἡ Σελήνη εὑρεθῇ — αἰχμαλωτισθήσονται).
Ibidem. Περὶ πολέμου ζήτει καὶ ἄλλως (Εἰς τὸν περὶ πράξεως ι' τόπον – σχηματισμῶν τῶν ἀστέρων).
Ibidem. ... ἐν ᾧ τόπῳ ἐστὶν ὁ Ἄρης — τοῦ τοιούτου σοφοῦ Μασάλλα. Titulus et initium perierunt.
Ibidem. <Περὶ πολέμου> (Σκόπει δὲ καὶ τὸν κλῆρον τῆς Τύχης – ἡττηθήσεται ὁ ἀντιστρατευόμενος).
F. 86ᵛ. In margine. Περὶ λόχου καὶ ἐνέδρας (Ἐάν τις ... — καὶ μηχανῆς ἐνεχόμενος).
Ibidem. Ἄλλως (Ἔστω ὁ Ἑρμῆς σὺν τῇ Σελήνῃ — ἐπὶ τοὺς κυρίους αὐτῶν).
Ibidem. <Theophili> Πότε γενήσεται πόλεμος (Ἐὰν τὰ φῶτα ἀλλήλων — οὐ γενήσεται πόλεμος). = Cod. Rom. 7, f. 126, cap. ιδ'.
F. 87. In margine. Λέγει ὁ Δωρόθεος ὅτι ἐπὶ καταρχῆς πολέμου — ἔχει ἐν τῷ μεσουρανήματι.
Ibidem. Περὶ ἀντιδίκων ἢ τινῶν δύο ἐχθραινομένων λέγει ὁ Ἀπομάσαρ ὡς εἰ εὑρεθῇ ὁ κύριος — εἰρηνεύσουσί ποτε.
Ibidem. Μυστήριον τοῦ Ἀπομάσαρ (Ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — ὡς λέγει ὁ Ἀπομάσαρ). Agitur de bello.
Ibidem. <Theophili> Πότε γενήσεται πόλεμος (Τὰ μεταξὺ τῆς Σελήνης — γίνεται ὁ πόλεμος). = Cod. Rom. 7, f. 126ᵛ, cap. ιε'. Cf. infra f. 88.
Ibidem. Πολὺς ἢ ὀλίγος ὁ στρατός (Ἀπὸ τῆς μοίρας τῆς Σελήνης — συναχθεὶς ἀριθμός). = Ibid., cap. ις'.
Ibidem. Ἐν ποίῳ τόπῳ γενήσεται πόλεμος (Ἐν ταῖς πολεμικαῖς καταρχαῖς — καὶ συνδένδρῳ τόπῳ). — Ibid., f. 125, cap. ιγ'.
F. 87ᵛ. κθ'. Περὶ πολέμου καὶ ἄλλως· Ἰουλιανοῦ Λαοδικέως (Πολέμου δὲ ὄντος — προσώπου). Cf. cod. Rom. 2, f. 113ᵛ. Ed. Cumont, *Catal.*, V, 1, p. 183.
In margine sine titulo. <Theophili> Ὅταν πυνθάνωνταί σου περὶ δύο στρατοπέδων — καὶ σχηματογραφίαν. = Cod. Rom. 7, f. 126ᵛ, capp. ιη', ιθ'.
Ibidem. Περὶ καταρχῶν πολεμικῶν (Ὅταν τις εἰς πόλεμον

ἐξέλθῃ — ἀποτελεστικαὶ κατασκευάσεις). = Cod. Venet. 6, f. 79, cap. ϛγ'.

Ibidem. Περὶ ἐπικηρύξεως (Ἐάν τις τῶν πολεμούντων — οὐκ ἐπιτεύξεται ὁ πρεσβεύων).

F. 88. λ'. Περὶ πολέμου ἄλλη σκέψις. Τοῦ αὐτοῦ (Πάλιν οἱ μὲν ἐπιόντες — ἐβράβευσαν ἑκατέροις). Cf. cod. Rom.. 2, f. 113. Ed. Cumont, l. c., p. 184 seq.

In margine. Πότε γίνεται πόλεμος (Βλέπε πόσ<α> ζῴ<δια> — ἢ μηνῶν γίνεται ὁ πόλεμος). = Cod. Rom. 7, f. 126v, cap. ιε'. Cf. supra f. 87.

Ibidem. Ὁ στρατὸς πολὺς ἢ ὀλίγος (Ἀπὸ τῶν μοιρῶν τῆς Σελήνης — τὸ πλῆθος ἢ πλεῖον). = Ibid., cap. ιϛ'. Cf. supra ibidem.

Ibidem. Περὶ δούλου καὶ ἐνέδρου [l. δόλου καὶ ἐνέδρας] (Ὁ Κρόνος καὶ ἡ Σελήνη — τοὺς ἐπιστρατευομένους). = Ibid., cap. ιζ'. Cf. cod. Venet. 6, f. 79, cap. ϛδ'.

Ibidem. Δεῖ δὲ γινώσκειν καὶ τοῦτο· ἐκ μὲν τοῦ ὡροσκόπου — οὐ μὴ σφαλῇς.

F. 88v. In margine. Περὶ τοῦ τίς νικᾷ, ὁ φ [?] ἢ ὁ ἐναγόμενος (Ἐὰν εὑρεθῇ ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — κατὰ τὴν δύναμιν ἐκείνου λέγε).

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ μέλλουσι ἡργ.... ἐν τῇ μάχῃ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — ἀστέρι τῷ ὄντι ἐν κέντρῳ).

Ibidem. Εἰ δὲ οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐπίκεντροι εὑρεθῶσιν — ἢ σῦ [*sic*] αὐτόν.

F. 89. λα'. Περὶ ἀναλύσεως πολέμου. Τοῦ αὐτοῦ Ἰουλιανοῦ (Τὸν δὲ χρόνον τῆς ἀναλύσεως — ἢ ἄνεσιν μαντεύονται). Cf. cod. Rom. 2, f. 114v. Ed. Cumont, *Catal.,* V, 1, p. 186.

In margine. Ὁ Ἀπομάσαρ μετὰ τὸ εἰπεῖν οὐκ ὀλίγα περὶ πολέμου, ὅσα καὶ οἱ λοιποὶ εἶπον, εἶπε καὶ τοῦτο — περὶ τοῦ ζ' καὶ τοῦ η'.

Ibidem. Τοῦ αὐτοῦ Ἀπομάσαρ· ἐρωτηθεὶς οὗτος, ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ζ' — ὅπερ οὐκ ἀποδέχομαι.

Ibidem. Εἶπε καὶ τοῦτο ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι, ἐὰν ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου — νικᾷ ὁ ἀντίδικος.

F. 89v. λβ'. Περὶ τινῶν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀποστελλομένων (Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος περὶ στρατιωτῶν — γενήσεται πόλεμος). Cf. cod. Rom. 2, f. 22, cap. ο'.

Περὶ τοῦ ὀγδόου τόπου.

λγ'. Περὶ ἀποδήμου εἰ ζῇ ἢ τέθνηκε (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀποδήμου — πρόλεγε τὴν τελευτήν).

In margine. Ἐὰν ἐρωτηθῇς παρά τινος περὶ πόλεως μελλούσης — ἀπὸ τοῦ ζ'.

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος εἰ κρατηθήσεται ἡ δεῖνα πόλις — κρατηθήσεται ἡ πόλις. Cf. cod. Rom. 2, f. 27, cap. οζ'.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πόλεως πολιορκουμένης — ἀπὸ τοῦ δύνοντος. Cf. Theophilum, cod. Rom. 7, cap. κζ'.

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ γενήσεται πόλεμος εἴτε καὶ μή (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — τὸν πόλεμον ἀνενεργη<θέντα> δηλ<οῖ>).

Ibidem. Περὶ πολέμου, εἰ γέγονεν εἴτε καὶ μή (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — μὴ πόλεμος δῆλος).

F. 90. λδ'. Περὶ τοῦ εἰ ζῇ τις ἢ τέθνηκε, καὶ ἄλλως (Κλῆρος θανάτου ἀπὸ Σελήνης — θάνατον σημαίνει).

Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀποδήμου τινός, εἰ ζῇ ἢ τέθνηκε, λέγει Ἀπομάσαρ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — ἀποτέλεσον ὅτι τέθνηκεν). = Cod. Rom. 2, f. 67v, cap. σκ'. Cf. cod. Venet. 6, f. 28v, cap. ιβ'.

Ἄλλο (Ὁ τῆς προγενομένης συζυγίας κύριος — θάνατον σημαίνει). Cf. cod. Venet. 6, cap. ιγ'.

In margine. Ἄλλο (Σημαίνει δὲ θάνατον ἐν τῇ καταρχῇ — κατὰ σχῆμα συνάντησις).

Ibidem. Περὶ τοῦ γνῶναι, ποίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος τελευτήσει τις (Ἴδε τὸν διέποντα — τελευτήσει).

Ibidem. Ἄλλο (Ἐὰν ἔλθῃ σοι ἀκοὴ περὶ ἀνθρώπου ὡς ὅτι τέθνηκε, σκόπει — καὶ ἀνάγκη περιέσχεν αὐτὸν αἰὼν ἐρυσθ<ενής>). Cf. cod. Rom. 2, f. 99, cap. ιγ'.

Ibidem. Ἄλλο (Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου ᾖ — τοιοῦτον ἤδη τεθνάναι).

F. 90v. λε'. Περὶ θανάτου, ἀπὸ τῆς Σελήνης (Ἡ Σελήνη ὅτε συναφὴν ποιήσεται — δηλητηρίου θανατωθήσεται).

Περὶ φήμης θανάτου καὶ ἄλλο (Ζήτει τὸν κλῆρον — τέθνηκεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος).

Περὶ τοῦ ἐννάτου τόπου.

λς'. Περὶ ἀποδημίας, γίνεται ἢ οὔ, εἶπεν ὁ Μασάλλα (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀποδημίας — ἀποδημίαν δηλοῖ).

In margine. Ἄλλο (Ἐφ' ὧν τὰς γενέσεις γινώσκομεν — κατὰ σχῆμα συνάντισις [*sic*]).

Ibidem. Ἄλλο (Τὰ δύο κέντρα καὶ τούτων προαναφοραί — λέγε αὐτὸν τεθνάναι).

Ibidem. Εἰ συμφέρει σοι εἰς τήνδε τὴν πόλιν ἰέναι ἢ μετανίστασθαι πρὸς ἕτερον τόπον — οὐ συμφέρει ἐν οὐδενί.

F. 91. In margine sine titulo. Ἐὰν ὁ Ἑρμῆς συνάπτῃ τῷ κυρίῳ τοῦ θ' — τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐστι.

Ibidem. <Theophili> Περὶ ἐπιστρατείας (Ὅταν τις πυνθάνη-

ταί σου· ἐπιστρατεύσει ἢ οὔ — μάλιστα ἐπίκεντροι ὄντες). = Cod. Flor. 12, f. 170. Cf. cod. Rom. 7, cap. κγ'.

Ibidem. Εἰ πυνθάνεταί τις εἰ ἐξωρίσθ<η> φυ<λακῆς> [?] ἢ γεμον ... [δεσμῶν ?] ὑφορώμενος (Εἰ εὑρεθήσεται ὁ κύριος — ἔσται ἡ λύπη).

F. 91v. λζ'. Περὶ τοῦ εἰ <δεῖ> ἀποδημῆσαι τὸν ἐρωτῶντα ἢ οὔ (Ἐὰν ἐρωτᾷ τις — ἀναμφιβόλως ἀπαίρει τάχιον).

λη'. Περὶ ταξειδίου γίνεται ἢ οὐ γίνεται (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ταξειδίου — σὺν ῥαστώνῃ καὶ εὐθυμίᾳ).

λθ'. Περὶ αἰχμαλώτου καὶ ἀποκεκλεισμένου (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ αἰχμαλώτου — ἐν ἀποκλίματι δηλοῖ σωτηρίαν).

In margine. ... ὡσαύτως καὶ ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου συσχηματίζεται — καὶ μᾶλλον εἰ ἀπὸ ζῳδίων στερεῶν. Initium desideratur.

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ μετὰ τὸ ἐκβληθῆναι τῆς φυλακῆς, μέλλει τις αὖθις ὑποστρέψαι εἰς αὐτήν — κέντρον τὸ αὐτὸ δηλοῖ.

Ibidem. Περὶ τοῦ ἐὰν ἀπαίρῃ τις (Πρὸς τὴν σκοπουμένην ὁδόν — λόγον ἔχοντος πρὸς τὸν ὡροσκόπον).

Ibidem. Περὶ ἐναποκλείστου λέγει ὁ Ἀπομάσαρ (Ἐὰν ἴδῃς ἄνθρωπον ἑλκόμενον — πείσεται ἐν τῇ φυλακῇ). = Cod. Rom. 2, f. 67v, cap. σιθ'.

F. 92. In margine. Περὶ τῶν εἰργομένων ἐν φυλακῇ ἄλλοι οὕτως σκοποῦσιν (Τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — διαμετρήσει, ἀναιρεθήσεται). Cf. Hephaest., III, 36.

Ibidem. Περὶ τοῦ <ἐν>αποκλεισθέντος (Ἴδε τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὡροσκόπον — εἰσὶν ἐν τοῖς κέντροις).

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ ἐλευθερωθήσεται τῆς φυλακῆς (Ἐὰν ᾖ ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — ἐν μερίμνῃ καὶ λύπῃ).

Ibidem. Εἰ δὲ βούλει γνῶναι τὸν λογισμὸν τοῦ φυλακίσαντος αὐτόν (Ἴδε τὸν κύριον — κρίνῃς καὶ ἀπὸ τούτου).

F. 92v. μ'. Περὶ τῶν εἰργομένων ἐν φυλακαῖς (Καθ' ἣν ὥραν ἐμβληθῇ τις εἰς φυλακήν — ἐλευθεροῦται τῆς εἱρκτῆς).

μα'. Περὶ ἀποδήμου, ἐὰν ὑποστρέψῃ (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀποδήμου — ὑποστροφὴν δηλοῖ).

In margine. Περὶ ἐξοριζομένων καὶ εἰργομένων (Ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — τὸ αὐτὸ δηλοῦσι).

Ibidem. Ἄλλο (Φανεροποιηθήσεται καὶ εἰ κατὰ αἵρεσιν — ἕκαστος δηλωθήσεται).

F. 93. μβ'. Περὶ ἀποδήμου, ἐὰν ὑποστρέψῃ καὶ εἴτε τάχιον εἴτε βράδιον καὶ εἴτε ζῇ εἴτε τελευτᾷ (Ἐὰν περὶ ἀποδήμου ἐρωτηθῇς — ἐν τῇ αὐτῇ ἀποδημίᾳ). = Cod. Ital. 19, f. 410v.

In margine. Περὶ ἀποδημίας γενομένης (Εἴπερ ἐστὶν ἡ Σελήνη ἐν τῷ Κριῷ — ὄψει ἀγαθά).

Ibidem. Ἄλλως ἐκ γενέσεως δοκιμασία (Τὰ καταγόμενα ἔτη — ἐνιαυτοῦ η′ φέρηται). Cf. cod. Venet. 7, f. 169, cap. σκγ′.

Ibidem. Ἄλλως (Κατὰ τὸν καιρὸν τῆς γενεθλιακῆς ἡμέρας — πρῶτον πηξάμενος).

F. 93v. μγ′. Περὶ τοῦ πότε μέλλει ἐπανέρχεσθαι ὁ ἀπόδημος (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ τοῦ πότε μέλλει — τόπον ἔνθα ἀπεδήμει).

Καὶ ἄλλως (Βλέπε τὸν κύριον τοῦ ζητουμένου τόπου — ἀποφαίνου τὴν εἰσέλευσιν).

μδ′. Περὶ τοῦ γνῶναι, εἰ ὁ ἀπόδημος ἀρρωστεῖ ἢ ὑγιαίνει (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀποδήμου — περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις).

In margine sine titulo. Προσλάμβανε δὲ καὶ τὰς φύσεις τῶν ἀστέρων — οὕτω γὰρ οἱ ἀρχαῖοι ἐξέθεντο.

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ μέλλει ἀργῆσαι ὁ ἀπόδημος (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — τὰ ζῴδια ὦσι στερεά).

Ibidem. Εἰ δὲ θέλεις νοῆσαι, πότε ὑποστρέφει ὁ ἀπόδημος (Ἴδε τὸν κύριον — ποίει τὴν ἀπόφασιν).

Ibidem. Ἄλλο (Οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐπὶ τὰ τετράγωνα — τοῦτο καὶ ἀληθὲς ἐγνώσθη).

Ibidem. Ἄλλο (Ἀπὸ τῆς σεληνιακῆς μοίρας — λέγε τὴν ἐπάνοδον).

Ibidem. Περί τινος ἀποσταλμένου [*sic*]· ἄρα ποιήσει τὴν δουλείαν, εἰς ἣν ἀπεστάλη ἢ οὔ (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ τούτου, ἴδε τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὡροσκόπον — οὐ τελειωθήσεται). = Cod. Rom. 2, f. 30v, cap. ρκ′.

F. 94. με′. Περὶ ἀποδήμου εἰ ζῇ ἢ ἀπέθανε (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀποδήμου — πλησίον κινδύνου ἐλθὼν διασέσωται).

μς′. Περὶ τοῦ πότε κινοῦσι τινὲς καὶ διὰ πόσου χρόνου (Ὅταν ἐρώτησις γένηται περὶ δύο στρατοπέδων — τόπου αὐτῶν κεκινηκέναι). = Cod. Venet. 6, f. 77, cap. πγ′.

Ἄλλως (Ζήτει τοὺς κυρίους τοῦ ὡροσκόπου — λέγε αὐτοὺς ποιεῖσθαι).

Τὸ δὲ διὰ πόσου χρόνου (Ζήτει τὰς ἀπὸ τόπου — καὶ σχηματογραφίαν). = Ibid., cap. πδ′.

In margine. Ἐὰν ἐρωτηθῇς περὶ ἀποδήμου, πότε ἔρχεται ἢ πότε δέξεται — ἢ ὁ τετραγονίζων ἢ ὁ διαμετρῶν. Cf. ibid., f. 146v, cap. ιε′.

Ibidem. Περὶ ἐπανελεύσεως ἀποδήμου (Χρὴ σκοπεῖν τὸν κύριον τοῦ ζ′ τόπου — τῶν πεικνῶν [?] δέ).

Ibidem. Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν νόσον τοῦ ἀποδήμου (Τὰς λύπας — ὑποστήσεται).

Ibidem. Περὶ ἐπανόδου ἀποδήμου (Σκοπεῖν ὀφείλομεν τὸν β′ τόπον — πατρὸς γίνεται).

F. 94v. μζ'. Περὶ τῆς εἰς πόλιν εἰσελεύσεως (Ὅτε εἰσέλθοι ὁ ἀποδημῶν — τί μέλλει, πλέον δώσει).
Περὶ ἐλεύσεως ἀποδήμου (Ὁ ἐρωτῶν περὶ ἀποδήμου — λέγε ἔρχεσθαι).
In margine. Περὶ τοῦ ἐὰν ἐρωτηθῇς ὡς εἰ ἐστὶν ὁ δεῖνα ἐν τῷ τόπῳ τῷ δεῖνι ἢ μετέβη, λέγει ὁ Ἀπομάσαρ — λέγε ὅτι ἐξῆλθε.
Ibidem. Περὶ τῆς ἐν τῇ πόλει εἰσελεύσεως (Ἴδε τὴν Σελήνην — παρὰ τῶν ἀγαθοποιῶν).
Ibidem. Περὶ προσδοκίας περί τινος οὔσης (Τὰ μὲν στερεὰ ὡροσκοποῦντα — τῶν κυρίων αὐτῶν).
Ibidem. Περὶ δὲ τοῦ γνῶναι, εἰ καταλα<μβάνει> γράμμα ἢ οὔ (Ἴδε τὸν κύριον — σημαίνει κατάληψιν γραμμάτων). Cf. cod. Flor. 11, f. 54.
Ibidem sine titulo. Δεῖ ἐν τῇ εἰσόδῳ τῆς πόλεως εἶναι — τόπῳ οἰκειότατόν τινα).

F. 95. Περὶ τοῦ δεκάτου τόπου.
μη'. Περὶ τοῦ εἰ δράξεταί τις ἐξουσίας ἢ οὔ (Εἰ ἐρωτηθῇς ἆρα δράξεται ὁ δεῖνα — ἢ ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ).
In margine. Περὶ δούλων εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ οὕτως ὅτι ἐν ἐρωτήσει εἰ εὕρῃς — ἀρρωστίας καὶ ταλαιπωρίας.
Ibidem sine titulo. Εἰ δὲ καὶ μέλλεις διαγνῶναι, τίς τῶν ζητουμένων ἀσώπων — καὶ ὁ γ' τὸ ου.... Finis desideratur.

F. 95v. μθ'. Περὶ διαμονῆς ἐξουσιαστοῦ (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ διαμονῆς — συνάπτει τῷ Ἄρει). Cf. cod. Rom. 2, f. 52v, cap. οθ'.
In margine. Περὶ πράξεως (Ἐὰν εὕρῃς κακοποιόν — δοθήσεται δὲ σοὶ ἕτερα).
Ibidem. Περὶ πράξεως (Ἐὰν εὑρεθῇ ἡ Σελήνη — βλαβήσεται δέ).
Ibidem. Τὸ τοιοῦτον θεμάτιόν ἐστιν ἐρωτήσεως γενομένης παρά τινος πρὸς τὸν Μασάλλα περὶ παραμονῆς καταρχῆς ἢ ἐξελεύσεως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ (Ἐσκεψάμην τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν — τὴν τοῦ τοιούτου σοφοῦ κρίσιν).

F. 96. ν'. Περὶ βασιλέως ἢ ἐξουσιαστοῦ, ὁπόσον καιρὸν διαρκέσει ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ ἢ βασιλείᾳ (Ἴδε τὰς μεταξὺ τοῦ Ἡλίου — ἐπαινούμενός ἐστι). Cf. infra f. 100v.
να'. Περὶ χωρισμοῦ ἐξουσίας ἢ συγγενῶν ἢ πλούτου ἢ χώρας (Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος — συσχηματίζεται ἀγαθοποιῷ).
In margine. Ὁ σοφώτατος Δωρόθεος ... <ἀποτελεσμα>τικῆς τέχνης ὅπερ ἐνδέχεται εἶναι τοῦ παρ' ἡμῖν ὡς μυστήριον (Ἴδε τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀναγόρευσις — τοῖς λοιποῖς ἀρχηγοῖς οὐχ ἁμαρτήσεις).

F. 96v. νβ'. Περὶ ἐγκλήσεως ἐξουσιαστοῦ ἢ ἀποδημοῦντος ἐξουσιαστοῦ, εἰ ὑποστρέψει πρὸς τὴν ἰδίαν ἐξουσίαν (Ἴδε τὸν κύριον

τοῦ ὡροσκόπου — ὑποστρέψει εἰς τὴν ἰδίαν ἐξουσίαν). Cf. infra f. 100v.

F. 97. νγ'. Περὶ ἀνδρὸς ἐρωτῶντος εἰ προσληφθήσεται παρὰ βασιλέως ἢ ἐξουσιαστοῦ εἶπεν ὁ Μασάλλα (Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος· ἆρά γε δύναται — λέγε οὔ).

νδ'. Περὶ προβολῆς ἀρχόντων (Ἐὰν ἐρωτηθῇς ὑπὸ βασιλέως ἢ σατράπου — τὴν ἔκβασιν τῆς ἐξουσίας σημαίνει). Editum *Catal.*, IV, p. 93.

In margine. Περὶ οἰκειώσεως πρὸς βασιλέα (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — ἔχθραν, τὰ δὲ διάμετρα μεγίστην). = Cod. Rom. 2, f. 37, cap. ρμβ'.

F. 97v. Περὶ τῆς ἐξουσιαστικῆς καταρχῆς λέγουσιν οἱ Ἰνδοί (Ἴδε τοὺς τριγωνοκράτορας τοῦ Ἡλίου — ἐν τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ).

F. 98. νε'. Περὶ τοῦ ζητοῦντος ὠφεληθῆναι παρά τινος (Ὁ ζητῶν ὠφεληθῆναι παρά τινος – ἐν ἀφανεῖ καὶ ἀπροσόπτῳ). Legi verbum ἀντιγέννησις[1]. = Cod. Rom. 2, f. 131, cap. ρκδ'.

Ἄλλο (Ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ μεσουρανήματος — καὶ οὕτως, ἀλλὰ μετρίως).

F. 98v. νς'. Περὶ τοῦ ἀπὸ βασιλέως ἢ τοῦ ἰδίου δεσπότου ζητοῦντος ἀξίωμα ἢ ὠφέλειάν τινα (Τὰ φῶτα ἔγκεντρα ὄντα — οὐκ ἐπιτεύξεται οὗ ζητεῖ).

νζ'. Περὶ δόξης καὶ τιμῆς καὶ βασιλικοῦ ἀξιώματος (Ἐν τοῖς βασιλικοῖς ἀξιώμασι — ἐπισφαλεῖς εἰσι καὶ καθαιρετικοί).

In margine. Ἰστέον ὅτι ἐὰν ὁ οἰκοδεσπότης — τῆς ζητουμένης δουλείας.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ δουλείας ἐπιζητουμένης ἀπὸ τοῦ βασιλέως (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — οὐ γενήσεται).

Ibidem. Περὶ αἰτήσεως ἀπὸ βασιλέως ἢ ἀρχηγοῦ (Ἐὰν ἀπὸ βασιλέως ἢ ἀρχηγοῦ ζητεῖς τι — διαπορθμεύῃ τὴν ἀκτῖνα).

F. 99. Ἄλλο (Πρὸ πάντων εἰς ἐπίσημον καὶ περίδοξον τύχην ἡ δορυφορία τῶν φώτων — καὶ περιβοησίαις). Citatur Ptolemaeus.

F. 99v. Ἄλλο (Ἐπὶ γενέσεως ἢ καὶ ἐρωτήσεως — τὸ ἀξίωμα βασιλικόν).

νη'. Περὶ παραμονῆς καταρχῆς (Τὸ παράμονον τῶν καταρχῶν — ἐν τῷ α' βιβλίῳ τοῦ τεύχους). = Cod. Venet. 7, f. 120, cap. ρνα'.

F. 100. νθ'. Περὶ τῶν εἰς ἀρχὴν πεμπομένων (Ἐπὶ τῶν εἰς ἡγεμονικὰς ἀρχάς — ἢ καὶ τῶν φώτων). = Cod. Rom. 2, f. 130, cap. ριθ'.

ξ'. Περὶ διαδοχῆς (Κακοποιοῦ ἐπεμβαίνοντος τῷ μεσουρανήματι — ἐπεμβαίνει, κωλύει).

In margine. Περὶ τοῦ πόσον χρόνον διαρκέσῃ ὁ ἐξουσιαστὴς ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ ἐρωτηθεὶς ὁ Ἀπομάσαρ παρὰ τοῦ Σαδὰν

---

[1] Cf. Boll, *Catal.*, V, 1, p. 239.

εἶπε ταῦτα ὅτι οἱ μὲν ἀρχαῖοι εἶπον — γίνωσκε ὅτι ὁ παραβ<ά>της διαδεχθήσεται. Cf. supra f. 96.

F. 100v. ξα'. Περὶ τοῦ ἐξ ἐρωτήσεως μαθεῖν ἡμᾶς περὶ διαδοχῆς (Ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — φόβος ἔσται μόνος).
In margine. Λέγει ὁ Μασάλλα ὡς ἐὰν ἐρωτηθῇς παρὰ ἀρχηγοῦ ἐκβληθέντος ἀπὸ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ εἰ ὑποστρέψει — ἐν τοῖς δεξιοῖς τοῦ ὡροσκόπου μέρεσιν. Cf. supra f. 96v, cap. νβ'.
Ibidem. Περὶ τοῦ γνῶναι, πότε διαδεχθήσεται ὁ ἐξουσιαστής (Ἴδε ποῦ πέπτωκεν ὁ κλῆρος — λύει τὰ δεινά).
Ibidem. Περὶ τοῦ πόσον καιρὸν διαρκέσει ὁ ἐξουσιαστὴς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ (Λέγουσί τινες περὶ τούτου ὅτι ἴδε τὰς μεταξὺ μοίρας τοῦ Ἡλίου — καὶ ὁ ἀνέτης αὐτοῦ). Cf. supra f. 96, cap. ν'.

F. 101. ξβ'. Περὶ τοῦ ἐξ ἐρωτήσεως μαθεῖν ἡμᾶς ἐὰν ἀποκαθίσταταί τις ἀφ' ἧς ἐξωσθῇ ἀρχῆς (Ἐὰν ὁ κύριος τῆς πράξεως — οὐκ ἐπιλήψεται τῆς ἀρχῆς). = Cod. Venet. 7, f. 125v, cap. ρξζ'.
ξγ'. Περὶ ἐπιτυχίας πράξεως (Ὁ κλῆρος τῆς πράξεως — κακοποιοῦ μὴ ὁρῶντος).
In margine. Λέγει ὁ Δωρόθεος ὡς εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος ἐκβληθέντος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς — ἀστέρι ὑποποδισμένῳ.
Ibidem. Περὶ ἄρχοντος πεσόντος ἀπὸ τῆς δόξης αὐτοῦ εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ (Ἐὰν εὕρῃς τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — καὶ τὸν τόπον αὐτοῦ). = Cod. Venet. 7, f. 125v, cap. ρξς'.

F. 101v. ξδ'. Περὶ τοῦ εἰ ἄρξει ὁ δεῖνα ἢ οὔ (Ὁ ἀστὴρ ὁ ἀναλογῶν τῷ προσώπῳ — περὶ οὗ ἡ ζήτησις).
ξε'. Περὶ τοῦ εἰ γίνεται ἡ ζητουμένη ὑπόθεσις (Ἐὰν ὦσιν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — ἢ διάμετρα αὐτῆς).
In margine. Περὶ ἐπιτεύξεως δούλου [l. δουλείας] τινός (Ἴδε τὸν διέποντα — φίλῳ συνομιλίσεις [*sic*]). = Cod. Rom. 2, f. 34, cap. ρκη',

F. 102. ξς'. Περὶ τοῦ εἴ τε ἔσται ἡ ζητουμένη ὑπόθεσις εἴ τε καὶ μή (Οἱ λόγον ἔχοντες — τοῦ μέρους συγκεκακωμένα). = Cod. Rom. 2, f. 156v, cap. κα'.
ξζ'. Περὶ τοῦ εἰ τέλος ἕξει τὸ ζητούμενον εἴτε καὶ μὴ καὶ εἰ ταχέως ἢ βραδέως (Κατὰ τὸν Σαραπ<ίωνα> — ἀπέκλιναν, οὐκ ἀνύσουσιν). = Cod. Rom. 2, f. 129, cap. ριε'. Edetur in appendice.

F. 102v. Ἄλλο (Ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ μεσουρανήματος συσχηματιζόμενος — ἔσται ὁ συσχηματισμός).
Ἄλλο (Ἐκ τῆς θέσεως τοῦ οἰκοδεσπότου — ἐπεμβῶσιν αὐτοῖς).
ξη'. Περὶ τοῦ εἴ τις πρᾶξιν βούλεται λαβεῖν καὶ ἐρωτᾷ εἰ ἐπιτυγχάνει αὐτῆς ἢ οὔ (Βλεπέτω τοὺς τῷ μεσουρανήματι — ὡς ἡμέρας).

F. 103. Ἄλλο περὶ πράξεως (Σκόπει εἴ τις τῶν ἀστέρων — καὶ ἀπερικτήτους). = Cod. Rom. 2, f. 127v, cap. ργ'; cod. Venet. 7, f. 196, cap. τη'.

Ἄλλο περὶ οὗ ζητεῖς εἰ γίνεται (Ὁ κύριος τοῦ μεσουρανήματος — ζῴδιον, ἔτος ἕν).

ξθ'. Περὶ τυράνου [*sic*] εἰ νικᾷ ἢ ἡττᾶται (Ὁ μὲν τυρανούμενος βασιλεύς — ἐν δήμῳ ὁ τύραννος).

In margine. Περὶ ἄρχοντος εἰ νικᾷ ἢ ἡττᾶται καὶ ἄλλως (Βλέπε τὸν Ἥλιον — τὸ ἔτος ἐκεῖνον). = Cod. Rom. 2, f. 108v, cap. μς'; cod. Venet. 7, f. 305, cap. φξε'.

Ibidem. Περὶ ἀντάρτου (Δεῖ λαβεῖν τὸν μὲν ἐρωτῶντα — ...). Finis deest.

F. 104. Πότε ἡ τυρανὶς [*sic*] πληροῦται (Γνωσθήσεται τοῦτο — τῆς Σελήνης συναφειῶν).

<Theophili> Πότε γενήσεται ὁ πόλεμος (Ὅταν τὰ φῶτα τριγωνίσωσι — γίνεται ὁ πόλεμος). = Cod. Rom. 7, f. 126, cap. ιδ'.

Τίς νικήσει, ὁ τυρανῶν [*sic*] ἢ ὁ τυρανούμενος [*sic*] (Ἐὰν ἐπιβλέπῃ ἀγαθοποιός — ὁρῶν λέγε).

Περὶ τοῦ εἴ ἐστι πόλεμος (Σκόπει κατὰ τὴν ὥραν — ἐν τῷ ὡροσκόπῳ). = Cod. Venet. 6, f. 68v, cap. μς'; 7, f. 196v, cap. τιε'.

Ζωροάστρου περὶ πολέμου προσδοκωμένου ἢ κακοῦ τινος πότε γίνεται (Σκόπει Ἄρεα καὶ ἐὰν εὕρῃς — κατάλυσιν τοῦ πολέμου σημαίνουσιν). = Cod. Rom. 2, f. 108, cap. μγ'; 7, capp. λ' et λα' (*Catal.*, p. 68); Paris. 2417, f. 24v et 108. Edetur in appendice.

In margine. Περὶ τυραννίας (Ἐάν τις τυραννῆσαι θέλῃ — διὰ τάχους ἀπολυθήσεται).

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῇς περί τινος ὑπόπτου εἰ ἀποστατήσει ἢ οὔ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — χύσις ἔσται αἵματος). = Ibid., f. 32, cap. ρκδ'.

F. 104v. ο'. Περὶ πράξεως καὶ ἄλλως (Ὁ περὶ πράξεως λόγος καταλαμβάνεται — τὴν πρᾶξιν ἀποφαίνεσθαι). Edetur in appendice.

Ἄλλως (Ἐν τῷ περὶ πράξεως λόγῳ — καὶ τὰ τοιαῦτα). Edetur in appendice.

Ἄλλως (Τεσσάρων κέντρων ὄντων — ἀμυδρωτέραν ποιεῖ).

F. 105. οα'. Εἰ γίνεται τὸ πρᾶγμα (Εἰ ὁ κύριος τοῦ ζῳδίου — διὰ φιλίαν πείσεται). Cum brevibus notis marginalibus.

F. 106. Περὶ τοῦ ἐνδεκάτου τόπου.

οβ'. Περὶ πράγματος ἐλπιζομένου ἢ τιμῆς παρὰ βασιλέως (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πράγματος — πλειόνως ὧν ἐλπίζει). Cf. cod. Rom. 2, f. 31, cap. ρη'.

ογ'. Περὶ τοῦ πότε ἐστί τινι ἀγαθὸν ἢ ἐναντίον εἶπεν ὁ

Μασάλλα (Εἰ βούλει γνῶναι πότε γενήσεται — καὶ ἡ Ἀφροδίτη· ἀνὰ ὀκτώ).

In margine. Περὶ ἀνθρώπου αἰτησαμένου ἄρχοντι εἰ πληροῖ τὰς πρὸς αὐτὸν ὑποσχέσεις (Βλέπε ὅταν εἰσέρχεται [*sic*] πρὸς αὐτόν — ἀλλὰ ἀπατᾷ σε). = Cod. Rom. 2, f. 108, cap. με'. Cf. cod. Paris. 2417, f. 108, cap. με'.

Ibidem. Περὶ ζητουμένου πράγματος εἰ ἐπιτυγχάνει αὐτοῦ (Εἴ τις πρᾶγμα βούλεται — τροπικῶν ὡς ἡμέρας).

F. 106v. οδ'. Περὶ τοῦ εἰ γίνεται τὸ πρᾶγμα ἢ οὔ (Ἴδε τὴν Σελήνην — ὄντες δηλοῦσιν ἀγαθά).

οε'. Περὶ τοῦ ἐὰν ἐπιτυγχάνῃς ὃ βούλει εἴτε ἀπ' ἄρχοντος εἴτε ἀπ' ἄλλου τινὸς παρεκβληθὲν ἀπὸ Σαρακηνικῆς βίβλου (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — καλῶς καθὼς βούλει).

ος'. Περὶ ἐρωτήσεως ἀγαθῶν ἐλπίδων καὶ περὶ τοῦ εἰ γίνεται ἡ ζητουμένη ὑπόθεσις καὶ περὶ τοῦ εἰ ἔσεσθαι [*sic*] κέρδος (Τῷ περὶ ἀγαθῶν ἐλπίδων ἐρωτῶντι — φθοροποιοὶ οὐδαμῶς).

In margine (ad cap. οδ'). Ἴδε δὲ τὴν Σελήνην καὶ τὸν κύριον — γέγονεν ἡ δουλεία.

F. 107. οζ'. Περὶ φίλου εἰ ἑνωθήσεται αὐτῷ (Εἰ ἐρωτήσει σέ τις περὶ ἰδίου φίλου — τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν). = Cod. Rom. 2, f. 32, cap. ρθ'.

οη'. Περὶ τοῦ εἰ ἔσται φιλία μεταξὺ τοῦ δεῖνος καὶ τοῦ δεῖνος ἢ ἔχθρα (Εἰ ἐρωτηθῇς ἆρα γε ἔστι φιλία — ζῳδίων ἡ συναφὴ γένηται). = Ibidem.

F. 107v. Καὶ ἄλλως περὶ φιλίας καὶ ἔχθρας (Τὸν ἐρωτῶντα ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου — τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀποστροφὴν συμφέρει). = Ibid., cap. ρι'.

Περί τινος ἐρωτῶντος εἰ συμφέρει αὐτῷ ἔχειν φίλον τὸν δεῖνα (Λάβε τὸν μὲν ἐρωτῶντα — τοῦ ε' τόπου νοείσθω σοι). = Ibid., f. 32v.

F. 108. Περὶ τοῦ δωδεκάτου τόπου.

οθ'. Περὶ ἵππων ὁποῖος νικήσει (Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος περὶ ἵππων — κεκακωμένοι ὦσι).

π'. Περὶ τοῦ μὴ ἔχοντος ἄλογον καὶ ἐρωτῶντος τίς νικήσει καὶ περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ἀλόγου (Εἰ ἐρωτήσει σέ τις μὴ ἔχων ἄλογον — τὸ μάθημα καὶ ἀκριβές). = Ibid., f. 32v, cap. ριβ'.

In margine. Ἐὰν ἐρωτηθῇς παρά τινος ἆρά γε μέλλω γενέσθαι ἐν ὑποταγῇ ἵππων — κύριος τοῦ ιβ' καὶ ὡροσκόπου. = Cod. Venet. 7, f. 164, cap. σγ'.

F. 108v. πα'. Περὶ ἐπιστολῶν, τί γέγραπται (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἐπιστολῶν — ἐξ οἴκου ἐλάττονα).

F. 109. πβ'. Περὶ τοῦ γνῶναι τί γέγραπται ἐν τῇ διδομένῃ ἐπιστολῇ

πλατύτερον (Πρῶτον ἐπισκέπτου — ἀπεστάλη τὸ γράμμα). Cf. cod. Rom. 2, f. 99, cap. ιδʹ.

<Theophili> Ἄλλως περὶ ἐπιστολῶν (Τοῦ Αἰγοκέρου [*sic*] ὡροσκοποῦντος — βέβαιά εἰσι τὰ γράμματα). = Cod. Rom. 2, f, 346v.

Καὶ ἄλλως περὶ ἐπιστολῶν Ζωροάστρου (Ἐὰν ἐπιστολὴ ἀναδοθῇ — οἱ δὲ Ἰχθύες ἐπιβουλευτικά). Editum *Catal.*, II, p. 192.

F. 110. πγʹ. Περὶ γραμμάτων ἐλεύσεως καὶ πότε ἐλεύσονται καὶ περὶ τοῦ εἰ ἐβουλλώθη τὸ γράμμα καὶ τίνα περιέχει τὸ γράμμα (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γραμμάτων ἐλεύσεως — τοῦ κυρίου τοῦ εʹ τόπου).

In margine. <De persecutione servorum?> (Ἴδε τὴν Σελήνην καὶ τὸν κύριον — γέγονεν ἡ δουλεία).

F. 110v. Ἄλλως, πότε ἐλεύσονται γράμματα καὶ τί περιέχει τὸ γράμμα (Ἴδε τὸν Ἑρμῆν — ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου).

Ἄλλως περὶ τοῦ εἴτε κακὰ περιέχει τὸ γράμμα εἴτε ἀγαθά (Ἴδε τίνος ἀπέρρευσεν ὁ Ἑρμῆς — ἀπὸ κακοποιοῦ τούναντίον).

Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς ἆρα ἐβουλλώθη τὸ γράμμα ἢ οὔ (Ἴδε τὸν Ἑρμῆν — βούλλας).

πδʹ. Περὶ σωτηρίας ἀποκρισιαρίων οὓς βούλεταί τις ἀποστεῖλαι (Ἡ Σελήνη δηλοῖ τοὺς πρέσβεις — ἀγαθοποιοῖς ὑποστρέψει σῶος). Cf. cod. Rom. 2, f. 31v.

In margine. Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀποκρισιαρίων καὶ γραφῶν (Ἴδε τὸν ... — τοῦ ὁρίου). Mutilum.

Ibidem. Περὶ ἀποκρισιαρίων λέγει ὁ σοφώτατος Κίντης ὡς εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀποκρισιαρίων, εἰ ὑποστρέψῃ — συνάπτει δὲ κακοποιοῖς.

Ibidem. Λέγει ὁ αὐτὸς καὶ τοῦτο ὡς εἰ εὑρεθῇ ἡ Σελήνη — τῷ ιβʹ σημαίνει δυσχέρειαν.

F. 111. πεʹ. Περὶ ἐλεύσεως πρέσβεων (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἐλεύσεως πρέσβεων — καὶ ἐπὶ τὴν Σελήνην). = Cod. Rom. 2, f. 31v, cap. ριθʹ.

πςʹ. Περὶ φήμης, εἰ ἀληθής ἐστιν ἢ ψευδής, εἶπεν ὁ Μασάλλα ὡς εἰ ἐρωτηθῇς περὶ φήμης — ἀποτέλει ἐκ τῶν δυνατωτέρων.

In margine. Περὶ φήμης λέγει ὁ Ἀπομάσαρ οὕτως ὅτι πολοὶ [*sic*] λόγοι κατεκενώθησαν — δεῖ μάλιστα σκοπεῖν τὸν ὡροσκόπον. = Cod. Rom. 2, f. 50v, cap. ξβʹ.

Ibidem. Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἐὰν ἡ Σελήνη ἐστί — κακοποιοί, ὁρᾷ ἡ Σελήνη.

Ibidem. Περὶ δὲ τοῦ φημησθῆναι [*sic*] τεθνάναι εἰ τέθνηκεν ἢ οὔ — τέθνηκεν ὁ ἄνθρωπος.

F. 111v. <Τ>ὸ περὶ φήμης εἶπεν ὁ σοφώτατος Κίντης τῶν λοιπῶν ἐνταῦθα καθαρότερον — ἀληθής ἐστι καντε [?] ψευδής.

In margine. Περὶ φήμης <τοῦ Ἀπομάσαρ> ... — ἀφανὴς ἔσται παντελῶς. Primus versus huius tractatus desideratur.
Ibidem. Περὶ φήμης εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ καὶ τοῦτο· εἰ βούλει γνῶναι — καὶ ἐφορᾷ αὐτόν.
Ibidem sine titulo. <Palchi> Κατὰ τὴν ὥραν τῆς φήμης εἰ εὑρεθῇ ὁ Ἑρμῆς συσχηματίζων — συμφώνως ἀληθής ἐστιν. = Cod. Rom. 2, f. 126^{v}, cap. ϛα΄.

F. 112. Καὶ ἄλλως περὶ φήμης (Ἴδε τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὡροσκόπον — καὶ τοῖς σχήμασι).
In margine sine titulo. Ἰστέον ὡς ἡ τῶν κακοποιῶν συναφή — τῶν εἰρημένων εὐπρόσδεκτός ἐστι.
Ibidem sine titulo. Γνώσῃ δὲ καὶ πότε ἀνθηρὸν γίνεται τὸ ἀποτέλεσμα — ἀνθηρὸν τελεῖται ἡ δουλ<εία>.

F. 112^{v}. πζ΄. Περὶ ἐπιστολῶν καὶ φήμης καὶ ἀγγελίας Ἡφαιστίωνος φιλοσόφου Θηβαίου (Εἰ δὲ φήμη τις ἢ ἄκουσμα — παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐκτεθείσθω). Cf. Hephaest., III, 27.
πη΄. Περὶ τοῦ εἰ συμφέρει σοι οἰκίσαι ἐν τόπῳ οὗ ἂν ἐθέλῃς (Ὅταν καταλάβῃς ἐκεῖσε σκόπει — ἔχων τὸ αὔταρκες). = Cod. Rom. 2, f. 108, cap. μζ΄.

F. 113. πθ΄. Περὶ προαιρέσεως τοῦ ἐρωτῶντος εἰ ὠφέλιμός ἐστιν (Ὅταν τις πρὸς σὲ ἐρωτῶν τι ἔλθῃ — πέντε καὶ μάχας δηλοῖ). = Ibid., f. 98^{v}, cap. ια΄.
In margine. Εἰ φίλος ἐστὶ ὁ ἐντυγχάνων ἢ ἐχθρὸς ἢ πολέμιος (Τοὺς οἰκοδεσπότας τοῦ ὡροσκόπου — περιληπτέον).
Ibidem. Περὶ ὑποσχέσεων (Ἐὰν πορεύσῃς πρὸς ἄνθρωπον — καὶ κρῖνον καθὼς ὑπεδείξαμεν).

F. 113^{v}. ϛ΄. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸν κληθέντα τὴν τοῦ ἀρίστου κατασκευήν (Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος κεκλημένου — ἐπιμελέστερον παρακολουθῆναι [*sic*]). Cf. *Catal.,* IV, p. 94 sq.
In margine. Περὶ τοῦ δείπνου καὶ ἄλλως (Ὅρα τὸν ὡροσκόπον — ἀλλότριά εἰσι τὰ τῆς περὶ σκευῆς).

F. 114. ϛα΄. Περὶ φήμης ἤτοι ἀκοῆς καὶ ἄλλως (Ὅσοις ζῳδίοις ἐπιβάλλει τὴν ἀκτῖνα — περὶ ἀποδήμων ποιεῖ). Cf. cod. Venet. 7, f. 200^{v}, cap. τμα΄.

F. 114^{v}. Ἄλλο περὶ ἀγγελίας (Γράμματα ἡδέα καὶ ἀγγελίας — Σκορπίος Ζυγός).

F. 115. Ἄλλο (Τὰ ἀκτινοβοληθέντα ζῴδια ὑπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν δύο φωστήρων — τοῦ Ἑρμοῦ μαρτυροῦντος). Cum figura.

F. 115^{v}. Ἄλλο. (Ὅσα ζῴδια ὁρῶσι τὰ δύο φῶτα — εὑρεθῆναι τὸ ζῴδιον ἐκεῖνο).
Ὑπόδειγμα ἕτερον (Μηνὶ Ἰουνίῳ α΄ — σημαίνουσι).
Ἄλλο περὶ φήμης (Ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — μᾶλλον ἀγαθοποιὸς ὁρᾷ).

Ἄλλο (Διὰ γραμμάτων οὔσης τῆς φήμης — ἐνόντα ταῖς γραφαῖς).

Ἄλλο (Ἐπὶ φήμης τινὸς ὁ Ἑρμῆς εὑρεθείς — εἰ δὲ κακοποιός, τὸ ἐναντίον).

F. 116. Ἄλλο <Palchi>. (Κατὰ τὴν ὥραν τῆς φήμης — συμφώνως ἀληθής ἐστιν). = Cod. Rom. 2, f. 126ᵛ, cap. ϛα′.

ϛβ′. Περὶ ὀνείρων (Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος εἰπεῖν αὐτῷ ὃ εἶδεν — ἡ δὲ λ′ ἀνεκβάτους).

F. 116ᵛ. ϛγ′. Περὶ τοῦ ὑφορωμένου εἴ τις κατ' αὐτοῦ ἐλάλη ἢ λαλὴ [*sic*] πρός τινα (Λαμβάνεται ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου — ἄλλως πως ἐναντιούμενοι).

F. 117. ϛδ′. Περὶ τοῦ προσδοκωμένου σταλῆναι παρά τινος πρὸς αὐτὸν κατ' αὐτοῦ ἢ ὑπὲρ αὐτοῦ γράμματος (Ὅρα τὸν ἀστέρα τὸν δηλοῦντα — λέγε μὴ σταλῆναι).

Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος ὡς εἰ συμφέρει αὐτῷ ποιῆσαι τόδε (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — οὐ συμφέρει). In margine ϛδ′.

Περὶ τοῦ γνῶναι ἀπὸ ποίας ἀρρωστίας ἀποθανεῖται (Ὁ ἔχων τὸν η′ τόπον Κριός — οὐ ζήσεται).

In margine. Περὶ δὲ ὑφορωμένης βλάβης ὅτε ὑποπτεύῃς βλάβην οὖσαν (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — ἐκεῖνο ὃ ὑποπτεύεις).

Ibidem sine titulo. Εἰ δέ τις ἔχει φόβον ἀπὸ βασιλέως ἢ ἐξουσιαστοῦ, μήπως δεινόν — εἰ ἀγαθά).

F. 117ᵛ. ϛδ′. <Palchi> Ἐὰν ἐρωτήσῃ σέ τις ποῦ ἐκοιμήθη καὶ εἰ ἀγαθὸν ἢ φαῦλον εἰργάσατο ἐκεῖσε (Σκόπει Ἀφροδίτην ἐὰν τύχῃ — διὰ τάχους ἀνυσθήσεται). = Cod. Rom. 2, f. 111, cap. νε′.

F. 118ᵛ et 119 vacua.

F. 120. ϛε′. <Palchi> Περὶ τῶν κατ' εἶδος ἐκ τῆς τῶν ἀστέρων φύσεως (Σκέπτου τὸν κύριον τῆς ζητουμένης πράξεως — κατὰ τὸ συνεχὲς γίνεται). = Ibid., f. 99, cap. ιε′.

F. 121. Περὶ ἀποτελεσμάτων καὶ ἐρωτημάτων· ὡς ἐάν τις μὲν ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πλανήτων ἀστέρων ἰδιοθρονεῖ ἢ καὶ οὔ, παρατύχῃ δὲ ἔν τινι τῶν δώδεκα τόπων τοῦ θέματος, τί σημαίνει. Ἀρχόμεθα τοιγαροῦν ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου καὶ μέχρι τοῦ δωδεκάτου τόπου.

ϛϛ′. Περὶ τοῦ ὡροσκόπου (Ὁ Κρόνος εἰ τύχῃ ὡροσκοπῶν — ἀπὸ τῶν ἀγαθοποιῶν).

F. 123. Περὶ τοῦ δευτέρου τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ δευτέρῳ τόπῳ — συκοφαντίας καὶ κακοτυχίας).

F. 124. Περὶ τοῦ γ′ τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ τοιούτῳ τρίτῳ τόπῳ — καὶ μελέτας ἐναντίας).

F. 125. Περὶ τοῦ τετάρτου τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ τετάρτῳ τόπῳ — τῶν οἰκημάτων).

F. 126. Περὶ τοῦ πέμπτου τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ ε' τόπῳ — οἱ ἀγαθοποιοί).

F. 127. Περὶ τοῦ ἕκτου τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ ἕκτῳ τόπῳ — ὀλιγότητα ὑποζυγίων).

F. 128. Περὶ τοῦ ἑβδόμου τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ ἑβδόμῳ τόπῳ — καὶ εὐτελῶν).

F. 129. Περὶ τοῦ ὀγδόου τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ ὀγδόῳ τόπῳ — Ἑρμῆς ἢ Κρόνος).

F. 130v. Περὶ τοῦ ἐννάτου τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ θ' τόπῳ — τὴν ὁδοιπορίαν ἀνεκείνην [*sic*]).

F. 131v. Περὶ τοῦ δεκάτου τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ δεκάτῳ τόπῳ — λύπην καὶ φροντίδα).

F. 133. Περὶ τοῦ ἑνδεκάτου τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ τόπῳ — ἐκτιτρώσκεται).

F. 134v. Περὶ τοῦ δωδεκάτου τόπου (Ὁ Κρόνος ἐν τῷ ιβ' τόπῳ — τοῦ κοινοῦ λαοῦ).

F. 136. Ἐκλογαὶ τῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῶν τῆς Σελήνης ἡμερῶν (Κριὸς σουρουτάιν· ἀγαθὴ εἰς συνάντησιν βασιλέων — καὶ εἰς γάμους). Edetur in appendice.

F. 136v. Αἱ ἀπὸ τῶν ζῳδίων ἐκλογαί (Εἰς συνάντησιν βασιλέων συμβάλεται [*sic*] — Σκορπίος, Τοξότης, Αἰγόκερως). Edetur in appendice.

F. 137. Καὶ ἄλλως αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἡμερῶν ἐκ τοῦ εἶναι τὴν Σελήνην εἰς ἕκαστον τῶν δώδεκα ζῳδίων, ἥτις ἐκλογὴ καί ἐστι πλατυτέρα (Σελήνη ἐν Κριῷ ἐπιτηδεία ἐστί — εἰς ἀγορὰν δούλων ἰσχνῶν). Edetur in appendice.

F. 140 vacuum.

F. 141. ϛζ'. Περὶ ἐπιθέτων ὀνομάτων τῶν πλανητῶν ἑπτὰ ἀστέρων (Ὁ Ἥλιος λέγεται Τιτάν, Φαέθων — ἐριούνης, χελυοξόος). Edidit Cumont, *Catal.*, I, p. 172 seq.

F. 141v. ϛη'. Περὶ τῶν γινομένων σχηματισμῶν τῆς Σελήνης πρὸς τοὺς πλανήτας ἀστέρας (Ἡ Σελήνη συνοδεύουσα — εἰς μακρὸν τόπον). Cf. cod. Ital. 4, f. 55v, cap. πδ'.

F. 143. Περὶ δὲ τοῦ πολεύοντος καὶ τοῦ διέποντος (Ἐπὶ πάσης καταρχῆς — κατὰ τὸ σάββατον). Edetur in appendice.
Περὶ τῶν ζῳδίων λέγει ὁ Σαραπίων οὕτως· περὶ δυομελῶν ζῴδια [*sic*] εἰσί — λατρώδη ♋ ♏ ♍ ♓ ♈ ♉. Edetur in appendice.
Περὶ διαφορᾶς ζῳδίων καὶ ἄλλως πλατύτερον (Τροπικὰ μέν ἐστι — ♄ καὶ ♎).

F. 144. Περὶ τοῦ γνῶναι πότε φανήσεται κομήτις [*sic*] (Ἴδε ὅτε γένηται — φανήσεται ὁ κομήτης). Edetur in appendice.

ϛθ'. Παρεξεβλήθη ἀπὸ τοῦ β' βιβλίου καὶ τοῦ τρίτου τοῦ σοφωτάτου Ἰουδαίου τοῦ Σὰχλ[1] τοῦ υἱοῦ τοῦ Πὲσρ ταῦτα. Καὶ τὰ μὲν τοῦ β' βιβλίου ἔχουσιν οὕτως ἃ καὶ συμβάλλονται τῷ ἐπιστήμονι πρὸς πᾶσαν ἐρώτησιν (Ἴσθι ὅτι σημειωτικὸς ἀστὴρ ἐκεῖνος λέγεται — ἐρωτήσαντα τὴν ἐρώτησιν). Infra edetur.

In margine. Λέγει ὁ Μούγνης (Πᾶς ἀστὴρ ὁ ὢν ἐν τῇ ἀρχῇ — οὐκ ἔχει ἐν τῷ ...). Finis deest. Editum in *Catal.*, II, f. 136.

F. 144v. In margine. Εἶπεν ὁ σοφὸς Ἔμβρε (Ἐὰν ὡροσκοπῇ ἀγαθός — ἀγαθοποιεῖσθαι τὸν ὡροσκόπον). Editum ibidem.

Ibidem. Λέγουσιν οἱ παλαιοί (Ὁ ἀστὴρ ὅτε ἐστὶν ἐν τῷ ὡροσκόπῳ — οὐκ ἔχει). Editum ibidem.

Ibidem. Ὁ δὲ Ἀπομάσαρ φησίν (Τινὲς τῶν ἀρχαίων — εὐκρασία). Editum ibid., p. 137.

F. 145. In margine. Λέγει ὁ τοιοῦτος σοφώτατος Σὲχλ ὅτι ἐὰν ὁ δηλών [*sic*] — μετ' αὐτῆς. Editum ibidem.

F. 146. Τὰ δὲ τοῦ γ' βιβλίου τοῦ αὐτοῦ σοφώτατου τοῦ Πέσρ, ἃ καὶ αὐτὰ συμβάλλονται πρὸς πᾶσαν ἐρώτησιν, ἔχουσιν οὕτως (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἐρωτήσεώς τινος — καὶ τὸ ἀληθὲς εὑρήσεις). Edetur in appendice.

F. 147v. In margine. Λέγει δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο ὅτι ἡ σωματικὴ συναφή — τὸ σῶμα οὐ φθείρει.

Ibidem. Οἱ παλαιοὶ σοφοὶ ὅ τε Ῥάπτης καὶ ὁ Μούγνης καὶ ὁ Πὲσρ ὁ Ἰουδαῖος ἰσοφωνοῦντες λέγουσιν ὅτι ὁ κύριος συσχηματισμὸς τῶν ἀστέρων — ἀστέρων εἰσὶν ἀκτῖνος.

Ibidem. Εἰ ὑπάρχῃ ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — οὐ γενήσεται.

F. 148v. Αἱ δὲ ιδ' διαθέσεις τῶν πλανητῶν ἀστέρων ῥωμαϊστὶ καὶ ἀραβιστὶ ἔχουσιν οὕτως (α' τὸ χρηματιστικὸν Ἐλεκπέλ — ιδ' ἡ ἀσθένεια Ἐλδόγφ). Edetur in appendice.

Αἱ δὲ ἑρμηνίαι τῶν αὐτῶν ἔχουσιν οὕτως (α' τὸ χρηματιστικόν — ἀλλοτρίοις τόποις). Edetur in appendice.

In margine. Ἑρμηνεία τοῦ θ' κεφαλαίου τῶν ἀποστροφῶν — τῆς ὑποθέσεως καὶ ἀπραγίας.

Ibidem. Εἶπεν ὁ αὐτὸς Μούγνης περὶ τοῦ τοιούτου κεφαλαίου τῆς ἀποστροφῆς καὶ τῆς φθορᾶς καὶ ἀτελεσιουργίας — καὶ τοῦ τέλους αὐτῆς.

Ibidem. Λέγει καὶ τοῦτο τὸ εἶναι τὸν ἐλαφρὸν ἀστέρα — ὁ δηλῶν τὴν ἀπόβασιν. Cum diagrammatibus.

---

[1] Quae sequuntur, excerpta esse videntur ex *Introductorio* Iudaei Sahl ben Bishr, quod simul cum Ptolemaei Quadripartito latine editum est Venetiis a. 1493. Cf. *Catal.*, V, 1, p. 92, n. 2 et 243 (F. C.).

F. 149. Ἑρμηνεία τῆς δυνάμεως τῶν ἀστέρων τῶν μὴ ἐχόντων αἰτίαν καὶ ἐμποδισμόν — ἀπόβασιν τῆς δουλείας.

F. 149v. Λέγει ὁ Ἰουδαῖος σοφὸς ὁ Σὰχλ ὁ υἱὸς τοῦ Πὲσρ ὡς εἰ ἐρωτήσῃ σέ τις — ζητούμενος ποιεῖ τὴν ἐρώτησιν. Edetur in appendice.

Εἶπε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τοῦτο ὅτι πᾶς ἀστήρ — οὐκ ἔχει. Edetur in appendice.

F. 150. Ἡ δὲ ἑρμηνεία τῶν ἀσθενειῶν τῶν ἀστέρων ἐπί τε τοῖς γενεθλίοις καὶ ταῖς ἐρωτήσεσιν αἱ καὶ οὖσαι ἐναντίαι τῶν ῥηθεισῶν δυνάμεων τῶν ἀστέρων ἔχει οὕτως κατὰ τὸν Μούγνην (α'. Τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα — ἀκτῖνας τοῦ ἐλαφροῦ ἀστέρος).

Αἱ δὲ κακώσεις τῆς Σελήνης καὶ οἱ ἐμποδισμοὶ αὐτῆς ἐπὶ πάσης καταρχῆς οἱ ἀραβιστὶ δηλοῦντες ψόγον τῆς Σελήνης ἔχουσιν οὕτως κατὰ τὸν Μούγνην (α'. Τὸ τὴν Σελήνην εἶναι — εἰς τὴν κεκαυμένην ζώνην). Finem omisit librarius.

F. 150v. Περὶ τῶν μαρτυριῶν τῶν ἀστέρων τῶν δηλουσῶν τὸ τὴν δουλείαν γενέσθαι (Ἴσθι ὡς οὐκ ἄλλως πως γίνεται — μαρτυρίας τὸ ἥμισυ).

F. 151. Περὶ τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου (Τὸ εἶναι τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — μαρτυρίας τάσσειν [?]).

Περὶ τῆς αἰτίας τῆς ποιούσης ἐμποδισμὸν τῆς ὑποθέσεως (Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου εὑρεθῇ — κατὰ τὴν οἰκείαν ἕκαστος φύσιν).

F. 151v. Κρίσις Οὐάλεντος διὰ τὸν Μουχοῦμετ (Ἠρωτήθη ὁ Οὐάλης ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν - εἶπον αὐτῷ ὅπερ ἐνόουν). Edetur in appendice.

Πόνημα Οὐάλεντος. Edetur in appendice.

Λέγει ὁ Οὐάλης· Βλέπε εἰς τὴν ἐρώτησιν — οὐκ ἔστι δυνατόν.

Εἶπεν ὁ Δωρόθεος (Ἐὰν ἐρωτηθῇς ἐρώτημα — καὶ οὕτως ἵνα νοήσῃς).

F. 152. Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι ὅτι ἐὰν ἐρωτηθῇς — ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐρωτήσει.

Ἰνδῶν. Λέγουσιν οἱ Ἰνδοὶ ὅτι δηλοῖ τὸ πρᾶγμα — γίνωσκε ὅτι τελειοῦται.

Ἑλλήνων. Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες ὅτι ἐὰν ἐρωτηθῇς περὶ ἐλπίδος — τὸ ἐλπιζόμενον ἀγαθόν.

Αἰγυπτίων. Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· πίστευσον τοῖς λόγοις ἡμῶν — λέγε πάλιν καὶ σὺ τὸ ἐναντίον.

Περὶ τοῦ τί δηλοῖ ἡ ἐρώτησις λέγει ὁ Πυθαγόρας· εἰ μὲν εὑρίσκεις τοὺς ἀστέρας — ἐξέλευσιν τῶν ἀπὸ κάστρων [?].

Τῶν Ἰνδῶν· Εἴπερ βλέπεις τοὺς ἔχοντας λόγον ἀστέρας — ταχέως.

F. 152v. Βαβυλωνίων. Λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· βλέπε εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν — τῶν βλεπόντων αὐτοῖς ἀστέρων.

Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ὁ καιρὸς τῆς τελειώσεως — ἐν ᾧ ἐστι κρῖναι.

Ἑλλήνων. Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν ψηλάφησον — πρόσωπον ἀπωλέσθη.

Αἰγυπτίων. Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· ἐὰν ἐρωτηθῇς διὰ πρᾶγμα — ἐτελειώθη ἢ τελειοῦται.

Ἰνδῶν. Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν ἐρωτηθῇς εἰ γίνεται — τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα τελειοῦται.

Δωρόθεος. Λέγει ὁ Ἕλλην Δωρόθεος ἐν τοῖς μυστηρίοις αὐτοῦ· ἐὰν θέλῃς νοῆσαι — λέγε τὴν ἐρώτησιν.

Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι μετὰ τῶν Βαβυλωνίων ὅτι ἐὰν θέλῃς ἰδεῖν — καὶ κατ' ἐκεῖνο εἰπεῖν.

Ὁ Ἀπομάσαρ. Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ· εἰ θέλεις ἰδεῖν τὸν καιρὸν τῆς ἀποβάσεως — μὴ ἐπιλανθάνου τούτων.

Ἑλλήνων. Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· γίνωσκε ὅτι οἱ ἀστέρες — εἰπὲ ἐκεῖ τὸ κακόν.

Δωρόθεος λέγει· εἰ μὲν ἔστιν ὡροσκόπος — ἐπισυνάψαι τούτου.

F. 153. Ἰνδῶν. Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν εὕρῃς εἰς τὸν δεύτερον τόπον — πρὸ τοῦ ἐρωτῆσαι.

Οὐάλης. Λέγει ὁ Οὐάλης καὶ οἱ Βαβυλώνιοι· εἰ βούλει γνῶναι πότε — εἰς τὴν ἐρώτησιν.

Αἰγυπτίων. Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ μὲν ἔστιν — πληροῦται τὸ πρᾶγμα.

Οὐάλης. Λέγει ὁ Οὐάλης· ἦσαν πολλοὶ ἄνθρωποι — κακοποιῷ καταλύεται. Citatur βιβλίον τῶν μυστηρίων τῶν Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· εἰ ἐρωτηθῇς δι' ἐξέλευσίν τινος — ὁ τοιοῦτος ἀποδημεῖ.

Τῶν Βαβυλωνίων. Λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· συσχηματιζομένης τῆς Σελήνης — βραδέως ἀργήσει.

F. 153v. Τῶν Ἑλλήνων. Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· ὅταν ἀστὴρ ἀπὸ τοῦ θ' — δηλοῦται ἡ ἐξέλευσις.

Αἰγυπτίων. Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ βλέπεις τὴν Σελήνην ἀπορρέουσαν — ἔχει βουλὴν ἐξελθεῖν.

Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ἴδε τὸν ὡροσκόπον — γίνωσκε τὸ ἐναντίον.

Ἰνδῶν. Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν ἐρωτηθῇς περὶ ἀνθρώπου ἐγκλεισθῆναι — ἐλπὶς αὐτοῦ μεταστρέψεται.

Περὶ ἐξελεύσεως λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· γίνωσκε εἰ συσχηματίζεται — δηλοῦται ὅτι μέλλει ἐξελθεῖν.

Τῶν Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· εἰ μέλλεις νοῆσαι εἰ ἔστιν ὁ δεῖνα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ — περὶ τοῦ πράγματος.

Περὶ [*sic*] Αἰγυπτίων. Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· ὅταν γένηται ἐρώτησις περὶ ἐξελεύσεως — λέγε τὰ ἐναντία.

Περὶ ὑποστροφῆς καὶ τοῦ καιροῦ ταύτης λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· τὴν ὑποστροφὴν δηλοῦσιν — βούλεται στραφῆναι, οὐ δύναται δέ.

Τῶν Ἰνδῶν. Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· βλέπε τοὺς ἔχοντας πλείους λόγους — τόπῳ, ἐν ᾧ ἦν ὁ κακοποιός.

F. 154. Τῶν Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ἐὰν ἐρωτηθῇς δι' ἄνθρωπον – μέρος μάλιστα ἀπῆλθεν.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ μὲν εὕρῃς τὸν κύριον τῆς Σελήνης — εἰς ὃ ἀπῆλθεν ὁ ἐξελθών.

Λέγει ὁ Οὐάλης· ἔλεγεν εἷς ἀπὸ τῶν ἐπισήμων Αἰγυπτίων μαθηματικῶν — τὸ μέρος, εἰς ὃ ἀπῆλθε.

Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· βλέπε τοὺς ἀστέρας τοὺς ἔχοντας εἰς τὴν ἐρώτησιν δύναμιν — πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐρωτήσεως.

Παρεξεβλήθησαν λόγοι τοῦ Δωροθέου ἀπὸ βίβλου Σαρακηνικῆς ἔχοντες οὕτως (Ἐνδέχεται εἰς πᾶσαν καταρχήν — μετὰ τῶν κακοποιῶν καλός). Edetur in appendice.

F. 154v. Δωρόθεος πρὸς τούτοις λέγει καὶ τοῦτο ὅτι ἡ ἐν τοῖς γενεθλίοις φθορά — ὅτε ᾖ ὑποποδισμένος. Edetur in appendice.

Ὁ αὐτὸς Δωρόθεος εἶπε καὶ ἕτερά τινα κεφάλαια διάφορα περὶ τῆς τῶν ἀστέρων ἀσθενείας — ἐνταῦθα. Laudatur Μούγνης. Edetur in appendice.

F. 155. Ὁ αὐτὸς Δωρόθεος πρὸς τούτοις εἶπεν ὡς ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου — τὴν ἀποτυχήν. Edetur in appendice.

Λέγει ὁ αὐτὸς Δωρόθεος καὶ τοῦτο· τὰ πράγματα — ἐστὶν ἀσθενής. Edetur in appendice.

F. 155v. Παρεξεβλήθησαν κεφάλαια διάφορα σοφῶν πολλῶν ἀπὸ διαφόρων βιβλίων ἀποδεικνύοντα τὸ εἶναι καλὴν καὶ μὴ ἐναντίαν τὴν σύνοδον τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Κρόνου (Τοῦ Ἀπομάσαρ· ὅτε συνοδεύει — ἀκαταγωνίστου καὶ ὅλως). Cf. cod. Rom. 2, f. 43v, cap. ια'. Sunt capitula Apomasaris, Muchumetis, Rhetorii, Valentis, Dorothei, Manethonis, Sarapionis, Orphei, Ptolemaei. Nonnulla infra edentur.

F. 156v. In margine. Περὶ τὸ τέλος [?] τοῦ τοιούτου λόγου τοῦ Πτολεμαίου λέγει ὁ ἐξηγητής — εὐκρασίαν καὶ εὐτυχίαν. = Exegetes anonymus ?

F. 157. Εἶπεν ὁ σοφώτατος Μούγνης ὅτι ἐὰν εὑρεθῶσιν ὁ Ἥλιος καὶ ὁ Ζεύς — δοχεὺς τῆς κυβερνήσεως.

Εἶπε δὲ καὶ τοῦτο ὅτι ἐὰν ὁ ἀστὴρ εὑρεθῇ — ἡ μοίρα μετ' αὐτήν.

Περὶ δὲ τῆς αἱρέσεως τῶν ἀστέρων εἶπεν ὁ σοφώτατος Μούγνης· ἡμερινοὶ ἀστέρες εἰσίν — πρὸς αὐτοὺς σχηματισμοῦ.

Εἶπεν ὁ αὐτὸς Μούγνης· ἐὰν εὑρεθῇ — ἐὰν εὑρεθῇ μετὰ τῆς Σελήνης.

In margine sine titulo. Ὅτε μέλλουσι συνοδεῦσαι — ἀπὸ τῆς τῶν μοιρῶν τάξεως.

F. 157v. Εἶπεν ὁ Πτολεμαῖος περὶ τοῦ γνῶναι τὸ μέγεθος τῆς γῆς — ἐπὶ τοῖς ζ′ κλίμασιν.

Sine titulo. Ἀπὸ τῶν ιβ′ ζῳδίων τε καὶ τόπων τῆς σφαίρας εἶπον οἱ παλαιοί, ὅτι τέσσαρά ἐστι — καὶ ταῖς φρουραῖς.

F. 158v. Sine titulo. Κενοδρομεῖν λέγεται ἡ Σελήνη ὅτε οὐχ ὁρᾷ [?] τινι — οὐ μὴν δὲ καὶ ξένη. Cf. cod. Flor. 8, f. 216v, cap. τη′.

In margine. Εἶπεν ὁ σοφώτατος Κίντης ὅτι τὰ ἀποκλίματα σημαίνουσι — εἶναι τοῦτο κρυπτόν. = Cod. Flor. 8, f. 303, cap. υμε′.

F. 158v-160 vacua.

F. 160v. Ἡ ἀρχὴ τοῦ τρίτου βιβλίου μὴ γραφεῖσα ἐν τῷ δευτέρῳ τετραδίῳ τοῦ παρόντος τετραδίου ἐγράφη ἐνταῦθα.

<Hephaestionis> Περὶ διαθέματος (Τῆς οὐρανίας διαθέσεως — Αἰγόκερως, Ὑδροχόος, Ἰχθῦς). Cf. cod. Rom. 3, f. 104; cod. Vindob. 6, f. 284v.

Περὶ τόπων τοῦ διαθέματος (Τόποι δὲ τοῦ διαθέματος — ἐπὶ τοῖς λοιποῖς κέντροις).

F. 161. Sine titulo. Ἑπόμενα καὶ προηγούμενα λέγεται ζῴδια — ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου ἐπὶ τὸ μεσουράνημα.

Sine titulo. Ἕκαστον δὲ ζῴδιον λέγεται — τῶν ιβ′ ζῳδίων. = Cod. Vindob. 6, cap. γ′; cod. Venet. 7, f. 382.

Sine titulo. Ὁρίζοντα δὲ κύκλον λέγουσι — διαδείκνυται. = Ibidem.

Sine titulo. Ἀποκεκλήρωται δὲ τοῖς ἑπτὰ πλανίταις — ὕψωμα δὲ αὐτοῦ ἡ Παρθένος. = Cod. Vindob., cap. δ′; cod. Venet., cap. δ′.

Sine titulo. Εἰ τρίγωνα δὲ οὕτως — ὑδατῶδες καὶ νοτολιβικόν.

F. 161v. Περὶ δὲ ὁρίων ἐγράφη ἐπὶ τοῖς ἔμπροσθεν. = Cod. Vindob., cap. ε′; cod. Venet., cap. ε′.

Sine titulo. Τοὺς δὲ πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀστέρων συσχηματισμούς — ὁ δὲ κατὰ διάμετρον ἀντίζηλος. = Cod. Vindob., cap. ζ′; cod. Venet., cap. ζ′.

F. 162. Sine titulo. Ὁρᾶν δὲ χρὴ εἰ κατὰ μοῖραν ἔχουσι τέλεια — διὰ μοιρῶν ρπ′.

Τὰ δὲ περὶ δεξιῶν καὶ εὐωνύμων σχημάτων — ἐγράφη ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ.

F. 163. Ἐκ τῆς τῶν περὶ τὰ λεγόμενα ἀποτελέσματα ἐπτοημένων τερατολογίας (Οὐκ ἔδει μὲν ἐμὲ μετὰ τὰς καταρχὰς Δωροθέου καὶ Μαξίμου καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχαίων — τὴν ἐμὴν προαίρεσιν). Edetur in appendice.

Περὶ καταρχῶν (Ἐπὶ ἑκάστης καταρχῆς — ὑπὸ γῆν καὶ μὴ ὑπὲρ γῆν). Cf. cod. Rom. 2, f. 97v. — Ex Palcho partim edidit F. Cumont, *Catal.*, V, 1, p. 179.

F. 164 vacuum.

F. 164v. Περὶ καταρχῶν καὶ περὶ χρόνου τῶν ἀποτελουμένων σχό<λιον> (Ἐν ταῖς καταρχαῖς καὶ ταῖς ἐρωτήσεσι — τὰ δὲ ταπεινώματα). Finis excidisse videtur. Cf. cod. Ital. 4, f. 37v, cap. κβʹ.

In margine sine titulo. Ἐπὶ πάσης καταρχῆς σκέπτου τὸν κύριον — τοῖς ἀνθρώποις παρεχόμενον.

F. 165. In margine superiore crucis figura, cui inscripta sunt haec : ΙΣ ΧΣ ΝΙΚΑ.

Ἀρχὴ τοῦ τρίτου βιβλίου ἐξ οὗ μέλλειν τὸν ἐπιστήμονα ἐπιγνῶναι ἀκριβῶς πάσης καταρχῆς κατάρξασθαι καὶ μᾶλλον ἀπὸ τῶν παρεκβληθέντων ἀποτελεσμάτων.

Ἀπὸ τῆς βίβλου Ἡφαιστίωνος φιλοσόφου Θηβαίου πρὸς Ἀθανάσιον ἀρχόμεθα οὖν ἀπὸ τῶν περὶ καθολικῶν καταρχῶν [καὶ περὶ ἐπιτηδείων ζῳδίων καὶ Σελήνης ἐπιτηρήσεως εἰς καταρχήν]. Cf. Aug. Engelbrecht, *Hephaestion von Theben*. Vindob. 1887.

Sine titulo. Ἐπὶ πάσης τοίνυν καταρχῆς — τῶν γινομένων ἑκάστῃ προγνώσει. = Cod. Vindob. 2, f. 108v, cap. νθʹ.

Περὶ ἐπιτηδείων ζῳδίων καὶ Σελήνης ἐπιτηρήσεως εἰς καταρχήν (Τὰ μὲν οὖν ὀρθῶς — κατὰ καιρὸν δυνατοῖς). Hephaest., III, 1. = Ibid., f. 109, cap. ξʹ.

In margine sine titulo. Ἐάν τις δουλείας ἄρξηται τῆς Σελήνης — γὰρ ἀνατραπήσεται.

Ibidem sine titulo. Ἐπὶ πάσης καταρχῆς δεῖ τὸ εἶναι — κεκακωμένη.... Finis mutilus.

Ibidem. Περὶ δὲ χρόνου τοῦ ἀποτελέσματος (Τοὺς τὸ αἴτιον ποιοῦντας — καὶ ἐπαναφερόμενοι ἔτη).

F. 165v. Περὶ καταρχῶν καθολικῶν καὶ παρατηρήσεων καὶ ἄλλως πλατύτερον (Τὴν βασιλικὴν τάξιν — ἐν τῷ βίῳ). Hephaest., III, 5. Edidit Olivieri, *Studi Ital. di Filologia classica*, VI, 1897, p. 12 ss.

In margine. <Λέγουσ>ιν οἱ παλαιοὶ ἐπὶ πάσης καταρχῆς... — πλέον τὸ ἀγαθόν.

Ibidem sine titulo. Ἡ κενοδρομία τῆς Σελήνης ἐν ταῖς καταρχαῖς ματαιοπραγίαν δηλοῖ — ἑξῆς ὑπο...... ωνω. Finis mutilus.

Ibidem sine titulo. Ἰστέον ὅτι ὁ β′ τόπος — πλείους ἀπραγίας δηλοῦσιν.

Ibidem sine titulo. Πᾶς ἀστὴρ κακοποιὸς ἐν ἰδίῳ οἴκῳ καὶ ὑψώματι — τὰ τέλη τῶν πραγμάτων.

F. 166. In margine sine titulo. Ἰστέον ὅτι οὐ μόνον κατὰ πῆξιν τὰ σχήματα — ἀφ' ὕψους κίνδυνον.

Ibidem. Τοῦ Ἀπομάσαρ (Μὴ κατάρξῃς δίκης ἢ φιλονεικίας ἢ ἔριδος τῆς Σελήνης κεκακωμένης — καὶ καθυπερτερηθήσῃ).

F. 166v. In margine. Περὶ βασιλέων καὶ ἡγεμόνων. Des. καὶ τῶν κακοποιῶν ὁρώντων. Initium deest. Cf. Venet. 7, f. 125, cap. ρξε′ et f. 316, cap. χδ′.

Ibidem. Περὶ δούλων λέγει ὁ Εὐκλίδης (Ὅστις ἀγοράσει δοῦλον — διώξει τὸν δοῦλον). Edetur in appendice.

Ibidem sine titulo. Εἰ βούλει ἀγοράσαι εἶδός τι — καὶ τῶν Διδύμων. Cf. cod. Rom. 2, f. 20, cap. νθ′.

F. 167. In margine sine titulo. ... εἰς γὰρ τὰ κέντρα βλαπτόμενα τὰ φῶτα ὀξυτέραν — οὕτως γὰρ ἀβλαβὴς ἡ καταρχή. Initium mutilum.

F. 167v. In margine. Πῶς δεῖ ἄρχοντι καὶ δυνάστῃ συντυχεῖν (Ἁρμόζει τῆς Σελήνης οὔσης ἐν Κριῷ — ἀνεπιτεύκτως ἔχει). = Hephaest., III, 20. Cf. cod. Flor. 7, f. 171v.

F. 169. β′. Περὶ τοῦ ποδαπὸν ἕξει τέλος ἕκαστον τῶν πραττομένων (Ἐπισκέπτου τῆς Σελήνης τὰ φῶτα — πρὸς τοὺς ἀστέρας γινομένας). = Cod. Venet. 7, f. 387, cap. λε′.

In margine. Περὶ εὐχῶν (Αἱ δὲ πρὸς ἐλεύσεις εὐχαί — ἐπιορκοῦντες οὐ ποινηλατοῦνται).

Ibidem sine titulo. Οὐ μόνον δὲ δεῖ τὸν τῆς Σελήνης οἰκοδεσπότην σκοπεῖν — καὶ οὕτως ἐπὶ ἕκαστον πρᾶγμα.

F. 169v. γ′. Περὶ κτίσεως καὶ οἰκοδομιῶν (Ἐὰν βουληθῇ τις εὐδαίμονα — καὶ τῶν ἠθῶν μεθέξουσι). Hephaest., III, 7. Cf. cod. Venet. 7, f. 297v, cap. φλδ′.

F. 170. δ′. Περὶ μετοικισμῶν (Μετοικίζεσθαι δεῖ καὶ μεταβαίνειν — ἐκεῖθεν ἔχων τὸ αὔταρκες). = Cod. Venet. 7, f. 388, cap. λζ′.

In margine sine titulo. <Theophili> Ἐὰν ἐπιτραπῇς περὶ βα<σιλέ>ως ἢ στρατηγοῦ — ἢ πυρὸς κίνδυνον φέρει. = Cod. Ital. 4, f. 44, cap. νθ′.

Ibidem sine titulo. Ἐπὶ δὲ τῷ μετοικισμῷ ποίησον ἀκακώτους — ἢ τῷ ια′ τόπῳ.

F. 170ᵛ. Περὶ ναυπηγίας (Περὶ δὲ πλοίου συνωνῆς — ἢ ἀκτινοβολίας). Hephaest., III, 17. = Cod. Venet. 7, cap. λη'.
Περὶ ἀποδημίας (Ὁ μέλλων ἀποδημεῖν — οὕτω κατάρχεσθαι). Hephaest., III, 30. = Ibid., cap. λθ'.
In margine. Λέγει ὁ Δωρόθεος· εἰ βούλει διαγνῶναι τὴν περὶ τοῦ ἀποδημήσαντος ἀρχηγοῦ — τὴν φύσιν τοῦ καλοποιοῦ.
Ibidem. Περὶ μισθώσεως (Ἐάν τις θέλῃ μισθώσασθαί τινα γῆν — συνάπτει ὁ μισθούμενος).
Ibidem. Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ ὅταν εἰσέρχηταί τις — καὶ αὐτῷ καὶ τῇ χώρᾳ.

F. 171. Ζ'. Περὶ ἀποδημίας καὶ ἄλλως πλατύτερον (Ὁ μέλλων ἀποδημεῖν — τῷ Ἡλίῳ σκέπτου). Edetur in appendice.
In margine. Λέγει ὁ Θέων ὅτι ὅσας τις τάξει — ἡ χεὶρ αὐτοῦ κοπίσεται [*sic*]. Edetur in appendice.
Ibidem. Περὶ ἀποδημίας λέγει ὁ Ἀπομάσαρ ὡς εἰ βούλει ἀποδημῆσαι — ἐν ζῳδίοις γεώδεσιν. Edetur in appendice.
Ibidem. Περὶ ἀποδημίας λέγει ὁ σοφὸς [ὁ] Ῥάπτης ὅτι πλέον κακόν ἐστι — καταρχθῆναι. Edetur in appendice.
Ibidem sine titulo. Ἐπὶ ἐξελεύσεως βασιλέως καλόν ἐστι τὰ <τοῦ> ὡροσκόπου — οἰκείῳ τόπῳ.
Ibidem. Ἐπὶ δὲ εἰσελεύσεως ἀγαθόν — τὸ ὁρᾶν τὸν ὡροσκόπον.
Ibidem. Περὶ ἀποδημίας λέγει ὁ Δωρόθεος ὅτι ἐὰν ἡ Σελήνη — .... Finis desideratur. — Cf. supra, f. 170ᵛ, in marg.

F. 171ᵛ. In margine. Προτροπὴ πολέμου (Τὸν ὡροσκόπον φρόντισον εὐτυχῆ — καὶ ταπεινώματα).
Ibidem. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ εἰ βούλει ἐκβαλεῖν τινα ἐπὶ πόλεμον — τοῦτο ἀναγκαῖον.
Ibidem. Λέγει ὁ Κίντης ὁ σοφός· ἐν τῇ πρὸς πόλεμον ἐξελεύσει σου, finis desideratur.

F. 172. In margine. Περὶ ἀποδημίας πρὸς πόλεμον λέγει σοφός τις ὁ Ἀγαρηνὸς ὁ Ἐμρένης [*sic*] — τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης. Edetur in appendice.
Ibidem sine titulo. Περὶ πάσης καταρχῆς μελλούσης καταρχθῆναι περὶ βασιλέως — ἢ μετά του .... Finis desideratur.
Ibidem. Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἐν τῇ πρὸς πόλεμον ἀποδημίᾳ — τὴν κοσμικὴν διαίρεσιν.
Ibidem. Λέγει ὁ Κίντης ἐν τῇ ἐκλογῇ· δεῖ τὸ μὴ εἶναι τὸν Ἥλιον — καὶ ἐπὶ τῆς Σελήνης.

F. 172ᵛ. In margine. Περὶ τῆς εἰς πόλεμον εἰσελεύσεως (Ποίησον ... — συνάπτομεν ἀστέρα ταχυδρόμον). Initium mutilum.
Ibidem. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ πολεμῆσαι τὸν βασιλέα ἀντάρτην ἢ

ἀντάρτην βασιλέα λέγει ὁ Κίντης (Δεῖ τὸν βασιλέα μὴ πολεμῆσαι — καὶ αἱματοχαρὴς καὶ δολερός).

Ibidem. Ἀπὸ βίβλου Σαρακηνικῆς λόγοι· Δωρόθεος (Ἡ φθορὰ τοῦ κυρίου — τὸν οἰκοδεσπότην αὐτῆς).

F. 173. In margine. Λέγει ὁ Ἰουδαῖος ὁ Πὲσρ ὁ υἱὸς τοῦ Σὰχλ ἀπὸ παραγγελίας τῶν παλαιῶν [?] ὅτι ἡ δύσις τοῦ Διὸς καὶ τῆς Σελήνης — μοίρα ιβ', η', ιε'.

Ibidem, Ὁ Ἀπομάσαρ λέγει ὅτι ἡ Σελήνη ἀεὶ ἡττημένη — εἰς τὰς μεγάλας ἐκλογάς.

Ibidem. Τοῦ Δωροθέου ἀπὸ Σαρακηνικῆς βίβλου (Ἐν ταῖς πρὸς πόλεμον εἰσελεύσεσι — φρονήσεις τινὰ ἐκ τούτων). — Extat in *Libro novem iudicum,* latine edito Basil. 1571, p. 574, cap. Dorothei de hostibus.

F. 173ᵛ. η'. Περὶ τοῦ ἐχθροῖς ἐπιτίθεσθαι (Δέον ἐχθροῖς ἐπιτίθεσθαι καὶ δολοποιεῖν — καὶ κυνηγεῖν ἅμα καὶ ἁλιεύειν). = Cod. Venet. 7, f. 388ᵛ, cap. μ'.

θ'. Περὶ ἐπιστολῶν (Πέμπων ἐπιστολὰς ἐπιτήρει — οὐκ ἀποτεύξει τοῦ σκοποῦ). Hephaest., III, 27. — Cf. ibid., f. 391ᵛ, cap. μθ'; cod. Flor. 7, f. 172ᵛ.

In margine. Πρὸς δὲ τὸ πολιορκῆσαι πόλιν (Ἐστὶν ἡ Σελήνη λειψίφωτος — ληφθήσεται ἡ πολιορκουμένη πόλις). — Cf. cod. Flor. 12, f. 170ᵛ; cod. Vindob. 4, f. 167.

Ibidem. Εἰ βούλει γνῶναι εἰ εὐοδόσει [*sic*] ὁ ἀποσταλεὶς φονεῦσαι ἀρχηγόν τινα ἢ ἀποτύχῃ (Ἴδε τὴν Σελήνην — ἢ τὴν μοῖραν τοῦ ὡροσκόπου).

Ibidem. Εἰ δὲ καὶ βούλει γράψαι οἱονδήτι γράμμα καὶ βούλει γενέσθαι ἀγαθὴν τήν τε τῆς τοιαύτης γραφῆς ἀπόβασιν (Ἄρξω γράφειν τῆς Σελήνης οὔσης — πρὸς τὰ γράμματα ἀνεπιτήδειος).

Ibidem. Εἰ δὲ βούλει μαθεῖν εἰ βραδύνει ἐπὶ τοῖς ξένοις — περιστάσεις. = Cod. Venet. 6, f. 122ᵛ, cap. ροε'.

F. 174. ι'. Περὶ αἰτήσεως χάριτος (Τοὺς δὲ αἰτοῦντας χάριτας — καὶ ἀνδρῶν πρὸς γυναῖκας). Hephaest., III, 25. = Cod. Venet. 7, f. 388ᵛ, cap. μβ'.

ια'. Περὶ καινῶν σκευῶν χρήσεως (Σκεύεσι δὲ ἢ ἱματίοις — φθοροποιῶν κοινωνίας). = Ibid., cap. μγ' et f. 79, cap. μζ'.

ιβ'. Περὶ φρεάτων ὀρυγῆς καὶ λάκκων (Ὀρύττων δὲ λάκκους — διαπραχθείη τὸ ἔργον). Hephaest., III, 15. = Cod. Venet. 7, f. 71ᵛ, f. 180, cap. σμζ'.

In margine. Περὶ αἰτήσεως (Μεγάλα συμβάλλεται ὅτε σύνεστι — κατορθωτικώτερα).

Ibidem sine titulo. Ἐάν τις ἐνδύεται ἱμάτιον — τάφου.

F. 174ᵛ. ιγ'. Περὶ χειρουργίας (Τὰς δὲ χειρουργίας τῶν μελῶν — ἀγαθοποιῶν). = Cod. Venet. 7, f. 68ᵛ, cap. λγ'.

In margine sine titulo. Μὴ κόψῃς τὰς τρίχας σου — εἴτε ἐν τῷ Ζυγῷ. — Cf. cod. Rom. 2, f. 57, cap. ρκγ'.

Ibidem. Περὶ φλεβοτομίας (Ἐάν τις φλεβοτομηθῇ καὶ εὑρεθῇ — Τοξότης Καρκίνος).

Ibidem. Περὶ δὲ φλεβοτομίας (Δέον ἐστὶ εἶναι τὴν Σελήνην ἐν τῷ ταπεινώματι — ἐπεγνώσθη τοῦτο).

Ibidem. Περὶ φλεβοτομίας καὶ ἄλλως καὶ συκλασμοῦ [*sic,* σικυασμοῦ] (Ἔστω ἡ Σελήνη μειουμένη — καὶ συναπτούσης κακοποι<οῖς>). — Cf. cod. Venet. 6, f. 39ᵛ, cap. νξ'.

Ibidem. Τοῦ Ἀπομάσαρ (Ἄξιον λόγου καὶ πάνυ τῶν αἱρετῶν — ὑπὸ τῶν ἀγαθοποιῶν).

F. 175. ιδ'. Περὶ ἐμετοῦ καὶ καθάρσεως (Τοὺς δὲ ἐμετούς — καταβιβάζοντι συνδέσμῳ). Hephaest., III, 31 (?). = Cod. Flor. 12, f. 24.

ιε'. Περὶ συνελεύσεως καὶ ἀρρενογονίας καὶ θηλυκογονίας (Μέλλων δὲ συγγίνεσθαι — τοὺς τικτομένους σημαίνουσι). Hephaest., III, 10. = Cod. Venet. 7, f. 178, cap. σμδ'; cod. Ital. 4, f. 65ᵛ.

In margine. Περὶ φλεβοτομίας καὶ ἄλλως (Δεῖ τὸν ὡροσκόπον — ἢ .... Finis obscurus.

Ibidem. Περὶ ἐμετοῦ καὶ καθάρσεως καὶ ἄλλως (Δεῖ τὰς φλεβοτομίας καὶ τὰς καθάρσεις — τῆς οὐρᾶς).

Ibidem sine titulo. Χρήσιμα δὲ μὴ χρήσεσθαι τῆς Σελήνης οὔσης — τοῦ Ζυγοῦ.

Ibidem. Περὶ καθαρσίου λέγει ὁ Πτολεμαῖος εἰς τὸν Καρπόν (Τῆς Σελήνης οὔσης — τὸ καθάρσιον ὁ πιών). = Ptolem. ed. 1553, p. 216, capp. ξ', ιθ'.

In margine sine titulo. Ὅρα ἐπὶ τῆς τοῦ καθαρσίου χρήσεως — οὖσιν.

Ibidem sine titulo. Ἐφορᾶσθαι μέγα γὰρ καὶ τοῦτο — πεπληρωμένης.

F. 175ᵛ. ις'. Περὶ διαθηκῶν (Ὁ δὲ διαθέμενος — διαίρεσις ἔσται).

In margine. Περὶ καθαρσίου καὶ ἀποτροπιασμῶν (Ἐάν τινι — ἢ μαρτυροῦντας αὐτοῖς). = Cod. Flor. 7, f. 239.

F. 176. ιζ'. Περὶ διαθηκῶν καὶ ἄλλως (Ὅταν τις θελήσῃ — ὑπὸ κακοποιῶν ἐπιζήμιοι).

In margine sine titulo. Τὰ δὲ δ' κέντρα περὶ τῆς διαθήκης σημαίνουσι — περιληψόμενοι.

F. 177. ιη'. Περὶ ἱπποδρομίου (Ὁ Κρόνος καὶ ὁ Ἑρμῆς — τοῖς πρασίνοις). — Edetur in appendice.

ιθ'. Περὶ τοῦ πότε δεῖ λαμβάνειν γυναῖκα (Δεῖ σε πρωτοτύπως — ἐν τόπῳ καλῷ). — Edetur in appendice.

Ἄλλως περὶ γάμου (Τὸν μὲν ἄνδρα — αὐτὴν ποιεῖ). Laudatur

Δωρόθεος. — Fortasse = cod. Venet. 7, f. 99v, cap. ϛα'. Edetur in appendice.
In margine capitulum mutilum περὶ ἱπποδρομίου.
Ibidem. Περὶ ἱπποδρομίου ἀπὸ ψήφου τινός· Μέθοδος ὡς λέγεται ἀληθής, ἥτις μεθ' ὑποδείγματος ἔχει οὕτως — ἕξει τὴν νίκην. — Edetur in appendice.
Ibidem. Λέγει ὁ σοφώτατος Θέων (Ἐάν τις καταρχὴν βουληθῇ συνουσιάσαι — συγγενέσθαι αὐτῇ). Edetur in appendice.
Ibidem. Περὶ δουλειῶν γυναικῶν (Δεῖ τὸ ὁρᾶν — ὁρᾶν τὸν ὡροσκόπον).

F. 177v. In margine. Περὶ γάμου (Ἐὰν τύχῃ ἡ Σελήνη — ἔσται ἀγαθόν). = Cod. Rom. 2, f. 22v, cap. οε'.

F. 178. Ibidem sine titulo. ... ζῴδια πρόσθ<ετα> τῆς γονῆς εἰσι — ἐμποδισμὸν τῆς συνουσίας. Initium desideratur.

F. 179. κ'. Περὶ χωρισμοῦ γάμου (Τοὺς δὲ χωρισμοὺς αὐτοῦ — ἀμφισβητήσιμα). Hephaest., III, 11. = Cod. Flor. 7, f. 168v.

F. 179v. κα'. Περὶ διαφορᾶς κυουμένων (Ἐπὰν δὲ κατὰ γαστρός — Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης). Hephaest., III, 12. = Ibid., f. 169.
κβ'. Περὶ ἐκτιτρωσκουσῶν (Φασὶν ἐπικινδύνως ἐκτιτρώσκειν — εὔκολοι καὶ ἀκίνδυνοι). Hephaest., III, 13. = Ibidem.
κγ'. Περὶ παραδόσεως τεχνῶν (Εἰσόμεθα δεῖ εὐμαθεῖς — παραδώσομεν εἰς τὰς μαθήσεις). = Ibid., f. 176; cod. Venet. 7, f. 93*a*v.

F. 180. Ἄλλως περὶ τεχνῶν διδασκαλίας (Σελήνης ἐν Κριῷ — ἢ διαμετρῇ). = Ibid., f. 170v.
κδ'. Περὶ ἵππων καὶ κτηνῶν ἀγορασίας (Καὶ περὶ μὲν ἵππων λογίζου — ἢ τῆς Σελήνης ὄντων). Hephaest., III, 18, 19.
κε'. Περὶ αἱρέσεως καὶ συνθηκῶν (Εἴ τις οὖν χρήζων — τὸ ἀληθὲς προμάθῃς). Hephaest., III, 26. = Cod. Flor. 7, f. 172v.
In margine sine titulo. Ἐν τοῖς μαθήμασι μὴ ἔστω ἡ Σελήνη — μαθήμασιν ἐνποιεῖ.
Ibidem sine titulo. Ὅτε ἡ Σελήνη αὐξιφωτεῖ, θερμή ἐστι — ὑπὸ τοῦ Διός.
Ibidem sine titulo. Εἰ δὲ καὶ ἀκίνητον ὑποστάς — τῷ πωλοῦντι.
Ibidem sine titulo. Ἀπὸ δὲ τῆς διαμέτρου μέχρι τοῦ β' τετραγώνου — τοῖς δυσὶ μέρεσι.
Ibidem. Περὶ ὠνῆς χωρίων (Ἐπὶ δὲ συνωνῆς χωρίων — τὴν τιμὴν δώσει).

F. 180v. κϛ'. Περὶ δανείων (Ἀκολούθως τοῖς προκειμένοις — ἢ τῷ ὡροσκόπῳ). Hephaest., III, 28. = Cod. Flor. 7, f. 172v.
In margine sine titulo. Μὴ δανείσῃς τινί — ἀποχρεώσει αὐτά. = Cod. Rom. 2, f. 57v, cap. ρλ'.
Ibidem sine titulo. Εἰ δὲ ἀγορασθῇ τι εἶδος — πραθήσεται εὐθενῶς. = Ibid., cap. ρλβ'.

Ibidem. Περὶ ἀγορᾶς διαφέροντος εἴδους (Ἐπισκόπει τὴν ἀρχὴν οὕτως — οὐ τῶν ἄλλων).

F. 181. κζ'. Περὶ ἐγγύης (Εἴπερ οὐ βούλεσαι ἐγγυήσασθαί τινα — τὴν ἐνόχλησιν ἐκφεύξῃ). Hephaest., III, 29. = Cod. Venet. 7, f. 172v.
κη'. Περὶ κληρονομιῶν (Περὶ κληρονομιῶν ἀνέγραψαν οὕτως — τῇ εἰρημένῃ τάξει σκέπτονται).

F. 181v. κθ'. Περὶ ἐλευθερώσεων (Περὶ ἐλευθερίας σκεπτόμενος ἀπόνεμε τὸν μὲν ὡροσκόπον — διαφέρει τὸν ἐλευθερωθέντα). Hephaest., III, 21. = Cod. Venet. 7, f. 93av; cod. Flor. 7, f. 176.

F. 182. λ'. Περὶ σπόρου (Σπορᾶς δὲ κατάρχεσθαι δεῖ — αἱ δὲ κριθαὶ λεπταί).

F. 182v. λα'. Περὶ φυτείας (Φυτεύειν δὲ δεῖ μεσουρανούσης τῆς Σελήνης — διαμένουσιν οἱ ψυχροὶ καὶ ὑγροί). = Cod. Rom. 2, f. 123.

F. 183. λβ'. Μαξίμου ἐγχειρίδιον οἰκουμενικὸν σκεπτόμενον ἀπὸ μόνης τῆς Σελήνης περὶ καταρχῶν, μεταφρασθὲν πεζῇ λέξει ἐκ τῶν ἡρωικῶν μέτρων. — Cf. *Catal.*, I, p. 71 (cod. Flor. 12, f. 164). Edidit A. Ludwich, ***Maximi et Ammonis rel.***, p. 79-96 ex solo codice Laurentiano.

F. 184v. In margine. Λέγει δὲ ὁ Εὐκλίδης περὶ δούλων ὅτι <ὅταν> ... δοῦλον τῆς Σελήνης — αὐτοῦ διωχθήσεται. Cf. supra, f. 166v; edetur in appendice.
Ibidem. Περὶ ἀγορᾶς δούλων (Ἔστω ἡ Σελήνη — πάλιν ὁ δοῦλος πραθήσεται). = Cod. Rom. 2, f. 20, cap. νη'.

F. 188v. λγ'. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ μετρῆσαι ὕψος (Κράτησον ἀστρολάβον, θὲς τὸ μοιρογνωμόνιον — καὶ ἴδε τὸ ὕψος).
In margine. Περὶ τοῦ μητρῆσαι ὕψος καὶ ἄλλως (Χωρὶς ἀστρολάβου — τοῦ κέντ<ρου>).
Ibidem. Πῶς δεῖ εὑρίσκειν τὸ πλάτος τῆς πόλεως καθ' οἵαν δὴ βουληθῶμεν ἡμέραν (Λάβε τὸ ἀκριβὲς ὡροσκόπου ὕψωμα — πλάτος τῆς ζητουμένης πόλεως).

F. 189. Περὶ δὲ τοῦ γνῶναι τίς τῶν ἀστέρων ἔχει τοὺς χρόνους τῶν πόλεων (Λαβὼν τὰ ἔτη τῆς πόλεως — ἡ ἀπόκρυφος).
Αἱ φωτιστικαὶ τῆς Σελήνης ἡμέραι. Edetur in appendice.
Αἱ ἀφώτισται [*sic*] τῆς Σελήνης ἡμέραι. Edetur ibidem.
λδ'. Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου περὶ κινήσεως ἀστέρων καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν ἀερίου ἐναλλαγῆς καὶ πνεύσεως ἀνέμων (Μὴν Ἰαννουάριος· α'. Ὁ Ἥλιος ὑψοῦται — <Μὴν Δεκέμβριος>· ἄρχεται ἀνίσχειν). = Lydus, *de ostentis* (Clodii calendarium) ed. Wachsmuth[2], p. 117-157. Contulit Boll.

F. 192v. λε'. Ἐπισημασίαι τῶν συνοδοπανσελήνων κατὰ Πτολεμαῖον (Λάμβανε τὰς γινομένας συνόδους — ποιεῖ θέρμην καὶ καυσῶνας). Cf. Ptol., *Tetrab.*, II, 14 (p. 101, ed. 1553).

F. 193. <Περὶ ἀνέμων> (... ἐκξηρασίας... Ἥλιος ἐν Ζυγῷ ἤτοι ἐν ὁρίοις Κρόνου — σημαίνουσι τοὺς δυτικοὺς ἀνέμους). Initium deletum esse videtur.

<Περὶ ἀνέμων> (Γίνωσκε ὅτι ὁ Ἑρμῆς σημαντικός ἐστι τῶν ἀνέμων — σημαίνουσι τοὺς δυτικοὺς ἀνέμους). — Cf. cod. Rom. 2, f. 14v, cap. ζ′.

Περὶ ἀνέμων καὶ ἄλλως (Στῆσον τὸν ὡροσκόπον ἐν τῷ καιρῷ — ἡ ἀρχὴ τοῦ τεταρτημορίου ψυχρά). = Ibid., cap. ια′.

In margine sine titulo. Ὅτε ἐπεμβαίνει ὁ Ἥλιος τοῖς ὁρίοις τοῦ Διὸς — παγετὸς καὶ σφοδροὶ ἄνεμοι. = Ibid., f. 14, cap. ς′.

F. 193v. λϛ′. Περὶ τῶν μυστηρίων τῆς ἐπιστήμης· λόγοι τοῦ Ἀπομάσαρ ἀπὸ φωνῆς, ὡς γέγραπται, τοῦ Στεφάνου[1] (Λέγεται ὡς ὅτε ἐδημιούργησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον — τὴν Ἰβηρίαν καὶ τὴν Ἀβασγίαν). — Edidit Cumont, *Catal.*, IV, p. 125.

Sine titulo. Γίνωσκε ὅτι ὁ κόσμος οὗτος συνίσταται ἀπὸ πυρός, ἀέρος — παύεται τῆς κινήσεως μίαν ῥοπήν. Ibid., p. 127.

F. 194. Εἶπεν ὁ Σαδὰν ὅτι ἤκουσε τοῦ Ἀπομάσαρ λέγοντος ὅτι πᾶσα ζωή — οὐδὲν σημαίνει ἀγαθόν. — Cf. cod. Rom. 2, f. 42, cap. α′.

Εἶπεν ὁ Σαδὰν ὅτι εἶπεν τῷ Ἀπομάσαρ — καὶ τοῦ ὡροσκόπου. = Ibid., f. 42v, cap. β′.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι κατά τινα καιρόν — περὶ ἀστρονομικῆς ἐπιστήμης. = Ibid., cap. γ′. Edidit F. Cumont, *Catal.*, V, 1, p. 144.

F. 194v. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι αἱ σύνοδοι — τὸ ὄνομα αὐτοῦ. = Ibid., cap. δ′.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι εἶπέ μοί τις τῶν φίλων — ὅπερ ἐστὶ Παρθένος. = Ibid., cap. ε′. Edidit Cumont, l. c., p. 145.

F. 195. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἡ σύνοδος — ἀποτελεῖ μέγαν βασιλέα. = Ibid., cap. ς′.

Εἶπεν ὁ Ἀποσαὶτ ὅτι εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι εἶπέ μοι ὁ Μουχοῦμετ — ἢ τὸν Ζυγόν. = Ibid., cap. ζ′. Edidit F. Cumont, l. c., p. 146.

F. 195v. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἤκουσα τοῦ Μουχοῦμετ — αἱ ἄκραι τῶν Σαρακηνῶν. = Ibid., cap. η′. Edidit Cumont, l. c., p. 147.

---

[1] Quae sequuntur usque ad f. 232 omnia fere excerpta sunt ex " libris mysteriorum „ Apomasaris, vel rectius ex libro quem discipulus eius Abû Sa'id Shâdhân composuit, et qui in codice Angelicano 29 [= Rom. 2], ff. 42-91 servatur (cf. *Catal.*, V, 1, p. 142 ss.). Sed ex Angelicano Vaticanus hic non descriptus est, quippe qui capitula nonnulla quae in altero libro omissa sunt et textum saepe correctiorem praebeat.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ — ἐπιτεύξεται βασιλείας. = Ibid., f. 43v, cap. δ'.

Εἶπεν ὁ αὐτός· γινώσκεις τί εἶπεν — καὶ βλάβην τῶν γερόντων. = Ibid., cap. ι'.

Sine titulo. Ὅτε δὲ συνοδεύσει — οἱ δυνάσται κακοί. = Ibid., cap. ια'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ καὶ τοῦτο ὅτι τὸ α' κέντρον — εἰσὶν ἀποτρόπαιοι.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ὁ β' τόπος — τοὺς ἔρωτας.

F. 196. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ — βασιλέων τῆς δύσεως. = Ibid., f. 44, cap. ιβ'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ περὶ ὑετῶν ἴδε τὸν ἀστέρα — τὰς ἀνωμαλίας τῶν ἀστέρων. = Ibid., cap. ιγ'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ποία ἐστὶν ἐπικρατεστέρα σημασία — τῶν ἀστέρων μεταβαλλομένων. = Ibid., cap. ιδ'.

In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ὅτε τύχῃ — συναφίας [l. συννεφείας] καὶ ἀτμούς. = Ibid., f. 44v, cap. ις'.

F. 196v. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ἐπὶ τῶν μεγάλων βασιλέων — τὸν Ἑρμῆν. = Ibid., cap. ιε'.

Εἶπεν ὁ αὐτός· εἶδον ἐπιστήμονα — καθὼς εἶπε. = Ibid., cap. ις'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· ἐρωτηθεὶς περὶ ἀρρώστου ἆρα γε ζήσει ἢ τελευτήσει — ἀλλὰ ψυχρὸς καὶ σηπώδης. = Ibid., cap. ιθ'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἡ [*sic*] τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖς — τὴν δέησιν αὐτῶν. = Ibid., cap. κ'. Edidit Cumont, l. c., p. 147.

F. 197. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ὅτε τύχῃ — τοιουτοτρόπως. = Ibid., cap. κα'.

Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι τετύχει ὁ Κρόνος — παῖδας καὶ ἐγγόνους. = Ibid., cap. κβ'.

Εἶπέ μοι δὲ ὁ αὐτός — ἐστὶ ψευδές. = Ibid., f. 45, cap. κβ'.

Εἶπε δέ μοὶ ὁ αὐτός — τὰ τοιαῦτα. = Ibid., cap. κγ'.

Εἶπεν ὁ αὐτός· ὅτε συνάπτουσιν — ἀπαλλαγὴν τῶν λυπηρῶν.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ τὰ λεγόμενα φρέατα — δυστυχίαν. = Ibid., cap. κς'. Editum l. c., p. 148.

Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι ὅσα δίδωσιν — καὶ αἱματόχυτος. = Ibid., cap. κζ'.

F. 197v. Εἶπεν ὁ αὐτὸς πάντοτε — ἐν τῷ κόσμῳ. = Ibid., cap. κη'.

Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅστις — ἀποδημία ἀγαθή. = Ibid., cap. κθ'.

Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι ἐάν τις — ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ. = Ibid., f. 45v, cap. λ'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ εἰπὲ κύριέ μου — ἀποτέλεσμα ἔχει. = Ibid., cap. λα'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι οἱ Χαλδαῖοι — οἱ Σαρακηνοί. = Ibid., cap. λβ'. Editum l. c., p. 148.

Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι ἐν ταῖς χώραις τῶν Τζιγγῶν — καὶ ἔστιν ἀεὶ νότος. (Omissum in Rom. 2).

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι εὑρίσκομεν — οὐ τυφλωθήσεταί ποτε ὁ γεννηθείς. = Ibid., cap. λγ'.

F. 198. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἐδοκίμασα — τοὺς ὀφθαλμούς. = Ibid., cap. λδ'.

Εἶπεν ὁ Σαδὰν ὅτι ἦλθε πρός μέ τις ἄρχων ὅστις εἶχεν ἔρωτα — ἐμποδισμοὺς καὶ χωρισμοὺς σημαίνει. = Ibid., cap. λε'.

Εἶπέ μοι δὲ ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι θεώρημα ὠφελιμώτατον — ἔσται τὰ δεινά. = Ibid., f. 46, cap. λς'.

F. 198v. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ περὶ δύο ἀντιδίκων — τοῦ τοιούτου σχήματος. = Ibid., f. 46v, cap. λη'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ὅτε ἐκβάλῃς τινὰ πρὸς πόλεμον — ἐν Λέοντι ἢ τῷ Κριῷ. = Ibidem.

In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ἀπεξεκλείσθη ὁ Χέμετ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπᾶς — ἀπετέλεσα τοιαῦτα.

F. 199. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι λέγουσί τινες τὸν Ἥλιον — τὰ διερχόμενα ἐκεῖθεν ζῴδια. = Ibid., f. 47, cap. λυ'.

Εἶπον δὲ τῷ Ἀπομάσαρ καὶ τί λέγεις περὶ τοῦ Ἑρμοῦ — ἐστὶ τοῦτο οὐδὲν ἀγαθόν. = Ibidem.

Εἶπεν ὁ Ἀποσαίτης ὅτι εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι ἀνέμαθον — τὰ περὶ τῶν ἐχθρῶν καὶ τῆς φυτ<...>. = Ibid., cap. μ'. Partim edid. Cumont, l. c., p. 148.

F. 199v. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ἐνέτυχον γράμματί σου περὶ ἀφέτου καὶ ἀνέτου — αὐτὰς ἀνέτας. = Ibidem.

F. 200. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· λέγουσί τινες περὶ τοῦ Κρόνου ὅτι οὐ πάνυ κακοποιός — ἡ χώρα τῶν Ἰνδῶν τῷ Κρόνῳ. = Ibid., f. 48, cap. μα'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ὅτε τύχῃ ὁ Ἑρμῆς ἐν τοῖς Ἰχθύσι ἐν φρέατι — ἔσται τὰ δεῖνα. = Ibid., cap. μβ'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτε ἐστὶν ὁ Ζεὺς κύριος τοῦ ὡροσκόπου — θαυμάσονται πῶς τοιοῦτος ὢν ἀνήρ. = Ibid., cap. μγ'.

Εἶπεν ὁ αὐτός· ὅτε ἐστὶν ἡ Σελήνη ἐν τῷ Σκορπίῳ — καὶ ἡ ιβ' τῶν Ἰχθύων. = Ibid., cap. μς'.

F. 200v. Αἱ δὲ ἐν ἑκάστῳ ζῳδίῳ μοῖραι αἱ λεγόμεναι φρεατά εἰσιν αὗται Κριὸς ϛθ' ια' ιζ' κγ' — ἀμβλύνεται ἡ ἐνέργεια τῶν ἀγαθοποιῶν. = Ibid., f. 48v, cap. μζ'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ἐπὶ πάσης γενέσεως ἔνθα ἐστίν — γίνωσκε ὅτι ἐσφάλης. = Ibid., cap. μη'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· εἰπέ μοι, τί ἐστι τὸ λεγόμενον παρὰ

τῶν ἐπιστημόνων Κίντου — καθ' ἕκαστον μῆνα α' λέγε ιβ'. = Ibid., cap. μθ'.

F. 201. Εἶπεν ὁ Ἀποσαίτης ὅτι Ἀπομάσαρ εἷς τάχα ἦν λογιώτατος πάνυ — ἂν ἐκ τῆς ἐπιληψίας. = Ibid., cap. ν'.

Ἤκουσα τοῦ Ἀπομάσαρ λέγοντος· ὅτε τύχῃ ὁ Ἑρμῆς κύριος τοῦ ὡροσκόπου — παρὰ πάντων ἐπαινούμενος. = Ibid., f. 49, cap. να'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτε συνοδεύσει ὁ Ζεὺς τῷ Κρόνῳ ἐν πυρώδει ξηρῷ ζῳδίῳ — συνάγεται καὶ ὁ ἄνεμος. = Ibidem.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· δεῖ σκοπεῖν περὶ τῶν ἀρρωστούντων — καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ. = Ibid., cap. νβ'.

Εἰ δὲ βούλει σκοπῆσαι τὰ περὶ τῶν ἐξουσιαστῶν — βλαβήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ. = Ibid., cap. νγ'.

Παρήμην ποτὲ ἐν τῷ τοῦ Ἀπομάσαρ· καὶ ἠρωτήθη παρά τινος περί τινος γυναικός — συνάλλαγμα παράνομον εἶναι. = Ibid., cap. νδ'. Editum *Catal.*, V, 1, p. 149.

F. 201v. Ἦλθέ τις ἐμοῦ παρόντος πρὸς τὸν Ἀπομάσαρ ὅστις εἶχε γενέθλιον — ἐστί τις ἐλπὶς σωτηρίας. = Ibid., cap. νε'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι· ἐὰν τύχωσιν ἀγαθοποιοὶ καὶ κακοποιοί — τὰ ἀγαθὰ τὰ φαῦλα. = Ibid., cap. νς'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι τὸ κατανοῆσαι τινὰ τὴν τοῦ ἀνθρώπου ἐνθύμησιν — μέλαν· ἄσχημον δὲ καὶ κακόν. = Ibid., cap. νζ'.

F. 202. Εἶπεν ὁ Ἀποσαίτης ὅτι ἠρώτησέ τις τὸν Ἀπομάσαρ ἐμοῦ παρόντος τί ἐνεθυμήθη — καὶ ἐθαύμασεν αὐτό<ν>. = Ibidem.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· εὑρίσκομεν ἐν τοῖς τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου συγγράμμασιν — ἐτάχθη ἡ κίνησις αὐτῶν. = Ibid., f. 50, cap. νη'. Edidit Cumont, l. c., p. 149.

Εἶπεν ὁ Ἀποσαίτης· ἀπεστάλη πρὸς τὸν Ἀπομάσαρ γενέθλιον τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως — τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀγαθοποιῶν. Cum figura. = Ibid., cap. νθ'.

F. 202v. Εἶπεν ὁ Σαδάν· ἡ λεγομένη ἀκτινοβολία — μεθόδῳ τῶν ἀκτινοβολιῶν. = Ibid., f. 50v, cap. ξ'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ὁ Εὐκλείδης ὁ γεωμέτρης πεποίηκεν τὰ σχήματα τῆς γεωμετρίας — αὐτῷ δωρεαῖς μεγάλαις. = Ibid., cap. ξα'. Editum l. c., p. 150.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ περὶ φήμης — ὅπερ ἐγράφη εἰς τὸν περὶ φημῶν λόγον. = Ibid., cap. ξβ'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι πάντες ὁμολογοῦσι ὅτι ὅτε τύχῃ ὁ Ἥλιος — καὶ ἀφέτου καὶ ἀνέτου. = Ibid., f. 51, cap. ξγ'.

F. 203. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι λέγουσί τινες ὅτε δώσει ὁ κακοποιός τι — καὶ περιπε(σειν?) συμφοραῖς. = Ibid., cap. ξδ'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ὁ Ἑρμῆς ὅτε τύχῃ ἐν οἴκῳ Διός — πολέμους ἀγαπῶν. = Ibid., cap. ξε'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι ἀνέγνων ἐν ταῖς ἐμπειρικαῖς βιβλίοις — ποτὲ δὲ ψευδομένων. = Ibid., f. 51^{v}, cap. ξς'.

F. 203^{v}. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτε ὁ νότος ἀστὴρ ὁ φαινόμενος — κεφαλὴ τοῦ Ὀφιούχου. = Ibid., cap. ξξ'.

Εἶπον δὲ αὐτῷ· τὸ κανόνιον τὸ λεγόμενον — πάνυ ἐστὶ ψευδές. = Ibid., cap. ξη'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· Λέγουσιν οἱ φιλόσοφοι καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι οἱ κομῆται κάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ — εἰ δὲ μικρός, ἐλάχιστα. = Ibid., cap. ξθ'. Edidit Cumont, l. c., p. 150.

Ἔστι καὶ τὸ τοιοῦτον θεώρημα ἐκ τῶν μυστηρίων τῆς ἐπιστήμης ὅτι ὁ Τοξότης ἐν τῷ Κριῷ — ἰσομοιρία συμμετρία ἐστίν. = Ibid., cap. ο'.

Εἶπεν ὁ Στέφαν(ος) ὅτι ὅτε τύχῃ ἐν τῷ Κριῷ ὁ Τοξότης — δικαιοσύνῃ χρωμένους. = Ibid., f. 52, cap. οα'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι αἱ ἀρχαί — βασιλείαν ἐργάζεται. = Ibid., cap. οβ'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· διελογισάμην περὶ ὧν εἶπεν ὁ Φυρούζης — πλὴν ἐμοῦ. = Ibid., cap. ογ'.

Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι ὅτε ἐρωτηθῇς περὶ δύο ἀντιδίκων — ὑψωθήσεται. = Ibid., cap. οδ'.

F. 204. Εἶπεν ὁ αὐτός· εἰ βούλει <ἐκβαλ>εῖν τινα ἐπὶ πόλεμον, ποίησον ὡροσκόπον ἢ τὸν οἶκον τοῦ Ἡλίου — τὸ τοιοῦτον ἀναγκαιότατον. = Ibid., cap. οε'.

Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι τὰ ἀποτελεσματικὰ βιβλία τὰ ἀποκείμενα ἐν τῷ παλατίῳ καὶ μὴ διδόμενα τινὶ εἰς ἀνάγνωσιν ἀλλὰ κωλυόμενα εἰσὶ ταῦτα. = Ibid., cap. ος'. Edidit Cumont in *Catal.,* I, p. 83 seq.

Εἶπεν ὁ αὐτός· εἰ βούλει γνῶναι τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας — ἰσημερινοῦ κύκλου. = Ibid., f. 52^{v}, cap. οζ'.

F. 204^{v}. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· ὅτε λαμβάνομεν ἀφέτην ἐν τῷ γενεθλίῳ — ὁμοία ἐστὶ γενεθλίῳ. = Ibid., cap. οη'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι πῶς νοήσομεν, πόσον χρόνον διαμένει — διαδεχθήσεται ἐξουσιαστής. = Ibid., cap. οθ'.

Εἶπεν ἐν τῷ γενεθλίῳ καὶ ταῖς ἐρωτήσεσι ταῖς περὶ νόσων· ἴδε τὸν κλῆρον — περὶ τοὺς πόδας. = Ibid., cap. π'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἠρώτα μέ τις περί τινος ὑποθέσεως — κουφότερά ἐστιν τὰ δεῖνα. = Ibid., f. 53, cap. πα'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἐνδυναμοῦνται αἱ ἡμεριναὶ γενέσεις — τῆς παρ' ἑτέρων ἐπικουρίας. = Ibid., cap. πβ'.

F. 205. Εἶπεν ὁ Ἀποσαίτης ὅτι εἶδον — ἦρξεν. = Ibid., cap. πγ'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ἣν Οὔμαρ[?] — ζῆσαι τὸν γεννηθέντα. = Ibid., cap. πδ'. Edidit Cumont, *Catal.*, V, 1, p. 150.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι τότε γίνονται εὐτυχεῖς αἱ γενέσεις — ὑπὸ κακοποιοῦ εὐτυχ<ήσει>. = Ibid., p. 53ᵛ, cap. πε'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἔχουσιν οἱ κακοποιοί — μὴ ἀγαθὴν εἶναι. = Ibid., cap. πς'.

F. 205ᵛ. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι τὰ μυστήρια τοῦ β' τόπου — ὁ γεννηθείς. = Ibid., cap. πζ'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· ὄντων ἡμῶν ἐν τῷ Βαγδᾶ — τοὺς οἰκειοτάτους αὐτοῦ φίλους. = Ibid., f. 54, cap. πη'. Edidit Cumont, l. c., p. 151.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ εἰπέ μοι ἅπερ ὁ Ἰσαὰκ[1] ὁ υἱὸς Σολομῶντος περὶ τοῦ κλήρου δαίμονος — καὶ τὰ ἀληθῆ ὀνείρατα. = Ibid., cap. πθ'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι ὁ Μασάλλα λαμβάνει τὸν κλῆρον — μετὰ τοῦ Ἡλίου. = Ibid., cap. ϛ'.

F. 206. Εἶπον δὲ τῷ Ἀπομάσαρ ἆρά γε ἁρμόζει — κακοποιῷ δὲ κακώσεται. = Ibid., f. 54ᵛ, cap. ϛα'.

Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· ἆρά γε δύναται κλῆρός τις — ὁ κλῆρος τοῦ ι' τόπου. = Ibid., cap. ϛβ'.

Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀνθρώπου ἆρά γε ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πατρίδος — ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ. = Ibid., cap. ϛγ'.

Εἶπεν ὁ αὐτός· ὅτε τύχῃ ὁ Ἑρμῆς ἐν τοῖς Ἰχθύσιν ἐν ἰδίοις ὁρίοις — ἔγνων ὅτι ἐστὶν ἀληθές. = Ibid., cap. ϛδ'.

Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι πῶς ἀπὸ τῆς κάτω Τύχης προέκοψεν — καὶ τὰ κοσμικὰ σχήματα. = Ibid., cap. ϛε'.

Εἶπον δὲ τῷ Ἀπομάσαρ· ἆρά γε ἐλπίζεις ἐπικρατήσειν τῆς βασιλείας τῶν Ἀράβων — ἡ δόξα αὐτῶν. = Ibid., cap. ϛς'. Edidit Cumont, l. c., p. 151.

Εἰπέ μοι ὁ Ἀπομάσαρ· ἐσφάλη ὁ ἐπιστήμων ὁ Στέφαν(ος) — καὶ τελευτᾷ <ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος>. = Ibid., cap. ϛζ'. Edidit Cumont, l. c., p. 152.

F. 206ᵛ. Περὶ νεφελοειδῶν (Εἰσὶν αἱ νεφελοειδεῖς συστροφαί — καὶ ἄχρι τῶν κδ'). = Ibid., cap. ϛη'. Edetur in appendice.

Τοῦ Ἀπομάσαρ περὶ τῶν μυστηρίων τῆς ἀστρονομίας (Γίνωσκε ὅτι ὁ ὡροσκόπος σημαίνει — μετά τινος ἀποκινήσει). = Ibid., f. 55, cap. ϛθ'.

F. 207ᵛ. Περὶ ἐλευθερίας δούλου ἢ μή (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ τούτου — νότος ἀναβαίνει). Ibid., f. 56, cap. ριδ'.

---

[1] De Isaak ben Salomon Israeli, cf. Cumont, *Catal.*, I, p. 34, n. 3.

Περὶ ἐκλείψεων (Εἰ γένηται ἔκλειψις Ἡλίου — νόσοι ἐν τοῖς ἀνθρώποις λοιμ<ικοί>. = Ibid., cap. ρις'.

Περὶ ἀποτελεσμάτων κατὰ τὴν τοῦ Κυνὸς ἐπιτολήν (Ἐὰν κατὰ τὴν τοῦ Κυνὸς ἐπιτολήν — καὶ λοιμοὶ ἔσονται). = Ibid., cap. ριζ'.

F. 208. Περὶ καταρχῶν (Πρῶτον δεῖ σε τηρεῖν — ἡ κάκωσις αὐτῶν). = Ibid., f. 56^{v}, cap. ριη'.

In margine. Εἶπεν ὁ Ἑρμῆς· ἐπὶ πάσης καταρχῆς δεῖ παρατηρεῖν — οὐ σημαίνει ἀγαθόν τι.

In margine. Λέγουσι δὲ καὶ οἱ Ἰνδοὶ ὅτι μετὰ τὴν ξύνοδον Ἡλίου καὶ Σελήνης — τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ ἀπολεσθήσεται.

F. 208^{v}. Περὶ ἀποδημίας (Εἰς ἀποδημίαν μὴ ἐξέλθῃς — ἢ ἐν τῷ ε'). = Ibid., f. 56^{v}, cap. ριθ'-ρκ'.

Περὶ γάμου (Παρατήρει δὲ τὸ ποιῆσαι γάμους — τῶν ιβ' φωστήρων οὔσης). = Ibid., f. 57, cap. ρκα'.

Περὶ κουρεύματος (Μὴ κουρευθῇς τῆς Σελήνης συσχηματιζομένης – ἐν τῷ Ζυγῷ). = Ibid., cap. ρκγ'. Edetur in appendice.

In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἐὰν χωρίσῃς ὡροσκόπου — τοῦ Ἡλίου ἢ τῆς Σελήνης.

Ibidem. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἡ Σελήνη εἰς ἀποδημίαν — συνεφώνησεν ἐπὶ τοῦτο.

Ibidem. Εἶπεν ὁ σοφὸς ἐν Μρένη [alias Embrenius] ὡς ἐὰν ὡροσκοπῇ — ἐκείνης. = Editum *Catal.*, II, p. 136.

Ibidem. Εἶπε δὲ καὶ τοῦτο ὅτι ὅτε ὑπάρχῃ ὁ ὡροσκόπος — ἀγαθοποιεῖται τὸν ὡροσκόπον. = Editum ibidem.

Ibidem. Λέγει τις σοφός ... ὁ κακοποιὸς εἴ ἐστι — ὡς οἱ κακοποιοί.

Alii duo tractatus margini inscripti humiditate adeo deleti sunt, ut legere non possis.

F. 209. Περὶ ὀνύχων (Πρόσεχε μηκ... <ὀ>νύχιας — τῆς Ἀφροδίτης ἢ τοῦ Διός). = Ibid., f. 57, cap ρκδ'.

Περὶ ἱματίων (Μὴ κόψῃς ἱμάτια νέα – ἀγαθυνομένη). = Ibid., cap. ρκε'. Cf. *Catal.*, VII, p. 9 (cod. Monac. 7, f. 1).

Περὶ καθαρσίου (Καθαρσίου μὴ μεταλάβῃς — συνάπτουσα ἀγαθοποιῷ). = Ibid., cap. ρκς'.

Περὶ χειρουργίας (Μὴ χειρουργήσῃς — δηλοῦν τὸ ζῴδιον). = Ibid., cap. ρκζ'.

Περὶ τοῦ ἐκβαλεῖν αἷμα (Εἰ βούλει ἐκβαλεῖν αἷμα — οὐδὲν φλεβοτομεῖς). = Ibid., cap. ρκη'.

Περὶ καταρχῆς (Κτίσματος μὴ κατάρξῃ — ταύτην βορὰν ἀναβαίνουσαν). = Ibid., cap. ρκθ'.

Περὶ δάνους (Μὴ δανείσῃς — ἀποχρεωθήσῃ αὐτ<ό>). = Ibid., f. 57^{v}, cap. ρλ'.

Περὶ κλοπῆς (Ὅτε κλαπῇ καὶ τύχῃ ἡ Σελήνη — ...). Finis humiditate deletus est. = Ibid., cap. ρλα'.

F. 209v. Περὶ ἀγορᾶς (Ὅτε ἀγορασθῇ τι εἶδος — πραθήσεται εὔθηνον [*sic*]). = Ibid., cap. ρλβ'.

Περὶ βλάβης (Ὅτε ὑποπτεύσεις — ἐκεῖνο τὸ δεῖνα). = Ibid., cap. ρλγ'.

Περὶ γυναικὸς ἄρα παρθένος ἢ διεφθαρμένη (Ἴδε τὸν Δία — οὐκ ἐστὶ διεφθαρμένη). = Ibid., cap. ρλδ'.

Περὶ γραμμάτων (Εἰ βούλει γράψαι — γράφειν γράμματα ἀνεπιτήδειοι). = Ibid., cap. ρλζ'.

Περὶ δυστοκίας γυναικῶν (Εἶπον οἱ Ἰνδοί — εὐτοκύσουσιν [*sic*]). = Ibid., f. 58, cap. ρλη'.

Περὶ κρύψεως πράγματος (Εἶπεν ὁ Νουπάκτ — περὶ τοὺς ὀφθαλμούς). = Ibid., cap. ρλθ'.

F. 210. Περὶ κακώσεως ὀφθαλμῶν (Εἰσὶ δὲ ἐν τῷ ζῳδιακῷ κύκλῳ — καὶ τοῦ Κρόνου). = Ibid., cap. ρμγ'.

Περὶ δύο ὑποθέσεων ἐγράφη ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου. Cf. supra, f. 67.

Περὶ δάνους (Εἶπόν τινες ὅτι ὅτε βούλει δανεισθῆναι — καὶ ἡ Σελήνη). = Ibid., f. 58v, cap. ρμς'.

Εἶπέ τις τῶν ἀρχαίων ὡς ἡ ἄναστρος σφαῖρα κινεῖται — ἐνενήκοντα. = Ibid., cap. ρμη'.

F. 210v. Περὶ τοῦ εἰδέναι σε ποῖον μέρος τοῦ σώματός ἐστιν ὑγιαῖνον (Ἴδε τὸν ὡροσκόπον — τῆς λογικῆς τὸν Ἑρμῆν). = Ibid., f. 59, cap. ρνβ'.

Περὶ τοῦ γνῶναι τοὺς ἀστέρας τοὺς ἀπλανεῖς, ποῖοι ἐξ αὐτῶν εἰσι φθοροποιοὶ καὶ ποιοῦντες κλημακτῆρας [*sic*] εἰσὶν οὗτοι (Ἡ καρδ<ία?> τοῦ Λέοντος — ποιοῦσι κλιμακτῆρας μεγάλας). = Ibid., c. ρνγ'. Edetur in appendice.

Περὶ πράσεως καὶ ἀγορᾶς (Εἰ βούλει ἀγοράσαι — τοῖς δυσὶ μέρεσι). = Ibidem.

Περὶ ὑπομνηστικοῦ μέλλοντος παρὰ σοῦ γενέσθαι πρὸς βασιλέα ἢ ἐξουσιαστήν (Ποίησον τὴν καταρχὴν τῆς Σελήνης οὔσης — ὑπερέχουσαν τῇ Ἀφροδίτῃ). = Ibid., cap. ρνε'.

F. 211. Περὶ δὲ σπορᾶς (Εἰ βούλει σπεῖραι — ἔτι κρεῖττον). = Ibid., cap. ρνς'.

Περὶ δὲ φυτείας δένδρων (Εἰ βούλει φυτεῦσαι — ἔχει λόγον οἰκοδεσπότης). = Ibid., f. 59v, cap. ρνζ'.

Περὶ μεγέθων ἀστέρων (Τὸ μέγεθος τοῦ Ἡλίου — ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν). = Ibid., cap. ρνη'. Edetur in appendice.

Περὶ τῆς τῶν δύο φωστήρων ἐν τῇ ἐκλείψει κακώσεως (Γίνωσκε ταῦτα ὅτι ὁ Ἥλιος — ἡμέρας κεκακωμένη ἐστίν). =

Περὶ τῆς κακώσεως τῆς Σελήνης (Ἡ Σελήνη κακοῦται — μεγάλως βλάπτεται). = Ibid., cap. ρξ′. Edetur in appendice.
Εἶπεν ὁ σοφώτατος Ῥάπτης ὅτι τὰ δεξιὰ σχήματα τῶν ἀστέρων — πλὴν κατὰ σῶμα. = Ibidem. Edetur in appendice.

F. 211ᵛ. Περὶ ἀκριβοῦς συναφείας τῶν ἀστέρων (Εἰ βούλει γνῶναι τὰς ἀκριβεῖς συναφείας – βασιλέων καὶ πάνυ λογίων). = Ibid., f. 60, cap. ρξβ′.

F. 213. Περὶ κοσμικῶν ἐναλλαγῶν (Ὁ Κρόνος ὅτε μεταβαίνει ἀπὸ ζῳδίου — τοὺς ναοὺς καὶ τοὺς μονάχους). = Ibid., cap. ρξδ′.
Περὶ τῶν σημασιῶν τῆς ἐπιστήμης (Εἰσὶν αἱ σημασίαι τῆς ἀστρονομίας — ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ὠφελεῖται). = Ibid., f. 61, cap. ρξε′. Edetur in appendice.

F. 215. Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων δυνάμεως (Δυνατώτατός ἐστιν ὁ ἀστήρ — μήτε ὕπαυγός ἐστιν). = Ibid., f. 62ᵛ, cap. ργ′.

F. 215ᵛ. Περὶ τῶν οἴκων καὶ ὑψωμάτων τῶν ἀστέρων ἐν οἷς οἴκοις οἱ αὐτοὶ χαίρουσι πλέον (Ἰδοὺ γὰρ ἡ Ἀφροδίτη ἔχουσα — ἐπὶ τῶν λοιπῶν ζῳδίων). = Ibid., f. 63, cap. ροδ′.

F. 216. Περὶ ἐνδυναμώσεως τῶν ἀστέρων (Ὁ Ἑρμῆς ἐνδυναμοῦται ἐν τοῖς φωνηέντοις [*sic*] ζῳδίοις — ἐπίμονα σημαίνουσι τὰ κακά). = Ibidem.

F. 216ᵛ. In margine. Περί τινος ζητήσαντος σπάθην καὶ ἐρωτήσαντος εἰ ἄρα δοθήσεται — ὃ δὴ καὶ γέγονεν. = Ibid., f. 63ᵛ, cap. ροε′. Editum *Catal.,* V, 1, p. 152.
Περὶ κακώσεως ἀστέρων (Κακοῦνται οἱ ἀστέρες πολυμερῶς — οὐχ ὑπομέν<ει> αὐτό). = Ibid., cap. ροϛ′.

F. 217ᵛ. Περὶ προποδισμῶν καὶ ἀναποδισμῶν τῶν ἀστέρων (Οἱ πέντε πλανῆται — ἐνέργειαν αὐτῶν). = Ibid., f. 64ᵛ, cap. ρπ′.

F. 218. Περὶ ταπεινωμάτων τῶν ἀστέρων (Τὰ ταπεινώματα τῶν ἀστέρων — περὶ τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ). = Ibid., f. 65, cap. ρπα′.

F. 218ᵛ. Περὶ ἀποκλιμάτων (Χείρων ἁπάντων τῶν ἀποκλιμάτων ἐστίν — οὐδὲν κερδήσει). = Ibid., f. 65ᵛ, cap. ρπβ′.

F. 219ᵛ. Περὶ τῶν φύσεων τῶν ιβ′ τόπων (Ὁ πρῶτος δεκανὸς τοῦ ὡροσκόπου — ἀπὸ τοῦ τρίτου ὁμοίως). Omissum in cod. Angelico.

F. 220. Περὶ ἀποκρύφων τῆς τέχνης (Γίνωσκε ὅτι ὁ Ἑρμῆς κυριεύει τῶν μυστηρίων — πάντων χείρονες). = Ibid., f. 66, cap. ρϙδ′.

F. 220ᵛ. Περὶ ἀποδημίας (Ὅτε τύχῃ ἡ Σελήνη ἐν τῷ ὡροσκόπῳ — τῶν λοιπῶν τόπων εἰσίν). = Ibid., f. 67, cap. σϛ′.
In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἡμερῶν ἐποίησα ἐκλογὴν ἐξελεύσεως πρὸς πρᾶξιν τῷ Ἀχμέτ — τῶν δοκιμασιῶν.

F. 221ᵛ usque f. 223. Εἰσαγωγὴ τοῦ Ἀπομάσαρ. Cf. cod. Rom. 2, f. 68 (incipit liber tertius).

F. 223ᵛ. Περὶ τῆς φύσεως τῶν ζ′ πλανητῶν (Μετὰ τὴν βασιλείαν τοῦ

Ἀλεξάνδρου ἐβασίλευσαν τῆς Αἰγύπτου — οἱ λοιποὶ τῶν ἀστέρων ὁμοίως). = Ibid., f. 71, cap. ιδ'. Editum *Catal.*, V, 1, p. 154.

F. 224. Περὶ φύσεως ἀστέρων καὶ εὐτυχίας καὶ κακώσεως αὐτῶν (Οἱ παλαιοὶ ἐπέγνωσαν τὰς φύσεις τῶν ἀστέρων — ἡ δὲ Σελήνη νυκτερινή).

Περὶ ὧν ἔχουσι λόγον οἰκοδεσπόται οἱ ἀστέρες πρὸς τὰ ζῴδια (Προλαβόντες εἴπομεν περὶ τῆς τῶν ἀστέρων φύσεως — Ἰχθύες ι η κ).

F. 224v. In margine. Τὰ δὲ ὅρια πενταχῶς ἐκλαμβάνονται, ἤγουν κατ' Αἰγυπτίους, κατὰ Πτολεμαῖον (cf. *Tetrab.*, I, 21), κατὰ Χαλδαίους, κατὰ Στράτονα καὶ κατὰ τοὺς Ἰνδούς. = Fort. ibid., f. 71v, cap. ιε'.

F. 225. Περὶ ζῳδίων φιλουμένων πρὸς ἀλλήλους [*sic*] καὶ μισουμένων καὶ ὀρθοαναφορῶν καὶ λοξῶν καὶ προστασσόντων καὶ ὑπακουόντων (Εἰσί τινα ζῴδια ἅτινα ἔχουσι φύσιν — Διὸς τὸ μετρεῖν ἄλληλα). = Ibid., cap. ιθ'.

Περὶ τῶν ζῳδίων τῶν συμπάθειαν ἐχόντων πρὸς ἄλληλα (Εἰ τάχα καὶ τετραγωνίζουσιν — ἐναντιοῦνται ἀλλήλοις). = Ibid., f. 73, cap. κ'.

Τὸ δὲ περὶ τῶν παρανατελλόντων ἐν ἑνὶ ἑκάστῳ ζῳδίῳ κεφάλαιον ἐν τῇ καταρχῇ — ἐνταῦθα κατέλειψαν. = Cf. ibid., cap. κα.

Περὶ ζῳδίων κινητῶν καὶ ἀκινήτων (Ὁ μὲν Κριὸς καὶ ὁ Ταῦρος — οἱ κύριοι αὐτῶν). = Ibid., f. 77v, cap. κγ'.

Περὶ τῶν ζῳδίων τῶν σημαινόντων τὰς ἕξεις τῶν ἀνθρώπων (Λογικὰ ζῴδιά εἰσιν — τοιαύτας σημασίας). = Ibid., f. 78, cap. κδ'.

F. 225v. Περὶ κλιμάτων τῶν ἀνακειμένων ἑνὶ ἑκάστῳ ζῳδίῳ (Τῷ Κριῷ ὑπόκειται ἡ Βαβυλὼν καὶ ἡ Περσίς [cf. *Catal.*, IV, 126] — τὰ μέρη ἐν οἷς σαγινεύονται οἱ Ἰχθύες). = Ibid., f. 77v, cap. κβ'. Edetur in appendice.

F. 226. Περὶ τῶν ζῳδίων τῶν ἀνακειμένων ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν μορίων (Ὁ Κριὸς κυριεύει τῆς κεφαλῆς — τῶν ποδαγρικῶν). = Ibid., f. 78, cap. κε'. Edetur in appendice.

F. 226v. Περὶ ζῳδίων εὐμόρφων καὶ ζῳδίων δηλούντων ἐλευθεριότητα καὶ μεγάλας δωρεὰς καὶ περὶ ζῳδίων τῶν ἐπισυναγόντων καὶ πληρουμένων καὶ φθινόντων καὶ τῶν πλουσίων καὶ τῶν διδόντων καὶ λαμβανόντων (Τὰ μὲν ὡραῖα ζῴδια τὰ σημαίνοντα — σημαίνουσι πενίαν). = Ibid., cap. κς'.

Περὶ ζῳδίων δηλούντων ἐρωτικὰς ἐπιθυμίας καὶ νόσους (Τὰ τοιαῦτά εἰσιν ὁ Κριός, ὁ Τοξότης — ἃς ἐν ἑτέρῳ βιβλίῳ δηλώσομεν). = Ibid., f. 78v, cap. κζ'.

Enumerantur deinde τὰ ζῴδια τὰ δηλοῦντα τὴν φρόνησιν καὶ

τὴν σωφροσύνην, τὴν χαυνότητα τῶν γυναικῶν, τὴν μεσότητα; tum τὰ πολύσπερμα ζῴδια, τὰ δίδυμα ζώδια, τὰ φωνήεντα, τὰ ζῴδια τὰ σημαίνοντα ψώρας; des. ἐν ᾧ μέλλομεν συγγράψασθαι βιβλίῳ περὶ γενεθλίων. = Ibid., capp. κη'-λα'.
In margine sine titulo. Ἐν τοῖς φωνηέντοις [*sic*] ζῳδίοις τῆς Σελήνης — ὡς ὁ Ἀπομάσαρ φησί.

F. 227. Σινωτικὰ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν εἰσι — μοῖραι σινωτικαὶ ὀφθαλμῶν. = Ibid., cap. λβ'. Edidit Cumont, *Catal.*, V, p. 169. Cf. Antioch., *Catal.*, VII, p. 111.
Enumerantur deinde τὰ ἀπατηλά, πολυφρόντιστα, ζοφώδη ζῴδια, τὰ σημαίνοντα τὰ πτηνά, τὰ τετράποδα ζῴδια, τὰ ζῴδια τὰ σημαίνοντα τὰ δένδρα, τὰ φυτά, τὰ ζῴδια γηπυρώδη. = Ibid., f. 79, capp. λγ'-λς'.

F. 227ᵛ. Περὶ τῶν δώδεκα τόπων τοῦ θεματίου (Ὁ πρῶτος τόπος ἤτοι ὁ ὡροσκόπος σημαίνει — πράξεων καὶ μρων [πατέρων καὶ μητέρων ?]). Finis deesse videtur. = Ibid., f. 79, cap. λς'.

F. 228. Sine titulo. ... μέλι ἐστὶν οὔτε ὄξος, ἀλλ' ἕτερόν τι εἶδος — κατ' ἰδίαν ἐστὶ κακοποιός. Initium periisse videtur. = Fort. ibid., cap. με' Περὶ συνόδου ἀστέρων.

F. 228ᵛ. Περὶ συσχηματισμῶν ἀστέρων (Οἱ δὲ συσχηματισμοὶ ἀστέρων γίνονται — τὰ περὶ τῆς ἐρωτήσεως). = Ibid., f. 81ᵛ, cap. μς'.

F. 229. Περὶ δυνάμεως καὶ ἀδυναμίας ἀστέρων (Ἐνδυναμοῦται ὁ ἀστὴρ — ὅτε ἐστὶν ἐν θ' τόπῳ). = Ibid., cap. μζ'.

F. 229ᵛ et 230 vacua.

F. 231ᵛ. Περὶ ἀριθμῶν τῶν ἀστέρων (inc. Ἔχουσι δὲ οἱ ἀστέρες ῥητούς τινας ἀριθμούς...). Est tabula numerorum septem planetarum. = Ibid., cap. μθ'. — Edetur in appendice.

F. 232. Περὶ τῆς ἰδιότητος τῶν ἀστέρων (Τοῦ Κριοῦ ἡ κρᾶσις καὶ ἡ ἰδιότης — περὶ τὰ ἀφροδίσια). = Ibid., f. 84, cap. ν'.

F. 234ᵛ. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι εἶπεν ὁ Ἑρμῆς ἐπὶ τῶν μυστηρίων τῆς τέχνης ἕν ἐστι καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ κύριος τῆς ὥρας τῆς γενέσεως — διέπων λέγεται κύριος τῆς περιόδου. Sequitur tabula. Edetur in appendice.
Περὶ ἀρίστου καὶ περί τινος εἰσελθόντος ἐν οἰκίᾳ τινός· ὡς ἐὰν βούλῃ ὁποίας ἐστὶ διαθέσεως γνῶναι (Εἶπεν ὁ Ἀλεὶμ ὁ υἱὸς τοῦ Ῥάπτου, ὁ μαθητὴς τοῦ Μασάλλα ὅτι ἐὰν κληθῇς ἐν ἀρίστῳ — καὶ τότε παρὰ σοῦ). — Edetur in appendice.

F. 235. Sine titulo. Μετὰ τὸ ἐξελλενισθῆναι ἀπὸ Σαρακηνικῆς βίβλου τὸν σχηματισμὸν τῆς οἰκίας καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο εὕρομεν ἐν ἑτέρᾳ βίβλῳ Ῥωμαϊκῇ τὸ τοιοῦτον τῆς οἰκίας σχῆμα καὶ ἐσημειωσάμεθα καὶ αὐτὸ ἐνταῦθα. Sequitur figura.
Sine titulo. Εἰ βούλει γνῶναι πῶς διατεθήσεται πρὸς σὲ ὁ

ἄνθρωπος πρὸς ὃν εἰσέρχῃ, μέρισον τὸ οἴκημα — καὶ κακὰ εἰ ποιήσεις ψεχθήσῃ.

F. 235v. Κεφάλαια ἀναγκαῖα κατ' ἐρώτησιν τοῦ Γασάμη καὶ ἀπόκρισις τοῦ Ἀπομάσαρ (Ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐρωτήσεως — τὰ ἐναντία δεῖ νοεῖν).

F. 236v et 237r et v vacua.

F. 238. Sine titulo... μὲν γὰρ Κρόνος ἐστὶν ὁ κύριος τοῦ β' ἢ ἐκ γεροντικῶν προσώπων ἢ ἐκ δούλων ἢ ἀπελευθέρων — ἐν τοῖς λειψιφωτοῦσι κελεύεται. Initium deperiisse videtur aut supra transpositum est.

F. 239v. Περὶ καταρχῆς φιλίας (Ὅταν τις μέλλει καταρχὴν φιλίας ποιεῖν — τεκμαίρεται τὴν μεγίστην φιλίαν).

Περὶ ξενιτείας (Ὅτι ἡ τριταία τῆς Σελήνης τὰ περὶ ξενιτείας — ξενιτείαν τούτῳ σημαίνει).

Ὅμοιον (Ὅτι καὶ ὁ τοῦ θ' τόπου κύριος — τότε ἐπανέλθοι).

Sine titulo. Ὅτι τὰ μὲν σωματικὰ οἱ ἀρχαῖοι ἀπὸ Σελήνης ἐλάμβανον — λέγε φρενιτιᾶν τὸν ἄρρωστον.

Sine titulo. Ὅτι ὅπου ἂν τύχῃ κακοποιὸς ἐπαναφερόμενος — πρὸς τὴν τοῦ ζῳδίου φύσιν.

Sine titulo. Ὅτι οἱ μὲν ἀφηλιωτικοὶ τόποι κατὰ τὰς πρώτας ἡλικίας — αὐτῶν τόπους ἐπὶ τῆς πατρίδος.

F. 240. Περὶ φαρμακείας (Ὅτι ἡ Σελήνη κακουμένη φαρμακείας καὶ γυναικομαγείας — οὐχ εὑρίσκονται μέν, ἀπόλλυνται δέ). Citatur Ptolemaeus ἐν τῷ β' καὶ γ' καὶ δ' βιβλίῳ. — Edetur in appendice.

F. 242. Λόγος τοῦ σοφωτάτου Μασάλλα περιέχων τὸν ἀριθμὸν τῶν βιβλίων — ἐν τέσσαρσι λόγοις. — Edidit A. Olivieri, *Catal.*, I, p. 81.

F. 242v. Περὶ τοῦ γνῶναι πόσας ὥρας λάμπει ἡ Σελήνη καὶ οὕτως γίνεται ὑπόγειος (Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς Σελήνης — ἀφαιρεῖς, ἐστὶ λειψίψηφος).

F. 243. Περὶ τοῦ εὑρεῖν ποίᾳ μοίρᾳ καὶ ὥρᾳ γίνεται ἡ σύνοδος καὶ ἡ πανσέληνος μιᾶς μεθόδου οὔσης ἐπ' ἀμφοτέροις περὶ πανσελήνου (Ὁ Ἥλιος εὑρέθη Ἰχθύσιν κδ' μξ' — ἐν αἷς ἐστιν ἡ πανσέληνος).

F. 243v. Τίνες τῶν ἀστέρων εἰσὶ φίλοι πρὸς ἀλλήλους καὶ τινῶν [l. τίνες] ἐχθροί (Ὁ Ἥλιος ἐχθρός — ὁ Ζεὺς ἐν τῷ ϛ' ...).

Εἰς δῆσιν κοιλίας (... Desin. f. 243v καὶ χρησάτω τοῦτο [*sic*] καὶ παραυτίκα ὑγιαίν(ει).

F. 244. Περὶ τῶν ζ' κλήρων τῶν ἐν τῷ Παναρέτῳ <Hermetis Trismegisti> (Κλῆρος Τύχης ἀπὸ Ἡλίου — καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ ὡροσκόπου). — Cf. Paulus Alexandr., I 1v et *Catal.*, IV, p. 81.

F. 244v. Ἀπὸ τῶν παροιμιῶν, ὅσαι ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων λέγονται (Κατὰ

πετρῶν σπείρεις, πλίνθον πλύνεις — ἀκίνητον κινεῖς). = *Paroemiogr. gr.*, I, 342 sqq.
Τῶν ζ' φιλοσόφων ἀποφθέγματα (Σόλωνος Ἀθηναίου· φίλοις βοήθει — ὅρκοις μὴ χρῶ κακοῖς μὴ σ......). Finis mutilus est.

21. Codex Vaticanus graecus 1059. — Chartaceus, saec. XV, ff. 598, cm. 30 × 22, totus una eademque manu plerumque binis columnis scriptus, nempe Chortasmeni[1] (cf. subscriptiones f. 163r, 349r, 447r cf. 228). Multae codici insunt computationes a. 1401-1413 Constantinopoli factae; prima pars a. 1412 descripta esse videtur (f. 152). " Ipsa librorum dispositio suadet ut ex diversis, credo quinque vel sex, codicibus qui olim in illius astronomi penu fuerunt hoc volumen conflatum esse, tertio fere aut quarto saec. XV decennio, statuamus " (Usener, *Ad historiam Astronomiae symbola*, Bonnae, 1879, p. 3 sqq. qui codicem descripsit, nonnullaque ex eo protulit). — Etsi quae in eo insunt pleraque ad astronomiam potius quam ad astrologiam, quam dicunt, iudiciariam pertineant, doctissimi viri vestigia secuti descriptionem accuratam huius libri damus praestantissimi, qui solus e. g. opus Theodori Melitiniotae nobis servavit.

Post dua folia membranacea, e menologio quodam graeco a bibliopega addita, sequuntur folia quatuor chartacea vacua, deinde f. 7 ss. tabulae astronomicae cum commentariis sine auctoris nomine (initium deesse videtur) e. g. f. 7v, Ψηφιφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ,ϛϡιθ' (1411 p. C. n.) κ. τ. λ. — F. 11v. Ψηφοφορία συνοδικῆς συζυγίας κατὰ τὰς Πτολεμαίου διατάξεις ἐξ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ Συντάξει πρωτοτύπων κανονίων γενομένη ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ,ϛϡιζ' (1409 p. C. n.) κ. τ. λ. — F. 12. Κανόνιον ὡρῶν ἑκάστης ἡμέρας τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ ἐπὶ τοῦ διὰ Βυζαντίου παραλλήλου.

F. 12v. Ὑπόδειγμα εἰς τὴν προρρηθεῖσαν διάκρισιν τῶν ὡρῶν.

F. 14v. Ψηφιφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς κατὰ τὰς Πτολεμαίου διατάξεις ... γενομένη ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ,ϛϡιη' (1410 p. C. n.) κ. τ. λ. et multa similia. Ultima tabula f. 17 est anni ,ϛϡκγ' = 1415 p. C. n.

F. 16v. Tabella κατὰ τὴν τοῦ Μελιτινιώτου παράδοσιν.

F. 17v-18 vacua sunt.

F. 19. In marginibus bis supra et infra rubro pigmento Κομνηνιάδου Μανουὴλ βασιλέως. Interponitur versus: Ἄναξ Μανουὴλ Κομνηνόβλαστος κλάδος.
Deinde titulus : Πιττάκιον ἐκδοθὲν παρὰ τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως τοῦ πορφυρογεννήτου κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, γνώμῃ καὶ εἰδήσει καὶ τῶν ἐλλογίμων ἀρχιερίων [*sic*]

[1] De Iohanne Chortasmeno, cf. Boll, *Byz. Zeitschr.*, XVII, 1908, p. 551.

καὶ συγκλητικῶν ἀρχόντων, πολλῶν γέμον ὑψηλῶν καὶ ἀναγκαίων θεωρημάτων, ἀπολογητικὸν πρὸς γραφήν τινος μοναχοῦ παλατίνου τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος, τὰ τῆς ἀστρονομικῆς τέχνης κακίζουσαν καὶ ἀσέβειαν ἀποκαλοῦσαν τὸ μάθημα. — Editum in *Catal.*, V, I, p. 108 sqq.

F. 22. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ σχόλια πάνυ ἀναγκαιότατα τυγχάνοντα εἰς τὸ εὑρισκόμενον ἐν τῇ γεωγραφίᾳ (sc. Ptolemaei) πρῶτον σχῆμα τῆς ἐν ἐπιπέδῳ καταγραφῆς τῆς οἰκουμένης.

Adduntur f. 22v-23, Τοῦ αὐτοῦ σχόλια similia.

F. 24-25 vacua sunt. — F. 26. Περὶ τῆς καθ' ὁμαλότητα λεγομένης παραυξήσεως ἢ ὑφαιρέσεως.

F. 26v. Ψηφοφορία συνοδικῆς ἐκλειπτικῆς συζυγίας κατὰ Πέρσας Cum tabulis. De anno ,ϛϡιζ' (= 1409 p. C. n.) agitur.

F. 29 vacat. — F. 30. Πρόκλου διαδόχου Πλάτωνος ὑποτύπωσις τῶν ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων, cum scholiis. — F. 39v. Πρόκλου φιλοσόφου εἰς τὰ ἑξῆς τῆς πονηθείσης αὐτῷ ἀστρονομικῆς ὑποτυπώσεως. — Des. f. 61v, Τέλος Πρόκλου. — Cf. cod. Venet. 4, f. 171.

F. 62. Ἰωάννου Ἀλεξανδρέως τοῦ Φιλοπόνου καὶ Ἀλεξανδρέως [*sic*] περὶ τῆς τοῦ ἀστρολάβου χρήσεως καὶ τί τῶν ἐν αὐτῷ καταγεγραμμένων ἕκαστον σημαίνει. — Inest, f. 66, Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ σχόλιον. — Cf. cod. Flor. 10, f. 279 (*Catal.*, I, p. 39 n. 1).

F. 70. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ μέθοδος κατασκευῆς ἀστρολαβικοῦ ὀργάνου. = Ibid., f. 290; cod. Venet. 5, f. 317.

F. 74. Περὶ τῆς τοῦ ἀστρολάβου χρήσεως μέθοδος ἐκδοθεῖσα πρὸς τὸ σαφέστερον καὶ συντομώτερον.

F. 76. Μέθοδοι τῶν τῆς ἀστρονομίας ἀρχῶν πρὸς τὸ σαφέστερόν τε ἅμα καὶ συντομώτερον ἐκδεδομέναι. Inc.: Ἰστέον ὅτι ὁ οὐρανὸς καλεῖται ...

F. 78. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ πραγματεία νέων κανονίων συνοδικῶν τε καὶ πανσεληνιακῶν, μεταποιηθέντων ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Συντάξει καὶ συστάντων πρός τε ἔτη Ῥωμαϊκὰ καὶ πρὸς τὸν διὰ Βυζάντιον μεσημβρινόν, ἔτι δὲ καὶ χρονικὴν ἀρχὴν ἐχόντων τὸ ,ϛωος' ἔτος (1368 p. C. n.) ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως. = Cod. Venet. 4, f. 287v.

F. 80. Τοῦ αὐτοῦ πραγματεία νέων κανονίων συνοδικῶν καὶ πανσεληνιακῶν. — Interponuntur, f. 85v. Ἐκ τῶν Πτολεμαίου πῶς ἡ τῶν νυχθημέρων ἀνισότης γίνεται.

F. 89v. Θέωνος ἐκ τῆς ἐξηγήσεως αὐτοῦ τῆς εἰς τὸ ϛ' βιβλίον τῆς Πτολεμαίου Συντάξεως.

F. 90. Κανόνιον ὡρῶν ἑκάστης ἡμέρας τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ. Sequun-

tur opuscula varia et tabulae astronomicae, inter alia: F. 91v, Ψηφοφορία τῆς αὐτῆς πανσεληνιακῆς συζυγίας κατὰ τὰς Πτολεμαίου διατάξεις ἐν τῇ Συντάξει. — F. 93. Ὑπόδειγμα συμφωνοῦν τῶν κατὰ τὴν Σύνταξιν καὶ ἀπὸ τῶν τοῦ Ἀργυροῦ κανονίων. — F. 97. Ψηφιφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ,ϛϡιη' (1410 p. C. n.).

F. 108v vacat. — F. 109. Σχόλια διάφορα ἀναγκαιότατα εἰς τὰς ἀστρονομικὰς ὑποθέσεις (Inc. Ὅτι ὁ ζῳδιακὸς κύκλος μέγιστός ἐστι τῶν ἔσωθεν ...) Insunt, f. 112v, Σχόλια ἀναγκαῖα εἰς τὰ προρρηθέντα τῷ Θέωνι. Inter alia capitula f. 115: Ἐξήγησις εἰς τὰς διακρίσεις τῶν ὡρῶν τοῦ Θέωνος.

F. 116. Κανόνιον εἰκοσαπενταετηρίδων Ἡλίου καὶ Σελήνης et aliae tabulae cum scholiis et annotationibus.

F. 123. Κανόνιον περιέχον τοὺς χρόνους τῶν ἐπισήμων βασιλέων ἀρχόμενον ἀπὸ κτίσεως κόσμου. Ultimi imperatores quorum anni adnotati sunt, sunt Θεόδωρος Λάσκαρις ὁ σοφώτατος et Μιχαὴλ Παλαιολόγος α' (1282), sequuntur deinde sine annis regnorum quinque alii quorum novissimus est Μανουὴλ ὁ Ἰωάννου Παλαιολόγος (1391-1425). — F. 123 adnotatur: Σημείωσαι τοῦτο· Τὴν ἔκθεσιν τῶν χρονικῶν ἀναγραφῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος κανονίου οὐκ εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε συναγαγόντες τὰ ἔτη ἐποιησάμεθα, ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἐντυχόντες διαφόροις βιβλίοις πολὺ τὸ ἀξιόπιστον κεκτημένοις ἀπὸ τῆς τῶν γραψάντων ἐπιστήμης, ἔπειτα δὲ καὶ ἡμεῖς ἐπιλογισάμενοι πάντα καθ' ἕκαστον ἀκριβῶς καὶ εὑρόντες ἅπαντα συμφωνοῦντα ταῖς παραδόσεσι Πτολεμαίου τε καὶ Θέωνος, Στεφάνου τοῦ Ἀλεξανδρέως καὶ τοῦ μεγάλου λογοθέτου τοῦ Μετοχίτου, πρὸς δὲ καὶ τοῦ μεγάλου σακελλαρίου τοῦ Μελιτενιώτου· οὗτοι γὰρ πάντες ἐποχὰς ἀνεγράψαντο τῶν ἀστέρων ἐν τοῖς ἑαυτοῦ χρόνοις ἕκαστος καὶ βίβλους ὅλας ἐξέδωκαν, οἱ μὲν μετὰ αἰτιολογίας, ὡς ὁ μέγας Λογοθέτης, οἱ δὲ ἁπλῇ παραδόσει σαφηνείας ἕνεκεν· ἀνενδοιάστως οὖν δεῖ χρῆσθαι τοῖς ἐπιλογισαμένοις.

F. 125v. Κανόνιον τῶν καθ' ἡμέραν ὡρῶν καὶ λεπτῶν τῶν ἓξ μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπι τοῦ διὰ Βυζαντίου παραλλήλου. Et aliae tabulae astronomicae.

F. 133. Ψηφηφορία χειμερινῆς τροπῆς τοῦ Ἡλίου γενομένη κατὰ τὸ ,ϛωξε' ἔτος μηνὶ δεκεμβ(ρίῳ) ἰν(δικτιῶνος) ι' (a. 1356 p. C. n.).

F. 135. Σχόλια εἰς τὰς περιαυξήσεις τῶν ἀριθμῶν τῶν ὁμαλῶν κινήσεων τῶν ἀστέρων τῆς μεγάλης Συντάξεως.

F. 135v. Κλαυδίου Πτολεμαίου ἐκ τῆς μεγάλης Συντάξεως περὶ τῆς ἡλιακῆς ψηφοφορίας et alia excerpta e Ptolemaeo cum scholiis. Inseruntur quaedam ex scriptoribus recentio-

ribus e. g. f. 136, Τὸ λοιπὸν τῆς ἐξηγήσεως τοῦ μεγάλου Λογοθέτου (i. e. Metochitae).

F. 141ᵛ vacat. — F. 142. Τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου Κλαυδίου Πτολεμαίου περὶ τοῦ μεγέθους τοῦ ἐνιαυσίου χρόνου et alia excerpta ex Ptolemaeo cum scholiis; Hipparchus saepius nominatur. — F. 149. Computatio in annum ,ϛϡκ′ (= 1412 p. C. n.) instituta. In schol. marginis, f. 150, legitur : Ὑποκείσθω τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη ,ϛωξα′ (1353 p. C. n.).

F. 151. Ψηφηφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐξ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ Συντάξει κανονίων κ. τ. λ. « Eius nimirum eclipseos quae a. m. ,εφμβ′ Phamenoth d. 27 vel. mart. 23 accidit ὁπηνίκα τὸν διὰ σταυροῦ θάνατον ὁ κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν Ἱεροσολύμοις ὑφίστατο » [Usener]. Adsunt scholia. In margine f. 152, legitur : Ἰστέον ὅτι ἐπὶ τῶν καθ᾽ ἡμᾶς τουτωνὶ χρόνων καθ᾽ οὓς ἐγὼ ταῦτα γράφω, ὅπερ ἐστὶν ἀπὸ κτίσεως κόσμου ,ϛϡκ′ (1412), οὐ χρὴ λαμβάνειν ἔτη πεπληρωμένα κ. τ. λ. Sequuntur ff. 154-162 tabulae astronomicae cum commentariis.

F. 163. Κλαυδίου Πτολεμαίου γεωγραφικῆς ὑφηγήσεως πίναξ et Τίνι διαφέρει γεωγραφία χωρογραφίας et alia geographica. In mrg. inferiore f. 163, subscriptio : Καὶ τοῦτο χεὶρ ἔγραψεν τοῦ Χορτασμένου. — F. 201, legitur : Τέλος τῆς γεωγραφικῆς ὑφηγήσεως.

F. 202-204 vacua sunt.

F. 205. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ περὶ ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν κύκλων καὶ περὶ τῶν τούτοις ἑπομένων, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς τοῦ πάσχα εὑρέσεως. — Hunc libellum ab Isaaco monacho sexagenario anno 1372 scriptum edidit Petavius in Uranologio p. 359 sqq. [Usener qui p. 5 n. 1 nonnulla addidit]. Inest. f. 210 : Ματθαίου ἱερομονάχου τοῦ συντεταχότος ἐξήγησιν εἰς τοὺς ἱεροὺς καὶ θείους κανόνας καὶ περὶ τοῦ πάσχα. — In mrg. f. 212, schol. ἐκ τῶν τοῦ μακαριωτάτου κυροῦ Νικήτα τοῦ Σεΐδου περὶ τοῦ πάσχα. Sequuntur f. 217-218, tabulae duae. — F. 218ᵛ vacat.

F. 219. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ περὶ τοῦ πάσχα ἐμμέθοδος αἰτιολογία. Altera pars eiusdem opusculi. — F. 224-227 vacua sunt.

F. 228. In mrg. sup., monocondylion : Ἰω. ὁ Χορτασμένου. Deinde titulus Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου μεγάλου σακελλαρίου καὶ διδασκάλου τῶν διδασκάλων τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἀρχιδιακόνου τοῦ εὐαγοῦς

βασιλικοῦ κλήρου κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Μελιτινιώτου ἀστρονομικῆς τριβίβλου ἡ πρώτη ἢ ψηφηφοριῶν εἰσαγωγή.

F. 228 incipit prooemium; f. 229, index viginti quinque capitulorum libri primi, qui f. 255 desinit Τέλος τοῦ α' βιβλίου. — Prooemium et initium libri primi post alios edidit Migne, *P. G.*, CXLIX, p. 988-1001.

F. 255v-257 vacant. Initium libri II deesse videtur. — F. 258. Titulus in marg. super. evanidus ... ἀστέρων ψηφιφορίας. Deinde incipit textus : Τῶν δὴ πρὸς τὴν προκειμένην θεωρίαν ἀναγκαίως προλαμβανομένων, πρῶτον μὲν προληπτέον ... Saepius citantur Ptolemaeus (ἡ Σύνταξις passim et e. g. f. 294 : Κλαυδίου Πτολεμαίου πῶς δεῖ τοὺς ἀκριβεῖς περιοδικὰς Ἡλίου καὶ Σελήνης συζυγίας ἐπισκέπτεσθαι ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Συντάξει εἰλημμένων), Theo Alexandrinus (f. 261v : Θέωνος Ἀλεξανδρέως εἰς τοὺς προχείρους κανόνας τῆς ἀστρονομίας παράδοσις; ff. 262v, 270 et 274 : Περὶ τῆς κατὰ μῆκος τῆς Σελήνης, et τῶν πέντε πλανωμένων κατὰ μῆκος ψηφιφορίας; ff. 277v, 301v et 312v : Πρόχειροι κάνονες).

F. 315 vacuum est. Deinde sequitur capitulum quo aetas Melitiniotae definitur [1] : Ψηφιφορία συνοδικῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς γενομένης ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ͵ϛωνε' (1347 p. C. n.) μετὰ καὶ τοῦ ἐνισταμένου μηνὶ Αὐγούστῳ ζ'. Inc. Ἀπὸ τῆς τοῦ πρώτου ἐνιαυτοῦ παραγωγῆς μεχρὶ καὶ τοῦ προκειμένου πεπληρωμένα ἔτη ͵ϛωνδ' (1346 p. C. n.) κ. τ. λ. Quod capitulum iterum, paucis mutatis, f. 338 invenitur. — F. 349, rubro pigmento. Τέλος δευτέρας τῶν τριῶν τῆς τριβίβλου. Deinde : Καὶ τοῦτο χεὶρ ἔγραψεν ἡ Χορτασμένου.

F. 350. Τοῦ μεγάλου σακκελλαρίου καὶ διδασκάλου τῶν διδασκάλων καὶ ἀρχιδιακόνου τοῦ εὐαγοῦς βασιλικοῦ κλήρου Θεοδώρου τοῦ Μελιτινιώτου ἀστρονομικῆς τριβίβλου ἡ τρίτη ἤτοι (?) ψηφοφοριῶν κατὰ Πέρσας διάταξις. Post prooemium sequitur index capitulorum, quorum primus est f. 350v. Προδιάληψις ὁλοσχερὴς τῶν ὀφειλόντων προυποκεῖσθαι. Sequuntur tabulae astronomicae (f. 352-424), deinde alia capitula usque ad vicesimum quintum : Ἐπίλογος. — F. 447, subscriptio rubro pigmento : Καὶ τοῦτο χεὶρ ἔγραψεν ἡ Χορτασμένου.

---

1 " Temporis indicia, dum codicem perlustro, ego frustra quaesivi. Allatius quod brevissime tradit " scribebat anno 1361, sub Iohanne Palaeologo " unde petierit nescio " [Usener]. — Itaque ex hoc capitulo apparet Theodorum prius quam credebant librum composuisse.

Excerpta quaedam ex tribus libris Theodori edidit Usener, l. c., p. 8-19. Nonnulla in appendice invenies.

F. 448 vacuum est. — F. 449-479. Tabulae astronomicae, scilicet κανόνια ἀναφορῶν τῶν ζῳδίων.

F. 482. Μέθοδος τῶν Λατινικῶν τούτων κανονίων ἐκδοθεῖσα παρὰ τοῦ πανευτυχεστάτου κυροῦ Δημητρίου τοῦ Χρυσολωρᾶ [*sic*]. De his tabulis cf. Usener, *l. c.*, p. 6, n. 1. — F. 489v-492 vacua sunt. Sequuntur tabulae quorum ultima est (f. 512) : Ὕψωμα κατὰ τὸ ͵ατιη' ἔτος (1378 p. C. n.). — F. 512v-515 vacua.

F. 515. Ψηφιφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς τυγχανούσης κατὰ τὴν ἐν προχείροις κανόσι τοῦ Θέωνος διάταξιν γενομένη ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ͵ϛϠιη' (1410 p. C. n.) μετὰ καὶ τοῦ ἐνισταμένου, μηνὶ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίῳ κ', κατὰ δὲ Ἀλεξανδρεῖς Φαμενὼθ κδ'.

F. 523 vacuum. — F. 524. Ψηφιφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς τυγχανούσης ἐν ὑποδείγματι Στεφάνου μεγάλου φιλοσόφου τοῦ Ἀλεξανδρέως καὶ καθολικοῦ διδασκάλου, ὡς ἐν παλαιοῖς ἀντιγράφοις εὕρηται. οὗτός ἐστι Στέφανος ὁ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, ὁ καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πρόχειρον διασαφήσας οἰκείοις ὑποδείγμασιν [ὁ τῆς παραδόξου χρυσοποΐας εὑρετής τε ὁμοῦ καὶ ἐξηγητής (verba minio oblita)], ὁ καὶ τὸ περὶ Μωάμεθ τοῦ θεομισοῦς τε καὶ ἀσεβοῦς συστησάμενος θεμάτιον καὶ προειπὼν τοσούτοις ἔμπροσθεν χρόνοις περὶ τῆς αὐτοῦ δυναστείας καί, σὺν Θεῷ δὲ ἐλπίζομεν, καταλύσεως (Ἀπὸ Φιλίππου μεχρὶ καὶ τοῦ ἀναδιδομένου χρόνου ἔτη πεπληρωμένα ͵Ϡμβ' = a. 618 p. C. n.). — Edidit Usener, *De Stephano Alexandrino*, Bonn, 1880, p. 53.

F. 529. Τοῦ ἐμβαδοῦ τουτέστι τοῦ ὅλου μεγέθους τῆς Σελήνης.

F. 529v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου καὶ μεγάλου διδασκάλου ψηφιφορία συνοδικῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς τυγχανούσης ὡς οἷόν τε σαφῶς ἐν ὑποδείγμασιν μετελθεῖν. Cf. Usener, *ibid.*, p. 34. — F. 531v vacuum [1].

F. 532. Ἀκριβὴς ἔκθεσις τῆς μεθόδου τῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως μετὰ τοῦ ὑποδείγματος et alia capitula astronomica brevia. — F. 539v vacuum.

---

[1] Sequitur altera codicis pars in diversa charta ab eodem librario [i. e. Ioh. Chortasmeno] scripta eaque diversi argumenti. Collectos enim recentioris astronomi Byzantini continet commentarios, qui duplici genere sunt. Neque enim solum ex antiquioribus astronomiae auctoribus excerpta ille composuit, sed etiam ipse ad illa exempla singulorum annorum 1404-1413 computationes astronomicas instituit. (Usener.)

F. 540-544. Tribus columnis divisa; prima inveniuntur Theonis περὶ συνόδου et πανσελήνου, secunda Ὑπόδειγμα συνόδου Θέωνος, tertia Μελιτινιώτου ὑπόδειγμα πανσελήνου. — Ex Theonis in tabulas manuales introductione p. 69 ss., 75 ss., ed. Halma (Usener).

F. 545. Κλαυδίου Πτολεμαίου τοῦ μεγάλου πῶς δεῖ τὰς ἀκριβεῖς περιοδικὰς Ἡλίου καὶ Σελήνης συζυγίας ἐπισκέπτεσθαι· ἡ δὲ μέθοδος ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Συντάξει εἰρημένων ἐξετέθη κατὰ πλάτος διὰ τοῦ σοφοῦ Μελιτινιώτου. Excerpta astronomica cum exemplis et scholiis [excerpta sunt ex Theodori Melitiniotae tribiblo P. II, f. 294-306, huius codicis (Usener)].

F. 555. Exempla proferuntur scriptoris ipsius libri ab anno ,ϛϡιγ' (1404 p. C. n.) usque ad annum ,ϛϡκ' (1412). — Item f. 557v legitur : Συνοδικὴ συζυγία τοῦ ,ϛϡκ' ἔτους σεπτεμβρίου ιη', et f. 559 : Πανσεληνιακὴ συζυγία τοῦ ,ϛϡκ' ἔτους ὀκτωβρίου λα'. Sequuntur aliae plurimae computationes ad eundem annum ,ϛϡκ' pertinentes. — F. 583 incipiunt computationes anni ,ϛϡκα' (1413 p. C. n.). — F. 586v subscriptio rubro pigmento : Ἕως ὧδε βλέπε καὶ ἐξέταζε τὰς ψηφοφορίας, εἰ θέλεις φιλοπόνως ἀνερευνᾶν καὶ ἀνευρίσκειν τὴν ἀκρίβειαν διὰ πλειόνων ὑποδειγμάτων· τὰ δὲ πλείω τούτων εἰσὶ περιττά· ἐδισσεύθησαν γὰρ ἀκριβέστερον ἐν τοῖς ὄπισθεν μεταγραφέντα. — Sequitur (f. 587 sqq.) : Ψηφιφορία τῆς ἐκλείψεως τῆς Σελήνης τῆς γενομένης σεπ(τεμβρίου) β' νυκτὸς ὥρᾳ ϛ' τοῦ ,ϛϡκ' ἔτους (1412 p. C. n.). — F. 591. Ψηφοφορία ἐκλείψεως τοῦ Ἡλίου κατὰ τὸ ,ϛϡκ' (1412) ἔτος μηνὶ φευ(ρουαρίου) ιβ' ὥρᾳ μετὰ μεσημβρίαν ε' ϛ', etc., aliaeque computationes usque ad finem libri, f. 598v.

22. Codex Vaticanus graecus 1314. — Chartaceus, cm. 20 × 14,5, ff. 280 (ultima decem vacua), saec. XV. — Supra indicem huius codicis fol 1r legimus : Τοῦ πολυΐστορος ἄρχοντος Ἀλβέρτου Πίου κτῆμα. Fuit quondam in bibliotheca Georgii Vallae, deinde Fulvii Ursini. — Cf. P. de Nolhac, ***La bibliothèque de Fulvio Orsini***, p. 167 seq.

Post indicem latinum sequuntur varia opuscula, ex quibus haec notamus :

F. 17. Τοῦ λογιωτάτου καὶ σοφωτάτου Ψέλλου ἑρμηνεία περὶ ὑετοῦ καὶ πάχνης καὶ χιόνος καὶ χαλάζης ἀστραπῶν τε καὶ κεραυνῶν καὶ βροντῶν καὶ δρακόντων. — Cf. Cod. German. 7, f. 25. — Simillimum capitulum edidit N. Polites, Δημώδεις μετεωρολογικοί, Athen. 1880, p. 6 seq.; cf. K. Krumbacher, *Gesch. der Byzant. Litteratur²*, p. 442.

F. 20r. Ἀριστοτέλους πρὸς Ἀλέξανδρον σύνοψις φιλοσοφίας περὶ κόσμου.

F. 215v. Ὀρφέως περὶ σεισμῶν. — Cf. cod. Mediol. 5, f. 100.

23. Codex Vaticanus graecus 1347. — Chartaceus, cm. 22,5 × 16, f. 244, saec. XVI. — Ab ipso Fulvio Ursino scriptus. — Cf. P. de Nolhac, *La bibliothèque de Fulvio Orsini*, p. 186.

F. 214v. Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου, ἐν ἄλλῳ Ὀρφέως, περὶ σεισμῶν. — Cf. cod. Mediol. 5, f. 100.

F. 215v. Ἐμπεδοκλέους εἰς τοὺς ζ' πλανήτας καὶ τὰς ἐν ἡμῖν δυνάμεις καὶ πάθη. — Cf. infra, cod. 25, f. 76v.
Εἰς Πτολεμαῖον (Γαίης ἐν νώτοισιν ὀχούμενος — τέρμα λαχούσας).

F. 216v. Σιβύλ<λης> εἰς τὸν .... [spatium septem fere litterarum in codice] ἡρωικοί (α'. Εἰμὶ δ' ἐγὼ θεός — τῆς παρ' ἐμοῦ σοφίης). Id carmen habet acrostichidem αυγερινος. Sequuntur deinde hi versus :

Ὁ Γαζῆς.

Καὶ χρήμαθ' ἃ λόγος ἄνακτι τῷ Λυδίας νέμει,
Φιλέλφος ὁ σοφὸς οὐδὲν οἰόμενος μέγα
πρὸς κτῆσιν αὐτὴν παντοδαπῶν γε πυκτίδων [πυκτίων cod.]
πολλ' ἄλλα πάνυ γε, καὶ τόδε ἔχων τυγχάνει
χειρὶ γραφὲν τῇ Χρυσοκόκη τε καὶ ἐμῇ.

24. Codex Vaticanus graecus 1379. — Chartaceus, cm. 22,5 × 16,6, ff. 115, diversis manibus saeculo XV scriptus. — Videtur hic codex ex tribus vel potius quinque fasciculis compactus esse. — Ex bibliotheca Fulvii Ursini. — Cf. P. de Nolhac, *La bibliothèque de Fulvio Orsini*, p. 151.

F. 1. Theocritus.

F. 2. Babrii tetrasticha.

F. 32. Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου περὶ σεισμῶν· ἐν ἄλλῳ Ὀρφέως (Φράζεο δὴ καὶ τόνδε λόγον — ἂν ἄστεα καὶ κατὰ χώρας). — Cf. cod. 23, f. 214v.

F. 33 Εὐκλείδου γεωμετρικόν (Ἡμίονος καὶ ὄνος φορέουσαι οἶνον — ἄριστε γεωμετρίης ἐπιίστορ).

F. 35. Callimachi hymni.

F. 59. Κανονίσματα πάνυ ἀναγκαῖα ῥημάτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐμφερομένων παρά τε ποιηταῖς καὶ ῥήτορσιν.

F. 104v. Excerpta ex Hyperide et Dinarcho.

F. 111. Ἐπιστολὴ Πετοσίρεως φιλοσόφου πρὸς τὸν Νεχεψῶ βασιλέα (Περὶ τῶν κατακλινομένων ἐν ἀρρωστίαις — ἡ πέμπτη Διός). Cum figura. — Cf. Olivieri, *Catal.*, IV, p. 120 ss. et *Revue critique*, 1903, II, p. 126.

F. 112v. Ψῆφος διαγνωστικὴ ζωῆς καὶ θανάτου (Μάθε πότε κατεκλίθη ὁ ἄρρωστος — ζωὴ σκόπος ὑπὲρ γῆν). Cum 5 figuris.

25. Codex Vaticanus graecus 1384. — Chartaceus, cm. 22 × 15,5, ff. 80, totus fere una manu saec. XV scriptus (an. 1466). — Ex bibliotheca Fulvii Ursini. — Cf. P. de Nolhac, *La bibliothèque de Fulvio Orsini*, p. 150, adn. 2.

Post Phocylidem, Orphei Argonautica, Hesiodi Opera et Dies (cum commentario Ioannis Tzetzae) legitur in margine: τέλος ,αδξϛ' (*sic* codex, l. ,αυξϛ' = 1466 [Nolhac]) ιε' ἰουλίου.

F. 76v. Στίχοι εἰς τοὺς ἑπτὰ πλανήτας. In margine manus altera adscripsit: Εἰς τοὺς ζ' [δώδεκα expuncto librarius correxit ζ'] πλανήτας καὶ τὰς ἐν ἡμῖν δυνάμεις καὶ πάθη· Ἐμπεδοκλέους. — Edidit Cougny, *Anthol. Palat.*, III, p. 314. Cf. cod. Mediol. 5, f. 100.

F. 77. Στίχοι εἰς τὰ δώδεκα ζῴδια (♈ Κριὸς προηγός ἐστιν — δήλωσιν ἰχθύων γένους). — Cf. cod. Ital. 14, f. 2v. Editum ibid., p. 239.

F. 77v. Ἕτεροι στίχοι εἰς τοὺς δώδεκα μῆνας (Ἰαννουάριος· θηρατικός τίς εἰμι — Δεκέμβριος χειμῶνος ἀρχὴν καὶ συῶν σφαγὰς ἄγω). — Cf. *Catal.*, III, p. 6 (cod. Mediol. 7, f. 147v); B. Keil, *Wiener Studien*, XI, 1889, p. 117.

APPENDIX

EXCERPTUM EX CODICE 17 (VATIC. 216)

[F. 13v.] Τῶν ἑπτὰ οὐρανῶν ὁ ἀκριβασμὸς καὶ τὰ μέταλλά εἰσιν οὕτως[1].

Ὁ μὲν οὐρανὸς ὁ ὁρώμενος, ὃς ὀνομάζεται καὶ στερέωμα, ὃς καὶ διαχώρισις ἀνὰ μέσον ὕδατος, ἐστὶν οὗτος ὁ ὁρώμενος παρ' ἡμῶν· τὸ δὲ λέγει « οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν » καὶ « τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν »· ἐστὶν οὗτος ἀψῖδας ἐπιφέρων ἑπτὰ ἤγουν καμάρας, ἐν ᾧ καὶ ὁ θεῖος Παῦλος ἕως τρίτου οὐρανοῦ ἀνῆλθεν, οὐχὶ δὲ ὥς φασί τινες, ὅτι τὸ τρίτον τοῦ οὐρανοῦ ἀνέβη — μὴ γένοιτο —, ἀλλὰ τρεῖς οὐρανούς· εἰ δὲ θέλεις κατανοῆσαι τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, σκόπει τί λέγει « ὁ στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῷα αὐτοῦ »· σκόπει δὲ καὶ τοῦ ποιητοῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ τῶν ἰαμβικῶν λέγοντος· ἡ τὸ ἄσχετον κρατοῦσα καὶ ὑπερῷον ἐν αἰθέρι ὕδωρ, ἡ ἀβύσσους χαλινοῦσα καὶ θαλάσσας [f. 14] ἀναχαιτίζουσα θεοῦ σοφία ὕδωρ νιπτῆρι βάλλει· τὰ δὲ ὑπερῷα λέγεται τὰ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν· φησὶ καὶ ὁ Δαυῒδ φάσκων· « ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα καὶ νὺξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνῶσιν », καὶ ὅτε ἐφώνησεν « οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός »…..

V = Vatic. gr. 216, f. 13v; B = Berol. Phillipp. 1565, f. 181r (contulit Iohannes Mewaldt). 1 μέταλα V. 3 καὶ ὀνομάζεται στ. codd. ὃς] ὁ codd. στερέωμα] cf. Ioh. Damascenus, *De fide orthod.*, II, 160 (Migne, *Patr. Gr.*, XCIV, p. 880 B et 884 B. 4 διαχώρισις] ἀναχώρησις V, ἀναχώρησιν B. ὕδατος καὶ ὕδατος codd. 6 ἀψῖδας] cf. Suid. s. v. ψαλίδα et quae ibi adnotavit Bernhardy. καμάρας] cf. Ioh. Damasc., l. c., p. 884 A (Isai. XL, 22). 7 ἕως τρίτον οὐρανόν codd. correxi. Cf. 2 Cor. 12, 2 et Ioh. Damasc., p. 880 B. 9 εἰ θέλεις δέ V. 10 ὁ στεγάζων … αὐτοῦ. Ps. 103 (104), 3. 11 λέγοντος] λέγων V, λέγει B. 13 θαλλαλάσσας B. 13-14 ὕδωρ νιπτῆρι βάλλει om. V. 15-16 ἡμέρα … γνῶσιν] Ps. XVIII (XIX), 2. 16 καὶ ὅτε B, ἔστιν ὅτε V. 16-17 οὗτος … ἀγαπητός] Matth. 3, 17.

[1] De toto argumento conferas Ioh. Damascenus, *De fide orthodoxa*, II, 160-163 (Migne, *Patr. Gr.*, XCIV, p. 880-886) ex quo hoc capitulum excerptum esse videtur ab homine haud erudito. Altera pars huius capituli, quae erat de metallis, in codicibus excidit.

EXCERPTA EX CODICE 20 (Vatic. 1056)

[F. 44v.] ιβ'. Περὶ τοῦ ἐπιγνῶναι ἀπὸ τῆς σκιᾶς τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ποία ὥρα ἐστί[1].

Διονύσιος Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ χαίρειν. Ἰδών σε φιλοτιμούμενον ἐκμαθεῖν τὰς τῶν ὡρῶν κινήσεις, ἐξ ὅσων ποδῶν συνέστηκεν ἡ ἡμέρα κατὰ μῆνα ἕκαστον, ἐπειράθην δηλῶσαι σοι μετὰ πολλῆς ἀκριβείας, ὅπως σαφές σοι γένηται· σημειοῦσθαι σε δεῖ τὰς ὥρας τὴν ἰδίαν σου σκιὰν μετροῦντα τοῖς ἑαυτοῦ ποσί, σημεῖον ποιοῦντα τῆς ἑαυτοῦ σκιᾶς ὅπου ἂν τύχῃ τὸ τῆς κεφαλῆς σου ἄκρον, ἐπιβαίνοντα ἕνα παρ' ἕνα πόδα· πλεονάζει δὲ ἡ μὲν πρώτη ὥρα τῆς δευτέρας πόδας δέκα, ἡ δὲ δευτέρα τῆς τρίτης πόδας τέσσαρας, ἡ δὲ τρίτη τῆς τετάρτης πόδας τρεῖς, ἡ δὲ τετάρτη τῆς πέμπτης πόδας δύο, ἡ δὲ πέμπτη τῆς ἕκτης πόδα ἕνα, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀνάπαλιν πρὸς τὰς γεγραμμένας ποιοῦσιν·

V = cod. Vatic. gr. 1056, f. 44v + 65r; A = cod. Ambros. gr. 325 (F. 12 Sup.), f. 304-305v; P = cod. Paris. gr. 854, f. 196v seq. (conf. Cramer, ***Anecd. Graeca Paris.***, I, p. 381 et G. Bilfinger, ***Die Zeitm. d. ant. Völker*** (***Progr. Gymn. Stuttg.***), 1886, p. 67. 1-2 Titulum om. AP. 3 Διονύσιος - χαίρειν] Θεόδωρος Θεοφίλῳ χαίρειν A, ... τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν ἐκθετέον ὡς ἔχει λέξεων πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν, ἣν Θεόδωρός τις πρὸς Θεόφιλον ἐκδέδωκε συνάμα καὶ τῇ διαγραφῇ· ἔχει δὲ ὧδε· P (Bilfinger, p. 67). εἶδον V, εἰδώς A. 4-5 ἡ ἡμέρα - ἕκαστον] κατὰ μῆνα ἑκάστη ἡμέρα A, κατὰ μῆνα ἕκαστον ἑκάστη τῆς ἡμέρας ὥρα P. μετὰ πολλῆς ἀκριβείας om. V. 6 ὅπως σαφές σοι γένηται] ὅπως μηδὲ τοῦτο [τούτου P] ἄπειρος ᾖς AP. σε om. V, δεῖ σε τοιγαροῦν σημειοῦσθαι οὕτως ... P. 7 μετροῦντα τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν τοῖς ἰδίοις ποσίν P. 7-8 σημεῖον - ἄκρον om. P. ποιῶν V. τῆς αὐτοῦ σκιᾶς A. 8 ὅπου ἐάν V. εἶναι post τύχῃ add. V. σου om. A. ἐπιβαίνοντι V, ἐπιβένον A, ἐν τῷ μετατιθέναι P. 9 post πόδα add. P ἕως τοῦ τόπου ἔνθα ἔτυχε τὸ ἄκρον τῆς κεφαλῆς σου ἐν τῷ ἵστασθαι σε ὀρθὸν καταντῆσαν διὰ τῆς σκιᾶς. πλεονάζει δέ om. A, ἐπὶ πάντων δὲ ὁμοίως τῶν καιρῶν καὶ τῶν μηνῶν ὑπερέχει P. 10 δέ ante δευτέρα om. A. δέ ante τρίτη om. AP. δέ ante τετάρτη om. AP. 11 δέ ante πέμπτη om. A, καὶ ἡ πέμπτη P. 11-12 αἱ δὲ ἐφεξῆς ἀνάπαλιν ἕως τῆς ἑνδεκάτης καὶ αὐτῆς P. 12 post ἀνάπαλιν add. AP ἡ γὰρ δωδεκάτη εἰς ὕψος οὖσα σκιὰν (πόδα P) οὐκ ἔχει. 12-p. 77, 6 πρὸς τὰς γεγραμμένας - τὴν ἀπόδειξιν om. A.

[1] Cf. simillimam Sexti τοῦ ὡροκράτορος ad regem Philippum quomodo horae ad corporis umbram dimetiantur epistulam, quam Franciscus Boll, *Catal.*, t. VII, pp. 188-190 edidit.

ἰσομερεῖ δὲ ἡ μὲν ἑβδόμη τῇ πέμπτῃ, ἡ δὲ ὀγδόη τῇ τετάρτῃ, ἡ δὲ ἐννάτη τῇ τρίτῃ, ἡ δὲ δεκάτη τῇ δευτέρᾳ, ἡ δὲ ἑνδεκάτη τῇ πρώτῃ· τῆς γὰρ δωδεκάτης πληρουμένης ὥρας δύνει ὁ Ἥλιος· τῶν δὲ ἐσχάτων ὡρῶν πλείους παρατήρει τοὺς πόδας.

Τὸ δὲ κανόνιον τῶν ποδισμῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστι τοῦτο κατὰ μῆνα ἕκαστον σαφῆ ἔχον τὴν ἀπόδειξιν.

Μὴν Ἰαννουάριος ἔχει ἡμέρας λα′, ἡ ἡμέρα ὥρας ι′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ιδ′. Μὴν Δεκέμβριος ἔχει ἡμέρας λα′, ἡ ἡμέρα ὥρας θ′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ιε′ τῶν αὐτῶν μηνῶν

ὥρα α′	πόδας κη′	ὥρα β′	πόδας ιη′
ὥρα γ′	πόδας ιδ′	ὥρα δ′	πόδας ια′
ὥρα ϵ′	πόδας θ′	ὥρα ς′	πόδας η′
ὥρα ζ′	πόδας θ′	ὥρα η′	πόδας ια′
ὥρα θ′	πόδας ιδ′	ὥρα ι′	πόδας ιη′.
ὥρα ια′	πόδας κη′.		

Μὴν Φεβρουάριος ἔχει ἡμέρας κη′, ἡ ἡμέρα ὥρας ια′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ιγ′. Μὴν Νοέμβριος ἔχει ἡμέρας λ′, ἡ ἡμέρα ὥρας ι′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ιδ′, τῶν αὐτῶν μηνῶν

ὥρα α′	πόδας κζ′	ὥρα β′	πόδας ιζ′
ὥρα γ′	πόδας ιγ′	ὥρα δ′	πόδας ι′
ὥρα ϵ′	πόδας η′	ὥρα ς′	πόδας ζ′
ὥρα γ	πόδας η′	ὥρα η′	πόδας ι′
ὥρα θ′	πόδας ιγ′	ὥρα ι′	πόδας ιζ′.
ὥρα ια	πόδας κζ′.		

Μὴν Μάρτιος ἔχει ἡμέρας λα′, ἡ ἡμέρα ὥρας ιβ′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ιβ′. Μὴν Ὀκτώβριος ἔχει ἡμέρας λα′, ἡ ἡμέρα ὥρας ια′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ιγ′, τῶν αὐτῶν μηνῶν

ὥρα α′	πόδας κϵ′	ὥρα β′	πόδας ιϵ′
ὥρα γ′	πόδας ια′	ὥρα δ′	πόδας η′
ὥρα ϵ′	πόδας ς′	ὥρα ς′	πόδας ϵ′
ὥρα ζ′	πόδας ς′	ὥρα η′	πόδας η′
ὥρα θ′	πόδας ια′	ὥρα ι′	πόδας ιϵ′.
ὥρα ια′	πόδας ιϵ′.		

Μὴν Ἀπρίλλιος ἔχει ἡμέρας λ′, ἡ ἡμέρα ὥρας ιγ′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ια′. Μὴν Σεπτέμβριος ἔχει ἡμέρας λ′, ἡ ἡμέρα ὥρας ιβ′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ιβ′, τῶν αὐτῶν μηνῶν

ὥρα α′	πόδας κδ′	ὥρα β′	πόδας ιδ′
ὥρα γ′	πόδας ι′	ὥρα δ′	πόδας ζ′
ὥρα ϵ′	πόδας ϵ′	ὥρα ζ′	πόδας δ′
ὥρα ζ′	πόδας ϵ	ὥρα η′	πόδας ζ′

1-p. 78, 20 Tolam tabulam om. P. 1-3 Μὴν Ἰαννουάριος - μηνῶν] Ἰαννουάριος καὶ Δεκέμβριος A. 10-12 Φευρουάριος καὶ Νοέμβριος A. 19-21 Μάρτιος καὶ Ὀκτώβριος A. 28-30 Ἀπρίλλιος καὶ Σεπτέμβριος A. 36-42 om. V.

ὥρα θ′	πόδας ι′	ὥρα ι	πόδας ιδ.
ὥρα ια′	πόδας κδ′.		

[F. 65] Μὴν Μαΐος ἔχει ἡμέρας λα′, ἡ ἡμέρα ὥρας ιδ′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ι′. Μὴν Αὔγουστος ἔχει ἡμέρας λα′, ἡ ἡμέρα ὥρας ιγ′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ια′, τῶν αὐτῶν μηνῶν

ὥρα α′	πόδας κγ′	ὥρα β′	πόδας ιγ′
ὥρα γ′	πόδας θ′	ὥρα δ′	πόδας ϛ′
ὥρα ε′	πόδας δ′	ὥρα ϛ′	πόδας γ′
ὥρα ζ′	πόδας δ′	ὥρα η′	πόδας ϛ′
ὥρα θ′	πόδας θ′	ὥρα ι′	πόδας ιγ.
ὥρα ια′	πόδας κγ′.		

Μὴν Ἰούνιος ἔχει ἡμέρας λ′, ἡ ἡμέρας ὥρα ιε′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας θ′. Μὴν Ἰούλιος ἔχει ἡμέρας λα′, ἡ ἡμέρα ὥρας ιδ′ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ι′, τῶν αὐτῶν μηνῶν

ὥρα α′	πόδας κβ′	ὥρα β′	πόδας ιβ′
ὥρα γ′	πόδας η′	ὥρα δ′	πόδας ε′
ὥρα ε′	πόδας γ′	ὥρα ϛ′	πόδας β′
ὥρα ζ′	πόδας γ′	ὥρα η′	πόδας ε′
ὥρα θ′	πόδας η′	ὥρα ι′	πόδας ιβ′.
ὥρα ια′	πόδας κβ′.		

[F. 50.] κδ′. Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ἐρώτησιν καθώς φησιν ὁ Ἀνεμπόδιστος[1].

Ἐὰν ἐρώτησις παρά τινος γένηται κατὰ τὴν νύκτα, ἰδὲ πρῶτον τὰ ζῴδια, εἰς ἃ ἡ Σελήνη οὐκ ἔχει δύναμιν ἅτινά εἰσι Κριός, Δίδυμοι, Λέων, Ζυγός, Τοξότης καὶ Ὑδροχόος· καὶ ἐάν ἐστιν ἡ Σελήνη ἐν ἑνὶ τῶν τοιούτων ζῳδίων ἢ ὁ ὡροσκόπος ἢ οὐκ ἔστιν ἡ Σελήνη ἐν τόπῳ καλῷ ἢ οὐχ ὁρᾶταί τινι τῶν οἰκοδεσποτῶν τῶν τοιούτων ζῳδίων διὰ τριγώνου ἢ τετραγώνου ἢ ἑξαγώνου ἢ διαμέτρου σχήματος, μὴ χρῆσθαι ταύτῃ σημειωτικῇ τῆς ὑποθέσεως· ἐκ γὰρ τοῦ σημειωτικοῦ ἀστέρος ἡ ἐρώτησις ἐπιγινώσκεται· εἰ δὲ εὑρεθῇ ἡ Σελήνη ἐν τόπῳ καλῷ καὶ σχηματίζῃ ὡς εἴρηται, χρήσω ταύτῃ σημειωτικῇ τῆς ὑποθέσεως.

Εἰ δὲ ἐρωτηθῇς κατὰ τὴν ἡμέραν, ἰδὲ τὸ ὡροσκοποῦν ζῴδιον· καὶ ἐάν ἐστιν οἶκος Ἡλίου ἢ ὕψωμα ἢ τρίγωνον αὐτοῦ ἢ ἐὰν ὡροσκοπῇ ἡ

3-5 Μάιος καὶ Αὔγουστος A. 12-14 Ἰούνιος καὶ Ἰούλιος A. 27 ὁρᾶται] ὁρᾶ cod. correxi. 28 χρῆσθαι] χρήσεται cod. 29 ταύτην σημειωτικήν cod. 32 ἐρωτηθείς cod.

[1] De Anempodisto nihil compertum habemus. Cognomen ioculare esse (« Spitznamen »), quod non inveniatur ante decimum tertium quartumve p. Chr. n. saeculum, K. Krumbacher me interrogantem docuit.

μοῖρα, εἰς ἣν ὁ Ἥλιός ἐστιν (ἣν δὲ ὁ Ἥλιος ἐν ἀρρενικῷ ζῳδίῳ), αὐτὸν τὸν Ἥλιον λάβε σημειωτικὸν τῆς ὑποθέσεως· ἐξ αὐτοῦ γὰρ ἐπιγινώσκεις τὴν ἐρώτησιν.

Εἰ δὲ οὐκ ἔστι τοιοῦτόν τι, ἰδὲ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου καὶ τὸν ὑψοκράτορα καὶ ὁριοκράτορα καὶ τὸν κύριον τοῦ δεκανοῦ τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοὺς τριγωνοκράτορας τοῦ ὡροσκόπου καὶ οἷον ἐξ αὐτῶν εὕρῃς δυνατώτερον καὶ εἰς κρείττονα ὄντα τόπον καὶ <οἷος> ὁρᾷ τὸν ὡροσκόπον, λάβε αὐτὸν σημειωτικόν. Ἰδὲ οὖν καὶ τὸν διέποντα, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς μεγίστην πρὸς τὴν ἐρώτησιν ἔχει δύναμιν καὶ διὰ τοῦτο οὔτε αὐτοῦ δεῖ καταφρονῆσαι, οὔτε τοῦ τόπου, ἔνθα ἐστίν. ἐπιγνωσθήσεταί σοι γὰρ καὶ ἐκ τούτου ἡ ἐρώτησις. Ἀλλὰ μηδὲ τὴν ἀπόρροιαν, ἣν ποιεῖται ἡ Σελήνη ἀπὸ τῶν ἀστέρων παραβλέψῃς, καὶ μᾶλλον εἰ ἔχουσιν οἰκείαν δύναμιν οἱ τοιοῦτοι ἀστέρες καὶ εὑρεθῶσιν ἐν δυνατοῖς τόποις· μεγάλως γὰρ καὶ τοῦτο πρὸς τὴν ἐρώτησιν συμβάλλεται.

Ἰδὲ οὖν καὶ τὸν κλῆρον τῆς Τύχης ἐν ποίῳ πέπτωκε τόπῳ τοῦ θέματος, πρὸς δὲ <τούτοις> καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ ἐν ποίῳ τόπῳ ἐστίν· ἐπιγνωσθήσεται γάρ σοι καὶ ἐκ τούτων ἡ ἐρώτησις. Ἐὰν οὖν ἐκ τοῦ κλήρου τῆς Τύχης ἐπιγνωσθῇ σοι ἡ ἐρώτησις, ἀπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου αὐτῆς ἐπιγνωσθήσεταί σοι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὑποθέσεως.

Ἰστέον καὶ τοῦτο ὅτι ἐὰν ὁ κύριος τοῦ κλήρου τῆς Τύχης ἐναντιωθῇ τῷ κλήρῳ τῆς Τύχης πεσούσης αὐτῆς ἐν τῷ γ' ζῳδίῳ, λέγε ὅτι πρὸς φίλον ἔχθραν ἕξει· εἰ δὲ δίσωμον τύχῃ τὸ ζῴδιον τοῦ κλήρου τῆς Τύχης, καὶ ἤδη προγεγενημένην ἢ καὶ αὖθις ἐσομένην λέγε.

Ὁ δὲ κλῆρος τῆς Τύχης δηλώσει τὰ πρόσωπα. Ὁ μὲν τοῦ Κρόνου σημαίνει πρεσβυτικά, ὁ δὲ τοῦ Διὸς ἀξιωματικὰ ἀγαθά, ὁ δὲ τοῦ Ἄρεως θρασεῖς, στρατιωτικούς, ὁ δὲ Ἥλιος βασιλικὰ καὶ ἡγεμονικά, ἡ δὲ Ἀφροδίτη χαρίεντας ἢ μουσικοὺς ἢ θηλυκά, ὁ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ εὐπαίδευτα, πολύτροπα, ἐμπορικά, καὶ ἡ Σελήνη προβεβηκότα, θηλυκά.

[F. 71v.] ιγ'. Περὶ εὐτοκίας καὶ δυστοκίας, καθὼς Δωρόθεος.

Ἐπὶ μὲν ἀρρενικῆς γενέσεως τὰ φῶτα ἐν ἀρρενικοῖς ζῳδίοις τυχόντα καὶ ὁ ὡροσκόπος ὑπὸ ἀγαθοποιῶν θεωρούμενος εὐτοκίαν ποιοῦσιν· ἐπὶ δὲ θηλυκῆς γενέσεως δυστοκίαν ποιοῦσι, καὶ μάλιστα ἐὰν τριγωνίζωσι τὰ φῶτα ἀλλήλους καὶ ἐν ἀρρενικοῖς ζῳδίοις. Ἐπὶ δὲ ἀρρενικῆς γενέσεως τὰ φῶτα ἑαυτοὺς τριγωνίζοντα καὶ ἐν θηλυκοῖς ζῳδίοις μετὰ τοῦ ὡροσκόπου δυστοκίαν ποιοῦσι· αὕτη γὰρ ἡ φάσις τῶν φώτων καλεῖται ἀμφίκυρτος. Ζεὺς ὡροσκοπῶν εὐτοκίαν δίδωσι· καὶ εἰ μὲν

7 οἷος addidi. 10 αὐτοῦ] αὐτὸν cod. τοῦ τόπου] τὸν τόπον cod. 10-11 ἐπιγνωσθῇ σοι cod. 16 τούτοις addidi. 17 et 19 ἐπιγνωσθήσεται] ἐπιγνωσθῇ cod.
36 ἑαυτοῖς cod. τρυγονίζον (τ supra lin.) cod.

ἀρρενικὸν εἴη τὸ ὡροσκοποῦν ζῴδιον, τὸν πατέρα εὐγενέστερον εἶναι τῆς μητρός· εἰ δὲ θηλυκόν, τὴν μητέρα. Κρόνος ὡροσκοπῶν δυστοκίαν παρέχει, μάλιστα ἐν τοῖς θηλυκοῖς ζῳδίοις. Ἄρης ὡροσκοπῶν, μάλιστα ἐν θηλυκοῖς ζῳδίοις, ἐξαπίνης καὶ σύντομον ποιεῖ τὸν τοκετὸν μᾶλλον ἐν ὁδῷ ἢ βαλανείῳ. Φησὶ δὲ καὶ τὰ ὀρθὰ καὶ τὰ πλάγια ζῴδια πολλὰ συμβάλλεσθαι εἰς τὸν περὶ τοκετοῦ λόγον. Ὀρθὰ μὲν ζῴδιά εἰσιν ἀπὸ Καρκίνου ἕως Τοξότου· πλάγια δὲ τὰ λοιπὰ ἀπὸ Αἰγόκερω ἕως Διδύμων.

[F. 73.] De dolore oculi dexteri [1].

Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ πόνων ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ, ἰδὲ τὸν Ἥλιον πῶς ἔχει καὶ τίνι τῶν ἀστέρων <συ>σχηματίζεται καὶ τίς τῶν ἀστέρων συσχηματίζει αὐτῷ καὶ ἐν ποίῳ ἐστὶ ζῳδίῳ. εἰ μὲν οὖν εὑρεθῇ ἐν πυρώδει ζῳδίῳ, ὑπάρχει ὁ πόνος τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀπὸ θερμότητος· εἰ δὲ ἐν ἀερώδει, ἀπὸ ἀέρος, εἰ δὲ ἐν ὑδατώδει, ἀπὸ ὑγρότητος· εἰ δὲ ἐν γεώδει, ἀπὸ ψυχρότητος καὶ ξηρότητος· καὶ ὡς ἔχει ὁ Ἥλιος πρὸς τοὺς ἀστέρας τούς τε ἀγαθοποιοὺς καὶ κακοποιούς, οὕτως καὶ ἀπόφαινε. τῷ αὐτῷ οὖν τρόπῳ ἀποτέλεσον καὶ ἀπὸ τῆς Σελήνης, εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ· εἰ δὲ ἐρωτηθῇς περὶ γλώττης νοσούσης, λάβε ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου.

Dorotheus de discordiis.

Excerptum est hoc capitulum ex HEPHAESTIONIS lib. III, 34. In nonnullis codicibus versus Dorothei ubique solutis verbis transscripti sunt; e. g. in cod. Parisino 2501, de quo vide Ruelle, *Catal.*, VIII, part. 2, p. 15 ss.

[F. 76.] Ἐκκείσθω δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐπῶν τοῦ Δωροθέου μεταφρασθέντα οὕτως.

Ἔστω ὁ κατηγορῶν ὁ ὡροσκόπος καὶ ἐὰν μέν ἐστι τὸ τοῦ ὡροσκόπου ζῴδιον στερεόν, ἔσται ὁ κατηγορῶν ἀμετάτρεπτος καὶ ἐπίμονος· ἐὰν δὲ δίσωμον, ἐν μετανοίᾳ γενόμενος εἰς ἑτέραν ἔννοιαν ἥξει· ἐὰν δὲ τροπικόν, ἀσυντέλεστος αὐτοῦ γίνεται ἡ ὁρμή· ἐὰν δὲ τὸν ὡροσκόπον ὁ Ἄρης βλάπτῃ, καταισχυνθήσεται ὁ ἐνάγων· ἐὰν δὲ Ἑρμῆς μετά

5 ἐν corr. ex εἰς cod. 6 συμβάλλονται cod. 7 Αἰγοκέρου cod. 8 Διδύμων corr. ex Διδύμου cod. 11 σχηματίζεται cod., corr. Boll. 20 Edimus ex Vaticano et Parisino gr. 2501, f. 80 (contulit F. Cumont). ἐπῶν] ἐπί V. 26 seqq. cf. Dorothei Sid. Fragm. metr. ed. Guil. Kroll vers. 296-318 (*Catal.*, VI, p. 111). ἐστι V.

---

[1] Cf. Sextus Emp., *Adv. Astrol.*, V, 31 : Οἱ Αἰγύπτιοι βασιλεῖ καὶ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ἀπεικάζουσι τὸν Ἥλιον, βασιλείᾳ καὶ ἀριστερῷ ὀφθαλμῷ τὴν Σελήνην.

τινος ἀγαθοποιοῦ ὡροσκοπῇ, χρήματα λαβὼν ὁ ἐνάγων σιγήσεται· ἐὰν δὲ τὸν ὡροσκόπον ὁ Κρόνος βλάπτῃ, ζημιωθήσεται ὁ κατήγορος. Τὸ δὲ μεσουράνημα ἔστω ὁ κριτὴς καὶ ἐὰν τὸ μεσουράνημα βλάπτηται ὑπὸ κακοποιοῦ, τότε οἱ κριταὶ μὴ συμφωνήσαντες ἀλλήλοις διαστήσονται καὶ ἔσται ἀναβολὴ τῆς δίκης· εἰ δὲ καὶ συμφωνήσουσιν οἱ κριταί, ἀβέβαιος αὐτῶν ὅμως ἡ κρίσις καὶ ἡ συμφωνία ἐκστραφήσεται· ὁ δὲ Κρόνος μεσουρανῶν αἴτιός ἐστιν ἀδικοκρισίας· οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ μεσουρανοῦντες ποιοῦσι δικαιοκρισίας. τὸ δὲ δῦνον ἔστω ὁ ἐναγόμενος. [f. 76ᵛ] καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου σχηματισμῶν τῶν ἀστέρων σκέπτου ἀναλόγως τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ δύνοντος καὶ κατηγορουμένου· ἐὰν δὲ ὁ Ἑρμῆς μετά τινος τῶν κακοποιῶν βλάπτῃ τὸ δῦνον, ἔσται ὁ ἐναγόμενος ἐπὶ διαβολῇ, εἰ καί τις μάρτυς ἐλθὼν καταμαρτυρήσει αὐτοῦ. Τὸ δὲ τέλος τῆς δίκης ἔσται ἐκ τοῦ ὑπογείου· σκοπεῖν οὖν δεῖ τοὺς οἰκοδεσπότας τοῦ τε ὡροσκόπου καὶ τοῦ δύνοντος καὶ ὁποῖος αὐτῶν ὕπαυγος τοῦ ἑτέρου ἀνατολικοῦ ὄντος, κακὸν σημαίνει τῷ οἰκείῳ αὐτοῦ προσώπῳ· ἐὰν δὲ ἄμφω ὦσιν ὕπαυγοι, ἔσται ἀνακωχὴ τῆς δίκης πρὸς χρόνον καὶ πάλιν ὕστερον δικασθήσεται. ἐὰν δὲ ἄμφω ἀνατολικοὶ ὦσι, διαλλαγήσονται οἱ μαχόμενοι. Οἱ ἀγαθοποιοὶ τῶν ἀστέρων οἷς τισιν ἂν συνοικειωθῶσι, δικαίαν νίκην παρέχουσιν, οἱ δὲ κακοποιοὶ τῶν ἀστέρων<. . . .> κἂν ἔξαυγοι ὦσιν· ἐν ἀλλοτρίοις δὲ καὶ ἀνοικείοις τόποις ὄντες αἴτιοι γίνονται ἥττης. Οἱ κακοποιοὶ ἰδιοτοποῦντες καὶ ἐπικέντροι καὶ ἀνατολικοὶ ὄντες ἄδικον νίκην παρέχουσι τῷ οἰκείῳ αὐτῶν προσώπῳ. Σκοπεῖν δὲ χρὴ τόν τε δεύτερον τόπον καὶ τὸν ὄγδοον καὶ τὰς τῶν ἀστέρων πρὸς αὐτοὺς μαρτυρίας, ἵνα γνῶμεν τοὺς βοηθοῦντας ἑκατέρῳ προσώπῳ· ὁ μὲν γὰρ δεύτερος τοῦ διώκοντος ἐμφαίνει τοὺς συμμάχους, ὁ δὲ ὄγδοος τοῦ φεύγοντος· οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ οἷς ἂν ἐπαναφέρωνται, ἐκεῖνοι κρειττόνως ἀπαλλάξουσιν, οἱ δὲ κακοποιοὶ χειρόνως. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὸν τοῦ μεσουρανήματος δεσπότην· οὗτος γὰρ ᾧτινι συνοικειωθῇ προσώπῳ, ἤτοι τῷ διώκοντι ἢ τῷ φεύγοντι, ἢ μαρτυρηθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἢ τοὺς τόπους καταλλάξῃ μετ' αὐτοῦ ἢ ὑπὸ ἑνὸς ἀστέρος οἰκοδεσποτηθῇ ἢ εἰς τοὺς τόπους ᾖ αὐτοῦ, τοῦτο μᾶλλον τοῦ ἑτέρου ἐν εὐελπιστίᾳ εἶναι ποιεῖ.

4 κακοποιῶν P. τότε om. P. 5 καὶ ἔσται] ἔσται γάρ V. 5-6 καὶ post κριταί add. P. ὅμως om. V. 6 καὶ post συμφωνία add. V. ἐκτραφήσεται P. 7 ἐστιν] γίνεται P. ἀδικοκρισίαν V. 11 ἐὰν δέ] ἐὰν γάρ P. 12 εἰ] ἢ V. 14 οὖν] δέ V. 15 ποῖός ἐστιν P. αὐτῶν om. P. κακά P. 16 γάρ ante σημαίνει add. P. δὲ ὦσιν ὕπαυγοι καὶ ἄμφω P. 17 ἀνακωχή] Cf. Erotianus rec. Ios. Klein, p. 49. δικασθήσονται P. 19 οἷς τισιν] εἴ τισιν V. νίκην] δίκην V. 20 lacunam statuit Boll. κἂν] καί P. 20-21 ὅμως δὲ ἀλλοτρίοις καὶ ἀ. P. 21 πάλιν ante οἱ κακοποιοί add. P. 25 ἵνα] ἃ codd. 26 δεύτερος τοὺς συμμάχους ἐμφαίνει τοῦ διώκοντος P. 27 ἐπιφέρωνται V. κρειττόνως] cf. A. N. Jannaris, *Hist. Greek Gramm.*, § 520 *b*. χειρόνως nusquam inveni. Cf. Indicem huius fasciculi. 32 ᾖ post ἑτέρου ponit P. τοῦτο om. P. μᾶλλον ἤ P. ἐν εὐελπιστίᾳ] εὐέλπιστον P.

Οὐ χρὴ δὲ ἐκ μόνων τῶν τεσσάρων κέντρων περὶ τῶν τοιούτων καταστοχάζεσθαι, ἀλλὰ δεῖ καὶ τὴν Σελήνην ὁρᾶν πῶς διάκειται καὶ τὰς ἀπορροίας καὶ συναφὰς αὐτῆς· ἐὰν γὰρ συνωθούσης τῆς Σελήνης οἱ κακοποιοὶ αὐτὴν ἐφορῶσι, κακὸν σημαίνει τῷ διώκοντι· οὐ γὰρ μόνον ἡττηθήσεται, ἀλλὰ καὶ ὑβρισθήσεται καὶ βλαβήσεται. ἡ Σελήνη ὅταν ἐστὶ συνοδικὴ ὑπὸ τὰς αὐγὰς τοῦ Ἡλίου, τότε ὁ ἰσχυρότερος νικήσει τὸν ταπεινότερον.

Ἐὰν δὲ χρηματική ἐστιν ἡ δίκη, οὕτως δεῖ σκοπεῖν· Σελήνη αὐξιφωτοῦσα ἔστω ὁ δανειστής, ὁ δὲ Ἥλιος ὁ ὀφειλέτης· ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη λήγῃ, ἀνάπαλιν ὁ μὲν Ἥλιος ἔστω ὁ δανειστής, ἡ δὲ Σελήνη ὁ χρεώστης· [f. 77] ὅστις οὖν ἐκ τῶν δύο κεῖται ἐν κρείττονι τόπῳ καὶ οἰκειοτοπεῖ μᾶλλον τοῦ ἑτέρου καὶ ἀγαθύνεται μᾶλλον, ἐκεῖνος τὸ οἰκεῖον πρόσωπον ἀπεργάζεται ἰσχυρότερον τοῦ ἑτέρου.

Δεῖ δὲ καὶ τὸν τῆς Τύχης κλῆρον σκοπεῖν καὶ τὸν οἰκοδεσπότην τοῦ κλήρου· εἰ μὲν γὰρ τῷ ὡροσκόπῳ προσνεύσει, ὁ διώκων ἰσχυρότερος ἔσται· εἰ δὲ τῇ δύσει, ὁ φεύγων· ἐὰν δὲ ὁ κλῆρος τετραγωνίζῃ τόν τε ὡροσκόπον καὶ τὸ δῦνον, εἰ μὲν ὑπὸ γῆν εἴη, διαλλαγήσονται αὐτοὶ καθ' αὑτοὺς οἱ μαχόμενοι· εἰ δὲ μεσουρανοίη, οἱ κριταὶ αὐτοὺς διαλλάξουσιν· ἐὰν δὲ οἱ κύριοι τοῦ τε ὡροσκόπου καὶ τοῦ δύνοντος τύχωσιν ὄντες ὁμοῦ ἐν ἑνὶ ζῳδίῳ, οἱ δικαζόμενοι οἰκεῖοι ἔσονται ἀφ' αἵματος ἀλλήλοις.

Καὶ εἰ μὲν εἴη Ἑρμαϊκὸν τὸ ζῴδιον τὸ ὑποδεξάμενον τοὺς δεσπότας τοῦ τε ὡροσκόπου καὶ τοῦ δύνοντος, ἔσται πατὴρ τέκνῳ δικαζόμενος ἢ πάππος ἐγγόνῳ ἢ τοιαῦτα πρόσωπα· ἐὰν δὲ Ἀφροδισιακόν, ἔσται ἡ δίκη ἢ ἀνδρὸς πρὸς γαμετὴν ἢ ἀδελφοῦ πρὸς ἀδελφὴν ἢ πατρὸς πρὸς θυγατέρα ἢ τοιαῦτα· ἐὰν δὲ Ἄρεως ᾖ τὸ ζῴδιον, ἔσται ἡ μάχη ἀδελφῶν πρὸς ἀλλήλους ἢ ἀνεψιῶν ἢ τῶν τοιούτων· ἐὰν δὲ Διός, ἔσται ὁ δικαζόμενος ἤτοι πρεσβυτέρῳ ἢ ἀδελφῷ ἢ θείῳ ἢ τὰ ὅμοια τούτοις· ἐὰν δὲ Κρονικόν, ἔσται ἡ δίκη πρὸς πατέρας ἢ πάππους ἢ μοναχοὺς ἢ εὐνούχους ἢ τοιούτους· ἐὰν δὲ Ἡλιακόν, πρὸς πατέρας ἢ ἐνδοξοτέρους· ἐὰν δὲ Σεληνιακόν, πρὸς μητέρας ἢ θείας ἢ τοιαύτας· ἐὰν δὲ οἱ τῶν κέντρων δεσπόται μὴ ὦσιν ὁμοῦ ἐν ἑνὶ ζῳδίῳ, δηλονότι ἀλλότριοι ἔσονται ἀλλήλων οἱ μαχόμενοι.

2 δεῖ] δὴ cod. 3 ἔτι ante τὰς ἀπορρ. add. P. τὰς συναφάς P. αὐτῆς] τῆς Σελήνης P. ἐὰν γάρ] ἐὰν δέ V. συνωθείσης P. 3-4 τῆς Σελήνης] αὐτῆς P. 8 περὶ χρημάτων ἡ δίκη ᾖ P. 12 οἰκειοτοπῇ P. 15 τουτέστιν ὁ δανείσας post διώκων add. P. 16 τῇ δύσει] τῷ δύνοντι P. 18 οἱ μαχόμενοι om. P. μεσουρανεῖ V. κριταί] κύριοι P. 24 Ἀφροδισιαστικόν P. 25 ἢ ante ἀνδρός om. V. ἀδελφόν V. πατρός om. V. 26 πρόσωπα post τοιαῦτα add. P. τοῦ Ἄ. P. ἤτοι post μάχη add. P. 28 τὰ ὅμοια τούτοις] τοιουτωνί P. 20 Κρονιακόν V. 29-30 ἢ μοναχοὺς ἢ εὐνούχους om. P. 30-33 ἐὰν δὲ Ἡλιακὸν ... μαχόμενοι om. P.

[F. 76 in margine.]

Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ γυναικός, εἰ δύναταί τις ἑνωθῆναι αὐτῇ χωρὶς συζύγου, ἰδὲ τὸν ὡροσκόπον· καὶ εἴ ἐστιν ὁ Ἄρης ἐν αὐτῷ ἢ ἐν τοῖς κέντροις καὶ συσχηματίζεται αὐτῷ ἡ Ἀφροδίτη ἢ ὁ κύριος τοῦ ζ′, δηλοῖ τὴν τούτων ἕνωσιν· τὸ αὐτὸ οὖν δηλοῖ καὶ ἡ Ἀφροδίτη μέλλουσα γενέσθαι ὕπαυγος ἢ πρὸς τὸν Ἥλιον ἀναποδίζουσα. εἰ δὲ βούλει γνῶναι, ποῖος ἐκ τούτων ἀγαπήσει τὸν ἕτερον πλέον, ἰδὲ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου, καὶ εἰ ὑπάρχει ἐν τῷ ζ′ ἢ συσχηματίζεται τῷ κυρίῳ τοῦ ζ′, ἐστὶν ἡ πρὸς τὴν γυναῖκα ἀγάπη τοῦ ἀνδρὸς πλέων· εἰ δὲ ὁ κύριος τοῦ ζ′ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ εὑρεθῇ ἢ συσχηματίζεται τῷ κυρίῳ τοῦ ζ′, πλέων ἐστὶν ἡ ἀγάπη τῆς γυναικὸς ἡ πρὸς τὸν ἄνδρα.

Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ δύο γυναικῶν ἢ παλλακίδων ὡς ὁποία ἐκ τούτων ἀγαπήσει τὸν κύριον αὐτῆς πλέον, λάβε τὴν μὲν ἐρωτήσασαν ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου, τὴν δὲ ἑτέραν ἀπὸ τοῦ ζ′· καὶ ὁποῖος τῶν δύο κυρίων πλησιάζει τῷ μεσουρανήματι ἢ συσχηματίζεται τῷ κυρίῳ τοῦ μεσουρανήματος, ἐκείνη ἡ γυνὴ ἀγαπήσει πλέον τὸν κύριον αὐτῆς.

Εἰ ἐρωτηθῇς παρὰ ἀνδρός, εἰ ἀγαπήσει ἡ γυνὴ ἕτερον, ἰδὲ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου καὶ εἰ ὁρᾷ τὸν οἰκοδεσπότην αὐτοῦ, λέγε ναί· ἡ δὲ ὁμοίωσις καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἔσται οἷα ἐστὶν ἡ τοῦ οἰκοδεσπότου τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου· εἰ δέ ἐστιν ἕτερος ἀστὴρ μετὰ τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου ἢ δύο ἢ τρεῖς ἀστέρες, ἐρᾷ ἡ γυνὴ τοσούτους καὶ τὴν ὁμοίωσιν αὐτῶν· εἰ δὲ ὁρᾷς ἑκάτερον τούτων τῶν ἀστέρων ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἑτέρου, ἔσται μεταξὺ αὐτῶν συγγένεια· εἰ δὲ τετραγωνίζουσιν, ἔσται μεταξὺ αὐτῶν μῖσος· εἰ δὲ διαμετροῦσιν, ἔχθρα· εἰ δὲ τριγωνίζουσιν ἢ ἑξαγωνίζουσιν, φιλία.

Dorotheus de fugitivis [1].

[F. 77ᵛ.] Περὶ δραπετῶν ἕτερα διάφορα Δωροθέου [καὶ ἑτέρων σοφῶν].

Φησὶν ὁ Δωρόθεος οὕτως· γνωσόμεθα τὸν μὲν δραπέτην ἐκ τῶν τῇ Σελήνῃ καὶ τῷ ὡροσκόπῳ συμβεβηκότων, τὸν δὲ δεσπότην ἐκ τῶν τῷ Ἡλίῳ καὶ τῷ μεσουρανήματι· ἐὰν οὖν ἡ Σελήνη ἢ ὁ ὡροσκόπος ἐν

2 εἰ δύναται] ἐὰν δύναται cod. 3 συζυ^γ′ cod. 4 εἰ ἡ Ἀ. cod. 12 παλακίδων cod. 13 αὐτοῦ cod. 15 τῷ μεσουρανήματι] τοῦ μεσουρανη^μτ′ cod. 19 καὶ τὸ εἶδος addidit manus altera. 21-22 καὶ τὰ τὴν ὁ. cod. 24-25 τριγωνίζουσιν] △ι′ cod. ἑξαγωνίζουσιν] ▽ι′ cod. 28 καὶ ἑτέρων σοφῶν uncinis seclusi.

[1] Dorothei περὶ δραπετῶν versus excerpserat Hephaestio III, 37, sed " librariorum pigritia interierunt ". Cf. Kroll, *Catal.*, VI, p. 113. Hoc excerptum ex exemplari Hephaestionis descriptum est, ubi Dorothei versus solutis verbis redditi erant; cf. supra, p. 80.

τροπικοῖς ἢ ἐν ἡμερινοῖς τύχωσι ζῳδίοις, ἐμποδισμοὶ συμβήσονται τῷ φυγόντι καὶ οὐ μὴ δυνηθῇ πόρρω που ἀφικέσθαι οὔτε διὰ γῆς οὔτε διὰ θαλάσσης· ἐὰν δὲ ἐν δισώμοις, οὐκ ἔφυγε μόνος, ἀλλ' ἔχει στερεότητα καὶ καρτερίαν [f. 78]· Ἄρεως δὲ ἐκ τῶν δεξιῶν, τοῦ Ἑρμοῦ τριγωνίζοντος ἀπὸ τοῦ ὑπογείου, χαλεπὸς θάνατος τῷ φυγόντι δηλοῦται· Σελήνης ὑπὸ τὰς αὐγὰς οὔσης τοῦ Ἡλίου καὶ ὑπὸ Ἄρεως δρωμένης ὁ φυγὼν ἢ ἀπὸ πυρὸς ἢ ἀπὸ σιδήρου ἀπόλλυται.

Εἰ δὲ θέλεις γνῶναι καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ὀλέθρου καὶ ὑπὸ τίνων γίνεται, σκέπτου οὕτως· σκόπει γὰρ τὸ ζῴδιον ὅπερ ἐπέχει ἡ Σελήνη καὶ τὸν ὡροσκόπον τῆς καταρχῆς· εἰ μὲν οὖν ὦσιν ἀνθρωπόμορφα, ὑπὸ λῃστοῦ καὶ ἁπλῶς ἀνθρώπων τὰ κακὰ γίνεται· ἐὰν τετράποδα, ὑπὸ θηρίων· εἰ δὲ ἀνάμιξις, τουτέστιν τὸ μὲν ἀνθρωπόμορφον, τὸ δὲ τετράπουν, ὑπὸ πολεμίων ἱππέων· ἐὰν δὲ γεώδη, ὑπὸ κρημνισμῶν ἢ συμπτωμάτων· ἐὰν δὲ τὴν Σελήνην ὡς εἴρηται ὕπαυγον οὖσαν ὁ Κρόνος ἐκ ζῳδίου καθύγρου ἴδῃ Λέοντος ὡροσκοποῦντος, βεβαιότερον τὸ κακὸν δηλοῦται· οὔτε γὰρ ὁ φυγὼν εὑρεθήσεται, ἀλλὰ διαφθαρήσεται, οὔτε τὸ ἀπολωλὸς εἶδος· ἐὰν δὲ τῇ τοιαύτῃ τῆς Σελήνης κακώσει καὶ ὁ Ἑρμῆς συμπνεύσῃ, οἱ δραπέται αὐτόχειροι ἀποθνῄσκουσι. τὰς δὲ προειρημένας κακώσεις οἱ ἀγαθοποιοὶ ἀναλύουσιν εἰσθεωρήσαντες καὶ μάλιστα ἔξαυγοι ὄντες· Σελήνης πρὸς Ἄρεα μὴ στηρίζοντα φερομένης ἀλλὰ προσθετικῆς, ὁ φυγὼν μαστίγων καὶ βασάνων πεῖραν λήψεται· Ἄρεως δύνοντος Σελήνης ἐπιδυομένης τοῦ Διὸς ἐπιθεωροῦντος αὐτούς, ὁ φυγὼν διὰ μὲν τὸν Ἄρεα φόβους καὶ κινδύνους ὑποστήσεται, διὰ δὲ τὸν Δία ῥυσθήσεται ἐκ τοῦ κακοῦ· ἐὰν οἱ κακοποιοὶ τὸ ὑπόγειον κέντρον ἢ τὸ μεσουράνημα ἢ τὸ δῦνον περιέχουσιν, ὁ φυγὼν δεσμότης γενόμενος ἐν εἱρκτῇ ἀποθνῄσκει.

Σελήνης μεσουρανούσης καὶ ὑπὸ τῶν κακοποιῶν περιεχομένης, ὑπὸ τοῦ μὲν Ἄρεως ἐκ τῶν δεξιῶν, ὑπὸ δὲ τοῦ Κρόνου ἐκ τῶν εὐωνύμων, ὁ φυγὼν ἀγχόνῃ διαφθαρήσεται· ἐὰν δὲ ὁ μὲν Ἄρης ἐκ τῶν εὐωνύμων, ὁ δὲ Κρόνος ἐκ τῶν δεξιῶν αὐτὴν περιέχωσιν, ὁ φυγὼν ἀνασταυρωθήσεται. Σελήνης μεσουρανούσης ἢ δυνούσης ἢ ἐν τῷ ὑπογείῳ κέντρῳ οὔσης ὑπὸ Ἡλίου ἢ Ἄρεως περιεχομένης, ὁπόθ' ἑκάτερος τύχῃ ἢ δεξιὸς ἢ εὐώνυμος, ὁ φυγὼν ζῶν πυρὶ παραδοθήσεται· ὁ τῆς Σελήνης οἰκοδεσπότης ὕπαυγος ὢν καὶ μὴ θεωρῶν τὴν Σελήνην τοῦ φυγόντος τὸν δεσπότην δηλοῖ ταχέως ἀποθνῄσκειν· τῆς Σελήνης καὶ τοῦ οἰκοδεσπότου αὐτῆς καὶ τοῦ ὡροσκόπου ἐν τροπικοῖς ζῳδίοις ὄντων ὁ φυγὼν ἐν μετανοίᾳ γενόμενος ἑκουσίως πρὸς τὸν δεσπότην ὑποστρέψει. ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη ὁρᾶται ὑπὸ ἀγαθοποιῶν καὶ κακοποιῶν, οὐ διαφεύξεται ὁ φυγὼν τὸν δεσπότην καὶ μάλιστα ὅταν ὁ κακοποιὸς

1 ἢ ἐν ἡ.] ἢ εἰς ἡμερινοῖς cod. 3 στερότητα cod. 8 γνῶναι addidi. 12 εἰ] ἡ cod. 21 προσθετική cod. 23 φόβους] cf. A. Dieterich, *Abraxas*, p. 89 sqq. 27 et 28 ὑπό post περιεχομένης et post δεξιῶν addidi. 32 οὔσης] ἰούσης cod.

τετράγωνος ἢ διάμετρος ᾖ πρὸς τὴν Σελήνην· καὶ ἐν ἐκείναις σχεδὸν ταῖς ἡμέραις, ἐν αἷς [f. 79] ἡ Σελήνη διέρχεται κατὰ περίπατον εἰς τὰς τοῦ κακοποιοῦ μοίρας τῆς ἐποχῆς, ἤτοι ἀγρευθήσεται ὁ φυγὼν ἢ κακῷ τινι περιπεσεῖται· τῆς Σελήνης καὶ τοῦ ὡροσκόπου ἀμφοτέρων κεκακωμένων καὶ ὑπὸ μηδενὸς τῶν ἀγαθοποιῶν βοηθουμένων ὁ φυγὼν κινδυνεύσει καὶ βλαβήσεται· τῆς Σελήνης καὶ τοῦ ὡροσκόπου ἀμφοτέρων βοηθουμένων ὑπὸ τῶν ἀγαθοποιῶν καὶ ἀκακώτων ὑπὸ Κρόνου καὶ Ἄρεως, εἰ μὲν ἐν στερεοῖς ζῳδίοις ὦσιν οἱ ἀγαθοποιοί, ὁ φυγὼν οὐδέποτε εὑρεθήσεται· εἰ δὲ ἐν δισώμοις ἢ τροπικοῖς, ὁ φυγὼν μετανοήσας ὑποστρέψει ἤ, εἰ καὶ εὑρεθῇ, οὐδὲν κακὸν πείσεται· ὁ Ἥλιος τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὡροσκόπον θεωρῶν πάντα φανεροποιεῖ τὰ λαθραῖα. ἀπὸ δὲ τῶν ὑποφαινουσῶν [εὕρεσιν] καταρχῶν ὁ μὲν Ἄρης ταχέως δηλοῖ τὴν εὕρεσιν, ὁ δὲ Κρόνος βραδέως. Διὸς δύνοντος ὁ φυγών, εἰ καὶ κρατηθῇ, οὐδὲν κακὸν πείσεται· ὁ γὰρ δεσπότης πραΰνεται· ἡ Ἀφροδίτη Ἄρει ὑποφαίνουσα ἐν τόπῳ ἱερῷ τὸν φυγάδα ποιεῖ. ἐάν τις ἀστὴρ ἐν οἴκῳ ἰδίῳ ὢν καὶ βλέπων τὸν ὡροσκόπον καὶ τὴν Σελήνην ᾖ, δηλοῖ μὴ γεγονέναι φυγήν, ἀλλ' εἴ τι, που πλησίον πλανᾶται ὃν δοκεῖς πεφευγέναι, μακρὰν δὲ οὐκ ἀπῆλθε· πᾶς γὰρ ἀστὴρ ἀναποδίζων καὶ τὴν Σελήνην ὁρῶν καὶ τὸν ἴδιον οἶκον, οὐ πεφευγέναι λέγει τὸν ζητούμενον, ἀλλ' ἐγγύς που πλανᾶσθαι· ἐπεὶ δὲ ἡ ὡροσκόπησις τῆς καταρχῆς τοῦ φυγόντος ἄδηλός ἐστι, δεῖ τιθέναι ἐκεῖνον ὡροσκόπον ὅπου ἤκουσεν ὁ τοῦ φεύγοντος δεσπότης τὴν ἀγγελίαν τῆς φυγῆς.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τῶν τοῦ Δωροθέου ἐπῶν μεταπέφρασται.

[F. 96 in margine.] Ὁ σοφώ<τατος> Δωρό<θεος> π<ερὶ τῆς ἀναγορεύσεως τοῦ βασιλέως ἢ τῆς προβολῆς τοῦ ἀρχηγοῦ.

Λάβε ἀπὸ τῆς ἀποτελεσμα>τικῆς τέχνης ὅπερ ἐνδέχεται εἶναι τοῦ παρ' ἡμῖν ὡς μυστήριον· ἰδὲ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ ἀναγόρευσις τοῦ βασιλέως ἢ ἡ προβολὴ τοῦ ἀρχηγοῦ ἢ τοῦ πράκτορος γένηται καὶ ποῖός ἐστιν ὁ πολεύων. Καὶ ἐὰν ἐγένετο ἡ ἀναγόρευσις ἢ ἡ προβολὴ κατὰ τὴν πρώτην ὥραν τῆς τοιαύτης ἡμέρας, δηλοῖ τὸ διαμενεῖν αὐτὸν ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐξουσίᾳ καιρὸν τοσοῦτον, ὅσον ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ ποιεῖ, ἵνα διέλθῃ τὸν ζῳδιακὸν κύκλον· εἰ δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ ὥρᾳ, ἀφαιρεῖται ἐκ τοῦ τοιούτου ἀριθμοῦ τὸ ς'· εἰ δὲ ἐν τῇ τρίτῃ ὥρᾳ, ἀφαίρει τὸ δ' καὶ καθεξῆς ὁμοίως ἀποβλέπων πρὸς τὰς δώδεκα ὥρας τῆς ἡμέρας, ὥστε ὅσον μέρος παρῆλθεν ἡ ἡμέρα ἀπὸ τῶν δώδεκα ὡρῶν, τοσοῦτον

12 ἀπό] ὑπό cod. εὕρεσιν uncinis seclusi. 19 λέγει] λέγε cod. 25-27 Margo superior bibliopegae incuria totus fere resectus est. ο . . . σοφω . . . . δωρο . . . . π . . . . cod. 26-28 περὶ τῆς ἀναγορεύσεως - ἀποτελεσμα| supplevi. 31 ἐγένετο cod. corrigere nolui. 33 διαμεῖναι cod.

μέρος ὀφείλει ἀφαιρῆσαι ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς περιόδου τοῦ ἀστέρος τοῦ πολεύοντος κατὰ τὴν τοιαύτην ὥραν· ὁ τοιοῦτος δὲ ἀριθμὸς ἢ χρόνων ἔσται ἢ μηνῶν ἢ ἡμερῶν.

Εἰ δὲ γένηται ἡ ἀναγόρευσις ἢ ἡ προβολὴ ἐν νυκτί, ἰδὲ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τίς ἐστιν ὁ πολεύων καὶ τίς ἐστιν ὁ τοῦ ὡροσκόπου κύριος καὶ ὁ ὑψοκράτωρ καὶ ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ κλήρου τῆς Τύχης καὶ λάβε ἐκ τούτων ὅντινα εὑρήσεις δυνατώτερον καὶ τοῦ ὡροσκόπου ἐπικρατήτορα χρηματίζοντα· καὶ εἰ μὲν ὁ τοιοῦτος ἐπικρατήτωρ ἐστὶ Ζεὺς ἢ Ἀφροδίτη καὶ ὁρᾷ τὸν ὡροσκόπον, σημαίνει δόσιν ἐτῶν παραμονῆς τῆς τοιαύτης ἀρχῆς τελείων κατὰ τὴν τοῦ ἀστέρος περίοδον χωρίς τινος ἀφαιρέσεως. εἰ δὲ ὁ ἐπικρατήτωρ ἐστὶ Κρόνος ἢ Ἄρης ἢ εὑρεθῇ εἷς ἐκ τούτων κύριος τοῦ κλήρου τῆς βασιλείας ἐπὶ τῷ βασιλεῖ ἢ κύριος τοῦ κλήρου τῆς πράξεως ἐπὶ τῷ πράκτορι, ἰδὲ τὸν μεταξὺ τῶν δύο κακοποιῶν ἀριθμὸν καὶ εἰπὲ διαρκέσειν τὸν τοιοῦτον ἐπὶ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ ὥρας τοσαύτας ἢ ἡμέρας ἢ μῆνας. εἰ δὲ παρέλθῃ ἀπὸ τῆς νυκτὸς μία ὥρα, ἀφαίρησον ἀπὸ τοῦ τοιούτου ἀριθμοῦ τὸ ιβ΄· εἰ δὲ δύο, ἀφαίρησον τὸ ς΄ καὶ καθεξῆς ὁμοίως καθὼς προεδηλώθη. τὴν τοιαύτην οὖν χρῆσιν οὐ μόνος ἐγὼ ἀληθεστάτην εὗρον δοκιμάσας αὐτήν, ἀλλὰ καὶ ἕτεροι σοφοὶ καὶ τῶν βασιλέων πολλοί.

Ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ γοῦν ὑποθέσει ἐὰν εὕρῃς τοὺς κακοποιοὺς τριγωνίζοντας πρὸς ἀλλήλους, δηλοῖ τὸ εἶναι τὴν ἐξουσίαν ἐκείνην καλλίστην ἐπί τε αὐτῷ τῷ ἐξουσιαστῇ καὶ ἐπὶ τῷ λαῷ καὶ ἐπ' αὐτῷ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ· εἰ δὲ ἑξαγωνίζοντας, τὸ αὐτὸ μὲν δηλοῦσιν, ἔσται δὲ τὸ καλὸν ἧττον· εἰ δὲ τετραγωνίζοντας, δηλοῖ τὸ εἶναι τὴν τοιαύτην ἐξουσίαν κακίστην ἐπ' αὐτῷ τε τῷ ἐξουσιαστῇ καὶ ἐπὶ τῷ λαῷ· εἰ δὲ διαμετροῦσιν, ἔσται τὸ κακὸν πλέον. εἰ δὲ ὁ κύριος τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας καὶ τῶν ὁρίων τοῦ ὡροσκόπου ..... ἢ καὶ <...> δηλοῖ τὸ μὴ εἶναι ἐπὶ μήκιστα τὴν τοιαύτην ἐξουσίαν· εἰ δὲ Ἥλιος, δηλοῖ ἐπιμονὴν τῆς ἀρχῆς κατὰ τὴν τοῦ Ἡλίου ἐνιαυσίαν περίοδον. τὴν τοιαύτην μέθοδον ἐὰν ἐξακριβώσῃ ἐπί τε τοῖς βασιλεῦσι καὶ τοῖς λοιποῖς ἀρχηγοῖς, οὐχ ἁμαρτήσεις.

[F. 101 in margine.]

Λέγει ὁ Δωρόθεος ὡς εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος ἐκβληθέντος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. ἐρωτήσαντός τινος περὶ τοιαύτης ὑποθέσεως εἴτε ὑποστρέψει εἴτε καὶ μή, ἰδὲ τὴν Σελήνην καὶ ἐάν ἐστιν ὑποδεδεγμένη ἢ συσχηματίζεται ἀστέρι ὄντι εἰς κέντρον ἢ ὁρῶντι τὸν ὡροσκό-

9 ὁρᾷ incertum. 14 διακρέσαι cod. 15 τοσαύτας] τοσοῦτας cod. 27 post ὡροσκόπου in cod. sequuntur duo verba prorsus fere deleta. ante δηλοῖ lacunam significavi. 33-34 ἀπὸ τῆς ἀρχῆς incertum. Bibliopegae incuria primus huius capituli versus totus fere deletus est. 34 <ἐρωτῶν>τός τ<ινος> Cumont. <ἢ κυριότη>τός τ<ινος> Boll.

πον, δηλοῖ ὑποστροφήν· τὸ αὐτὸ γοῦν σημαίνει, καὶ ὅτε ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου καὶ ἡ Σελήνη συνάπτουσιν ἀστέρι ὑποποδισμένῳ.

[F. 102.] ξζ'. Περὶ τοῦ εἰ τέλος ἕξει τὸ ζητούμενον εἴτε καὶ μὴ καὶ εἰ ταχέως ἢ βραδέως.

Κατὰ τὸν Σαραπίωνα[1] τὸν πολεύοντα καὶ διέποντα θεωρεῖτε καὶ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ μεσουρανήματος· καίτοι γὰρ ἢ οἱ πλείους ἢ πάντες ἐπίκεντροι ὄντες καὶ ἑῷοι πρὸς Ἥλιον καὶ ὡροσκοποῦντες θᾶττον τέλος ἐπάγουσιν· ἐπαναφερόμενοι δέ, βραδέως ἀνύουσιν· ἀποκεκλικότες, οὐδαμῶς. καὶ ἀγαθοποιῶν μὲν τούτους ἰδόντων ἐπὶ συμφέροντι ἀποβήσεται· κακαποιῶν δὲ τοὐναντίον. εἰ δὲ ὁ μὲν ἐπαναφερόμενός ἐστιν, ὁ δὲ ἐπίκεντρος, ἐκ τῆς πλειοψηφίας νόει τὸ ἄμεινον τίς ποιήσει· τριῶν γὰρ ὄντων τῶν τὰς πράξεις διδόντων, τὸν οἰκειούμενον τῷ πράγματι ἰδὲ καὶ τὴν Σελήνην ὁμοίως, καὶ εἰ οὗτοι ἀπέκλιναν, οὐκ ἀνύσουσιν.

[F. 104.] Ζωροάστρου[2] κατὰ Πραξίδικον[3] περὶ πολέμου προσδοκωμένου ἢ κακοῦ τινος, πότε γίνεται.

Σκόπει Ἄρεα, καὶ ἐὰν εὕρῃς αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν κέντρων παριόντα, λέγε παρεῖναι τὸν πόλεμον· ἐὰν δὲ Ἄρης ἐν ταῖς ἐπαναφοραῖς τῶν κέντρων ᾖ, ἔσται ὁ πόλεμος μετὰ ... ἡμέρας ἐντὸς μηνός· ἐὰν Ἄρης ἐν τοῖς ἀποκλίμασι, γέγονεν ὁ πόλεμος οὗτος καὶ τὸ προσδοκώμενον κακόν· ἐὰν ἐρωτηθῇς περὶ πολέμου μέλλοντος ἔσεσθαι, ἀρίθμησον τὰς μεταξὺ μοίρας Ἑρμοῦ καὶ Ἄρεως καὶ ἀπόλυσον ἀπὸ Ἄρεως. ὅταν οὖν εἰσέλθῃ ἐν αὐτῷ ὁ Ἄρης, τότε γενήσεται ὁ πόλεμος. οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐπὶ πολεμικῆς καταρχῆς εἰς τὰ εὐώνυμα τετράγωνα ἐρχόμενοι κατάλυσιν τοῦ πολέμου σημαίνουσιν.

6 πολεύοντα] πολε^{κτ} cod. Editur ex Vaticano, Parisino 2417 f. 35 (= P), Paris. 2417 f. 176ʳ (= p). Contulit Parisinum P. Boudreaux. 16 κατὰ Πραξίδικον om. V. 19 λέγε - πόλεμον] ὁ πόλεμος πάρεστιν Pp. Ἄρης om. V. 20 ᾖ om. Pp. post ἡμέρας numerus dierum excidisse videtur. ἐντὸς μηνός om. V. ἐὰν Ἄρης om. V. 20-21 ἐν δὲ τ. ἀποκλ. V. 21 οὗτος om. V. 21-22 καὶ τὸ προσδοκώμενον κακόν om. Pp. 22 ἐὰν ἐρωτηθῇς περὶ πολέμου μέλλοντος ἔσεσθαι om. V. ἀρίθμησιν P. δέ post ἀρίθμησον add. V. 23 μοίρας om. Pp. πόσαι μοῖραί εἰσιν post Ἄρεως add. Pp. ἀπόλυσον - Ἄρεως] δὸς ταῦτα ἀπὸ μοιρῶν Ἄρεως καὶ βλέπε ποῖος μὴν ἔσχατος καὶ ταῦτα (κάταντα P) καὶ ὅταν εἰσ. Pp. 24 ὁ post γενήσεται om. Pp. post πόλεμος add. P ἢ ἀμιβολία (l. ἀμφιβολία) ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ, p ἢ ἀμφισβήτησις ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

---

[1] De Sarapione cf. *Catal.*, V, 1, p. 179, n. 2.

[2] De Zoroastre cf. *Catal.*, II, p. 192.

[3] De Praxidico cf. W. Kroll, *Astrologisches* (*Philologus* 57), 1898, p. 133 et O. Crusius, *Accius in Praxidico*, *ibid.*, p. 643 sqq.

[F. 104v, cap. ο′.] Περὶ πράξεως καὶ ἄλλως.

Ὁ περὶ πράξεως λόγος καταλαμβάνεται διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ὀξὺ ἐκ τῶν ταχεῖαν ἐχόντων τὴν κίνησιν, λέγω Ἄρεως, Ἀφροδίτης καὶ Ἑρμοῦ· οὐ μὴν ἀλλ' ὅτι πᾶσα τέχνη καὶ ἐπιστήμη ἐκ τῶν τριῶν τούτων θεωρεῖται ἀστέρων· τόποι δὲ πρὸς τὰς τούτων ἐπιπαρουσίας χρησιμεύουσιν οἵδε· τὰ δ' κέντρα καὶ αἱ τούτων ἐπαναφοραὶ καὶ τὸ ἀπὸ ὡροσκόπου ἕκτον· προκεκριμένων μέντοι τριῶν, ἐν μὲν τοῖς κέντροις τὸ μεσουράνημα, ἐν δὲ ταῖς ἐπαναφοραῖς τὸ β′ ἀπὸ ὡροσκόπου· εἰ δὲ μηδὲ εἷς τῶν εἰρημένων ἀστέρων ἐφ' ἑνὸς τόνδε τὸν τόπον ἵσταται μηδὲ μὴν ἐπὶ τοῦ κλήρου τῆς Τύχης, προσήκει ζητεῖν τίς αὐτῶν τὴν συναφὴν τῆς Σελήνης ἢ τοῦ Ἡλίου ὑποδέδεκται ἢ πρὸ ἑπτὰ ἡμερῶν ἢ μεθ' ἑπτὰ φάσιν τινὰ τύχῃ πεποιημένος· ὃς γὰρ ἂν τούτων τῶν ἀστέρων ἕνα λόγον ἔχων ἢ καὶ πλείους πρὸς τὰ εἰρημένα εὑρεθῇ, ἐκείνου τοῦ ἀστέρος τὸ οἰκεῖον τῆς ἐνεργείας λαμβάνοντας χρὴ τὴν πρᾶξιν ἀποφαίνεσθαι.

Ἄλλως.

Ἐν τῷ περὶ πράξεως λόγῳ κυριώτερος τόπος ἐστὶν ἐν μὲν τοῖς κέντροις τὸ μεσουράνημα, ἐν δὲ ταῖς ἐπαναφοραῖς ὁ βίος ἤτοι τὸ β′ ἀπὸ ὡροσκόπου. ὅστις οὖν τῶν γ′ ἀστέρων, Ἄρεως, Ἀφροδίτης ἢ Ἑρμοῦ, χρηματίσει εἰς τὸν περὶ πράξεως λόγον, καὶ ὁ τόπος αὐτοῦ συνεργήσει πρὸς τὸ μέγεθος τῆς πράξεως· οἷον ἐν μὲν τῷ μεσουρανήματι ἢ τῷ βίῳ ὁ τοῦ Ἑρμοῦ βελτίους καὶ καθαρὰς παρέχει τέχνας, οἷον σοφιστικήν, ῥητορικήν, γραμματικήν, διδασκαλικήν. ἐν δὲ τοῖς ὑποδεεστέροις λογογράφους, νομικούς, χαμαιδιδασκάλους· ὁ δὲ τοῦ Ἄρεως ποιεῖ στρατηγοὺς ἐν τοῖς κρείττοσι τόποις ἢ στρατιώτας ἢ χρυσοχόους, ἐν δὲ τοῖς χείροσι μαγείρους ἢ κλειδοποιούς· ἡ δὲ Ἀφροδίτη ἐν μὲν τοῖς κρείττοσι ζωγράφους, κιθαριστάς, ὑφαντὰς ποικίλων ἱματίων, ἐν δὲ τοῖς χείροσι θυμελικούς, μίμους καὶ τὰ τοιαῦτα.

[F. 116, cap. ϛβ.] Περὶ ὀνείρων.

Εἰ ἐρωτηθῇς παρά τινος εἰπεῖν αὐτῷ ὃ εἶδεν ἐν ὀνείρῳ, κρατήσας τὴν ὥραν πρῶτα μὲν στῆσον τὸν ὡροσκόπον καὶ τοὺς λοιποὺς τοῦ θέματος τόπους, εἶτα πῆξον τοὺς ἀστέρας, ἐν οἷς ἂν παραπορεύωνται ζῳδίοις καὶ μοίραις καὶ μετὰ ταῦτα ἰδέ, εἰ ἐπὶ τοῦ ἐνάτου τις τῶν πλανητῶν πάρεστι, καὶ ἐκ τῶν δεσποζομένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν σημαινομένων ὑπὸ τοῦ τόπου, οὗ κύριός ἐστιν, εἶναι λέγε ὃ ἑώρακεν, εἴτε ζῷον, εἴτε μεταλλικόν, εἴτε φυτὸν καὶ λοιπόν. οἷον εἰ τύχῃ Κρόνος εἶναι ἐπ' αὐτοῦ, ἰδεῖν αὐτὸν λέγε ζῷα φοβερά, οἷον δράκοντας ἢ ὄφεις ἢ ἐλέφαντας. Ἀλλ' εἰ μὲν τοῦ ὀγδόου τόπου κύριός ἐστι, νεκροὺς ἢ

7 προκεκριμμένων cod. 21 ἐν μὲν τὸ μεσουράνημα cod. 36 μεταλικόν cod. 37-38 δράκοντας - ἐλέφαντας] cf. *Catal.*, VII, p. 96, 5 sqq.

τάφους ἢ λείψανα· εἰ δὲ τῷ δωδεκάτῳ, φόβον παρά τινων ἐχθρῶν καὶ κατάπληξιν αὐτῷ ἐπαγομένην ἰδεῖν λέγε.

Εἰ δὲ τὸν τέταρτον τόπον οἰκοδεσποτεῖ, τόπους ἀβάτους καὶ κρημνοὺς καὶ βάραθρα καὶ ἑξῆς, καθὰ σημαίνουσιν οἱ τόποι, τὴν ἀπόφασιν δίδου.

Εἰ δὲ τύχῃ τὸν Δία εἶναι ἐπ᾽ αὐτοῦ, ἰδεῖν αὐτὸν λέγε βασιλέα ἢ τοπάρχας ἢ ἱερέα ἢ κριτήν· καὶ εἰ μὲν τοῦ ἐνάτου ἢ τοῦ ἕκτου τόπου κύριός ἐστιν, ὑποφαίνου ἰδεῖν αὐτὸν εἰκόνας ἢ ἐκκλησίας ἢ ἱερά τινα σκεύη καὶ εἴδη καὶ ἑξῆς κατὰ τὴν δωδεκάτροπον. εἰ δὲ τύχῃ τὸν Ἄρεα εἶναι ἐπὶ τοῦ τόπου τούτου, ἑώρακεν αἵματα ἢ πόλεμον ἢ στάσιν ἢ ἅρματα καὶ ὅπλα ἢ κρέατα ἢ πωλία ἢ θηρία. εἰ δέ ἐστιν Ἀφροδίτη ἐπ᾽ αὐτοῦ δὴ τοῦ ἐνάτου, γυναικεῖον κόσμον ἢ λίθον τίμιον καὶ μαργαρίτας ἢ ἀρώματα καὶ μυριστικὰ ἢ γυναῖκας ἢ ἀδελφοὺς ἢ χοροὺς καὶ παίγνια. εἰ δὲ Ἑρμῆς, νοταρίους ἢ βιβλία καὶ γράμματα ἢ ἀργυρᾶ νομίσματα ἢ ποικίλματα καὶ ζωγραφίας. εἰ δὲ ὁ Ἥλιος, ὑπηνέμιον φέρεσθαι τοῦτόν φασι καὶ ὑψοῦσθαι ἢ φῶτα ἢ ἕτερά [f. 116ᵛ] τινα λαμπρὰ καὶ δι᾽ αὐγῶν ἰδεῖν. εἰ δὲ ἐφεδρεύει ἡ Σελήνη ἐπὶ τοῦδε τοῦ τόπου, ποταμὸν ἢ θαλάσσας ἢ πηγὴν ἢ μητέρα καὶ γυναῖκα γραΐδα· εἰ δὲ μηδεὶς τῶν ἀστέρων τὴν πορείαν ποιῶν εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ θ′ κατὰ τὴν πεύσεως ὥραν, ὅρα τὸν ὄντα ἐπὶ τοῦ ὑπογείου· εἰ δὲ οὐδὲ ἐπὶ τούτου, ἰδὲ τὸν ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου ἢ τοῦ μεσουρανήματος ἢ τοῦ δύνοντος ἢ τοῦ τρίτου λάμβανε καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἐπὶ τοῦ ἐνάτου τυχόντων. τεκμαίρου καὶ ἐπὶ τούτων καὶ ἐπ᾽ ἀγαθὸν μὲν τὸ ὅραμα γενέσθαι, ἐπὰν οἱ κύριοι τοῦ ἐνάτου καὶ τοῦ τρίτου καλῶς ἵστανται καὶ ὑπὸ ἀγαθοποιῶν ὁρῶνται· ἐπὶ κακῷ δὲ καὶ βλάβῃ, ὅταν τοὐναντίον κακῶς κείμενοι ὦσι κατὰ τὸ κοσμικὸν καὶ ὑπὸ κακοποιῶν ὁρῶνται.

Χρηματιστικὰς δὲ ἡμέρας ἐν ὀνείροις οἱ παλαιοὶ Αἰγύπτιοι ἐπετήρησαν τὴν πρώτην ἡμέραν ἀπὸ συνόδου· τὴν δὲ δευτέραν καὶ τὴν τρίτην οὐκ ἐπιτηδείας· λυπηρὰ γάρ τὰ θεαθέντα· τετάρτῃ δὲ καὶ πέμπτῃ καὶ ἕκτῃ ἀποβαίνειν τὰ ὀφθέντα· τῇ δὲ ἑβδόμῃ ἐν τέσσαρσιν ἡμέραις ἀποβαίνειν, ἐν δὲ τῇ ὀγδόῃ, χρόνῳ· ἐν δὲ τῇ ἐνάτῃ, ἀνεκβάτους τοὺς ὀνείρους εἶναι· ἐν δὲ τῇ δεκάτῃ καὶ ἑνδεκάτῃ, εἴσω τεσσάρων ἡμερῶν· ὁμοίως δωδεκαταίας οὔσης καὶ τρισκαιδεκαταίας μετὰ τοῦ καὶ αἰσίως· ἡ δεκάτη καὶ τετάρτη ἱλαρίας σημαντική· ἡ δεκάτη καὶ πέμπτη ἔμπρακτος μέν, ἐπιβλαβὴς δέ· ἡ δεκάτη καὶ ἕκτη, δεκάτη καὶ ἑβδόμη, δεκάτη καὶ ὀγδόη, δεκάτη καὶ ἐνάτη ἐπιτελοῦσι τὰ ὀφθέντα εἴσω ἡμερῶν δέκα· ἡ δὲ εἰκὰς <καὶ> μία καὶ εἰκὰς κοινή, ἡ δὲ δευτέρα καὶ εἰκὰς περὶ χρῆμα ἐπιτελεῖ τὰ τοῦ ὀνείρου· ἡ τρίτη καὶ εἰκὰς

2 ἐπαγόμενον cod. 9 δωδεκάτροπον] cf. Boll, *Sphaera*, 310, 5; Heeg, *Die angebl. Orph.* Ἔργα κ. Ἡμ. 63, 1. 10 εἶναι om. cod. 11 θηρία corr. ex πηρία. 14 ἀργυρὰ καὶ νομίσματα cod. 15 ὑπινέμιον cod. 22 καὶ λάμβανε κ. τ. κρ. <ἀντὶ> Boll. 24 ἵστανται cod. 35 ἡ addidi. 37 καί add. Boll. 38 δευτέρα corr. ex β′ cod.

ἐν ἡμέραις ὀκτώ· ἡ δὲ τετάρτη καὶ εἰκὰς ἐν δώδεκα· ἡ πέμπτη καὶ εἰκὰς ἐν εἴκοσι καὶ τέσσαρσιν· ἡ ἕκτη καὶ εἰκὰς ἀτέλεστα· ἡ ἑβδόμη καὶ εἰκὰς τέλος ἐπάξει· ἡ δὲ ὀγδόη καὶ εἰκὰς καὶ ἐνάτη καὶ εἰκὰς ἐν τρισὶν ἡμέραις· ἡ δὲ τριακὰς ἀνεκβάτους.

[F. 136.] Ἐκλογαὶ τῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῶν τῆς Σελήνῆς μονῶν[1].

Κριός Σουρουτάιν:	ἀγαθὴ εἰς συνάντησιν βασιλέων καὶ ἀγορὰν ἀλόγων.
Κριός Πουτάιν	ἀγαθὴ εἰς τὸ πασιάζειν τὰ ἄλογα καὶ εἰς φλεβοτομεῖν.
Ταῦρος Πλειάς	ἀγαθὴ εἰς τὴν σφαγὴν τῶν λεόντων καὶ εἰς τὰ κτίσματα.
Ταῦρος Λαμπρὸς Ὑάδων	ἀγαθὴ εἰς καταβολὴν θεμελίων καὶ εἰς γάμους.
Δίδυμοι Χάκγα	ἀγαθὴ εἰς φυτείαν φυτῶν καὶ ἐκκοπὴν ὀνύχων.
Δίδυμοι Ἀλιαγά	ἀγαθὴ εἰς κοινωνίαν καὶ μάχην καὶ πολιορκίαν πόλεων.
Καρκίνος Βραχίων	ἀγαθὴ εἰς τὸ σπείρειν καὶ ἐνδυσίαν νέων ἀμφιβόλων καὶ βαλανείων χρῆσιν.
Καρκίνος Νάθρα	ἀγαθὴ εἰς βοηθημάτων πόσιν καὶ κοσμίων ποίησιν.
Καρκίνος Τάρφ	ἀγαθὴ εἰς στρατείαν διὰ τῆς ξηρᾶς καὶ ἀνασκαφὴν ποταμῶν καὶ φρεάτων.
Λέων Ζέπεχε	ἀγαθὴ εἰς καταβολὴν κτισμάτων καὶ κερδῶν.
Λέων Ζέπρα	ἀγαθὴ εἰς τὸ ἐπιβαίνειν ἀλόγοις καὶ ἀπόκαρσιν τῶν τριχῶν.
Παρθένος Ζάρφε	ἀγαθὴ εἰς ἀγορὰν ἀνδραπόδων καὶ κοσμίων ἀμφίασιν.
Παρθένος Ἄουε	ἀγαθὴ εἰς στρατείαν τὴν διὰ ξηρᾶς καὶ ἀγορὰν ἀνδραπόδων.
Παρθένος Ἀρκτοῦρος	ἀγαθὴ εἰς ἀγορὰν δούλων καὶ κοινωνίαν.
Ζυγός Γαφάρ	ἀγαθὴ εἰς τὸ σπείρειν καὶ εἰς πόσιν βοηθημάτων.

3 ἐπέξει cod. 4 τριακάς] λʹ cod. 6 Pro singulis zodiis posita sunt signa astronomica. 8 πασιάζειν non inveni in lexicis. 16 ἀλιαγά arab. alchan'a. 22 διὰ addidi. 23 ἀνασκαφῆς cod.

[1] Sunt maximam partem nomina arabica stationum lunae; cf. Ginzel, ***Die astronom. Kentnisse der Babylonier***, in Lehmannii ***Beiträge zur alten Geschichte***, I, 20 sqq.

Ζυγός Ζεπένε	ἀγαθὴ εἰς συνάντησιν συμβούλων καὶ μεγιστάνων.
Σκορπίος Στέφανος	ἀγαθὴ εἰς ἀγορὰν ἀλόγων καὶ πόσιν βοηθημάτων.
Σκορπίος Ἀντάρης	ἀγαθὴ εἰς φυτείαν φυτῶν καὶ κτισμάτων.
Σκορπίος Σέουλε	ἀγαθὴ εἰς πολιορκίαν πόλεων καὶ μάχην ἐχθρῶν.
Τοξότης Νεγάϊμ	ἀγαθὴ εἰς ἀγορὰν ἀλόγων καὶ κοινωνίαν.
Τοξότης Ἠριδανὸς	ἀγαθὴ εἰς καταβολὴν θεμελίων καὶ σπορᾶς.
Αἰγόκερως Δέπεχ	ἀγαθὴ εἰς ἐμπορίαν καὶ στρατείαν τὴν διὰ ξηρᾶς καὶ κτισμάτων.
Αἰγόκερως Πούλαγ	ἀγαθὴ εἰς συνάντησιν φίλων καὶ στρατείαν.
Ὑδροχόος Σουγούδε	ἀγαθὴ εἰς πόσιν βοηθημάτων καὶ ἀποστολὴν πρέσβεων.
Ὑδροχόος Ἄχπιε	ἀγαθὴ εἰς ἀγορὰν κτηνῶν καὶ στρατείαν καὶ ἐμπορίαν.
Ἰχθύες Μουκάδιμ	ἀγαθὴ εἰς τὸ γραμματισταῖς παραδοῦναι τοὺς παῖδας.
Ἰχθύες Μουάχαρ	ἀγαθὴ εἰς τὸ ἰατρεύειν τοὺς ἀρρώστους καὶ πόσιν βοηθημάτων.
Ἰχθύες Ῥάσα	ἀγαθὴ εἰς τὸ πιεῖν τὰ κενωτικὰ βοηθήματα καὶ εἰς γάμους.

Liceat addere simillimum capitulum ex cod. Paris. gr. 2419 f. 27 excerptum, cuius apographum eximiae Francisci Cumont liberalitati debeo.

[F. 27.] Ἡ παροῦσα θέσις δεικνύει τὴν Σελήνην τὸ μὲν κατ' Αἰγυπτίους πῶς εὑρίσκεται με τοὺς κη' ἀπλανεῖς ἀστέρας εἰς τὸ αὐθημερινὸν κίνημα αὐτῆς καὶ .... μετὰ τῶν εἰς τὰ ιβ' ζῴδια ἐντός· καλοῦσι δὲ ταῦτα οἱ Αἰγύπτιοι τζήλια, τουτέστι μονάς.

Σουρατάιν	ἀγαθὸν εἰς καβαλλικεύειν καὶ κυνηγεῖν.	Ἀνδρομέδα.
Πουτάιν	καλὸν εἰς ἀγορὰν τετραπόδων καὶ νέα κόπτειν καὶ φορεῖν.	Ὀιστός.
Σουρεντιά	ἐναντίον εἰς πᾶν πρᾶγμα.	Αἴξ.
Τεπεράν	ἐναντίον εἰς πᾶσαν δουλείαν.	Ἀετός.

19-22 Tria ultima nomina differunt ab eis quae Ginzel, l. c. tradit. 25 τὸ μέν] το cod. 25-26 κατ' γυπτίων cod. 27 post καί habet codex $\overset{\alpha}{\div}$. non intellego. 29 εἰς καβάλαν καὶ κυνήγην cod. Ἀνδρομέδας cod. 33 εἰς παντὶ πράγματι cod. 34 post Ἀετός addit codex : ὅδε ἐστὶν ὁ τόπος ἵππου.

Χάνκα	ἀγαθὸν εἰς δέησιν καὶ δουλείας καὶ εἰς ταξείδιον.	Δελφίς.
Χάναα	καλὸν πολλὰ εἰς πᾶσαν δουλείαν καὶ εἰς ταξείδιον.	Λαγωός.
Ζυράχ	ἀγαθὸν νέα κόπτειν καὶ φορεῖν καὶ ὁμιλεῖν ἄρχουσιν.	Ἀρίων.
Νεθρά	καλὸν τὸ θεωρεῖν μεγιστάνους μεσάζουσιν καὶ νέα φορεῖν.	Ἡνίοχος.
Ταρφά	καλὸν εἰς ἀρχὴν δουλείας, εἰς γάμους καὶ ὁμιλίας καὶ ταξείδιον.	Λύρα.
Τεπχά	ἀγαθὸν τὸ ὁμιλεῖν μεγιστᾶσιν καὶ νέα κόπτειν καὶ φορεῖν.	Ἔριφοι.
Ζεπρά	ἐναντίον εἰς πᾶσαν δουλείαν.	Στέφανος.
Ζερφά	ἐναντίον εἰς φλεβοτομίαν καὶ συρίγγωμαν.	Πλειάδες.
Ἀββά	καλὸν ὁμιλεῖν γραμματικοῖς καὶ μεγιστᾶσιν καὶ κτᾶσθαι δωρεάς.	Ὑάδες.
Σιμάκ	ἐναντίον εἰς πᾶσαν δουλείαν.	Κηφεύς.
Γαφάρ	καλὸν εἰς πᾶσαν δουλείαν καὶ νέα φορεῖν καὶ εἰς ταξείδιον.	Προκύων.
Ζαπανά	ἐναντίον ἐστιν καὶ χρὴ ἠρεμεῖν καὶ ἡσυχάζειν.	Βασιλίσκος.
Ἐκλήλ	ἐναντίον καὶ τοῦτο ὥσπερ τὸ ἄνω.	Προτρυγητήρ
Κάλπ	ὅμοιον καὶ τοῦτο.	Κένταυρος.
Σουλλά	ὅμοιον καὶ τοῦτο ὡς τὰ ἄνωθεν.	Ἀντάρης.
Ναάήμ	ἐναντίον καὶ τοῦτο.	Ἀρκτοῦρος.
Πελτά	καλὸν ἐν παντὶ καὶ σπείρειν.	Κύων.
Ζαπήλ	καλὸν ὁμιλεῖν μεγιστᾶσιν καὶ ἄρχουσιν καὶ κτᾶσθαι δωρεάς.	Ὄρνις.
Πόλοχ	καλὸν ὥσπερ καὶ τὸ ἄνω καὶ νέα φορεῖν.	Κρατήρ.
Σοούτ	καλὸν τὸ νέα κόπτειν καὶ φορεῖν καὶ μεγάλα δουλείας ἄρξασθαι.	Ἀργώ.
Ἀχπιά	καλὸν εἰς παράπηξιν κάστρου καὶ τρυγᾶν αὐτοτελῶς καὶ καταπατητᾶν.	Ὀφιοῦχος.

2 ταξείδιον iter, peregrinatio. 5 Ἀρίων pro Ὠρίων; cf. Boll, *Sphaera*, p. 117. 7 του θεωρεῖν cod. 9 εἰ $\overset{\mu'}{\gamma\acute{\alpha}}$ cod. 11 του ὁμιλεῖν μεγιστάνους cod. ἐρύφια cod. 16 γραματικούς cod. 17 κτᾶσθαι] $\overset{\sigma\theta}{\epsilon\tau\acute{\alpha}}$ cod. 27 σπέρειν cod. 28 μεγιστάνους cod. 29 κτᾶσθαι] vide supra. 32 του νέα κόπτειν cod. 33 δουλείας] δολείας vel δελεῖας cod. 34 παράπηξιν] παράπεσιν cod. corr. Boll. 35 τρυπᾶν cod. conieci τρυγᾶν. αὐτοτελῶς] αὐτὸ στελ... cod. corr. Boll. κατὰ πατητᾶς sic cod.

Μουκατάμ	καλὸν τὸ βλέπειν αὐθέντας καὶ ἄρχοντας καὶ νέα φορεῖν.	Ἴκτινος.
Μουαχάρ	καλὸν ὥσπερ καὶ τὸ ἄνω.	Ὄνος.
Ράσα	καλὸν ἐν παντὶ πλὴν εἰς δεσμοὺς καὶ γάμους.	Ἵππος.

[F. 136v.] Αἱ ἀπὸ τῶν ζῳδίων ἐκλογαί.

Εἰς συνάντησιν βασιλέων συμβάλλεται ὁ Κριός, Ταῦρος, Δίδυμοι, Λέων, Τοξότης, Ὑδροχόος, Ἰχθύες· μὴ καλὸς ὁ Καρκίνος, Ζυγός, Σκορπίος, Αἰγόκερως· μέση δὲ ἡ Παρθένος.

Εἰς φλεβοτομίαν καὶ συκιασμὸν καλὸς ὁ Κριός, Λέων, Ὑδροχόος· μέσος Καρκίνος, Τοξότης, Ἰχθύες· ἐναντίος Ταῦρος, Δίδυμοι, Παρθένος, Ζυγός, Σκορπίος, Αἰγόκερως.

Πρὸς τὸ λούεσθαι καλὸς ὁ Κριός, Καρκίνος, Λέων, Σκορπίος, Τοξότης, Ἰχθύες· ἐναντίος Ταῦρος, Δίδυμοι, Παρθένος, Ζυγός, Αἰγόκερως, Ὑδροχόος.

Πρὸς ἀπόκαρσιν τῶν τριχῶν καλὸς ὁ Κριός, Δίδυμοι, Καρκίνος, Ζυγός, Τοξότης, Ὑδροχόος, Ἰχθύες· κακὸς Ταῦρος, Λέων, Παρθένος, Αἰγόκερως· μέσος Σκορπίος.

Εἰς ἐκκοπὴν ὀνύχων καλὸς ὁ Κριός, Ταῦρος, Καρκίνος, Λέων, Ζυγός, Σκορπίος, Ὑδροχόος· μέσος Αἰγόκερως· ἐναντίοι Δίδυμοι, Παρθένος, Τοξότης, Ἰχθύες.

Εἰς ἀποστολὴν ἀποκρισιαρίων καλὸς ὁ Κριός, Δίδυμοι, Καρκίνος, Παρθένος· μέσος Ταῦρος, Λέων, Ζυγός, Τοξότης, Ὑδροχόος, Ἰχθύες· ἐναντίος Σκορπίος, Παρθένος.

Εἰς μετάβασιν καὶ κίνησιν καλὸς Ταῦρος, Ὑδροχόος· μέσοι Δίδυμοι, Λέων, Ζυγός, Τοξότης· ἐναντίος Κριός, Καρκίνος, Παρθένος, Σκορπίος, Αἰγόκερως.

Εἰς κτίσιν καὶ οἰκοδομὴν καλὸς Ταῦρος, Παρθένος, Σκορπίος, Ὑδροχόος, Ἰχθύες· μέσοι Δίδυμοι, Λέων, Ζυγός· ἐναντίος Κριός, Καρκίνος, Τοξότης, Αἰγόκερως.

Εἰς <συγ>κοπὴν ἱματίων καὶ περιβολὴν τούτων καλὸς Κριός, Καρκίνος, Παρθένος, Ζυγός, Τοξότης, Αἰγόκερως, Ἰχθύες· ἐναντίος Δίδυμοι, Ταῦρος, Λέων, Σκορπίος, Ὑδροχόος.

Εἰς πόσιν τῶν κενωτικῶν φαρμάκων καλὸς Καρκίνος, Ζυγός, Σκορπίος, Ἰχθύες· μέσος Κριός, Δίδυμοι, Τοξότης, ἐναντίος Ταῦρος, Λέων, Παρθένος, Αἰγόκερως, Ὑδροχόος.

Εἰς συζυγίαν καλὸς Ταῦρος, Λέων· μέσος Δίδυμοι, Παρθένος,

1 του βλέπειν cod. 3 Ὄρος cod.; Ὄνος Cumont. 4 ρσσά cod. 7 συμβάλεται cod, Pro singulis zodiis librarius semper signa astronomica posuit. 8 καλόν cod. 9 μέσον cod. 10 καλόν cod. (sic semper). 20 ἐναντίον cod. 25 μέσον cod. 29 μέσον cod. 31 κοπήν cod.

Τοξότης· ἐναντίος Κριός, Καρκίνος, Ζυγός, Σκορπίος, Αἰγόκερως, Ὑδροχόος, Ἰχθύες.

Εἰς εἴσοδον πόλεων καλὸς Ταῦρος, Λέων, Ὑδροχόος· μέσοι Δίδυμοι, Παρθένος, Τοξότης, Ἰχθύες· ἐναντίος Κριός, Καρκίνος, Ζυγός, Σκορπίος, Αἰγόκερως.

Εἰς ἐξέλευσιν πόλεων καλὸς Κριός, Καρκίνος, Ζυγός, Αἰγόκερως· μέσοι Δίδυμοι, Παρθένος· ἐναντίος Ταῦρος, Λέων, Σκορπίος, Τοξότης, Ὑδροχόος.

Εἰς πορείαν διὰ ξηρᾶς καλὸς Κριός, Ταῦρος, Παρθένος, Ζυγός, Αἰγόκερως· μέσοι Διδύμοι, Τοξότης· ἐναντίος Καρκίνος, Λέων, Σκορπίος, Ὑδροχόος.

Πρὸς τὴν διὰ θαλάσσης πορείαν καλὸς Καρκίνος, Ἰχθύες· μέσος Ταῦρος, Ζυγός, Ὑδροχόος· ἐναντίος Κριός, Δίδυμοι, Λέων, Παρθένος, Σκορπίος, Τοξότης, Αἰγόκερως.

[F. 137.] Καὶ ἄλλως αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἡμερῶν ἐκ τοῦ εἶναι τὴν Σελήνην εἰς ἕκαστον τῶν δώδεκα ζῳδίων, ἥτις ἐκλογή ἐστι καὶ πλατυτέρα.

Σελήνη ἐν Κριῷ ἐπιτηδεία ἐστὶ πρὸς τὸ ἐποχεύειν ἵππους καὶ εἰς τὸ λούεσθαι καὶ εἰς τὸ ἀγοράζειν τετράποδα ζῷα καὶ λίθους τιμίους καὶ σίδηρον καὶ χαλκώματα καὶ εἰς τὸ κτίσαι πλοῖον καὶ ἀποπλεῦσαι αὐτὸ καὶ εἰς τζουκανίζειν καὶ κόπτειν ὄνυχας καὶ ποιεῖν ἀναγαργαρισμὸν εἰς ἐμετὸν καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν αὐτὰ καὶ ἀποδημεῖν διὰ ξηρᾶς· ἀνεπιτήδειος δέ ἐστιν εἰς ἀγορὰν ψυχαρίου καὶ εἰς μετοικισμὸν καὶ εἰς τὸ ἀποδημεῖν διὰ θαλάσσης.

Σελήνη ἐν Ταύρῳ ἐπιτηδεία εἰς μετοικισμὸν καὶ εἰς τὸ ἀποδημεῖν καὶ εἰς ἀγορὰν περιβόλων καὶ εἰς τὸ ἀσχολεῖσθαι περὶ κτίσματα καὶ εἰς ἐμετὸν καὶ εἰς γάμον καὶ εἰς τὸ δανείζεσθαι καὶ εἰς τὸ πιπράσκειν πλοῖα καὶ εἰς τὸ κόπτειν ὄνυχας καὶ φυτεύειν δένδρα καὶ εἰς τὸ ἀποκόψαι παιδίον ἀπὸ τοῦ βιζύου· ἀνεπιτήδειος δέ ἐστιν εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν αὐτὰ καὶ συκιάζειν ἐν τῷ τραχήλῳ.

Σελήνη ἐν Διδύμοις ἐπιτηδεία εἰς τὸ κυνηγᾶν καὶ εἰς τὸ [f. 173v] παίζειν ταυλὶν καὶ ζατριζὰν καὶ ἕτερα διάφορα παιγνίδια καὶ εἰς γάμον

3 μέσον cod. 7-10 et 42 μέσον cod. 15 αἱ add. man. alt. 17 καί ἐστι cod. 21 τζουκανίζειν vel τζυκανίζειν i. e. pila in equis ludere; v. Du Cange, *Gloss. med. et inf. Graec.* s. v. 23 ἀνεπιτήδειον cod. 25 in margine signum Tauri. 26 περί addidi. 28 inter τὸ et κόπτειν in cod. spatium duarum triumve litterarum. De unguium resectorum in magia usu cf. Kroll, *Catal.*, VI, p. 87, adn. 9. 29 ἀνεπιτήδειον cod. εἰς addidi. 31 in margine signum Geminorum. κυνηγᾶν] Cf. G. N. Hatzidakis, *Einleit. in die neugriech. Gramm.*, p. 127 sqq.; A. Thumb, *Handbuch der neugriech. Volkssprache*, § 186 sqq.; A. N. Jannaris, *An hist. Greek Grammar*, § 852. 32 ταυλὶν καὶ ζατριζάν] cf. *Catal.*, IV, p. 127.

καὶ εἰς τὸ ποιεῖν κουντουκερνίαν καὶ συναλλάττειν μετά τινων καὶ εἰς ἀγορὰν ψυχαρίου καὶ εἰς τὸ δανείζεσθαι καὶ εἰς τὸ πιπράσκειν πλοῖα καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ εἰς τὸ διδόναι παιδίον εἰς μαθήματα λογικά· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς τὸ φλεβοτομεῖν καὶ εἰς τὸ κόπτειν ὄνυχας.

Σελήνη ἐν Καρκίνῳ ἐπιτηδεία εἰς τὸ ὀρύσσειν φρέατα καὶ εἰς τὸ ἁλιεύειν καὶ εἰς τὸ πλέειν καὶ εἰς τὸ πιπράσκειν πλοῖα καὶ εἰς τὸ τζουκανίζειν καὶ εἰς τὸ κόπτειν ὄνυχας καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ ἀποδημῆσαι διὰ θαλάσσης καὶ εἰς χρῆσιν καθαρσίων· ἀνεπιτήδειος δέ ἐστιν εἰς τὸ ποιῆσαι γάμον καὶ εἰς σχολὴν γυναικείων ὑποθέσεων.

Σελήνη ἐν Λέοντι ἐπιτηδεία εἰς τὸ λουθῆναι καὶ εἰς τὸ κτίσαι κάστρα καὶ παλάτια καὶ εἰς τὸ δανείζεσθαι καὶ κόπτειν ὄνυχας καὶ εἰς τὸ εἰσέρχεσθαι εἰς γυναῖκας ἐνδόξους καὶ προσέρχεσθαι βασιλεῖ [f. 138] καὶ εἰς τὸ μετοικῆσαι καὶ εἰς τὸ ἀποδημῆσαι καὶ εἰς τὸ ἰατρεύειν νόσον καρδιακήν καὶ ἡπατικὴν καὶ εἰς τὸ κατάρχεσθαι ἔργων τινῶν, ἅ εἰσι στερεά· ἀνεπιτήδειος δέ ἐστιν εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν αὐτά· ὡσαύτως καὶ εἰς ἀγορὰν δούλων.

Σελήνη ἐν Παρθένῳ ἐπιτηδεία εἰς τὸ κατασπεῖραι καὶ εἰς τὸ κουντουκερνεῖν καὶ εἰς τὸ εἰσέρχεσθαι εἰς χηρευούσας γυναῖκας καὶ εἰς τὸ πιπράσκειν πλοῖα καὶ εἰς τὸ δοῦναι παιδία εἰς μαθήματα λογικὰ καὶ παιδεύειν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ ἐξωνήσασθαι δούλους καὶ χρῆσθαι καθαρσίοις· ἀνεπιτήδειος δέ ἐστιν εἰς τὸ ἀγοράζειν καὶ εἰς τὸ προσέρχεσθαι ἐνδόξοις.

Σελήνη ἐν Ζυγῷ ἐπιτηδεία εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ εἰς τὸ ἐξωνήσασθαι δούλους, ὡσαύτως καὶ εἰς μουσικὰς τέχνας καὶ λοιπὰ ὅμοια καὶ εἰς τὸ ἀποπλεῦσαι πλοῖα καὶ κόψαι ὄνυχας καὶ εἰς τὸ χαίνεσθαι καὶ κυνηγᾶν διὰ ἱερακίων· ἀνεπιτήδειος δέ ἐστιν εἰς τὸ κατάρξασθαι κτίσματος [f. 138v] καὶ τὸ εἰσέρχεσθαι γυναῖκα εἰς ἄνδρα.

Σελήνη ἐν Σκορπίῳ ἐπιτηδεία εἰς τὸ χρῆσθαι καθαρσίοις καὶ εἰς τὸ διδόναι ὀσπήτια ἐν οἰκίσκῳ καὶ εἰς τὸ ἀποδημεῖν καὶ εἰς τὸ κόπτειν ὄνυχας καὶ εἰς μετοικισμὸν καὶ εἰς ἀγορὰν πλοίου καὶ λίθων καὶ πραγμάτων διαφόρων καὶ εἰς φλεβοτομίαν· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς τὸ περιτεμεῖν καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ εἰς ἀγορὰν ψυχάριου.

Σελήνη ἐν Τοξότῃ ἐπιτηδεία εἰς τὸ λούσασθαι καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν

1 κουντουκερνία vel κουτουκ. in lexicis deest. An κοντουβερνίαν emendandum est? 3 αὐτά post φορεῖν add. cod. delevi. 5 ante κόπτειν habet cod. spatium trium quattuorve litterarum. 6 in margine signum Cancri. 12 in margine signum Leonis. κτίσειν cod. correxi. 16 ἔργα τινά cod. 19 in margine signum Virginis. 22 χρᾶσθαι cod. 23 ἀγοράζειν] ἐγκράζειν cod. corr. Boll. 25 in margine signum Iugi. 26 et 27 εἰς et τέχνας addidi. 30 in margine signum Scorpionis. χρᾶσθαι cod. 31 ἐν οἰκίσκῳ] ἐνοικικῷ cod. 36 in margine signum Sagittarii.

ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ εἰς τὸ ἐξωνήσασθαι ἅρματα καὶ διδάσκεσθαι τοξεύειν καὶ ἀγοράζειν δούλους ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Τοξότου, ὁμοίως καὶ εἰς κοινωνίαν καὶ εἰς τὸ ἰατρεύειν τοὺς ἁρμοὺς ἀπὸ πλησμονῆς χολῆς καὶ εἰς τὸ ἐξωνήσασθαι ἄλογα καὶ κυνηγᾶν· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς ἀγορὰν ἀκινήτων καὶ περιβόλων καὶ εἰς τὸ μανθάνειν τινὰ καβαλλικεύειν καὶ ἐλαύνειν.

Σελήνη ἐν Αἰγοκέρωτι ἐπιτηδεία εἰς τὸ ὀρύσσειν φρέατα [f. 139] καὶ εἰς τὸ κτίζειν κινστέρνας καὶ ἀγωγοὺς καὶ ξενοδοχεῖα καὶ εἰς τὸ ἐνοικιάζειν ὀσπήτια καὶ τζουκανίζειν καὶ πλέειν καὶ εἰς τὸ ἐξωνεῖσθαι τετράποδα ζῶα· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ εἰς τὸ λούεσθαι καὶ εἰς τὸ συκιάζειν.

Σελήνη ἐν Ὑδροχόῳ ἐπιτηδεία εἰς μετοικισμὸν καὶ ὁδοιπορίαν καὶ εἰς τὸ θεμελιῶσαι οἰκίαν καὶ εἰς τὸ δανείζειν καὶ εἰς περιποίησιν ἁρμάτων καὶ εἰς ἀγορὰν ὄρνεων ἀγρίων βλαπτόντων καὶ εἰς γάμον καὶ εἰς παιδείαν καὶ εἰς ἰατρείαν γονάτων· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς ἰατρείαν σκελῶν καὶ εἰς τὸ ἐκβάλλειν αἷμα ἀπὸ ὅλου τοῦ σώματος.

Σελήνη ἐν Ἰχθύσιν ἐπιτηδεία εἰς τὸ διδάσκεσθαί τινα πλέειν καὶ ἀποδημεῖν διὰ θαλάσσης καὶ χρᾶσθαι καθαρσίοις καὶ λούεσθαι καὶ εἰς τὸ κατασκευάζειν ὅσα ἐξ ὑγρῶν καὶ μᾶλλον ἐκ θαλασσίας παρασκευῆς καὶ φυτεύειν μεγάλα δένδρα καὶ εἰς τὸ ἡσυχάζειν καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ ἀποκόπτειν παιδίον ἀπὸ τοῦ βιζύου καὶ εἰς τὸ κόπτειν τρίχας καὶ ἰατρεύειν ποδαλγίας· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς τὴν τῶν σκελῶν χειρουργίαν καὶ εἰς ἀγορὰν δούλων ἰσχνῶν.

[F. 143.] Περὶ τῶν ζῳδίων λέγει ὁ Σαραπίων οὕτως[1].

Περισσομελῆ ζῴδιά εἰσι τὰ τοῖς μέλεσι πλεονάζοντα Ταῦρος, Καρκίνος, Παρθένος, Σκορπίος, Τοξότης, Δίδυμοι, Ὑδροχόος, Ἰχθύες, Αἰγόκερως, Λέων· Ταῦρος μὲν διὰ τὴν Πλειάδα, Καρκίνος διὰ τὸ Νεφέλιον, Παρθένος διὰ τὸν Στάχυν, Σκορπίος διὰ τὸ Κέντρον, Τοξότης διὰ τὴν Ἀκίδα, Δίδυμοι διὰ τὴν Λύραν, Ὑδροχόος διὰ τὴν Κάλπιν, Ἰχθύες διὰ τὸ Λίνον, Αἰγόκερως διὰ τὴν Οὐρὰν τὴν περικαμπῆ, Λέων δὲ μᾶλλον διὰ τοὺς Ἰχθύας πολυκίνητον καὶ ἀντικείμενον αὐτῷ.

Πάρυγρα δὲ Λέων ὁ αὐτός, Ὑδροχόος διὰ τὸν Ἠριδανόν, Αἰγόκερως διὰ τὸ Οὐραῖον, Τοξότης διὰ τὸ Πλοῖον [τῆς Ἀργοῦς] καὶ τὸ ὑποκείμενον πέλαγος.

7 in margine signum Capricorni. 21 βιζύου] cf. Du Cange s. v. βύζα; Ang. Vlachos, *Lex. hellenogall.*, Athen, 1897, s. v. βυζί. 24 Pro singulis zodiis posuit librarius signa astronomica. 27 Λέων om. cod. 31 ἑαυτῷ cod. 33 Πλοῖον] cf. Boll, *Sphaera*, p. 173. τῆς Ἀργοῦς uncinis secl.

[1] Cf. de argumento *Catal.*, I, p. 164; IV, p. 152 et tractatum anonynum ap. Maximum ed. Ludwich, p. 105-110.

Ἑλικοειδὲς Αἰγόκερως.

Μονογενὲς Ὑδροχόος.

Λεπιδωτὰ Αἰγόκερως, Ἰχθύες.

Δίμορφα Τοξότης, Αἰγόκερως, Ἰχθύες.

Χερσαῖον Σκορπίος καὶ ὁ Τοξότης ἀπὸ μέρους.

Κεντρωτὸν καὶ αὐτογέννητον Σκορπίος.

Ξιφῆρες Παρθένος.

Κυρτὰ Σκορπίος, Ταῦρος, Ἰχθύες, Καρκίνος, Λέων, Τοξότης, Αἰγόκερως, Κριός.

Νευρώδη Δίδυμοι, Παρθένος, Τοξότης, Ἰχθύες.

Ἡγεμονικὰ Κριός, Λέων, Τοξότης.

Θηριώδη Ταῦρος, Λέων, Σκορπίος, Αἰγόκερως, ἐκ μέρους δὲ καὶ ὁ Τοξότης.

Ἀνθρωποειδῆ Δίδυμοι, Παρθένος, Ζυγός, Ὑδροχόος καὶ Τοξότης ἐκ μέρους.

Πολύσπορα Καρκίνος, Σκορπίος, Ἰχθύες.

Πολύγονα Καρκίνος, Ἰχθύες, Σκορπίος.

Ἄγονα Παρθένος, Αἰγόκερως, Ταῦρος.

Στειρώδη Λέων, Παρθένος.

Μελεοκοπούμενα Κριός, Λέων, Ταῦρος, Σκορπίος, Αἰγόκερως, Ἰχθύες, Καρκίνος.

Χερσαῖα Κριός, Ταῦρος, Δίδυμοι, Λέων, Παρθένος, Σκορπίος, Ζυγός.

Ἀμφίβια Καρκίνος, Αἰγόκερως.

Κάθυγρα Καρκίνος, Ὑδροχόος, Ἰχθύες, Αἰγόκερως.

Σπαστικὰ Σκορπίος, Αἰγόκερως, Καρκίνος, Ἰχθύες.

Λατρώδη Καρκίνος, Σκορπίος, Αἰγόκερως, Ἰχθύες, Κριός, Ταῦρος.

[F. 144.] Περὶ τοῦ γνῶναι πότε φανήσεται κομήτης.

Ἰδὲ ὅτε γένηται ἐγκάρδιος ὁ Ἑρμῆς καὶ πρόσθες τότε τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἡλίου ἤτοι τοῦ Ἑρμοῦ, ζῴδια ια′ καὶ μοίρας ι′, καὶ ἀπόλυε τὰ ἐπισυναχθέντα ἐπὶ ιβ′. καὶ ἔνθα κατ᾽ αὐτῆς ὁ ἀριθμὸς <εὑρίσκεται>, ἐν ἐκείνῳ τῷ ζῳδίῳ ὁ κομήτης φανήσεται. καὶ εἰ μέν ἐστι τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἡλίου διάστημα μοιρῶν ιε′, φανήσεται· εἰ δὲ ἔλαττον ἢ πλέον, οὐ φανήσεται. ἐν ἐκείνῳ δὲ φανήσεται τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ὁ Ἑρμῆς, εἰ μὲν ἑῷος, ἐν τῇ ἀνατολῇ, εἰ δὲ ἑσπέριος, ἐν τῇ δύσει. τὸ δὲ σύμπτωμα γενήσεται τοῦ ἀποτελέσματος ἐν τῇ ᾠκειωμένῃ χώρᾳ τῷ ζῳδίῳ, ἐν ᾧ φανήσεται ὁ κομήτης.

6 αὐτογένητον cod. 25 post Αἰγόκερως librarius repetivit περισσομελῆ Καρκίνος Σκορπίος; delevi. 29-30 τοῦ (ante Ἡλίου) corr. ex αὐτοῦ cod. 31 καταυτῆς vel καταντῆς cod. εὑρίσκεται addidi.

Excerpta ex secundo libro Zahelis Iudaei.

Sahl ben Bišr ben Habîb Iudaeus qui usque ad annum 823 p. Chr. n. apud praefectum regionis Chorâsân vixit, deinde in urbem Bagdadam se contulit, ubi astrologi officio apud El-Hasan, ministrum (vizir) regis el-Mamûn († 851) functus est, libros scripsit plurimos, quos Romanos i. e. Byzantinos magni aestimasse dicunt scriptores arabici (cf. Suter, *Die Mathematiker und Astron. der Araber*, Leipzig, 1900, p. 15, nº 26). Rectissime, nam hos libros partim certe ante saeculum XII graece versos esse ex versibus Iohannis Camateri apparet et Σέχελ auctor plus semel nominatur in codicibus (cf. *Catal.*, II, p. 137; V, p. 1, p. 92 n. 2 et p. 243).

[F. 144.] Παρεξεβλήθησαν ἀπὸ τοῦ δευτέρου βιβλίου [καὶ τοῦ τρίτου] τοῦ σοφωτάτου Ἰουδαίου τοῦ Σὰχλ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πὲσρ ταῦτα.

Καὶ τὰ μὲν τοῦ δευτέρου βιβλίου ἔχουσιν οὕτως ἃ καὶ συμβάλλονται τῷ ἐπιστήμονι πρὸς πᾶσαν ἐρώτησιν.

Ἴσθι ὅτι σημειωτικὸς ἀστὴρ ἐκεῖνος λέγεται, ἤγουν ἡ Σελήνη ὡς οὖσα πλησιεστέρα τῇ γῇ τῶν λοιπῶν ἀστέρων, ἐοικυῖα τοῖς πράγμασι τοῦ κόσμου τούτου. καὶ γὰρ οὐ θεωρεῖς τὰ πράγματα πῶς ἐκ μικροῦ ἀρχόμενα αὐξάνονται καὶ αὖθις ἀπὸ αὐξήσεως ἐλαττοῦνται; οὕτω γάρ ἐστι καὶ ἐπὶ τῆς Σελήνης καὶ διὰ τοῦτο δεῖ λαμβάνειν αὐτὴν σημειωτικὴν ἐπὶ παντὸς πράγματος, ἐπειδὴ ἐπὶ ὑποθέσει τινὶ ἀγαθυνομένης τῆς Σελήνης ἀγαθὴ ἔσται καὶ ἡ πρᾶξις, κακουμένης δὲ κακίστη. παρέχει δὲ τὴν κυβέρνησιν αὐτῆς τῷ πρώτως συναπτομένῳ παρ᾽ αὐτῆς ἀστέρι. λέγεται δὲ ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ ὁ ὑποδεξάμενος τὴν τοιαύτην κυβέρνησιν.

Μετακομίζει δὲ ἡ Σελήνη πρὸς τοὺς ἀστέρας καὶ μετατίθησιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀστέρος πρὸς τὸν ἕτερον τὰς αὐγὰς αὐτῶν καὶ συμβιβάζει μεταξὺ τούτων.

Καὶ οἱ μὲν κακοποιοὶ δηλοῦσι τὸ φθαρτικὸν τῶν πραγμάτων καὶ κάκιστον διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς τε θερμότητος καὶ τῆς ψυχρότητος αὐτῶν. καὶ εἰ μὲν ὑπάρχει ἀστήρ τις ἐν οἴκῳ κακοποιοῦ ἢ ὑψώματι συναπτόμενος παρ᾽ αὐτοῦ ἀσυμφώνῳ σχήματι, ἤγουν τετραγώνῳ <ἢ> διαμέτρῳ, ὑποδέχεται τοῦτον ὁ κακοποιὸς καὶ κωλύεται ἐκ τούτου ἡ τοῦ κακοποιοῦ βλάβη διὰ τῆς τοιαύτης ὑποδοχῆς. εἰ δὲ καὶ διὰ συμφώνου σχήματος ἤγουν τριγώνου καὶ ἑξαγώνου γένηται ὁ τούτων συσχηματισμός, κωλύεται καὶ αὖθις ἡ βλάβη αὐτῶν διὰ τὸ τὰ σύμφωνα σχήματα εἶναι φιλικά.

Οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ ἔχουσιν εὐκρασίαν ἐπί τε τῇ ψυχρότητι καὶ τῇ

1-2 καὶ τοῦ τρίτου uncinis seclusi. 9 ἐλλαττοῦνται cod. 21 ἢ addidi. 25 καὶ add. man. altera.

θερμότητι. καὶ ὠφελοῦσι μετά τε ὑποδοχῆς καὶ ἐκτὸς ὑποδοχῆς, [f. 144ᵛ] κρειττόνως δὲ μετὰ ὑποδοχῆς. καὶ ἔνθα ἂν ἴδῃς τοὺς μὲν κακοποιούς, ἀπόφηναι τὸ κακόν, τοὺς δὲ ἀγαθοποιούς, τὸ καλόν.

Ἐπειδὴ ἡ σκέψις διὰ τούτων τῶν δυοῖν γίνεται, ἤγουν τοῦ τε ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ἐναντίου, καὶ οὐ λέγεται ἄλλως πως ὁ ἀστὴρ κεκακωμένος ἢ ὅτε γένηται ἐντὸς τῆς ὡρισμένης ἀκτῖνος τοῦ κακοποιοῦ· ὅταν δὲ παρέλθῃ τὰς τοιαύτας τῆς ἀκτῖνος μοίρας, λέγεται τὸ σχῆμα ζῳδιακόν. τὸ δὲ ἐντὸς τῆς ἀκτῖνος σχῆμα λέγεται μοιρικόν. ὅτε οὖν παρέλθωσιν αἱ ἀκτῖνες τοῦ κακοποιοῦ ὡς εἴρηται καί ἐστιν ὁ συσχηματισμὸς ζῳδιακός, φόβον μόνον σημαίνει, οὐ βλάβην δέ. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἀγαθοποιῶν χαρὰν μόνην σημαίνει, οὐκ ὠφέλειαν δέ.

Ἡ Σελήνη ὅτε κενοδρομεῖ, σημαίνει ἀπραξίαν καὶ ὑποστροφὴν κενὴν καὶ φθορὰν τῶν δουλειῶν. ὁ συσχηματισμὸς τῆς Σελήνης δηλοῖ τὸ περατωθῆναι τὸ ζητούμενον κατὰ τὴν τοῦ συσχηματιζομένου παρ᾿ αὐτῆς ἀστέρος <ποσότητα>. καὶ εἰ μὲν ἀγαθοποιός ἐστιν ὁ ἀστήρ, ἀγαθὴν σημαίνει καὶ τὴν περάτωσιν, εἰ δὲ κακοποιός, κακίστην.

Ἡ ἀπόρροια τῆς Σελήνης δηλοῖ τὰ παρεληλυθότα πράγματα.

Ὁ ἀστὴρ ἐν τῷ ἰδίῳ ταπεινώματι ὢν δηλοῖ τὸν φρουρισμὸν καὶ τὴν λύπην. ὁ ἀναπεποδισμένος ἀστὴρ δηλοῖ ἀνταρσίαν καὶ μεταβολὴν τοῦ ἀνθρώπου. ἀπὸ τῆς διαγωγῆς, ᾗ ἔστι καὶ ταπείνωσιν καὶ τὸ ἀλληνάλλως γίνεσθαι αὐτήν. ὁ στηρίζων ἀστὴρ πρὸς ἀναποδισμὸν δηλοῖ πλάνην τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἄγνοιαν ἐπὶ τοῖς πράγμασι. καὶ εἰ μέν ἐστι βραδύτατος ἤγουν ὀλιγοστὸς ὑπάρχων ὁ δρόμος αὐτοῦ καὶ σημαίνει ἀγαθὸν ἢ ἐναντίον, βραδύτατον τοῦτο ἔσται· οὕτως οὖν σημαίνει βραδυτῆτα τῆς δουλείας καὶ ὁ ἀστὴρ ὅτε ὑπάρχει ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Κρόνου καὶ τοῦ Διός. εἰ δὲ ἐν τοῖς οἴκοις τῶν περιγείων ἀστέρων, δηλοῖ ταχυτῆτα.

Ὁ ἀστὴρ ὅτε ἀπέρχεται συσχηματίσαι ἑτέρῳ ἀστέρι, οὐ συσχηματίσει δὲ τούτῳ ἐν τῷ ζῳδίῳ ἐκείνῳ, ἀλλ᾿ ἐν τῷ ἑτέρῳ ζῳδίῳ, οὐ συσχηματίσει δὲ πρὸ αὐτοῦ ἑτέρῳ ἀστέρι, τελειοῦται ἡ δουλεία ἐκείνη.

Ὁ κακοποιὸς ἀστὴρ ὅτε ὑπάρχει ἀνατολικὸς ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἢ ὑψώματι, βελτιώτερός ἐστι τοῦ ἀγαθοποιοῦ ἀστέρος τοῦ ὄντος ἀναπεποδισμένου ἢ κεκακωμένου. οἱ κακοποιοὶ ἀστέρες ὅτε εἰσὶ κύριοι τῆς ζητουμένης δουλείας καὶ συσχηματίζεται αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου ἢ ἡ Σελήνη ἀπὸ τετραγώνου ἢ διαμέτρου, ἐρήμωσιν καὶ

4 διὰ ταῦτα τὰ δύο cod. correxi. 7 τοιαῦτας cod. 9 ἀκτῖνες] ἀκτῖναι cod. Post ἀκτ. videtur erasum esse τοῦ. 11 Χαρὰν καὶ μόνην cod. οὐκ ὠφέλειαν δέ man. altera addidisse videtur. 15 ποσότητα addidi. Cf. Zahel, ***de Interrogationibus***, cap. VII (f. 126 A, edit. Venet. 1493): Coniunctio lunae significat quod futurum est et quod speratur ex rebus secundum quantitatem naturae planetae qui recipit dispositionem lunae... 18 φρουρισμόν] φρουρισμός deest in lexicis. Cf. Zahel, ***de Interrogationibus***, cap. IX: Planeta ... significat tristiciam et c a r c e r e m et angustiam. 20 ᾗ incertum. ᾗ||||| cod. 32 βελτιώτερος] Cf. Indicem.

φθορὰν δηλοῦσι τῆς δουλείας ἐκείνης. χεῖρον δὲ ἔσται ἐπὶ τοῦτο τὸ κυριεύειν τῆς δουλείας κακοποιὸν καὶ συσχηματίζεσθαι αὐτὸν παρὰ ἀγαθοποιοῦ κυρίου ὄντος τοῦ ὡροσκόπου ἢ τὸ κυριεύειν τῆς δουλείας ἀγαθοποιὸν καὶ συσχηματίζεσθαι αὐτὸν παρὰ [f. 145] κακοποιοῦ κυρίου ὄντος τοῦ ὡροσκόπου.

Οἱ ἀγαθοποιοὶ ὅτε ὁρῶσι τοὺς κακοποιούς, ἐλαττοῦσι τὴν κακίαν αὐτῶν. οἱ δὲ κακοποιοὶ ὅτε ὁρῶσι τοὺς ἀγαθοποιοὺς ἀπὸ τετραγώνου ἢ διαμέτρου, ἐλαττοῦσι τὴν τούτων ἀγαθότητα. ὅτε τις τῶν ἀγαθαποιῶν κυριεύει τῆς δουλείας καὶ ἀποκλίνει τοῦ ὡροσκόπου καὶ ὑπάρχει ἀναπεποδισμένος, ἔοικε βλάπτων τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀτέλεστον ἀποκαθιστῶν αὐτήν, ὥσπερ τις τῶν κακοποιῶν ἐμποδίζων αὐτήν.

Ὁ ἀγαθοποιὸς ἀστὴρ ὅτε ὑποδεχθῇ παρ' ἑτέρου ἀστέρος, δοκεῖ δυνατώτερος ἐπὶ τῇ ἀγαθότητι, ὁ δὲ κακοποιὸς ἀσθενέστερος ἐπὶ τῇ κακότητι.

Οἱ κακοποιοὶ ὅτε εἰσὶν ἐν ἀλλοτρίοις ζῳδίοις, προστίθεται τὸ κακὸν αὐτῶν. εἰ δὲ ἐν ζῳδίῳ, ἐν ᾧ ἔχει ἀναλόγως, ἐλαττοῦται τὸ κακόν, εἰ μήπω εἰσὶν ἐν τοῖς κέντροις. οἱ ἀγαθοποιοὶ ὅτε εἰσὶν ἐν ἀλλοτρίοις ζῳδίοις, ἐλάττωσιν δηλοῦσι τῆς τούτων ἀγαθότητος· εἰ δὲ ἐν τόποις οἰκείοις, προσθήκην.

Οἱ ἀγαθοποιοὶ καὶ οἱ κακοποιοὶ ὅτε εἰσὶν ἀσθενεῖς ἢ ὕπαυγοι, δηλοῦσι περὶ ὑποθέσεών τινων σμικροτάτων· οὐ δυνήσεται γὰρ ὁ οὕτως ἔχων ἀστὴρ δηλῶσαι τι τῶν λαμπρῶν καὶ μεγάλων ὑποθέσεων, δι' ἣν ἔχει ταλαιπωρίαν.

Ὁ ἀστὴρ ὁ ἀγαθοποιὸς καὶ ὁ κακοποιὸς ὅτε ὑπάρχει ὕπαυγος καὶ ὅτε διαμετρεῖ τὸν Ἥλιον, βλάπτεται καὶ ὁ μὲν ἀγαθοποιὸς ἀσθενεῖ πρὸς τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ ἀποτελέσματα, ὁ δὲ κακοποιὸς πρὸς τὰ ἐναντία.

Οἱ κακοποιοὶ ὅτε εἰσὶν εἰς τὰ κέντρα καὶ τετραγωνίζουσι τὸν ὡροσκόπον ἢ διαμετροῦσιν, εἰσὶ πρὸς τὸ κακὸν δυνατοί. οὕτως οὖν καὶ ὅτε τινὰ τῶν ἀστέρων ὁρῶσι καὶ μᾶλλον ἐὰν ὦσιν δυνατώτεροι τῶν ὁρωμένων οἱ ὁρῶντες. εἰ δὲ ὁ τούτων συσχηματισμὸς γένηται ἀπὸ τριγώνου ἢ ἑξαγώνου, γίνεται τοῦ κακοῦ συστολή.

Ὁ ἀγαθοποιὸς ἀστὴρ ἀεὶ δηλοῖ ἀγαθά, ὁ δὲ κακοποιὸς ἐναντία. καὶ δεῖ ὁρᾶν τοὺς τόπους τῶν ἀστέρων τοὺς ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου καὶ τὰ ζῴδια ἐν οἷς παροδεύουσιν. ἐὰν οὖν ὑπάρχῃ ὁ κακοποιὸς ἀστὴρ ἐν οἰκείᾳ αἱρέσει ἢ ἐν ἰδίῳ οἴκῳ ἢ ὑψώματι ἢ τριγώνῳ ἐν τόπῳ καλλίστῳ ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου, δηλοῖ ἀγαθά. ὁ δὲ ἀγαθοποιὸς ἐὰν οὐχ ὑπάρχῃ ἐν οἰκείᾳ αἱρέσει, ἀλλ' εὑρέθῇ ἐν ἀποκλίματι εἴτε ἐν ἀλλοτρίῳ ζῳδίῳ εἴτε ὕπαυγος, βλάπτει καὶ οὐκ ὠφελεῖ.

Ὁ Ζεὺς ἐὰν ὁρᾷ κακοποιὸν ἀστέρα, μεταβάλλει τὴν κρᾶσιν αὐτοῦ

ἀν
6 et 8 ἐλλαττοῦσι cod. 16 ἀναλόγως corr. ex λος cod. ἐλλαττοῦται cod. (semper). 18 ἐλλάττωσιν cod. 25 διαμετρεῖ] διαμετρᾷ cod. Cf. etiam supra, p. 94, 31 κυνηγᾶν. 34 et 36 ὑπάρχῃ ex ὑπάρχει corr. man. ead.

ἐπὶ τὸ ἀγαθόν. ἡ δὲ Ἀφροδίτη οὐ δύναται μεταβαλεῖν τὴν κακίαν τοῦ κακοποιοῦ ὥσπερ ὁ Ζεύς, εἰ μήπω ἐφορᾷ τὸν Δία. ὁ Ζεὺς ἀναλύει τὰ ὑπὸ τοῦ Κρόνου δεσμούμενα καὶ μεταβάλλει τὴν κακίαν αὐτοῦ, ὅτε [f. 145v] συσχηματίζεται αὐτῷ. ἡ δὲ Ἀφροδίτη λύει τὴν κακίαν τοῦ Ἄρεως.

Ὅτε κακοποιὸς παραλαμβάνει ἀπὸ κακοποιοῦ, εἰπὲ ὅτι ἔσται κακὸν ἐπὶ κακοῦ. ὅταν μεταδίδοι κακοποιὸς ἀγαθῷ, γίνεται μετὰ τὸ κακὸν ἀγαθόν. εἰ δὲ μεταδίδοι ἀγαθοποιὸς κακοποιῷ, γίνεται μετὰ τὸ ἀγαθὸν κακόν.

Ἡ Σελήνη ἢ ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου ἐάν εἰσι κεκακωμένοι ἀπὸ διαμέτρου ἢ τετραγώνου ἢ συνόδου, οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ ὁρῶσι τὴν Σελήνην ἢ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου ἀπὸ τετραγώνου, λύουσι τὴν τοιαύτην τούτων κάκωσιν. ἐὰν δὲ ἡ κάκωσις τῆς Σελήνης καὶ τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου ὑπάρχῃ ἀπὸ τετραγώνου καὶ μόνου καὶ ὁρῶσιν οἱ ἀγαθοποιοὶ τὴν Σελήνην ἢ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου ἀπὸ τριγώνου, ἐκφεύγει μὲν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἀπὸ ἀνάγκης, ἐμπεσεῖται δὲ εἰς ἑτέραν ἀνάγκην.

Ὁ ἀστὴρ ὅτε οὐκ ἔνι εἰς ἴδιον οἶκον ἢ ὕψωμα ἢ τρίγωνον ἢ ὅριον ἢ δεκανὸν ἢ ἐν ᾧ τόπῳ χαίρει, ὑπάρχει δὲ καὶ ἀποκεκλικώς, δηλοῖ κακίαν τινὰ ἔχουσάν τινα ἀγαθότητα. ἀλλὰ καὶ ὅτε ὑπάρχει ὕπαυγος, οὐδὲν ἀγαθὸν ἔχει. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἀστὴρ ὁ δυτικὸς ἀπὸ τῶν τριῶν ὑψηλῶν ἀστέρων, ὁ φαινόμενος δηλονότι ἐν τῇ δύσει κατὰ τὴν ἑσπέραν, ἔχει δύναμιν ὡς ὢν ἀσθενής. καὶ ὁ μὲν κακοποιὸς ἐὰν κακὸν δηλώσῃ, κουφότερον ἔσται. ὁ δὲ ἀγαθοποιὸς ἐὰν ἀγαθόν, μετριώτερον.

Ὁ ἀναπεποδισμένος ἀστὴρ δυσχέρειαν σημαίνει ἐπὶ παντὸς πράγματος.

Ὅτε ἀπέχουσιν οἱ ἀστέρες τοῦ Ἡλίου ἧττον τῶν δώδεκα μοιρῶν, εἰσὶ σφόδρα ἀδύνατοι, εἰ μήπω εἰσὶν ἐν μιᾷ μοίρᾳ μετὰ τοῦ Ἡλίου. τότε γὰρ εἰσι δυνατοὶ σφόδρα. ὁ ἀστὴρ ὅτε ἀπέχει τοῦ Ἡλίου δώδεκα μοίρας, ὑπάρχει δυνατὸς ἐπὶ πάσης καταρχῆς καὶ πράξεως. ὅτε δὲ ἀπέχει πεντεκαίδεκα, τότε ἔχει τὴν μεγαλωτέραν αὐτοῦ δύναμιν. ὁ ἀστὴρ ὅτε ὑπάρχει δυτικὸς καὶ ἀπέχει τοῦ Ἡλίου μοίρας πεντεκαίδεκα, τότε ἄρχεται ἡ ἀσθένεια αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἀπέχει μοίρας ἑπτά, μέχρις ἂν γένηται ἐγκάρδιος, ὑπάρχει ἐν τῇ μεγαλωτέρᾳ αὐτοῦ ἀσθενείᾳ. ὁ ἀστὴρ ὅτε ὑπάρχει ἐν ἀλλοτρίῳ ζῳδίῳ, κακοῦται ἡ φύσις αὐτοῦ, εἰ μήπω ἐστὶν ἐν τῷ ὡροσκόπῳ ἢ ἐν τῷ μεσουρανήματι ἢ ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ τόπῳ.

Ὁ σημειωτικὸς ἀστὴρ τῆς ὑποθέσεως ἐάν ἐστι δυτικός, ὑπάρχει ἀσθενὴς καὶ παρωπλισμένος μὴ δυνάμενος ἀναπληρῶσαι τὰ παρ'

18 ὅριον] ὅ^{ρ} cod. 31 μεγαλωτέραν cod. Perraro hanc comparativi formam inveni (e. g. Cf. f. 147v in marg.), magis usitata est μεγαλύτερος. Cf. Thumb, l. c., § 101 sp.; Jannaris, l. c., 505 sq. 34 ἐνκάρδιος cod.

αὐτοῦ σημαινόμενα. εἰ δὲ ὑπάρχει ἀνατολικός, ἐστὶ δυνατὸς καὶ ἐνεργὴς πρὸς τὸ ἐκπληρῶσαι ταῦτα καὶ ὁμοιοῖ κτίσματι νέῳ.

Ὁ ἀστὴρ ὅτε εὑρεθῇ ἐν τῷ ὀγδόῳ τόπῳ ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου καὶ ὑπάρχει ἀγαθός, οὔτε καλὸν σημαίνει οὔτε κακόν. ὁ δὲ κακοποιὸς ὅτε ἐστὶν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, μεγίστην σημαίνει τὴν κακίαν αὐτοῦ.

Πᾶς ἀστὴρ [f. 146] ὁ ὢν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ζῳδίου ὑπάρχει πρὸς τὸ ζῴδιον ἀσθενὴς μέχρι τῶν πέντε μοιρῶν· ἐπεὶ καὶ ὁ ἀστὴρ οὐκ ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ κέντρου ἀποκλίνει ἢ ὅτε ἀποκλίνει πέντε μοίρας· εἰ γὰρ ἀπέχει πλέον τῶν πέντε μοιρῶν τῆς μοίρας τοῦ κέντρου οὐχ ὑπάρχει ἐν τῷ κέντρῳ ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἑπομέναις μοίραις, ἐάν ἐστι ὁ ἀστὴρ ἐντὸς τῶν πεντεκαίδεκα μοιρῶν, ὑπάρχει ἐν τῷ κέντρῳ. εἰ δὲ ἐκτὸς τῶν πεντεκαίδεκα, οὐκ ἔχει ἐν τῷ κέντρῳ δύναμιν.

Οἱ ἀστέρες ὅτε εἰσὶν ἐν ζῳδίοις στερεοῖς, δηλοῦσι στερέωσιν τῶν πραγμάτων καὶ βοήθειαν καλλίστην τῶν ἐρωτήσεων. ὅτε δέ εἰσιν ἐν τοῖς δισώμοις, δηλοῦσιν ὡς δὶς τὸ πρᾶγμα πραχθήσεται. ὅτε δὲ ἐν τροπικοῖς, σημαίνουσι μετατροπὴν τῶν πραγμάτων ἀπὸ ὑποθέσεως εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν.

Πᾶς ἀστὴρ ὅστις ὑπάρχει σημειωτικὸς ὑποθέσεώς τινος ἐὰν στηρίζῃ πρὸς ὀρθοποδισμόν, δηλοῖ τὸ γενέσθαι τὴν δουλείαν ἐκείνην καλῶς μετὰ δυνάμεως καὶ εὐθύτητος. εἰ δὲ πρὸς τὸ ἀναποδίσαι, δηλοῖ τὸ ἐναντίον.

Ἴσθι ὅτι καθ' ἣν ἡμέραν ἐστὶν ἡ Σελήνη κεκακωμένη, πᾶς ὁ ἐρωτῶν κατ' αὐτὴν κεκακωμένην εὑρήσει τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν, εἰ μήπω οἱ ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου τόποι μεταβάλλουσι τὴν κακότητα τῆς Σελήνης κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον. ἐπειδὴ ἡ Σελήνη, ἐὰν ἔνι κεκακωμένη ἐπί τινος τῶν κέντρων, γίνεται ἡ βλάβη ἐπὶ τῷ σώματι τοῦ ἐρωτῶντος· εἰ δὲ ἐν ἀποκλίματι, σημαίνει δειλίαν καὶ φόβον· εἰ δὲ ἐν ἐπαναφορᾷ, μεσότητα ἐπ' ἀμφοτέροις.

Οἱ ἀστέρες, οἵτινες συσχηματίζονται παρὰ τῆς Σελήνης, δηλοῦσι τὴν ἀπόβασιν τῆς ὑποθέσεως, εἴτε ἀγαθὴ μέλλει εἶναι, εἴτε ἐναντία πρὸς τὸν συσχηματισμόν.

Ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου καὶ ἡ Σελήνη ἐάν εἰσιν ἐν τοῖς ἐναντιώμασιν αὐτῶν, δηλοῖ τὸ ἀπαναίνεσθαι τὸν ἐρωτήσαντα τὴν ἐρώτησιν.

5 μεγίστη cod., superscripsit manus altera ν. 6 ἀστὴρ omiserat librarius, add. man. ead. 33 ἀπαναίνεσθαι cod., sup. αἱ scripsit man. ead. ε.

Excerpta ex tertio libro eiusdem Zahelis Iudaei.

[F. 146.] Τὰ δὲ τοῦ τρίτου βιβλίου τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου <Ἰουδαίου τοῦ Σάχλ τοῦ υἱοῦ> τοῦ Πέσρ, ἃ καὶ αὐτὰ συμβάλλονται πρὸς πᾶσαν ἐρώτησιν, ἔχουσιν οὕτως.

Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἐρωτήσεώς τινος, ποίησον τὴν ἔναρξιν καθώς σοι ἐντέλλομαι· ἐδήλωσα γάρ σοι τοὺς τόπους ἀφ' ὧν ὀφείλομεν τηρεῖν ἑκάστην ὑπόθεσιν καὶ μὴ εἰσάξῃς ὑπόθεσιν μεθ' ἑτέρας ὑποθέσεως. ὥσπερ ἐάν τις ἐρωτήσῃ σε περὶ συναλλάγματος γαμικοῦ καὶ σκέψαι περὶ τούτου. εἶτα μετὰ τὴν σκέψιν παρευθὺς ἐρωτήσῃ σε περὶ ἑτέρας ὑποθέσεως λέγων σοι ὁ ἐρωτῶν· σκέψω ἀπὸ τοῦ θεματίου τούτου καὶ περὶ τῆς δεῖνος μου ὑποθέσεως· ἐκτὸς τοῦ εἰκότος τοῦτό ἐστιν. τότε γὰρ χρηματίζει τοῦτο, ὅτε ὑποθήσει λογισμόν, ἵνα ἐρωτήσῃ περὶ διαφόρων ὑποθέσεων· [f. 146v] καὶ δεῖ σε τότε λαβεῖν ἑκάστην ὑπόθεσιν ἀπὸ τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῷ τόπου καὶ μὴ προσσχῇς τῷ ἐρωτῶντι σε, εἰ μήπω ποιήσει τὴν ἐρώτησιν ἐμπόνως ἢ δι' ἑαυτοῦ ἢ διά τινος ἑτέρου ἐπ' αὐτὸ τοῦτο παρ' αὐτοῦ ἀποσταλέντος. τῷ δὲ ὡς ἐμποδίζοντι ἐρωτῶντί σε, μὴ δ' ὅλως προσχῇς.

Γίνωσκε δὲ ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρωτημάτων πρὸς τὸν λογισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελοῦνται καὶ πρὸς τὸ ῥῆμα τῆς ἐρωτήσεως, ὃ μέλλει εἰπεῖν πρὸς τὸν ἐπιστήμονα. καὶ εἰ μὲν ἡ ἐρώτησίς ἐστι καθολική, εἰσὶ καὶ αἱ σημασίαι τῶν ἀστέρων δηλωτικαὶ μέχρι πέρατος τῆς ζωῆς τοῦ ἐρωτῶντος. εἰ δέ ἐστιν ἡ ἐρώτησις περὶ ἐνιαυτοῦ τοῦ τρέχοντος ἢ μηνὸς ἢ ἡμέρας, περὶ τοῦ καιροῦ καὶ μόνου ἐκείνου νοεῖται ἡ σημασία τοῦ ἀστέρος καὶ μὴ ἐπὶ πλείονος. καὶ εἰ μὲν καλῶς εὑρεθῇ ἔχων ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου καὶ ἡ Σελήνη, καλῶς ἕξει ὁ ἐρωτῶν· εἰ δὲ κακῶς, καὶ οὗτος κακῶς. ἐπειδὴ σημειωτικοί εἰσιν ἀεὶ ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου καὶ ἡ Σελήνη, καὶ ὅστις ἐρωτήσῃ ἢ γεννηθῇ ἐν ὥρᾳ τῆς κακώσεως τῶν τοιούτων δύο σημειωτικῶν, ἔσται τεταπεινωμένος καὶ κεκακωμένος· ὡσαύτως καὶ ὅτε καλῶς ἔχουσιν οἱ δύο σημειωτικοί, καλῶς ἕξει καὶ ὁ ἐρωτῶν ἢ ὁ γεννηθείς. ἀλλὰ καὶ ἐφ' ἑτέροις ψιλοῖς ἐρωτήμασιν εἰ ἐρωτηθῇς κακῶς ἐχόντων τῶν δύο σημειωτικῶν, κακὰ ἀπόφηναι περὶ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, εἰ δὲ καλῶς ἐχόντων, καλά. καὶ λάβε ἑκάστην ὑπόθεσιν ἀπὸ τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῇ τόπου· οἷον περὶ χρημάτων ἀπὸ τοῦ δευτέρου τόπου, περὶ ἀδελφῶν ἀπὸ τοῦ τρίτου καὶ καθεξῆς ὁμοίως. καὶ ποίησον τὸν ὡροσκόπον τὸν κύριον αὐτοῦ καὶ τὴν Σελήνην εἰς πρόσωπον τοῦ ἐρωτῶντος, τὸ δὲ

2 Ἰουδαίου τοῦ Σάχλ τοῦ υἱοῦ addidi. 4 (et saepius) ἐρωτηθείς cod. 5 ἐντέλομαι cod. 7 συναλάγματος cod. 14 σε] σοι cod. 15 ἐμποδίζοντι corr. man. ead. ex ἐμπόζοντι. 16 σε] σοι cod. 23 μή incertum.

ζῴδιον τοῦ τόπου τῆς δουλείας καὶ τὸν κύριον τούτου <τοῦ> προσώπου τῆς ἐπιζητουμένης δουλείας καὶ ἰδὲ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου καὶ τὴν Σελήνην ποῖος ἐκ τούτων ὑπάρχει δυνατώτερος ἀπό τε τῆς ἐκκεντρότητος καὶ τοῦ πρὸς τὸν ὡροσκόπον συσχηματισμοῦ καὶ λαβὲ ἐκεῖνον πρῶτον σημάντορα προσώπου τοῦ ἐρωτῶντος καὶ ἐὰν συσχηματίζηται οὗτος τῷ κυρίῳ τοῦ τόπου τῆς δουλείας, μοιρικῶς, γενήσεται ἡ δουλεία ἐκείνη· γενήσεται δὲ ἀπὸ ζητήσεως καὶ ἐγγυήσεως τοῦ ἐρωτῶντος· εἰ δὲ ὁ κύριος τῆς δουλείας συσχηματίζεται τῷ κυρίῳ τοῦ ὡροσκόπου γενήσεται ἡ δουλεία μετ' εὐκολίας καὶ σπουδῆς τοῦ ἐπιζητουμένου τὴν δουλείαν. ἐὰν δὲ εὕρῃς τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου ἢ τὴν Σελήνην εἰς τὸν τόπον τῆς δουλείας ἢ τὸν κύριον τῆς δουλείας ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, καὶ οὕτως γενήσεται, εἰ μήπω τὸ ζῴδιον τῆς δουλείας ὑπάρχει ταπείνωμα τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου ἢ εὑρεθῇ ἐκεῖσε ὕπαυγος· τότε γὰρ οὐ γενήσεται. ἐὰν δὲ εὕρῃς τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου ἢ τὴν Σελήνην συσχηματίζοντας ἀστέρι ὄντι εἰς τὸν τόπον τῆς δουλείας, [f. 147] ἔχῃ δὲ ὁ ἀστὴρ ἐκεῖνος εἰς τὸν τόπον οἰκειότητά τινα ἢ ἐὰν εὕρῃς τὸν κύριον τοῦ τόπου τῆς δουλείας συσχηματίζοντα ἀστέρι ὄντι εἰς τὸν ὡροσκόπον καὶ ἔχοντι οἰκειότητά τινα ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, γενήσεται ἡ δουλείας· εἰ δὲ οὐχ εὕρῃς τι τῶν εἰρημένων εἴδεων, <.....>.

Ἐάν τις τῶν ἀστέρων μετακομίζει τὴν ἀκτῖνα τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τὸν ἕτερον, ἤγουν ἀπορρεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου, συνάπτει δὲ τῷ κυρίῳ τῆς δουλείας ἢ ἀπορρεῖ ἀπὸ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας, συνάπτει δὲ τῷ κυρίῳ τοῦ ὡροσκόπου, γενήσεται ἡ δουλεία διὰ μέσου τινός. εἰ δὲ οὐδ' αὐτὸ εὑρήσεις, ἰδὲ ἐὰν παρά τινος τῶν ὑψηλῶν ἀστέρων γίνεται ὑποδοχὴ τῶν ἀκτίνων τῶν δύο ἀστέρων, ἤγουν τοῦ τε κυρίου τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας καὶ ὁρᾷ ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ τὸν τόπον τῆς δουλείας καὶ ὑπάρχει οὗτος ἐν τῷ ὡροσκόπῳ ἢ τῷ μεσουρανήματι, γενήσεται ἡ δουλεία διὰ μέσου τινός. αὗται γὰρ γὰρ αἱ τρεῖς σημασίαι, ἤγουν ὁ συσχηματισμός, ἡ μετακομιδὴ καὶ ἡ <ὑπο>δοχή εἰσίν αἱ δηλοῦσαι τὴν πρᾶξιν τῆς ἐπιζητουμένης δουλείας.

Εἶτα ἰδὲ τὸν ἐπικράτορα, ἤγουν τὸν κυβερνήτην τῆς δουλείας, ποῖός ἐστι τῶν ἀστέρων τῶν συσχηματιζομένων παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου ἢ τῆς Σελήνης, ὅς ἐστιν ἀστήρ βαρύτερος. καὶ ἰδὲ τὸν κυρίον τοῦ ὡροσκόπου καὶ τὸν κύριον τῆς δουλείας καὶ τὸν βαρύτατον ἀστέρα τὸν ἐπισυνάγοντα ἀκτῖνας τῶν δύο ἀστέρων, τοῦ τε κυρίου τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας. καὶ ἐάν τις τούτων χρημα-

1 τοῦ addidi. 4 ἐκκεντρότητος] ἐγκεντρότης cod., in lexicis non invenitur. 5 προσώπου] προσώπῳ cod. 17 εὕρεις cod. 21 μετακομίζει τὴν ἀκτῖνα κ. τ. λ. Cf. supra, p. 98, 15. 24 et 29 μέσου] μέσῳ cod. 29 ante αὗται duae litterae (αὗ?) erasae sunt. 31 ὑποδοχή] δοχή cod. 37 ἐπισυνάγοντα τὰς ἀκτῖνας... Cf. supra. τοὺς ἀκτῖνας cod.

τίζῃ σοι ὥστε ἵνα χρήσεται αὐτῷ πρὸς τὸ ἐπιγνῶναί σε δι' αὐτοῦ τὴν πρᾶξιν τῆς ἐπιζητουμένης δουλείας καὶ ὑπάρχει ἀκάκωτος ἐν κέντρῳ ἢ ἐν ἐπαναφορᾷ μήτε ἀναποδίζων μήτε ὕπαυγος μήτε ἀποκεκλικώς, γενήσεται ἡ δουλεία· εἰ δὲ ὑπάρχει κεκακωμένος, οὐ γενήσεται.

Εἰ δὲ εὑρήσεις ὅτι μέλλει γενέσθαι ἡ δουλεία καὶ ἐρωτηθῇς, εἴτε μετ' εὐκολίας γενήσεται εἴτε μετὰ δυσχερείας, ἰδὲ καὶ ἐὰν ἔνι ὁ συσχηματισμὸς διὰ τριγώνου ἢ ἑξαγώνου, γενήσεται εὐκόλως· εἰ δὲ διὰ τετραγώνου ἢ διαμέτρου, γενήσεται δυσχερῶς. εἰ δὲ ἐρωτηθῇς, ὅτι ἡ δουλεία αὕτη δι' αἰτήσεως γενήσεται τοῦ ζητοῦντος ἢ χωρὶς αἰτήσεως αὐτοῦ, ἰδὲ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου καὶ τὴν Σελήνην. καὶ ἐὰν συσχηματίζωνται τῷ κυρίῳ τῆς δουλείας ἢ εἰσιν ἐν τῷ τόπῳ τῆς δουλείας, γενήσεται αὕτη δι' αἰτήσεως αὐτοῦ καὶ σπουδῆς. εἰ δὲ ὁ κύριος τῆς δουλείας συσχηματίζεται τῷ κυρίῳ τοῦ ὡροσκόπου ἢ ὑπάρχει ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, γενήσεται ἡ τοιαύτη δουλεία χωρὶς κόπου. καὶ ἐὰν ἔνι ἡ ἐπιζητουμένη δουλεία περὶ πράξεως, δοθήσεται αὐτῷ ἡ πρᾶξις [f. 147v] ἀπόνως· αὕτη ἐστὶν ἡ κρίσις τῶν συσχηματισμῶν.

Ἡ δέ γε μετακομιδὴ τῶν ἀκτίνων, ἤγουν ἡ ἀπόρροια καὶ συναφὴ ἔχει οὕτως. ἐὰν ὁ μετακομίζων τὰς ἀκτῖνας ἀπορρεῖ μὲν τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου, συνάπτει δὲ τῷ κυρίῳ τῆς δουλείας, ἡ καταρχὴ τῆς ἐπιζητουμένης δουλείας γενήσεται ἀπὸ τοῦ ἐρωτῶντος. εἰ δὲ ἀπορρεῖ μὲν τοῦ κυρίου τῆς δουλείας, συνάπτει <δὲ> τῷ κυρίῳ τοῦ ὡροσκόπου, γενήσεται ἡ καταρχὴ ἀπὸ τοῦ κρατοῦντος τὴν δουλείαν ἐκείνην· ἐὰν δὲ διαιτηθῇ ἡ πρᾶξις τῆς ὑποθέσεως ἀπὸ τοῦ βαρυτάτου ἀστέρος τοῦ ὑποδεχομένου τὰς ἀκτῖνας τῶν δύο ἀστέρων, τοῦ τε κυρίου τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας, γενήσεται ἡ δουλεία διὰ μέσου τινός. καὶ γίνωσκε ὅτι ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου ἢ ἡ Σελήνη ἐὰν σχηματίζεται ἀστέρι ἀπὸ τοῦ ταπεινώματος αὐτοῦ, ὥσπερ ἐὰν συσχηματίζεται ἡ Σελήνη τῷ Ἄρει ἀπὸ τοῦ ταπεινώματος αὐτοῦ, τοῦ Καρκίνου, ἢ τῷ Διὶ ἀπὸ τοῦ Αἰγόκερω, δηλοῖ ὅτι ἡ δουλεία οὐκ εὐοδήσεται. τὸ αὐτὸ ἔσται καὶ ὅτε συσχηματίζεται ἀστέρι ὄντι ἐν τῷ ταπεινώματι τοῦ συσχηματίζοντος, ὥσπερ ὅταν συσχηματισθῇ ἡ Σελήνη τῷ Κρόνῳ ἢ ἑτέρῳ ἀστέρι ὄντι ἐν τῇ τρίτῃ μοίρᾳ τοῦ Σκορπίου.

Γίνωσκε δὲ ὅτι ἐὰν ὁ κύριος τῆς δουλείας ἐστὶ κακοποιὸς καὶ συσχηματίζεται αὐτῷ ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου ἢ ἡ Σελήνη διὰ τετραγώνου <ἢ> διαμέτρου χωρὶς ὑποδοχῆς, δηλοῖ τὸ γενέσθαι μὲν μετάμελον τὸν ἐρωτῶντα καὶ ἐπιζητοῦντα τὴν τοιαύτην δουλείαν διὰ τὸ εὑρεῖν μεγάλην δυσχέρειαν ἐν αὐτῇ, γενέσθαι δὲ ταύτην <. . .>. ἐὰν δὲ ὁ συσχηματισμὸς γίνεται διὰ τριγώνου ἢ ἑξαγώνου καὶ τοῦτο χωρὶς ὑποδοχῆς, γενήσεται

21 δέ addidi. 23 διαιτηθῇ incertum. 26 μέσου] μέσω cod. 28 τῷ Ἄρει] τὸν ♂ cod. 29 τῷ Διί] τὸν ♃ cod. 36 ἢ add. Boll. 37 post ταύτην lacunam significat Boll.

ἡ δουλεία χωρὶς κακώσεως. εἰ δὲ ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου καὶ ὁ κύριος τῆς δουλείας ὑπάρχει εἷς ἀστὴρ καί ἐστιν ἀκάκωτος ἢ συσχηματίζεται ἀστέρι ἑτέρῳ μετὰ ὑποδοχῆς, γενήσεται ἡ δουλεία. ὡσαύτως γενήσεται καὶ ὅτε συσχηματισθῇ ὁ τοιοῦτος κύριος τῶν δύο τόπων παρὰ τῆς Σελήνης ἀκακώτου αὐτῆς οὔσης.

Ἴσθι δὲ καὶ τοῦτο ὅτι καὶ τὰ ζῴδια ἔχουσι μαρτυρίαν πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν δουλείαν, καὶ πρωτοτύπως, ἐὰν ἔνι ὁ ὡροσκόπος ζῴδιον στερεὸν ἢ δίσωμον καὶ τὰ κέντρα ἐάν εἰσιν ὀρθά, ἤγουν ἵνα ἔνι τὸ μεσουράνημα ζῴδιον ι', καὶ ἵνα μὴ ἔνι τὸ μεσουράνημα ζῴδιον θ' ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου· τοῦτο οὖν ἐστι καὶ τὸ τῶν ζῳδίων.

Ἀλλὰ καὶ τῶν ἀστέρων τρεῖς μαρτυρίαι εἰσὶ πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν δουλείαν, καὶ πρῶτον μὲν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου, δεύτερον δὲ ὁ κύριος τῆς δουλείας καὶ τρίτον ἡ Σελήνη. ἐὰν οὖν συσχηματίζωνται οἱ δύο σημειωτικοί, ἤγουν ὅ τε κύριος τοῦ ὡροσκόπου καὶ ὁ κύριος τῆς δουλείας, [f. 148] καὶ ὑπάρχει εἷς ἐκ τούτων ἀκάκωτος, τεύξεται τοῦ τρίτου τῆς δουλείας. εἰ δέ εἰσι καὶ οἱ δύο ἀκάκωτοι, ἐπιτεύξεται τοῦ διμοίρου. εἰ δέ εἰσι καὶ οἱ τρεῖς ἀκάκωτοι, ἤγουν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου, ὁ κύριος τῆς δουλείας καὶ ἡ Σελήνη ἀπό τε ἀναποδισμοῦ ὑπαύγου καὶ κακώσεως παρὰ τῶν κακοποιῶν ἐπιτεύξεται τῆς ὅλης δουλείας. ἐὰν δὲ ὁ συσχηματισμὸς τούτων γενήσεται μεθ' ὑποδοχῆς, ὑπάρχει δὲ ὁ ὑποδεχόμενος αὐτοὺς παρ' ἑτέρου ἀστέρος ὑποδεδειγμένος καὶ αὐτός, γενήσεται ἡ δουλεία μετὰ προσθήκης· ὑπόδειγμα δὲ τοῦτο.

<Ὑπόδειγμα.> Περὶ ἐπιτυχίας πράξεως.

Ἐσκεψάμην τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν καὶ ἔλαχον πρόσωπον τοῦ ἐρωτῶντος τὸν ὡροσκόπον, τὸν κύριον αὐτοῦ, καὶ τὴν Σελήνην, πρόσωπον δὲ τῆς ἐπιζητουμένης πράξεως τὸ μεσουρανοῦν ζῴδιον καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ. εὑρέθη οὖν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου Ἑρμῆς ἐν τῷ ὡροσκόπῳ ἐν τῷ τέλει τοῦ ζῳδίου, ὁ δὲ κύριος τοῦ μεσουρανήματος Ζεὺς ἐν τῷ μεσουρανήματι ἐν μοίρᾳ κ'· ἦν δὲ ἀπορρέων ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου ἀπὸ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας· ἡ δὲ Σελήνη εὑρέθη ἐν τῷ ὑποθέσεως κέντρῳ διαμετροῦσα τὸν Δία, ὅπερ καὶ δηλοῖ ἐπιτυχίαν τῆς δουλείας μετά δυσχερείας καὶ βίας διὰ τὸ εἶναι τὸ σχῆμα διάμετρον. εἰ γὰρ ἦν τρίγωνον ἢ ἑξάγωνον, ῥᾳδίαν ἐδήλου τὴν ἐπίτευξιν τῆς πράξεως. καὶ ἐπειδὴ ἡ Σελήνη ἀπήρχετο πρὸς διάμετρον τοῦ κυρίου τῆς δουλείας, δηλοῖ τὸ γενέσθαι αὐτὴν ἀπὸ ὀχλήσεως καὶ ἐπιζητήσεως τοῦ ἐρωτῶντος· εἰ γὰρ ὁ κύριος τῆς δουλείας ἀπήρχετο πρὸς τὸν σημαντικὸν

8 δίσσωμον cod. 21 αὐτούς add. man. altera. 22 Sequitur exemplum. 23 Figuram in codice huic exemplo adpictam omisi. Ὑπόδειγμα add. Boll. 24 ἔλαχον] ἔλ$^{\alpha}$/ cod. προσώπου cod. 25 προσώπου cod. 27 Ερμής (semper) cod. 30 ὑποθέσεως] ὑπο$^{ς'}$ cod.

ἀστέρα τοῦ ἐρωτήσαντος, εἴχομεν εἰπεῖν τὴν ἐπίτευξιν χωρὶς κόπου καὶ ἐπιζητήσεως. ἐπεὶ δὲ ὁ Ζεὺς ἐν τῷ μεσουρανήματι ὢν δεχόμενος τὴν ἀκτῖνα τοῦ σημειωτικοῦ, ἤγουν τῆς Σελήνης, εὑρέθη στηρίζων πρὸς τὸ ἀναποδίσαι, δηλοῖ μετὰ τὴν εὐόδωσιν ἀποτυχίαν καὶ φθορὰν καὶ ἀλλοίωσιν τῆς δουλείας. ἔσται δὲ τοῦτο ἐξ αἰτίας τοῦ ἀρχηγοῦ διὰ τὸ δεσπόζειν τὸν Δία τοῦ μεσουρανήματος. εἰ γὰρ ὁ δεχόμενος τὴν ἀκτῖνα τοῦ σημειωτικοῦ ἀστέρος ἦν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου, εἴχομεν εἰπεῖν γενέσθαι τὴν φθορὰν [f. 148ᵛ] τῆς δουλείας ἐξ αἰτίας τοῦ ἐπιζητοῦντος αὐτήν. ἐπεὶ δὲ ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου ἐξερχόμενος ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτοῦ εἰσέρχεται ἐν τῷ τόπῳ τῶν χρημάτων, δηλοῖ τὸ ἐπιζητεῖν τὸν ἐρωτῶντα μετὰ τὸ καταλιπεῖν τὴν τοιαύτην δουλείαν χρήματά τινα πρὸς ζωὴν αὐτοῦ. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἑρμῆς εἰσελθὼν εἰς Καρκίνον ἐξαγωνίζει τὸν Ἄρεα χωρὶς ὑποδοχῆς, δηλοῖ τὸ οἰκονομῆσαι μὲν τὸν ἐρωτῶντά τι πρὸς ὠφέλειαν αὐτοῦ, ἔχειν δὲ τὴν τοιαύτην οἰκονομίαν κεκακωμένην ἀπόκρισιν καὶ λυπηράν. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἄρης κυριεύει τοῦ ἕκτου τόπου, ἐξελθοῦσα ἡ τοιαύτη λύπη ἐξ αἰτίας δούλων ἢ νοσημάτων. τὸ δὲ ἀπορρεῖν τὸν Ἑρμῆν ἐκ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας, τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ ἐρωτῶν κατ᾿ ἀρχὰς μὲν ἤλπιζεν ἐπιτυχεῖν τῆς δουλείας. ἀπήλπισε δὲ αὐτῆς μετὰ ταῦτα.

Οὕτως οὖν σκέπτου ἀεὶ ἐπὶ πάσης ἐρωτήσεως καὶ τὸ ἀληθὲς εὑρήσεις.

[F. 147ᵛ in margine.]

Λέγει δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο ὅτι ἡ σωματικὴ συναλλαγὴ μεγαλωτέραν δύναμιν ἔχει τῶν διὰ τῶν ἀκτίνων σχημάτων· τὸ μὲν γὰρ σῶμα φθείρει τὴν ἀκτῖνα, ἡ δὲ ἀκτὶς τὸ σῶμα οὐ φθείρει.

Οἱ παλαιοὶ σοφοί, ὅ τε Ῥάπτης[1] καὶ ὁ Μούγνης[2] καὶ ὁ Πὲσρ ὁ Ἰουδαῖος[3], ἰσοφωνοῦντες λέγουσιν ὅτε ἀπέχει ὁ ἐλαφρὸς ἀστὴρ τοῦ βαρέως μοίρας τρεῖς· τότε γὰρ καὶ συσχηματίζει αὐτῷ· λέγεται δὲ ἀπορρεῖν τούτου, ὅτε παρελθεῖν διάστημα ἑνὸς λέγουσι. ἡ δέ γε ἀπόρροια τῆς διαμέτρου μιᾶς μοίρας, ἡ δέ γε σύνοδος καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἀπόρροια ἐπικρατεῖ καὶ λέγεται συνοδεύειν, ὅτε ἐντὸς τῆς ὡρισμένης αὐτῶν τῶν ἀστέρων εἰσὶν ἀκτῖνος.

4 εὐόδωσις] εὐόδισις cod., in lexicis non invenitur. 23 μεγαλωτέρα] Cf. supra, p. 101, 31. 28 παρελθεῖν] παρέλ^{θ} cod. λέγουσι] λ/^{εου} cod.

[1] Raptes?
[2] Mugnes. Cf. *Catal.*, II, 136, 24 et *supra*, p. 41.
[3] Πέσρ i. e. Sahl ben Bišr, cf. *supra*.

[F. 148v.] Αἱ δὲ ιδ′ διαθέσεις τῶν πλανητῶν ἀστέρων ῥωμαϊστὶ καὶ ἀραβιστὶ ἔχουσιν οὕτως.

α′ τὸ χρηματιστικόν	ἐλεκπέλ.
β′ τὸ ἀχρημάτιστον	ἐλετπάρ.
γ′ ἡ συναφή	ἐλελτεσάλ.
δ′ ἡ ἀπόρροια	ἐλενσερέφ.
ε′ ἡ κενοδρομία	χαλελσέηρ.
ς′ ἡ θηριώδης κενοδρομία	ἐλβάχση.
ζ′ ἡ μετακομιδή	ἐλνάκλ.
η′ ἡ συναγωγή	ἐλτζέμ.
θ′ ἡ ἀποστροφή	ῥάτἐλνούρ.
ι′ ὁ ἐμποδισμός	ἐλμένεγ.
ια′ ἡ παράδοσις τῆς κυβερνήσεως	τέφγ ἐλτετπήρ.
ιβ′ ἡ παράδοσις τῆς δυνάμεως	τέφγ ἐλκοῦβε.
ιγ′ ἡ δύναμις	ἐλκοῦβε.
ιδ′ ἡ ἀσθένεια	ἐλδόγφ.

Αἱ δὲ ἑρμηνεῖαι τῶν αὐτῶν ἔχουσιν οὕτως.

α′. τὸ χρηματιστικόν ἐστιν, ὅταν ὑπάρχῃ ὁ ἀστὴρ ἐν τόπῳ χρηματίζοντι.

β′. τὸ ἀχρημάτιστόν ἐστιν, ὅταν ὑπάρχῃ ὁ ἀστὴρ ἐν τόπῳ μὴ χρηματίζοντι [f. 149].

γ′. ἡ συναφή ἐστιν, ὅτε ἀπέρχεται ὁ ἀστὴρ συνάψαι ἑτέρῳ ἀστέρι.

δ′. ἡ ἀπόρροιά ἐστιν, ὅτε μετὰ τὸν τοιοῦτον συσχηματισμὸν παρέλθῃ ὁ ἀστὴρ τοῦ ἀστέρος καὶ ἀπορρεῖ ἐκ τούτου.

ε′. ἡ κενοδρομία ἐστίν, ὅτε οὐ βλέπει τινὰ τῶν ἀστέρων ἡ Σελήνη κατὰ τὸ νυχθήμερον.

ς′. ἡ θηριώδης κενοδρομία ἐστίν, ὅταν ἡ Σελήνη ἐν ζῳδίῳ εἰσελθοῦσα διέλθῃ τὸ τοιοῦτον ζῴδιον καὶ οὐ συνάψει τινὶ τῶν ἀστέρων.

ζ′. ἡ μετακομιδή ἐστιν, ὅτε συνάπτει ἀστὴρ ἀστέρι τινὶ καὶ μετὰ τοῦτο ἀπέρχεται πρὸς συναφὴν ἑτέρου ἀστέρος.

η′. ἡ συναγωγή ἐστιν, ὅτε τις τῶν ἀστέρων ὁραθῇ παρ᾽ ἑτέρων δύο ἀστέρων καὶ συνάξει τὰς αὐγὰς αὐτῶν.

θ′. ἡ ἀποστροφή ἐστιν, ὅτε ἀδυνατεῖ ὁ ἀστὴρ δέξασθαι ἀκτῖνα ἑτέρου ἀστέρος συσχηματίζοντος αὐτῷ ἔκ τε τοῦ ἀναποδισμοῦ ἢ ἐκ τοῦ ὑπάρχειν αὐτὸν ὕπαυγον.

ι′. ὁ ἐμποδισμός ἐστιν, ὅτε ἀστὴρ ἐπέρχεται συναφθῆναι ἀστέρι ἑτέρῳ καὶ πρὸ τῆς συναφῆς ταύτης ἀναποδίζει ἢ ἀπέρχεται μὲν ὁ ἀστὴρ συναφθῆναι ἑτέρῳ ἀστέρι, ὡς εἴρηται, καὶ πρὸ τῆς τοιαύτης συναφῆς συνάπτεται ὁ ἑπόμενος ἑτέρῳ ἀστέρι.

ια′. ἡ παράδοσις τῆς κυβερνήσεώς ἐστιν, ὅτε σημειωτικός τις

ἀστὴρ ὑποθέσεώς τινος συναφθῇ ἑτέρῳ ἀστέρι καὶ παραδίδοι αὐτῷ τὴν κυβέρνησιν.

ιβ'. ἡ παράδοσις τῆς δυνάμεώς ἐστιν, ὅτε ὑπάρχει ὁ ἀστὴρ ἐν ἰδίῳ οἴκῳ ἢ ὑψώματι ἢ τριγώνῳ συνορίῳ ἢ ὁρίῳ σὺν δεκανῷ ἢ τριγώνῳ σὺν δεκανῷ καὶ συναφθῇ ἑτέρῳ ἀστέρι· παραδίδοι δὲ τότε αὐτῷ τὴν οἰκείαν δύναμιν.

ιγ'. ἡ δύναμίς ἐστιν, ὅτε ὑπάρχει ὁ ἀστὴρ ὠρθοποδισμένος ἐν τόποις οἰκείοις ἢ κέντρῳ.

ιδ'. ἡ ἀσθένειά ἐστιν, ὅτε ὁ ἀστὴρ ὑπάρχει ἀναπεποδισμένος καὶ ἀποκεκλικὼς καὶ ἐν ἀνοικείοις καὶ ἀλλοτρίοις τόποις.

Ἡ ἑρμηνεία τῆς δυνάμεως τῶν ἀστέρων τῶν μὴ ἐχόντων αἰτίαν καὶ ἐμποδισμὸν πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν δουλείαν, ὅτε γένηται ὑπόσχεσις, ἀπὸ συσχηματισμοῦ τῶν δύο κυρίων ἢ ὑποδοχῆς τοῦ δεχομένου τὴν κυβέρνησιν καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς πράξεως τῆς δουλείας, εἰσὶ καταστροπαὶ ια'.

α'. ἵνα ὑπάρχῃ ὁ ἀστὴρ ἐν τόπῳ καλῷ ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου ἤγουν εἰς κέντρον ἢ εἰς ἐπαναφορὰν κέντρου ἀφ' ἧς βλέπει τὸν ὡροσκόπον.

β'. ἵνα ὑπάρχῃ ὁ ἀστὴρ ἐν ἑνὶ τῶν οἰκείων αὐτοῦ τόπων εἴτε εἰς οἶκον ἢ ὕψωμα ἢ ὅριον ἢ δεκανόν.

γ'. δ'. ἵνα [δὲ] μὴ κακοῦται ὁ ἀστὴρ παρά τινος τῶν κακοποιῶν διὰ συνόδου ἢ τετραγώνου ἢ διαμέτρου.

ε'. ἵνα μὴ συσχηματίζηται ἀστέρι ὄντι ἐν ἀποκλίματι ἢ ἀστέρι τεταπεινωμένῳ ἢ ἵνα μὴ ταπεινοῦται ἡ Σελήνη.

ς'. ἵνα ᾖ ὑποδεδεγμένος ὁ ἀστήρ.

ζ'. ἵνα εἰσὶν οἱ ὑψηλοὶ ἀστέρες ἀνατολικοί, οἱ δὲ χαμαλοὶ δυτικοί.

η'. ἵνα ὑπάρχῃ ὁ ἀστὴρ ἐν τῇ οἰκείᾳ αἱρέσει, ἤγουν εἰ μὲν ἐν ἡμέρᾳ ἐστὶν ἡ ἐρώτησις, ὑπάρχῃ ἡμερινός, εἰ δὲ ἐν νυκτί, νυκτερινός.

θ'. ἵνα ὑπάρχῃ ὁ ἀστὴρ ἐν ζῳδίῳ στερεῷ.

ι'. ἵνα ᾖ ὁ ἀστὴρ ἐγκάρδιος τῷ Ἡλίῳ ἐν μιᾷ δηλονότι μετ' αὐτοῦ μοίρᾳ, ἐπειδὴ τῶν μὲν ἀγαθοποιῶν, αὐξάνεται τὸ ἀγαθόν, τῶν δὲ κακοποιῶν, ἐλαττοῦται τὸ κακόν.

ια'. ἵνα ᾖ ὁ ἀρρενικὸς ἀστὴρ ἐν ἀρρενικῷ τεταρτημορίῳ, ὁ δὲ θηλυκὸς ἐν θηλυκῷ.

Αὗται οὖν αἱ σημασίαι εἰσὶν αἱ δηλοῦσαι τὴν τῶν ἀστέρων δύναμιν καὶ μὴ κωλύουσαι τὴν πρᾶξιν καὶ ἀπόβασιν τῆς δουλείας.

27 αἱρέσει] φαύσει cod., superscripsit manus altera αἱρέσει. 28 δέ inclusi.

[F. 150.] Ἡ δὲ ἑρμηνεία τῶν ἀσθενειῶν τῶν ἀστέρων ἐπί τε τοῖς γενεθλίοις καὶ ταῖς ἐρωτήσεσιν αἵ καὶ οὖσαι ἐναντίαι τῶν ῥηθεισῶν δυνάμεων τῶν ἀστέρων ἔχει οὕτως κατὰ τὸν Μούγνην.

α'. τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα ἐν ἀποκλίματι, τῷ ς' δηλονότι καὶ ιβ' τόπῳ καὶ μὴ ὁρῶντι τὸν ὡροσκόπον.

β'. τὸ ἀναποδίζειν τὸν ἀστέρα.

γ'. τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα ὕπαυγον.

δ'. τὸ συσχηματίζεσθαι τοὺς κακοποιοὺς ἀπὸ διαμέτρου ἢ τετραγώνου ἢ συνόδου.

ε'. τὸ ἐμπεριέχεσθαι τὸν ἀστέρα ὑπὸ τῶν δύο κακοποιῶν καὶ συνάπτειν ἑνὶ τούτων.

ς'. τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα ἐν τῷ ταπεινώματι αὐτοῦ.

ζ'. τὸ συσχηματίζεσθαι ἀστέρι ἀποκεκλικότι τοῦ ὡροσκόπου ἢ τὸ ἀπορρεῖν ἀστέρος ἐξ οὗ ὑπεδέχετο· λέγει δὲ εἰς τὴν ὑποδοχὴν ταύτην ὁ Ἀπομάσαρ, ὅτι τότε ἐστὶν ἐρήμωσις τῆς ὑποδοχῆς ταύτης, ὅτε μετὰ τὴν ἀπόρροιαν ταύτην τὴν ὑποδεδειγμένην συναφθῇ ἑτέρῳ ἀστέρι ἀνυποδείκτως· εἰ δὲ μεθ' ὑποδοχῆς, ἐστὶ καλόν. εἰ δ' ἴσως μετὰ τὴν ἀπόρροιαν τῆς ὑποδοχῆς οὐ συνάπτει τινὶ τῶν ἀστέρων, οὐ πολλά ἐστι κακά.

η'. τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα ἐν τόπῳ ἀλλοτρίῳ.

θ'. τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα μεθ' ἑνὸς τῶν συνδέσμων πλάτος μὴ ἔχοντα.

ι'. τὸ βλάπτειν τὸν ἀστέρα ἑαυτόν, ἤγουν εἶναι αὐτὸν ἐν ᾧ ἐναντιοῦται ζῳδίῳ.

Αὗται αἱ σημασίαι εἰσὶν αἱ ἐμποδίζουσαι τὰς δουλείας πάσας καὶ πρόσεχε ἵνα μή τι ἐκ τῶν δέκα τούτων κεφαλαίων ἔχει ὁ ἀστὴρ ὁ κάπελ ὁ καὶ ἐπικρατήτωρ καὶ δοχεὺς καὶ κυβερνήτης τῆς δουλείας, ὁ δεχόμενος δηλονότι τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἐλαφροῦ ἀστέρος.

[F. 151v.] Κρίσις Οὐάλεντος διὰ τὸν Μουχοῦμετ [1].

Ἠρωτήθη Οὐάλης ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν καὶ εὑρέθη ὁ ὡροσκόπος Ἰχθύες καὶ ἐν τῷ μεσουρανήματι Τοξότης καὶ καθεξῆς Κρόνος ἐν τῷ τρίτῳ, Ἀναβιβάζων ἐν τῷ τετάρτῳ, Σελήνη ἐν τῷ πέμπτῳ, Ἀφροδίτη καὶ Ἄρης ἐν τῷ ἑβδόμῳ εἰς τὴν Παρθένον, Ἥλιος

20 κακά] κακόν cod. 26 κάπελ vel κάπεν cod.; est nomen arabicum.

---

[1] Fabellas de Vettio Valente, celeberrimo astrologo, scriptores medii quod dicitur aevi excogitasse nemo mirabitur (cf. *Catal.*, V, part. 1, p. 118, n. 2). Cum hac narratiuncula cf. thema Mohamedis Stephano Alexandrino suppositum (supra, cod. 21, f. 523). [F. C.]

ἐν τῷ ἐννάτῳ εἰς τὸν Σκορπίον, Ζεὺς καὶ Ἑρμῆς καὶ Καταβιβάζων ἐν τῷ δεκάτῳ εἰς τὸν Τοξότην.

Ἐσκοπήσαμεν οὖν τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν καὶ εὕρομεν τὸν ὡροσκόπον οἶκον Διὸς ἐν τοῖς αὐτοῦ ὁρίοις συνοδεύοντα τῷ Ἑρμῇ ἐν τῷ μεσουρανήματι· καὶ ἀμφότεροι ἀνατολικοί. ἦν δὲ καὶ τῆς ἡμέρας κύριος ὁ Ζεὺς καὶ τῆς ὥρας ὁ Ἑρμῆς καὶ ὁ Καταβιβάζων μετ' αὐτῶν καὶ εἰς τὸ μεσουράνημα ὁ Ἀναβιβάζων καὶ εἰς τὸν ἕβδομον ὁ Ἄρης σὺν τῇ Ἀφροδίτῃ, ὁ Κρόνος εἰς τὸν τρίτον τόπον τὸν περὶ ἀδελφῶν, ὁ δὲ τρίτος τόπος ἀνθρωπόμορφον ζῴδιον. καὶ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην δυνατώτερον τοῦ Διὸς οὐχ εὕρομεν ἀστέρα. καὶ εἴπομεν ὅτι ἡ ἐρώτησίς <ἐστι> διὰ ἄνθρωπον ἔνδοξον. διότι δὲ εἶδον τὸν Ἑρμῆν συνοδεύοντα τούτῳ, εἶπον ὅτι οὗτος ἄνθρωπός ἐστι λόγιος. διὰ δὲ τὸν Ἀναβιβάζοντα εἶπον ὅτι ἐνεργεῖ τὴν τοιαύτην λογιότητα μετὰ τῆς κεφαλῆς τῶν πραγμάτων· διότι δὲ <ἦν> καὶ ἐν τῷ μεσουρανήματι, εἶπον· ὁ τοιοῦτος ἢ ἔχει μεγάλην ἐξουσίαν ἢ ἕξει. διότι δὲ ἦν ἐν τῷ Διὶ ὁ Ἄρης, ἔχει πολέμους καὶ ἀκαταστασίας καὶ φόβους. διότι δὲ ἦν μετ' αὐτοῦ ἡ Ἀφροδίτη, εἶπον ὅτι ἔστι πόρνος καὶ πότης. διότι δὲ ἦσαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἑρμοῦ ἀμφότεροι, εἶπον ὅτι ὁ τοιοῦτος ψεύστης ἐστι. καὶ ἡ πίστις ἣν κρατεῖ πεπλανημένη ἐστίν.

Εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν· καὶ τί βλέπεις ἐπ' αὐτῷ; καὶ εἶπον ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὑψωθήσεται καὶ μέλλει κρατῆσαι χωρῶν καὶ εὐφημηθῆναι παρὰ πολλῶν ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ εὗρον τὸν Ἀναβιβάζοντα ἐν τῷ τετάρτῳ τόπῳ ἐν οἴκῳ Ἑρμοῦ, τὸν δὲ κύριον αὐτοῦ ἐν τῷ κάτω συνοδεύοντα τῷ Διί, εἶπον ὅτι τέλος αὐτοῦ ἔσται τὸ δοθῆναι τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ἀνθρώποις κακοῖς καὶ μιαροῖς, οἵτινες ὑψωθήσονται καὶ δείξουσιν ἰδίαν γνῶσιν καὶ πίστιν· οὐκ ἔσται δὲ ἀληθῆ. διότι δὲ εὗρον τὸν Κρόνον εἰς τόπον ἀδελφοῦ, εἶπον ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ <. . . .> ἵνα ἀνατρέπωσι τὰ λεγόμενα παρ' αὐτοῦ καὶ ἐλέγχωσιν αὐτὸν ψεύστην. διότι δὲ εὗρον τὸν Δία εἰσερχόμενον εἰς τὸν Αἰγοκέρωτα — ὁ δὲ Αἰγόκερως γεώδης —, εἶπον ὅτι ὁ τοιοῦτος ὑποτάξει ἀπὸ δυνάμεως γῆν καὶ κυριεύσει αὐτῆς. διότι δὲ ἦν ὁ Ἄρης ἐν τῷ Διὶ μέλλων εἰσέρχεσθαι εἰς τὸν Ζυγόν, εἶπον ὅτι ὁ τοιοῦτος φοβηθήσεται καὶ φύγῃ.

Καὶ εἶπον ἀπὸ τῆς ἐρωτήσεως ταῦτα, ἃ οὐκ εἶπεν ἕτερος. οὐκ ἐγίνωσκον δὲ διὰ τὸν Μουχοῦμετ εἶναι τὴν ἐρώτησιν. ἐθυμώθη οὖν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν καὶ εἶπεν· ἐγκλείσατε αὐτὸν τῇ φυλακῇ καὶ εἰ μὲν λέγει ἀληθῶς, ἵνα ἐκβληθῇ· εἰ δὲ μή, ἵνα ἀναιρεθῇ.

Καὶ ἐγίνετο οὕτως. ὁ δὲ θεὸς ἐρρύσατό με καὶ ἔφυγον εἰς τοὺς

5 μεσουρανήματι] ὑπογείῳ cod.; corr. Cumont coll. v. 19. 8 Κρόνος] ♄ in rasura. 11 ἐστι add. 14 ἦν add. 15 μεγάλην ... ὁ Ἄρης, ἔχει omiserat cod., add. in marg. manus eadem. 22 εὗρον corr. librar. ex εὕρων. 24 ante κάτω superscr. man. ead. δε. 28 post αὐτοῦ lacunam statui.

Ἄραβας καὶ εἶδον τὸν γαμβρὸν τοῦ Μουχοῦμετ πολεμοῦντα τότε τοὺς Πέρσας. καὶ εἶπον αὐτῷ τὴν τοιαύτην κρίσιν καὶ ἐθαύμασεν καὶ ἠρώτησέ με περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ εἶπον αὐτῷ ὅπερ ἐνόουν.

Πόνημα Οὐάλεντος.

Λέγει ὁ Οὐάλης· βλέπε εἰς τὴν ἐρώτησιν τοὺς ἀστέρας τοὺς ὄντας εἰς τὸν ὡροσκόπον καὶ τὸ μεσουράνημα καὶ εἴπερ δηλοῦται ἡ ἐρώτησις ἀπ' ἐκείνων καὶ μάλιστα ὅταν ἔχωσι πλείονας λόγους εἰς αὐτοὺς οἱ ἀστέρες οἱ ὄντες ἐν αὐτοῖς καὶ οἱ κύριοι τῶν τοιούτων ζῳδίων καὶ ὅταν μὲν ἀπορρέῃ ἀπ' ἐκείνων κακοποιὸς ἀστήρ, λέγε περὶ τοῦ παρελθόντος. ὅταν δὲ ἀπέρχωνται εἰς σχηματισμόν, λέγε περὶ τοῦ μέλλοντος. καὶ ταῦτα μὲν ὅταν ἀπορρέῃ καὶ σχηματίζῃ ἐν ἐκείνῳ τῷ ζῳδίῳ, ἐν ᾧ ἐστιν. εἰ δὲ ἐξέλθῃ καὶ οὕτως σχηματίζῃ, οὐκ ἔστι δυνατόν.

<Δωροθέου.>

Εἶπεν ὁ Δωρόθεος· ἐὰν ἐρωτηθῇς ἐρώτημα καὶ βλέπῃς ὅτι περὶ ἐλπίδος ἀγαθῆς ἐστι τὸ ἐρώτημα καὶ εὕρῃς τὴν Σελήνην <συ>σχηματιζομένην ἀγαθοποιῷ, τὸν δὲ τοιοῦτον ἀστέρα ἐν κέντρῳ <ὄντα> καὶ λόγον ἔχοντα εἰς τὸ τοιοῦτον κέντρον ἢ ὄντα μετὰ τὸ κέντρον, τὸν δὲ κύριον τοῦ πρώτου τριγώνου τοῦ ὡροσκόπου εἰς τόπον δυνατόν, ἡ δὲ ὡροσκοποῦσα μοῖρα συσχηματίζηται ἀγαθοποιῷ, ὦσι δὲ καὶ οἱ κύριοι τῶν φωστήρων βλέποντες τοὺς ἰδίους τόπους, καὶ μάλιστα ὅταν ὁ ὡροσκόπος εἴη ζῴδιον στερεὸν ἢ δίσωμον καὶ οὐχὶ πλάγιον, κρῖναι ὅτι ἡ τοιαύτη ἐλπὶς πληρωθήσεται καλῶς [f. 152] καὶ συντόμως. ἐπιμαρτυροῦν δὲ γράψον καὶ τὸ δωδεκατημόριον τῆς Σελήνης. εἰ μὲν οὖν βλέπει τὸ τοιοῦτον δωδεκατημόριον ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγε ὅτι γενήσεται. ὅθεν ἐὰν θέλῃς ἰδεῖν καὶ τὸ ποσὸν τοῦ τοιούτου πράγματος καὶ τὸ εἶδος, λάβε τοῦτο ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ ζῳδίου, ἐν ᾧ ἐστιν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου καὶ οὕτως ἵνα νοήσεις.

Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι ὅτι ἐὰν ἐρωτηθῇς εἰ γίνεται τόδε τὸ ἀγαθὸν ὅπερ ἐλπίζει τις, ἐὰν εὕρῃς ὅτι κενοδρομεῖ ἡ Σελήνη ἢ συσχηματίζεται κακοποιῷ καὶ οὐκ ἔχει λόγον ὑποδοχῆς εἰς ἐκεῖνον ἢ ὅταν οἱ κύριοι τῶν φωστήρων καὶ οἱ τριγωνοκράτορες αὐτῶν μὴ ὦσιν ἐν κέντρῳ ἢ ἐπαναφοραῖς καὶ ὦσιν ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἢ τῷ ἕκτῳ ἢ ὅταν οἱ κακοποιοὶ συσχηματίζωνται μοιρικῶς τῇ ὡροσκοπούσῃ μοίρᾳ καὶ εἰ ἔνι ὁ κύριος

13 Δωροθέου addidi. 15-16 σχηματιζομένην cod. 16 ὄντα add. 17 ἢ ὄντα μετὰ τὸ κέντρον omis. cod., addidit man. ead. 26 καὶ ὁ κύριος τῆς Σελήνης post ὡροσκόπου addiderat cod., sed del. man. ead. 29 τόδε] τό τε cod.

τοῦ δρίου τοῦ ὡροσκόπου εἰς ὅρια κακοποιοῦ ἢ ὕπαυγος ἢ ὑποποδίζων ἢ στηρίζων ἢ εἰς σκοτεινὴν μοῖραν καὶ εἴ ἐστιν ὁ κύριος τοῦ ὁρίου τοῦ ὡροσκόπου κακοποιὸς ἀστὴρ καὶ κακούμενος, γίνωσκε ὅτι τοῦτο ἀναμφιβόλως δηλοῖ μὴ πληροῦσθαι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα. βλέπε δὲ καὶ τοὺς κυρίους τῶν φωστήρων καὶ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου καὶ εἰ βλέπουσι τοὺς τόπους αὐτῶν καὶ κακοῦνται ἢ ὦσιν εἰς ζῴδιον τροπικὸν ἢ πλάγιον, γίνωσκε ὅτι οὐ γίνεται.

Λέγει δὲ ὁ Οὐάλης ὅτι ἐγὼ ἀποδέχομαι τὴν κρίσιν τῶν Περσῶν καὶ οὕτως κρίνω ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐρωτήσει.

Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Ἰνδοὶ ὅτι δηλοῖ τὸ πρᾶγμα, περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις, καὶ τὸ τέλος αὐτοῦ ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου καὶ ὁ κύριος τῆς Σελήνης, ὅταν ὦσιν ἐν κέντρῳ ἢ ἐπαναφοραῖς καὶ ὦσιν ἀγαθοποιοὶ καὶ ἀπὸ τῶν ἀστέρων τῶν βλεπόντων εἰς αὐτόν. εἰ μὲν οὖν ἡ ἐρώτησις διὰ κακόν τί ποτε πρᾶγμά <ἐστι> καὶ εὕρῃς ἀγαθοποιὸν εἰς τὸ κέντρον σὺν τῷ κυρίῳ τοῦ ὡροσκόπου καὶ τὴν Σελήνην συσχηματιζομένην αὐτοῖς καὶ τοὺς κυρίους τῶν φωστήρων εἰς τόπον καλόν, λέγε ὅτι οὐ τελειοῦται. εἰ δὲ διὰ καλὸν ἡ ἐρώτησις, γίνωσκε ὅτι τελειοῦται.

Ἑλλήνων.

Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· ἐὰν ἐρωτηθῇς περὶ ἐλπίδος κακῆς ἢ φόβου καὶ εὕρῃς τὴν Σελήνην <συ>σχηματιζομένην κακοποιῷ καὶ τοῦτον εἰς κέντρον ἐν στερεῷ ζῳδίῳ <ὄντα> καὶ τὸ δωδεκατημόριον τῆς Σελήνης μετὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἢ βλέπει αὐτόν, γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον κακὸν γίνεται. εἰ δὲ περὶ ἀγαθῆς ἐλπίδος ἡ ἐρώτησις, οὐ πληροῦται. μάλιστα δὲ φοβούμεθα μὴ γένηται εἰς βλάβην καὶ ἀπώλειαν τὸ ἐλπιζόμενον ἀγαθόν.

Αἰγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· πίστευσον τοῖς λόγοις ἡμῶν. ἐὰν εἰς ἐρωτήσεις ἐλπίδος ἀγαθῆς ἢ κακῆς εὕρῃς τοὺς ἀγαθοποιοὺς μετὰ τῶν κακοποιῶν ἐν τοῖς κέντροις, ὁμοίως καὶ τὴν Σελήνην συσχηματιζομένην τοῖς τόποις αὐτοῦ, ἰδὲ τοὺς ἔχοντας πλείονας δυνάμεις καὶ γίνωσκε ὅτι, ἐὰν ὁ κακοποιὸς ἔχῃ λόγον εἰς τὸν ὡροσκόπον καὶ μαρτυρίαν καὶ δύναμιν σὺν τῇ Σελήνῃ, ὁ τοιοῦτος οὐ καταλύει τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις. εἰ δὲ ὁ ἀγαθοποιὸς ἔχει ὁμοίως, γίνωσκε ὅτι δυνατόν ἐστι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα καὶ εἰς μεγάλην ὠφέλειαν ἀποτελεῖται. ἐὰν

15 ἐστι add. 21 σχηματιζομένην cod. 22 ὄντα add. 31 τοῖς corr. ex τῆς. 33 γίνωσκε ὅτι post Σελήνῃ add. cod., delevi.

δὲ ὁ κακοποιὸς μὴ ἔχῃ λόγον ἐν τῷ ζῳδίῳ ἐν ᾧ ἐστιν ἢ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ καὶ βλέπωσιν αὐτὸν οἱ ἀγαθοποιοί, παύεται τῆς ἰδίας κακίας καὶ στρέφεται πολλάκις εἰς τὸ ἀγαθόν. καὶ βλέπε, ὅταν πίπτωσιν οἱ ἀγαθοποιοὶ ἀστέρες εἰς κέντρον καὶ οἱ κακοποιοὶ εἰς κέντρον, ποῖά εἰσι τὰ κέντρα ἐν οἷς οἱ κακοποιοί, καὶ ποῖα τὰ ἕτερα ἐν οἷς οἱ ἀγαθοποιοί. καὶ εἰ μὲν οἱ κακοποιοὶ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ καὶ τῷ μεσουρανήματί <εἰσιν>, οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ καὶ τῷ τρίτῳ, λέγε ὅτι ἡ ἀρχὴ κακὴ καὶ τὸ τέλος καλόν. εἰ δὲ τὸ ἐναντίον, λέγε πάλιν καὶ σὺ τὸ ἐναντίον.

Περὶ τοῦ τί δηλοῖ ἡ ἐρώτησις λέγει ὁ Πυθαγόρας.

Εἰ μὲν εὑρίσκεις τοὺς ἀστέρας τοὺς ἔχοντας πλείονας δυνάμεις εἰς τὴν ἐρώτησιν καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ πίπτοντα ἀπὸ τῶν κέντρων, γίνωσκε ὅτι τὸ ζήτημα ἐκεῖνο διὰ φυγήν ἐστιν ἢ ἐξέλευσιν τῶν ἀπὸ κάστρων.

Τῶν Ἰνδῶν.

Εἴπερ βλέπεις τοὺς ἔχοντας λόγον ἀστέρας εἰς τὴν ἐρώτησιν καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ εἰς κέντρον <ὄντα> καί ἐστιν ἡ ἐρώτησις περὶ ἐξελεύσεως, γίνωσκε ὅτι ἡ τοιαύτη ἐξέλευσις γίνεται μέν, ἀλλ' οὐχὶ ταχέως.

[F. 152v.] Βαβυλωνίων.

Λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· βλέπε εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν τόν τε ὡροσκόπον καὶ τὸ μεσουράνημα καὶ τὸν ἑνδέκατον καὶ πῶς κεῖνται οἱ κύριοι αὐτῶν. εἰ μὲν οὖν κεῖνται καλῶς καὶ εἰς κέντρον καὶ οὐ κακοῦνται σὺν τῷ κυρίῳ τοῦ τετάρτου ὅ ἐστι τὸ τέλος τῆς ἀποβάσεως, γίνωσκε ὅτι ἐκείνη περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις τελειοῦται καλῶς. εἰ μὲν οὖν δύο ἀπ' αὐτῶν εἰσι κακούμενοι, οἱ δὲ δύο ἀγαθοποιούμενοι, γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα τελειοῦται. εἰ δέ ἐστιν εἷς ἐξ αὐτῶν ἀγαθοποιούμενος, οἱ δὲ λοιποὶ μὴ οὕτως ἔχουσι, λέγε κατὰ τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ τὸν σχηματισμὸν τῶν βλεπόντων αὐτοῖς ἀστέρων.

Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ὁ καιρὸς τῆς τελειώσεως τοῦ ἐρωτήματος ἢ τῆς καταλύσεως αὐτοῦ λαμβάνεται οὕτως. ποίησον περίπατον τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ ἑβδόμου τόπου καὶ ὅταν συσχηματίζωνται ἀγαθοὶ ἀστέρες, λέγε ὅτι γίνεται τὸ καλόν. ὅτε δὲ κακοποιοί, λέγε τὸ ἐναντίον.

6 εἰσιν add. 7 λέγει cod. 15 ἀστέρος cod. 16 ὄντα add.

εἰ δὲ θέλεις ἰδεῖν, πόθεν ἔρχεται τὸ καλὸν ἢ τὸ ἐναντίον, ἰδὲ τὸν κακοποιὸν ἢ τὸν ἀγαθοποιὸν ἀστέρα καὶ ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ θέματος, ἐν ᾧ ἔστι, κρῖναι.

Ἑλλήνων.

Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν ψηλάφησον τὰ τρία ταῦτα, τὸ παρεληλυθός, τὸ ἐνεστὼς καὶ τὸ μέλλον, καὶ εἰ μὲν ἐρωτηθῇς διὰ πρᾶξιν ἢ πρόσωπον, ἐὰν ἀπὸ τοῦ δεῖνα τόπου μετέπεσεν ἢ περὶ ἀποποιήσεως πραγμάτων, καὶ εὕρῃς τοὺς ἔχοντας ἀστέρας πλείονας λόγους εἰς τὸν ὡροσκόπον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐρωτήσει πεσόντας ἀπὸ τῶν κέντρων, γίνωσκε ὅτι μετέπεσε τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα ἢ πρόσωπον ἀπωλέσθη.

Αἰγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· ἐὰν ἐρωτηθῇς διὰ πρᾶγμα, ὅπερ ἐλπίζει ἀπολαβεῖν τις ἀπό τινος καὶ εὕρῃς τοὺς ἔχοντας πλείονας λόγους εἰς ἐρώτησιν ἐπὶ κέντρῳ, γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον ἐτελειώθη ἢ τελειοῦται.

Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν ἐρωτηθῇς, εἰ γίνεται τὸ ζητούμενον πρᾶγμα καὶ εὕρῃς τοὺς ἔχοντας πλείονας λόγους ἀστέρας εἰς τὴν ἐρώτησιν ἢ εἰς κέντρον ἢ εἰς τὰς ἐπαναφοράς, λέγε ὅτι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα τελειοῦται.

Δωρόθεος.

Λέγει ὁ Ἕλλην Δωρόθεος ἐν τοῖς μυστηρίοις αὐτοῦ· ἐὰν θέλῃς νοῆσαι περὶ τίνος ἡ ἐρώτησις, ἰδὲ τὸν κύριον τοῦ πρώτου τριγώνου τοῦ ὡροσκόπου, ἐν ποίῳ ζῳδίῳ ἐστὶ καὶ ποίῳ τόπῳ. καὶ ἀπὸ τούτων λέγε τὴν ἐρώτησιν.

Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι μετὰ τῶν Βαβυλωνίων ὅτι ἐὰν θέλῃς ἰδεῖν τίς ἐστιν ἡ θεωρία ἐκείνου περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις, ὀφείλεις ἰδεῖν ἀπὸ τῶν ἀστέρων τὸν ἔχοντα πλείονας λόγους εἰς τὴν ἐρώτησιν ἐν ποίῳ ζῳδίῳ ἐστὶ καὶ κρατῆσαι τὸν κύριον τοῦ τοιούτου ζῳδίου καὶ τὸν κύριον τοῦ ὁρίου καὶ τριγώνου καὶ τὸν κύριον τοῦ ὑψώματος καὶ κατ' ἐκεῖνο εἰπεῖν.

17 ἐρωτηθῆ cod. 22 post Ἕλλην quattuor litterae (ικός ut videtur) erasae sunt. 30 post ἐστί addiderat librarius καὶ ποίῳ τόπῳ καὶ ἀπὸ τούτων, sed expunxit manus eadem. 31 τοῦ ὁρίου post τριγώνου superscripsit librarius.

Ὁ Ἀπομάσαρ.

Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ· εἰ θέλεις ἰδεῖν τὸν καιρὸν τῆς ἀποβάσεως τοῦ μέλλοντος πληρωθῆναι ἐρωτήματος, ἰδὲ τὸν ὡροσκόπον καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὸν Ἥλιον καὶ σκόπησον ποῖος ἀπὸ τούτων τῶν δύο φωστήρων ἔχει πλείονας λόγους εἰς τὴν ἐρώτησιν καὶ εἰς τὸν ὡροσκόπον καὶ εἴπερ βλέπει αὐτὸν ὁ κύριος τοῦ ζῳδίου ἐν ᾧ ἐστιν ἢ ὁ κύριος τῆς ἐρωτήσεως. καὶ ποίησον περίπατον τοῦ τοιούτου ἀστέρος. καὶ ὅταν συσχηματίζηται ἀγαθοποιῷ ἀστέρι ἢ συνάπτῃ, λέγε ὅτι γίνεται. εἰ δὲ θέλεις νοῆσαι ἐξ αἰτίας ποίου προσώπου ἢ πράγματος, βλέπε, εἴ ἐστιν ὁ τοιοῦτος ἀγαθοποιὸς κύριος τοῦ ἑνδεκάτου τόπου, λέγε ὅτι ἐξ αἰτίας φίλων καὶ ὁμοίως ἐπὶ τοῖς λοιποῖς τόποις. εἰ δὲ καί ἐστι κακοποιὸς ὁ συσχηματιζόμενος, λέγε ὁμοίως ἐξ αἰτίας ποίου προσώπου ἢ πράγματος καταλύεται.

Λέγει δὲ καὶ τοῦτο ὁ Ἀπομάσαρ· εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν ποίησον ταῦτα καὶ γίνωσκε ὅτι τὰ μυστήρια τῆς ἀποτελεσματικῆς τέχνης ταῦτά εἰσι καὶ μὴ ἐπιλανθάνου τούτων.

Ἑλλήνων.

Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· γίνωσκε ὅτι οἱ ἀστέρες εἰς δύο μερίζονται, εἰς ἀγαθοποιοὺς καὶ κακοποιούς. καὶ ὅπου μὲν βλέπεις τοὺς ἀγαθοποιούς, εἰπὲ ἐκεῖ τὸ ἀγαθόν. ὅπου δὲ βλέπεις τοὺς κακοποιούς, εἰπὲ ἐκεῖ τὸ κακόν.

<Δωροθέου.>

Δωρόθεος λέγει· εἰ μέν ἐστιν ὡροσκόπος εἰς τὴν ἐρώτησιν δίσωμον ζῴδιον καὶ ἡ Σελήνη εἰς ζῴδιον τροπικόν, γίνωσκε ὅτι ἡ ἐρώτησις ἐκείνη οὐ τελειοῦται εἰ μὴ μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ μαρτυρίας τῶν ἀγαθοποιῶν. καὶ εἴ ἐστιν ὁ ὡροσκόπος τροπικὸς καὶ ἡ Σελήνη ἐν ζῳδίῳ δισώμῳ, γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον πληρωθήσεται μετὰ κακοπαθείας καὶ ἀνάγκης πολλῆς. εἰ δὲ ἔσται ὁ ὡροσκόπος καὶ ἡ Σελήνη ἐν ζῳδίοις στερεοῖς, [f. 153] γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα πληροῦται. πλὴν μὴ ἐάσῃς τὰς μαρτυρίας τῶν ἀγαθοποιῶν. εἰ δέ ἐστιν ὡροσκόπος καὶ ἡ Σελήνη ἐν ζῳδίῳ τροπικῷ καὶ ἴδῃς τὰς μαρτυρίας τῶν ἀγαθοποιῶν δηλούσας ὅτι τελειοῦται τὸ πρᾶγμα, γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον μετὰ ἀνάγκης πολλῆς πληροῦται, πολλάκις δὲ οὐδὲ τελειοῦται. εἰ δέ ἐστιν ὁ ὡροσκόπος καὶ ἡ Σελήνη ἐν ζῳδίῳ δισώμῳ καὶ δηλοῦσιν αἱ μαρτυρίαι τῶν ἀγαθοποιῶν, ὅτι τελειοῦται τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις, γίνωσκε ὅτι πρὸ τοῦ πληρωθῆναι τοῦτο ὁ τοιοῦτος ὁ ἔχων τὸ ζήτημα καὶ ἕτερον ἐπισυνάψει τούτου.

15 ἐκεῖ] ἐκεῖνο cod. 21 Δωροθέου add.

Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν εὕρῃς εἰς τὸν δεύτερον τόπον ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου τὴν Σελήνην εἰς Ζῴδιον δίσωμον, γίνωσκε ὅτι οὐκ ἐπεχείρησε ἐκείνῳ τῷ πράγματι πρὸ τῆς ἐρωτήσεως, εἰ μὴ τότε μέλλει ἐπιχειρῆσαι. εἰ δὲ βλέπεις τὴν Σελήνην ἐν τῷ δωδεκάτῳ Ζῳδίῳ δισώμῳ ὄντι, γίνωσκε ὅτι ἐπεχείρησε τῷ πράγματι πρὸ τοῦ ἐρωτῆσαι.

Οὐάλης.

Λέγει ὁ Οὐάλης καὶ οἱ Βαβυλώνιοι· εἰ βούλει γνῶναι, πότε ἔσται τὸ τέλος τῆς ἐρωτήσεως, ἰδὲ τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὡροσκόπον καὶ ἰδὲ ποῖος ἀπὸ τούτων ἔχει πλείονας λόγους εἰς τὴν ἐρώτησιν καὶ ποῖος πλησιάζει τῇ ἐρωτήσει, καὶ οὗτος δηλώσει τὸν καιρὸν τῆς ἀποβάσεως. καὶ γίνωσκε ὅτι ἀληθέστερός ἐστιν ἀπὸ τούτων ὁ συσχηματιζόμενος τῷ ὡροσκόπῳ, ὅταν ἔχῃ πλείονας λόγους εἰς τὴν ἐρώτησιν.

Αἰγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ μέν ἐστιν ἡ ὡροσκοποῦσα μοῖρα παρὰ μηδενὸς συσχηματιζομένη ἀστέρος, ἰδὲ τὸν ἔχοντα πλείονα λόγον εἰς τὴν ἐρώτησιν, εἴπερ βλέπει τὸν Ἥλιον ἢ τὴν Σελήνην ἢ εἰς ἐκεῖνο τὸ Ζῴδιον, ἐν ᾧ ἡ ἐρώτησις. καὶ ποίησον περίπατον τοῦ τοιούτου ἀστέρος εἴς τε τοὺς ἀγαθοποιοὺς καὶ τοὺς κακοποιούς, ὥσπερ ποιεῖς ἐν τῷ γενεθλίῳ. καὶ ὅταν φθάνῃ εἰς ἀγαθοποιόν, λέγε ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πληροῦται τὸ πρᾶγμα.

Οὐάλης.

Λέγει ὁ Οὐάλης· ἦσαν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν τῆς Βαβυλωνίας καὶ ἔβλεπον τὸν ἀστέρα τὸν ἔχοντα πλείονας λόγους εἰς τὴν ἐρώτησιν. καὶ ἐσκόπουν ἀπὸ τῶν δύο φωστήρων, ποῖος ἔχει πλείονας λόγους εἰς τὸν τοιοῦτον καὶ τὸν συσχηματιζόμενον αὐτῷ ἀγαθῷ σχήματι, καὶ ἐλάμβανον ἀπὸ τούτου τὸ τέλος τῆς ἀποβάσεως. καὶ ἔλεγον, ὅτι, ὅταν συνάπτῃ ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ τῷ ὁρίῳ, ἐν ᾧ ἦν ὁ ἔχων πλείονας λόγους, τότε γίνεται τὸ ἀποτέλεσμα. ἔκρινον δὲ τοῦτο οὕτως, ὅταν ἐγίνωσκον, ὅτι ἀποτελεῖται τὸ πρᾶγμα, συνεργοῦσι δὲ μάλιστα καὶ αἱ τῶν ἀστέρων μαρτυρίαι. καὶ εἴδομεν γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν μυστηρίων τῶν Ἰνδῶν ὅτι· ἰδὲ ἐν ταῖς ἐρωτήσεσι τὸν ὡροσκόπον καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ· οὗτοι γάρ εἰσι δυνατώτεροι πάντων

3 οὐκ ex corr. 4 ἐκείνῳ corr. ex ἐκεῖνο librarius. inter ἐκείνῳ et πρό rasura; superscripsit librarius τῷ πράγματι. πρό] πρός cod. 6 ὄντι add. man. altera. 21 φθάνῃ = ἦ. Cf. Indicem.

τῶν ἀστέρων, ὥσπερ καὶ τὸ ζῴδιον, ἐν ᾧ ἐστιν ὁ Ἥλιος. ἔχει γὰρ δύναμιν ὑπὲρ πάντας ἀστέρας. καὶ γίνωσκε ὅτι τὰ γενέθλια καὶ τὰ ἐρωτήματα καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ ἐναντία ἐν τῷ ὡροσκόπῳ κεῖνται καὶ τῷ καταυγάσματι. καὶ ὥσπερ ὅταν ἀνέρχηται ὁ Ἥλιος ἀπὸ τοῦ ὁρίζοντος φέρει τὸ φῶς καὶ ἀφανίζει τὸ σκότος, οὕτως ὁ ὡροσκόπος τῆς ὥρας. τῆς ὥρας ἐκείνης δὲ λάβε ἀπὸ τούτων καὶ τὴν ἀπόβασιν. καὶ ποίησον τοὺς περιπάτους εἰς τὸν ἀγαθοποιὸν καὶ εἰς τὸν κακοποιὸν καί, εἰ μέν ἐστιν ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ μετὰ τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου ἢ μετὰ τοῦ κυρίου τῆς Σελήνης ἢ τοῦ τριγώνου τῆς Σελήνης ἢ τοῦ ὁρίου αὐτῆς ἢ μετὰ τοῦ κυρίου τῆς ὥρας, ποίησον περίπατον τοῦ τοιούτου ἀστέρος ἄνευ τοῦ ὡροσκόπου. καὶ ὅταν μὲν ἑνωθῇ ἀγαθοποιῷ, πληροῦται τὸ πρᾶγμα· ὅταν δὲ κακοποιῷ, καταλύεται.

<Περσῶν.>

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· εἰ ἐρωτηθῇς δι' ἐξέλευσίν τινος, ἰδὲ τὴν Σελήνην καὶ τὸ ζῴδιον, ἐν ᾧ ἐστι, καὶ τοὺς συσχηματιζομένους ἀστέρας αὐτῷ. εἰ μὲν οὖν οἱ τοιοῦτοι ἀπὸ τριγώνου ἢ ἑξαγώνου σχήματος βλέπουσιν αὐτό, λέγε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἐξελεύσεται. εἰ δὲ ἀπὸ τετραγώνου, γίνωσκε ὅτι οὐκ ἐξελεύσεται. εἰ δὲ ἀπὸ διαμέτρου καὶ συνόδου, γίνωσκε ὅτι αἱ τοιαῦται μαρτυρίαι ψευδεῖς εἰσι καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος ἀπὸ τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐστιν. εἰ δὲ ἐν κέντροις εἰσί, γίνωσκε ὅτι οὐκ ἀποδημεῖ ὁ τοιοῦτος, εἰ μήπου ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ διέλθῃ ἀπὸ τοῦ ζῳδίου ἐν ᾧ ἐστι. εἰ δὲ ἀπέκλιναν ἀπὸ τῶν κέντρων, γίνωσκε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἀποδημεῖ.

Τῶν Βαβυλωνίων.

Λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· συσχηματιζομένης τῆς Σελήνης τῷ Ἄρει κατὰ πᾶν σχῆμα δηλοῦται περὶ ἐξελεύσεως. εἰ μὲν οὖν ἐστι τρίγωνον καὶ ἑξάγωνον, [f. 153v] δηλοῦται ὅτι συντόμως ἐξελεύσεται, εἰ δὲ ἀπὸ τετραγώνου καὶ διαμέτρου, βραδέως ἀργήσει.

Τῶν Ἑλλήνων.

Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· ὅταν ἀστὴρ ἀπὸ τοῦ ἐνάτου ἢ τοῦ τρίτου συσχηματίζηται τῷ ὡροσκόπῳ καὶ μάλιστα ὅτε ἐστὶν Ἄρης ἢ Ἀφροδίτη καὶ μὴ ὦσιν ὑποποδίζοντες ἢ στηρίζοντες, γίνωσκε ὅτι συντόμως δηλοῦται ἡ ἐξέλευσις.

4 De καταυγάσματι (= καταυγασμῷ) cf. Indicem. 10 αὐτῆς corr. ex αὐτοῦ librarius. 13 Περσῶν add. 22 ἀπέκλιναν ex corr. κέντρων] κένδρων (corr. ex δένδρων) cod. 32 συντόμως corr. ex σύντομος.

Αἰγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ βλέπεις τὴν Σελήνην ἀπορρέουσαν ἀπὸ ἀγαθοποιοῦ καὶ συσχηματίζουσαν ἀγαθοποιῷ καὶ ὅτε ἡ Σελήνη μετὰ τῶν ἀγαθοποιῶν ἐν κέντρῳ, γίνωσκε ὅτι ὁ τοιοῦτος οὐκ ἔχει βουλὴν ἐξελθεῖν.

Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ἰδὲ τὸν ὡροσκόπον καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὸν κλῆρον τῆς Τύχης. εἰ μὲν οὖν εὕρῃς ἀγαθοποιὸν συνοδεύοντα ἢ συσχηματίζοντα αὐτοῖς, γίνωσκε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος μέλλει ἐξελθεῖν καὶ μάλιστα ὅταν οἱ ἀγαθοποιοὶ κυριεύωσι τοῦ πρώτου τόπου καὶ τοῦ ἐνάτου καὶ τοῦ ἐνδεκάτου. εἰ δὲ ὦσι μετ' αὐτῶν κακοποιοί, γίνωσκε τὸ ἐναντίον.

Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν ἐρωτηθῇς περὶ ἀνθρώπου, <εἰ μέλλει> ἐγκλεισθῆναι ἐν φυλακῇ ἢ ἕτερόν τι παθεῖν κακόν. εἰ μὲν εὕρῃς τοὺς ἀγαθοποιοὺς ἐν κέντρῳ καὶ τῷ ὡροσκόπῳ καὶ τὴν Σελήνην συνοδεύουσαν αὐτοῖς, τοὺς δὲ κακοποιοὺς ἀποκεκλικότας, γίνωσκε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος οὐ πάθῃ δεινόν τι πολλάκις καὶ εἰς ἀγαθὸν ἡ κακὴ ἐλπὶς αὐτοῦ μεταστρέφεται.

<Βαβυλωνίων.>

Περὶ ἐξελεύσεως λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· γίνωσκε ὅτι, εἰ συσχηματίζεται ἡ ὡροσκοποῦσα μοῖρα ἢ ἡ Σελήνη ὑπὸ κακοποιοῦ ἀστέρος ἢ συνοδεύηται, δηλοῦται ὅτι ἡ τοιαύτη ἐξέλευσις οὐ γίνεται. εἰ δὲ καὶ ἡ ὡροσκοποῦσα μοῖρα ἢ καὶ ἡ Σελήνη διῆλθε τὸν σχηματισμὸν τῶν κακοποιῶν, δηλοῦται ὅτι μέλλει ἐξελθεῖν.

Τῶν Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· εἰ μέλλεις νοῆσαι, εἴ ἐστιν ὁ δεῖνα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἢ οὔ, ἢ τὸ πρᾶγμα τὸ δεῖνα ὅπου ἐτέθη ἢ οὔ, βλέπε τὸν κύριον τοῦ ἑβδόμου. εἰ μὲν ἔπεισιν ἀπὸ τῶν κέντρων εἰς τὸν δωδέκατον ἢ ἕκτον, γίνωσκε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἢ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο οὐκ ἔστιν ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. εἰ δὲ ἴδῃς τὸν τοιοῦτον ἀστέρα ἐν κέντρῳ, γίνωσκε, ὅτι ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ ἐστιν, ἐν ᾧ ἐγίνωσκες εἶναι αὐτόν. καὶ εἴ ἐστιν ἐπαναφορά, γίνωσκε, ὅτι πλησίον τοῦ τόπου ἐκείνου ἐστὶ καὶ στρέφεται εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. ὁμοίως καὶ περὶ τοῦ πράγματος.

10 συσχηματίζοντα corr. ex -τίζοντας. 11 τοῦ πρώτου τοῦ τόπου cod. 12 supra ἐνδεκάτου et εἰ rasura. 15 εἰ μέλλει addidi. 17 τήν (ante Σελήνην) ex corr. 21 Βαβυλωνίων add. 22-23 συσχηματίζεται corr. ex σχηματίζεται.

Αἰγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· ὅταν γένηται ἐρώτησις περὶ ἐξελεύσεως τοῦ δεῖνα, γίνωσκε ὅτι ὁ ὡροσκόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ καὶ ἡ Σελήνη [καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ] δηλοῦσι περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ψυχῆς καὶ περὶ τῆς ὁδοῦ, ὁ δὲ ἕβδομος τόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ τὴν γῆν, εἰς ἣν μέλλει ἀπελθεῖν, ὁ δὲ κλῆρος τῆς Τύχης καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ δηλοῦσι τοὺς ἀνθρώπους τῆς χώρας ἐκείνης, εἰς ἣν ἀπέρχεται καὶ (εἰ θέλεις μαθεῖν) εἰ ἀποδέχονται τοῦτον καλῶς ἢ οὔ. τὸ δὲ μεσουράνημα καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ δηλοῖ τί βούλεται ἐκεῖνος καὶ διὰ τί ἀπερχεται εἰς τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου κέντρου καὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ λάβε τὸ τέλος τῆς ἀποβάσεως. εἰ μὲν οὖν ὁ ὡροσκόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ καὶ ἡ Σελήνη μετὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἀγαθύνονται, ὁ τοιοῦτος ἔσται καὶ ὑγιεινὸς τὸ σῶμα, μέχρις ἂν ἀπέλθῃ εἰς τὴν χώραν ἐκείνην. καὶ εἰ εὕρῃς τὸν ἕβδομον τόπον καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ καὶ τὸν κλῆρον τῆς Τύχης μετὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἀγαθυνομένους καὶ ἐν καλοῖς τόποις, λέγε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, εἰς ἣν ἀπέρχεται, ἀγαπηθήσεται καὶ τιμηθήσεται παρὰ πάντων καὶ ἔσται ἔχων καλῶς, μέχρις ἂν διέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εἰ εὕρῃς τὸ μεσουράνημα καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ ἀγαθυνομένους, λέγε ὅτι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα, περὶ οὗ ἐρωτᾷ, πληρωθήσεται καὶ τί ποτε ἐναντίον οὐ πάθῃ ἀπὸ τοῦ κυρίου τῆς χώρας ἐκείνης οὐδὲ νοσήσει καὶ πληρωθήσεται τὸ θέλημα τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. καὶ ἐὰν ὁ τέταρτος τόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ ἀγαθύνονται, ἔσται καὶ ἡ ἀπόβασις καλή. εἰ δὲ <ἐν> τῷ τοιούτῳ τόπῳ εὕρῃς κακοποιόν, λέγε τὰ ἐναντία.

<Ἑλλήνων.>

Περὶ ὑποστροφῆς καὶ τοῦ καιροῦ ταύτης λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· τὴν ὑποστροφὴν δηλοῦσιν οἱ δύο φωστῆρες ὁ ὡροσκόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ καὶ ὁ κύριος τοῦ τετάρτου. καὶ ἰδὲ ποῖος ἀπὸ τούτων ἔχει δυνατώτερον λόγον εἰς τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν. καὶ ποίησον περίπατον τοῦ τοιούτου ἀστέρος εἰς ἀγαθοποιὸν καὶ εἰς κακοποιὸν καὶ ὅτε μὲν φέρηται εἰς ἀγαθοποιόν, λέγε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος στρέφεται. εἰ δὲ εἰς κακοποιόν, λέγε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος βούλεται στραφῆναι, οὐ δύναται δέ.

Τῶν Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· βλέπε τοὺς ἔχοντας πλείονας λόγους ἐν τῇ ἐρωτήσει. καὶ μᾶλλον βλέπε τὸν Ἥλιον καὶ εἰς τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν

1 περὶ Αἰγυπτίων cod. 2 γένηται ex corr. 4 καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ inclus. (dittogr.) Boll. post δηλοῦσι περὶ videtur deletum esse ἀ̅ν̅ο̅ς̅'. 11 λάβε τό ex corr. 19 ἀγαθυνομένους corr. ex -υνομένας. 21 νοσήσει corr. man. altera ex νοήσει. 23 ἐν addidi.

τετράγωνον αὐτοῦ. εἰ μὲν οὖν εὕρῃς κακοποιὸν εἰς τὸ τετράγωνον αὐτοῦ καὶ ἐρωτηθῇς περὶ ἐπανελεύσεως ἀποδημοῦντος, [f. 154] ὁ τοιοῦτος οὐ δύναται ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ τόπου ἐκείνου, εἰ μὴ καὶ ἀγαθοποιοὶ βλέπουσιν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, ἢ στρέφεται, ὅτε ἐξέλθῃ ὁ Ἥλιος ἀπὸ τοῦ ζῳδίου, ἐν ᾧ ἐστιν ἡ τοῦ τετραγώνου τοῦ κακοποιοῦ ἢ ὅτε φθάσει ὁ Ἥλιος ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἦν ὁ κακοποιός.

Τῶν Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ἐὰν ἐρωτηθῇς δι' ἄνθρωπον διελθόντα, εἰς ποῖον μέρος ἀπῆλθε τῆς οἰκουμένης, ἰδὲ τὸν ἔχοντα πλείονα λόγον εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ κυρίου τῆς Σελήνης. καὶ μετὰ τὸ εὑρεῖν τοῦτον, ἐν ποίῳ ζῳδίῳ κεῖται, [καὶ] εἰ μέν ἐστιν ἀνατολικὸν ἐκεῖνο τὸ ζῴδιον, λέγε ὅτι εἰς ἀνατολὴν ἀπῆλθεν· εἰ δὲ δυτικόν, εἰς δύσιν· εἰ δὲ ἀρκτῷον, εἰς ἄρκτον· εἰ δὲ μεσημβρινόν, εἰς μεσημβρίαν. εἰ δὲ καὶ τὸν δηλωτικὸν ἀστέρα τοῦ τοιούτου τόπου εὑρήσεις ἐν τῷ δεξιῷ τετραγώνῳ τοῦ Ἡλίου, λέγε, ὅτι εἰς τὸ τοιοῦτον μέρος μάλιστα ἀπῆλθεν.

Αἰγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ μὲν εὕρῃς τὸν κύριον τῆς Σελήνης καὶ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου εἰς ἓν ζῴδιον, γίνωσκε ὅτι ἐντεῦθεν δηλοῦται ὅ τε τόπος καὶ τὸ μέρος, εἰς ὃ ἀπῆλθεν ὁ ἐξελθών.

Λέγει ὁ Οὐάλης· ἔλεγεν εἷς ἀπὸ τῶν ἐπισήμων Αἰγυπτίων μαθηματικῶν· ἰδὲ τὸν ἔχοντα πλείονα λόγον ἐν τῇ ἐρωτήσει ἀστέρα, εἰς ποῖον ζῴδιον κεῖται, καὶ κρῖναι ἀπὸ τοῦ τοιούτου ζῳδίου τὸ μέρος, εἰς ὃ ἀπῆλθε.

Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· βλέπε τοὺς ἀστέρας τοὺς ἔχοντας εἰς τὴν ἐρώτησιν δύναμιν καὶ μαρτυρίας. καὶ εἰ μὲν ὦσιν εἰς τὰς ἐπαναφορὰς τῶν δύο κέντρων τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ μεσουρανήματος, γίνωσκε, ὅτι οὐκ ἐπεχείρησε τῇ ὑποθέσει ταύτῃ περὶ ἧς ἡ ἐρώτησις γέγονε πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐρωτήσεως. εἰ δὲ ἐν τοῖς ἀποκλίμασι τῶν δύο τούτων κέντρων, γίνωσκε, ὅτι ἐπεχείρησε πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐρωτήσεως.

2 ἠρωτήθης cod. 3 τοιοῦτος corr. ex τοίοῦτον. 11 καί uncinis seclusi. 13 et 14 δυτικός et ἀρκτῶος cod. μεσημβρηνός cod. 20 ὅ τε] ὅτι cod. 22 ἀστέρα] ἀστέρων cod. 27 ἐπαναφοράς ex corr.

[F. 154.] Παρεξεβλήθησαν λόγοι τοῦ Δωροθέου ἀπὸ βίβλου Σαρακηνικῆς ἔχοντες οὕτως[1].

Ἐνδέχεται εἰς πᾶσαν καταρχὴν βασιλέως ἢ ἀρχηγοῦ τινος ἢ ἑτέρου οἱουδήτινος ἀνθρώπου ἢ ἐπιχειρήσεως κτίσματος, ἵνα αὐξιφωτεῖ ἡ Σελήνη καὶ προστίθεται τοῖς ἀριθμοῖς βορεία τε οὖσα καὶ συνάπτουσα τῷ Διὶ ἢ τῇ Ἀφροδίτῃ. παρατηρεῖν δὲ δεῖ τὸ μὴ συνάπτεσθαι παρ' αὐτῆς τὸν Κρόνον· δηλοῖ γὰρ δυσχέρειαν ἐπὶ τῇ καταρχομένῃ πράξει καὶ ἐπὶ τῇ περί τινος ὑποθέσεως γενομένῃ ἐρωτήσει. εἰ δὲ ἡ Σελήνη συνοδεύει τῷ Ἄρει ἢ συσχηματίζει ἐπὶ καταρχῆς κτίσματός τινος, ἐπισυμβήσεται ἐμπρησμὸς ἢ χαλασμὸς ἢ πόλεμος, ἐὰν ἡ καταρχή ἐστι βασιλέως ἐπιχείρησις.

Δεῖ δέ σε παρατηρεῖν εἰς πᾶσαν καταρχὴν τὴν ἔκλειψιν τῆς Σελήνης καὶ τὰς λοιπὰς τῆς Σελήνης κακώσεις καὶ μᾶλλον, ἐὰν ἡ τοιαύτη γένηται ἔκλειψις, ἐν ᾧ ζῳδίῳ ἐστὶ κατὰ τὸν τῆς γεννήσεως καιρὸν ἢ ἐν τῷ τοιούτῳ τριγώνῳ ἢ τετραγώνῳ ἢ ὅτε ἐστὶν ὕπαυγος [f. 154v] ἢ ὅτε διαμετροῦσα τὸν Ἥλιον ἢ ὅτε συνοδεύει τῷ Καταβιβάζοντι ἢ τῷ Ἀναβιβάζοντι καὶ ὅτε ἐστὶν ἐν τῇ μοίρᾳ τοῦ δωδεκατημορίου τοῦ Κρόνου ἢ τοῦ Ἄρεως καὶ ὅτε συνοδεύει τινὶ τῶν κακοποιῶν ἢ ὁρᾷ τοῦτον δι' ἑνὸς τῶν λοιπῶν τεσσάρων σχημάτων καὶ ὅτε ἀπὸ τοῦ βορείου μέρους ἀπέρχεται πρὸς τὸ νότιον καὶ ὅτε ὁ δρόμος αὐτῆς ἐστιν ἥττων τῶν δώδεκα μοιρῶν. πολλοὶ γὰρ τούτου τοῦ δρόμου αὐτῆς καταφρονοῦσι· καὶ γίνεται βλάβη μεγάλη διὰ τὸ τοὺς παλαιοὺς εἰπεῖν παρόμοιον εἶναι αὐτὸ τῆς βραδυτῆτος τοῦ Κρόνου κινήσεως· καὶ ὅστις ἐν τοιούτῳ καιρῷ κατάρξηταί τινος, εὑρήσει ἐμποδισμὸν καὶ δυσχέρειαν καὶ βραδυτῆτα ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ δουλείᾳ.

Δεῖ οὖν μηδὲ ἐν ταῖς τελευταίαις μοίραις τῶν ζῳδίων τὴν Σελήνην εἶναι. εἰ δὲ εὑρεθῇ ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος κατερχομένη ἐπὶ τὸν θ', φθαρήσεται ἡ δουλεία ἐκείνη καὶ οὐ τελεσθήσεται. παριστῶ σοι δὲ ἐπὶ τοῦτο καὶ ὑπόδειγμα· οἷον ὅτι ἔτυχε τὸ μεσουράνημα Αἰγόκερω μοῖρα ι' καὶ ὁ θ' τόπος Τοξότου μοῖρα ιε' καὶ εὑρέθη ἡ Σελήνη μέσον τῆς ιε' μοίρας τοῦ Τοξότου καὶ τῆς ι' τοῦ Αἰγόκερω καὶ ἔδοξεν εἶναι αὐτὴν ἠσθενημένην καὶ τεταπεινωμένην ὥσπερ ἂν ὑπῆρχεν ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ Ζυγοῦ καὶ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Σκορπίου.

Εἰ δὲ καὶ ἐπέλθοι σοι κατεπείγουσά τις καταρχὴ καὶ οὐκ ἔχεις πλατυσμὸν καιροῦ, φρόντισον ἵνα θήσεις τὸν ἕνα ἀγαθοποιὸν εἰς τὸν ὡροσκόπον καὶ τὸν ἕτερον εἰς τὸ μεσουράνημα διὰ τὸ τοὺς ἀγαθο-

15 τοιούτῳ του (τ suprascr.) cod. 26 τελευταίοις cod.

[1] De libris Dorothei in arabicam linguam versis, cf. Roeper, ***Lectiones Abulpharagianae***, Danzig, 1844, p. 43 ss., Engelbrecht, ***Hephaestion von Theben***, 1887, p. 31 ss.

ποιοὺς ἀποδιώκειν τὴν βλάβην τῶν κακοποιῶν ἢ ὕφεσιν τοῦ κακοῦ σημαίνειν.

Δεῖ οὖν ἀναδιδάξαι σε καὶ τὰς τῶν ἀστέρων κακώσεις· πρωτοτύπως γὰρ κακόν ἐστι τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα ὕπαυγον. καὶ πρόσεχε ἵνα μὴ ὁ ὕπαυγος ἀστὴρ ἢ ὁ ὑποποδίζων κυριεύει τοῦ ὡροσκόπου, ἵνα μηδὲ ᾖ ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ Ζυγοῦ καὶ τῇ ἀρχῇ τοῦ Σκορπίου ἢ ἐν ἀποκλίματι ἢ συνοδεύει τινὶ τῶν κακοποιῶν ἢ ἑξαγωνίζει ἢ τετραγωνίζει ἢ τριγωνίζει ἢ διαμετρεῖ. ἐν τοιούτῳ γὰρ καιρῷ εἰ καταρχθῇ δουλείας, οὐ τελεσθήσεται. ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῷ Αἰγοκέρωτι συμφέρει εἶναι τὴν Σελήνην τῷ ἐναντιώματι αὐτῆς· χεῖρον δὲ κακόν ἐστι τὸ τὴν Σελήνην ἀπορρεῖν κακοποιοῦ καὶ συνάπτειν κακοποιῷ.

Κακὸν δέ ἐστι καὶ τὸ ἐν ἑνὶ ζῳδίῳ ἐμπεριέχεσθαι τὸν ἀστέρα ὑπὸ τῶν δύο κακοποιῶν, ὡσαύτως καὶ ὅτε ὁ ἀστὴρ ζῳδιακῶς ἐμπεριέχεται, ἤγουν αὐτὸς μέν, ἵνα ᾖ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, ὁ δὲ εἷς κακοποιὸς ἐν τῷ δευτέρῳ τόπῳ καὶ ὁ ἕτερος ἐν τῷ δωδεκάτῳ τόπῳ. τὸ αὐτὸ γοῦν ἐστι καὶ ὅτε τὸ ὡροσκοποῦν ζῴδιον ἢ ἕτερόν τι ζῴδιον ἔχει ἕνα κακοποιὸν ἐν τῷ δευτέρῳ αὐτῷ ζῳδίῳ καὶ ἕτερον ἐν τῷ δωδεκάτῳ. ἰσχυροτέρα δὲ κάκωσίς ἐστιν, ὅτε ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐμπεριοχῇ οὐ φθάνει ἀκτῖνα τοῦ Ἡλίου ἢ ἑνὸς τῶν δύο ἀγαθοποιῶν ἐντὸς ἑπτὰ μοιρῶν· τοῦτο γὰρ τὸ κακὸν παγκάκιστόν ἐστιν.

Εἰ δὲ καὶ ἐμπερισχεθῇ ἀστὴρ ἢ ζῴδιον τοιουτότροπον ὑπὸ τῶν δύο κακοποιῶν, ἐστὶ πάνυ κάλλιστον καὶ εὐτυχίας δηλωτικόν. ὁ δὲ Καταβιβάζων καὶ ὁ Ἀναβιβάζων βλάπτουσι τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην.

Οἱ δὲ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσιν οἰκοῦντες εἶπον ὅτι ὁ Καταβιβάζων μετὰ τῶν ἀγαθοποιῶν ἀγαθοποιός ἐστι καὶ μετὰ τῶν κακοποιῶν κακοποιός, ὁ δὲ Ἀναβιβάζων μετὰ τῶν ἀγαθοποιῶν κακὸς καὶ μετὰ τῶν κακοποιῶν καλός.

Ὁ Δωρόθεος πρὸς τούτοις λέγει καὶ τοῦτο ὅτι ἡ ἐν τοῖς γενεθλίοις φθορὰ τῶν ἀστέρων τοιουτοτρόπως γίνεται· ὅτε ὁ ἀστὴρ ὑπάρχει ὕπαυγος ἢ μεθ' ἑνὸς τῶν συνδέσμων ἢ μέσον τῶν δύο κακοποιῶν ἢ ὅτε κενοδρομεῖ καὶ οὐ συνάπτει τινὶ τῶν ἀστέρων καὶ ὅτε ὑπάρχει ἐν ἑνὶ τῶν δύο φαύλων ἀποκλιμάτων, τῷ ἕκτῳ δηλονότι καὶ τῷ δωδεκάτῳ καὶ ὅτε ᾖ ὑποποδισμένος.

Ὁ αὐτὸς Δωρόθεος εἶπε καὶ ἕτερά τινα κεφάλαια διάφορα περὶ τῆς τῶν ἀστέρων ἀσθενείας καὶ δυνάμεως τῶν μαρτυριῶν τούτων· ὅσα δὴ καὶ ὁ σοφὸς Μούγνης εἶπε καὶ διὰ [f. 155] τοῦτο περιττὸν ἔδοξεν ἡμῖν ἀπογράψασθαι καὶ ταῦτα ἐνταῦθα.

Ὁ αὐτὸς Δωρόθεος πρὸς τούτοις εἶπεν ὡς, ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου εὑρεθῇ ἀκάκωτος καὶ μὴ ὕπαυγος, δηλοῖ ἐπιτυχίαν τῆς δουλείας. εἰ δὲ ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ ὢν ὁ ἀστὴρ συναντήσει κακοποιῷ,

3 σε] σοι cod. 6 τὴν ἀρχήν cod. 21 ante εἰ δὲ nonnulla excidisse videntur. 22 κάλιστον cod.

γενήσεται ἀποτυχία μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν. εἰ δὲ καὶ ἡ Σελήνη ἐν τοῖς φαύλοις εὑρεθῇ ἀποκλίμασιν, ἀναμφίβολον ἔχε τὴν ἀποτυχίαν.

Λέγει ὁ αὐτὸς Δωρόθεος καὶ τοῦτο· τὰ πράγματα τοῦ γηίνου κόσμου τούτου γίνονται μὲν καὶ ἀπογίνονται. αἰτία δὲ <ἐκ> τῆς φύσεως τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ζῳδίων καὶ ἀστέρων ἀπό τε τοῦ συσχηματισμοῦ αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους καὶ τῆς τούτων ἀπορροίας καὶ τοῦ χρηματιστικοῦ τούτων καὶ ἀχρηματίστου καὶ τῆς τούτων δυνάμεως προνοίᾳ καὶ οἰκονομίᾳ τοῦ δημιουργοῦ. καὶ ἐὰν εὑρεθῇ ὁ ἀστὴρ ἐν κέντρῳ ἢ ἐπαναφορᾷ κέντρου, σημεῖόν ἐστιν ἐπιτυχίας τῆς δουλείας. εἰ δὲ ἐν τοῖς δυσὶ φαύλοις ἀποκλίμασιν εὑρεθῇ, σημεῖόν ἐστιν ἀποτυχίας. καὶ πρόσεχε εἰς πᾶσαν καταρχήν, ἵνα μήτε ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου μήτε ὁ κύριος τῆς δουλείας συνάπτει ἀστέρι ὑποποδισμένῳ ἢ ὑπαύγῳ· ἀσθενὴς γὰρ ὢν ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ ἀποστρέφει τὰς ἀκτῖνας τοῦ συνάπτοντος αὐτῷ ἀστέρος καὶ οὐ προσδέχεται αὐτὰς διὰ τὴν τούτου ἀσθένειαν. χεῖρον δέ ἐστι τὸ τὸν ἀστέρα εἶναι ἐν ἀποκλίματι καὶ συνάπτειν ἀστέρι ὄντι αὐτῷ ἐν ἀποκλίματι· δηλοῖ γὰρ τοῦτο τὸ τὴν δουλείαν μήτε ἀρχὴν ἔχειν μήτε τέλος.

Καλόν ἐστι τὸ χρήσασθαί σε τοῖς ἡμερινοῖς ἀστράσιν ἐπὶ δουλείαις μελλούσαις ἐν ἡμέρᾳ καταρχθῆναι, τοῖς δὲ νυκτερινοῖς ἐπὶ δουλείαις μελλούσαις ἐν νυκτὶ καταρχθῆναι. Καλὸν δέ ἐστι καὶ τὸ τὸν ἀστέρα εἶναι ἐν οἰκείᾳ αἱρέσει, ἤγουν τὸ εἶναι τὸν ἡμερινὸν ἀστέρα ἐν ἡμέρᾳ ὑπὲρ γῆν ἐν ζῳδίῳ ἀρρενικῷ, τὸν δὲ νυκτερινὸν ἀστέρα ἐν νυκτὶ ὑπὸ γῆν ἐν ζῳδίῳ θηλυκῷ.

Ἡ δύναμις δὲ τοῦ Διός, τοῦ Κρόνου καὶ τοῦ Ἄρεως τότε ἐστίν, ὅτε ὑπάρχουσιν ἀνατολικοί, τῆς δὲ Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἑρμοῦ ὅτε εἰσὶ δυτικοί. ἕκαστος δὲ τῶν ἀστέρων πάλιν ἰδίαν ἔχει δύναμιν αὖθις, ὅτε τέ ἐστιν ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἢ τῷ ὑψώματι ἢ τῷ τριγώνῳ ἢ τῷ ὁρίῳ καὶ τῇ οἰκείᾳ αἱρέσει καὶ ὅτε ταχυδρομεῖ καὶ ὅτε ἐστὶν ἐν κέντρῳ ἢ ἐπαναφορᾷ κέντρου καὶ ὅτε ἀνέρχεται κατὰ πλάτος πρὸς βορρὰν καὶ ὅτε ἐστὶν ἀκάκωτος ὡς προεδηλώσαμεν. εἰ δὲ εὑρεθῇ ὁ ἀστὴρ δυτικὸς ἢ ὑποποδισμένος ἢ ὕπαυγος, ἐστὶν ἀσθενής.

[F. 156.] Τοῦ Ῥητορίου[1].

Πρὸς τὸν Ἄρεα τρίγωνος ὢν ὁ Κρόνος εὐπορίας καὶ εὐπραγίας καὶ ἀρχῆς ποιητικός ἐστι. τὰ γὰρ τρίγωνα καὶ αἱ συμπαρουσίαι τῶν σχημάτων τῶν μὲν ἀγαθοποιῶν τὴν δύναμιν ἐπιτείνουσι, τῶν δὲ φθορο-

3 γηίνου] γῖνου cod. 3-8 haec potius Christiani cuiusdam esse quam Dorothei adnotat Boll. 4 ἐκ add. Cumont. 18 ἀστῆρσιν cod. 19 τοὺς δὲ νυκτερινούς cod. 22 ὑπό ex ὑπέρ corr. cod.

[1] De Rhetorio cf. Boll, *Catal.*, I, p. 141 seq. et *Sphaeram*, p. 11 sqq.

ποιῶν τὴν κακίαν ἀμβλύνουσιν. ὅθεν κἂν ὁ Ζεὺς μὴ ὁρᾷ, εὐπραγοῦσι, πλὴν πρεσβυτέρων ἀδελφῶν ὁρῶσι τελευτήν.

Ἐκ τοῦ γ′ βιβλίου τοῦ Δωροθέου[1] κεφάλαιον ο′.

Ἦν δ' ἄρ Ἐνυαλίῳ συνέῃ Κρόνος, ἤθεα τεῦξε
πρήεα· δὴ γὰρ Θοῦρος ἀεὶ σφοδρός τε καὶ ὠκὺς
εἰς ὁρμὰς ἄσκεπτον ἀεὶ τάχος ἠδ' ἀλόγιστον
θερμὸς ἐὼν ἤνεγκεν, ὁ δὲ βραδύς· ἀμφοτέρων δὲ
κιρναμένων μέσσος κείνων βροτὸς ἔσσετ' ἄριστος·

εἶτα προστίθησιν ὅτι κωλύσεις ἔργων καὶ χολῆς μελαίνης κίνησιν ποιεῖ

εἰ μὴ ἄρ Αἰγίοχος δαμάσει σθένος αὐλοὸν αὐτῶν.

Ὁ αὐτὸς βιβλίῳ δ′ ἐν τῷ περὶ ἐπεμβάσεων[2].

Ζῆνος δ' αὖ γενετῆρα μετὰ Κρόνον ἔμπυρος Ἄρης
ἢν ἀφίκοιτ' ὤτρυνε νόον καὶ ἀπήλασε θυμοῦ
ὄκνον ἀεργείης καὶ ἑτοιμότατον θέτο φῶτα
ἔντασιν ἐνθέμενον, ἵνα πήματα τοῖσι γένεται.

[F. 156v.] Τοῦ Σαραπίωνος.

Χαίρουσιν οἱ ἀστέρες ἐν τόποις ἀγαθοποιῶν καὶ συναιρεσιωτῶν ὥσπερ καὶ ἰδιοτοποῦντες· τότε γὰρ καὶ οἱ φθοροποιοὶ ἀγαθύνονται.

[F. 163.] <Πάλχου> ἐκ τῆς τῶν περὶ τὰ λεγόμενα ἀποτελέσματα ἐπτοημένων τερατολογίας.

Οὐκ ἔδει μὲν ἐμὲ μετὰ τὰς καταρχὰς Δωροθέου καὶ Μαξίμου κα τῶν λοιπῶν ἀρχαίων τὸν περὶ καταρχῶν λόγον ὑποτάξαι. ἀλλ' ἐπειδὴ παρὰ τῶν αὐτῶν ἀρχαίων ὠφεληθεὶς ἠδυνήθην κἀγὼ δι' ἐμαυτοῦ τινα ἐκ πείρας καταλαβεῖν, ταῦτα αὐτὰ ἐσπούδασα <συν>τάξαι τοῖς εἰς τοῦτο τὸ μέρος ἐσπουδακόσιν· εἴ τι γὰρ ἐπιτυχὼν καὶ αὐτὸς πλέον τι εἰσφέρειν δόξω ἢ οὐδὲν βλάψω παρὰ τοὺς ἀρχαιότερον ἐπιδειξάμενος περὶ τούτων τὴν ἐμὴν προαίρεσιν.

3 κεφάλαιον ο′] conf. Kroll, *Philol. N. F.*, XI, p. 129, et *Catal.*, VI, p. 81. 8 κιρναμένων] cf. Manethon, ed. Koechly, 1858, E 58-61, p. 101. μέσος cod. κείνων] κενὲων cod., corr. Boll. ἔσετ' cod. 11 Αἰγιόχοιο cod. 15 ἀεργείην cod., corr. Boll. 16 τισί cod. 25 ἐσπούδαζα cod. τάξαι cod., corr. Cumont.

---

[1] Ex carmine Dorothei, ex quo hi sex versus excerpti sunt, non ex Anubione fluxerunt vestigia dactylica Anonymi de planetis (*Catal.*, II, p. 160 sqq.). Conf. quae de his propediem pluribus in Herma, XLV (1910) disputabo.

[2] Cf. paraphrasin prosa oratione confectam, *Catal.*, II, p. 197, 1-2 : ὁ Ἄρης ἐπὶ Κρόνον ἐλθὼν ἀόκνους καὶ ἑτοίμους καὶ πρακτικοὺς ποιεῖ καὶ κατ' ἐχθρῶν διεγείρει.

Περὶ καταρχῶν.

Ἐπὶ ἑκάστης καταρχῆς λάμβανε τὸν πυλεύοντα καὶ διέποντα καὶ ζήτει, εἰ ἀφαιρεῖ ἢ προστίθει, εἶτα τὸν ὡροσκόπον, ἐν ποίῳ ζῳδίῳ ἐστί, στερεῷ ἢ δισώμῳ ἢ τροπικῷ, καὶ τὸ ζῴδιον, πότερον τῶν ὀρθῶν ἐστιν ἢ τῶν πλαγίων καὶ πότερον τῶν ὑγρῶν ἢ τῶν χερσαίων καὶ τῶν τετραπόδων ἢ τῶν φωλευόντων. Ζήτει δὲ καὶ τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου, ποίαν ἔχει φάσιν, ἑῷος ἢ ἑσπέριος ἢ δύνων ἢ ἀρκτῷος, προσθέτης ἢ ἀφαιρέτης, ὑψοῦται ἢ ταπεινοῦται, ἐναντιοῦται ἢ ἐν ἰδίῳ οἴκῳ ἐστὶν, εἶτα ἐν ποίῳ ἕστηκεν τόπῳ, ἐπίκεντρος ἢ ἐπαναφερόμενος ἢ ἀποκλίνας, ταχυαναφόρος ἢ βραδυαναφόρος, ὑπὸ τίνων δὲ θεωρεῖται, ὑπὸ ἀγαθοποιῶν ἢ κακοποιῶν. ἐπὶ τούτοις τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην ἐν ποίοις τόποις τετυχήκασι καὶ ὑπὸ τίνων θεωροῦνται καὶ τίνων ὅριά εἰσι καὶ εἰ ἐν λαμπρομοιρίαις, καὶ τοὺς τριγωνικοὺς δεσπότας τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης καὶ τοὺς οἰκοδεσπότας τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης, ἐν ποίοις τόποις εἰσὶ καὶ ποίας φάσεις ἔχουσιν, ἀφαιρετικὰς ἢ προσθετικάς, καὶ εἰ ἐπιβλέπωσι τὰ φῶτα, μάλιστα εἰ ὁ οἰκοδεσπότης τῆς Σελήνης μὴ ἐναντιοῦται τῇ Σελήνῃ καὶ εἰ ἐν καλῷ τόπῳ κεῖται καὶ εἰ ἐπιθεωρεῖ αὐτὴν καθ᾽ οἷον δήποτε τρόπον, πλὴν καὶ εἰ ἐκδέχεται αὐτῆς τὴν παρουσίαν. Ζήτει δὲ καὶ τὴν Σελήνην ἐν ποίῳ ζῳδίῳ ἕστηκεν ἐν τροπικῷ ἢ δισώμῳ ἢ ἐν ἄλλῳ ζῳδίῳ καὶ εἰ αὔξει ἢ λήγει ἢ προστίθει ἢ ἀφαιρεῖ, εἰ ταχυδρομεῖ ἢ ὀλιγοδρομεῖ. Ζήτει δὲ καὶ τὸν κλῆρον τῆς Τύχης ἐν ποίῳ τόπῳ ἕστηκεν καὶ εἰ θεωρεῖ ὁ Ἥλιος τὸν κλῆρον τῆς Τύχης (ποιεῖ γὰρ ἐπιτυχίας) καὶ τὸν κύριον τοῦ κλήρου τῆς Τύχης. σκέπτου δὲ καὶ τὰς ἀπορροίας καὶ τὰς συναφείας τῆς Σελήνης καὶ τὰ δωδεκατημόρια αὐτῆς καὶ τοῦ ὡροσκόπου. Ζήτει δὲ καὶ τοὺς παρανατέλλοντας τῷ ὡροσκόπῳ καὶ τῇ Σελήνῃ καὶ τοῖς λοιποῖς καὶ τὰ πρόσωπα τῶν δεκανῶν καὶ τῶν ὁρίων τὰ ἀποτελέσματα καὶ τὴν Σελήνην ζήτει, μὴ ἐν ταῖς ἐκλειπτικαῖς ἢ ταῖς ἀφωτίστοις μοίραις τυγχάνει μάλιστα ἐν τῷ Ἀναβιβάζοντι καὶ εἰ μὴ κενοδρομεῖ ἢ ἐπὶ σύνδεσμον φέρεται τοῦ Ἡλίου [f. 163v] ἢ διχοτομεῖται πρὸς Κρόνου ἢ ἀπόστροφός ἐστι τοῦ ἰδίου οἰκοδεσπότου ἢ ἐμπεριέχεται ὑπὸ Ἄρεως καὶ Κρόνου. ἐὰν γὰρ καὶ δίσωμος τύχῃ ἡ Σελήνη πρὸ τοῦ ὡροσκόπου ἐν τῷ ἄνω ἡμισφαιρίῳ, δηλοῖ ὅτι τὸ πρᾶγμα καὶ πρὸ τούτου ἐκινήθη ὡς εἶναι δευτέραν ἐρώτησιν. εἰ δὲ μετὰ τὸν ὡροσκόπον τύχῃ ἡ Σελήνη ἐν τῷ κάτω ἡμισφαιρίῳ, δηλοῖ ὅτι τὸ πρᾶγμα πρῶτον ἤρξατο καὶ πάλιν ἄρχεται. Ζήτει δὲ καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ δεκανοῦ ἐν ᾧ ἐστιν ὁ ὡροσκόπος· φυλάττου δὲ καὶ τὰς γ′ ἐννεάδας τῆς Σελήνης καὶ τὰς δ′ ἑβδομά-

7 προσθέτης ex προστέθης corr. librar. 8 ἀφαιρέτης ex ἀφαιρεῖ corr. librar. 12 ὅριά] ὁρίοις? Cumont. 17 οἰκοδεσπ. ex δικοδεσπ. corr. 28 δέ post Σελήνην delevi. 32 δίσωμος] δισώμω cod. 36–p. 127, 9 primus ed. F. Cumont, *Revue des ét. anciennes*, IV, 1902, p. 290 s. et *Catal.*, V, 1, p. 179 ex codd. Angel. 29 et Ambros. B. 38 sup.

δας καὶ παντὸς μηνὸς κατὰ Ῥωμαίους τὴν η′ ἡμέραν καὶ τὴν ιη′ καὶ τὴν κη′· πρὸς δὲ πολλὴν ἀσφαλείαν καὶ τὰς ληδούνας καὶ τὰς μαλίνας τῆς Σελήνης καθὼς οἱ Γαλλοὶ φυλάττουσιν· ἀπὸ οὖν κς′ τῆς Σελήνης ἕως τρεῖς ἥμισυ γίνονται ἡμέραι ζ′ ἥμισυ. αὗται καλοῦνται μαλῖναι· ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν δεῖ πράττειν· ἀπὸ δὲ γ′ ἥμισυ τῆς Σελήνης ἕως ια′ καλοῦνται ληδοῦναι· ἐν ταύταις πάντα δεῖ πράττειν. ἀπὸ δὲ ιβ′ ἕως ιη′ ἥμισυ πάλιν μαλῖναι· ἀπὸ δὲ ιθ′ ἕως κς′ ληδοῦναι· αἱ δὲ λοιπαὶ μαλῖναι ἕως τρεῖς ἥμισυ τῆς Σελήνης· δεῖ δὲ ἐν ταῖς ληδούναις πάντα ποιεῖν Σελήνης οὔσης ὑπὸ γῆν καὶ μὴ ὑπὲρ γῆν.

[F. 171 in margine.]

Λέγει ο Θέων ὅτι ὅσας τις ταξειδεύσει διὰ θαλάσσης τῆς Σελήνης οὔσης ἐν τῇ ζ′ τῶν Ἰχθύων μοίρᾳ ἐν τῷ ὑψώματι δηλονότι τῆς Ἀφροδίτης, ἔσται ἀφιερωμένος ὅτι εὐοδωθῆναι μέλλει. εἰ δὲ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ μοίρᾳ τοῦ Καρκίνου, τῷ ταπεινώματι τῆς Σελήνης, φονευθήσεται ἢ ἀπολέσει τὸν βίον αὐτοῦ. εἰ δὲ καὶ κινήσεις πρὸς πόλεμον τῆς Σελήνης οὔσης μετὰ τοῦ Ἄρεως, ἢ φονευθήσεται ἢ χεὶρ αὐτοῦ κοπήσεται.

Περὶ δὲ ἀποδημίας ὁ Ἀπομάσαρ λέγει ὡς εἰ βούλει ἀποδημῆσαι διὰ πλοῦ, ποίησον τὸν ὡροσκόπον καὶ τὴν Σελήνην ἐν ὑδατώδεσι ζῳδίοις· εἰ δὲ διὰ ξηρᾶς, ἐν ζῳδίοις γεώδεσιν.

Περὶ ἀποδημίας λέγει ὁ σοφὸς [ὁ] Ῥάπτης ὅτι πλέον κακόν ἐστι τὸ κακοπαθῆσαι τὴν Σελήνην ἐν τῷ τῆς ἀποδημίας καιρῷ ἢ τὸ κακοῦσθαι τὸν ὡροσκόπον, ἐπεὶ ἡ Σελήνη δύο λόγους ἔχει ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, ἕνα μὲν ὅτι ἐστὶ σημειωτικὴ τῆς ἀποδημίας φύσει καὶ ἄλλο ὅτι ἐστὶ σημειωτικὴ καταρχῆς· ὁ δὲ ὡροσκοπήσας ἐστὶ σημειωτικὸς ὑποθέσεως τῆς μελλούσης δηλο<νότι> καταρχθῆναι.

[F. 177.] ιη′. Περὶ ἱπποδρομίου.

Ὁ Κρόνος καὶ ὁ Ἑρμῆς καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἀνήκουσιν τῷ κυανῷ μέρει ἤγουν τῷ βενέτῳ· ὁ Ἥλιος, ὁ Ἄρης καὶ ἡ Σελήνη τῷ χλοάζοντι, τῷ πρασίνῳ, ὁ δὲ Ζεὺς ἐπίκοινος ἀμφοτέροις. τούτων τῶν ἀστέρων ὁ ἐπίκεντρος, ὁ ἐπαναφερόμενος, ὁ ὁρώμενος ὑπὸ ἀγαθοποιῶν ἐν ἰδίῳ

2 ληδούνους = ledonas; μαλίνας = malinas. Cf. Mondry Beaudouin, *Rev. crit.* 60, 1905, p. 253-255. [Malina est aestus maritimus maximus, ledona aestus minimus (*marée de syzygie et marée de quadrature*). Quos cum in Oceano tantum, non in Mari Interno observari potuerint, verba haec, quibus Galli teste Palcho utuntur, sine dubio revera celtica sunt, non latina]. 10 Brevia haec tria capitula cum humiditate ita laesa tum a bibliopega nimium resecante adeo deleta sunt, ut desperem omnia verba extricari posso. 11 ταξειδεύσει (iter facere. V. Indicem) incertum. 13 ὅτι .... μέλλουσι non intelligo. εὐοδοθῆναι vel δύο δοθῆναι incertum. 18 πλοῦ] πλο cod. 20 ὁ uncinis seclusi. 21 κακοπαθῆσαι an κακοπαθεῖν, incertum. 25 δηλ|ο ... cod., suppl., Boll. 27 Ἑρμής cod.

οἴκῳ ἢ ὑψώματι ἢ ὁρίῳ, ἢ διάμετρος ἢ τρίγωνος ὢν τοῦ Διὸς τῇ ὥρᾳ τοῦ ἀγῶνος νίκην παρέχει, ᾧ ἀναλογεῖ μέρει ὁ ὡροσκόπος. καὶ ὁ ἀστήρ, οὗ ἡ Σελήνη ἀπορρεῖ, δηλοῖ τὸν ἐρωτῶντα περὶ ἀγῶνος. τὸ δὲ δῦνον καὶ ὁ ἀστήρ, ᾧ ἂν ἡ Σελήνη συνάπτει, τὸν ἀντίδικον. ἡ προγεγονυῖα σύνοδος ἀνήκει τοῖς βενέτοις, ἡ δὲ πανσέληνος τοῖς πρασίνοις.

ιθ′. Περὶ τοῦ πότε δεῖ λαμβάνειν γυναῖκα.

Δεῖ σε πρωτοτύπως φροντίσαι τὸ ὡροσκοποῦν ζῴδιον εἶναι στερεὸν ἢ δίσωμον· ὁ δὲ κύριος αὐτοῦ ἀγαθοποιούμενος ἔξωθεν πάσης κακώσεως· ἵνα δὲ τετραγωνίζῃ καὶ ἡ Ἀφροδίτη τὸν Δία καὶ ἵνα ὁρῶσι τὸν ὡροσκόπον· ἵνα δὲ αὐξιφωτῇ καὶ ἡ Σελήνη οὔσης αὐτῆς ἀγαθοπεποιημένης ἐν τόπῳ καλῷ. εἰ δ' ἴσως ταῦτα πάντα οὐχ εὑρήσεις ὡς εἴρηται, ἰδὲ τὴν Σελήνην καὶ ποίησον, ἵνα ἀγαθοποιῆται καί ἐστιν ἐν τόπῳ καλῷ.

[F. 177 in margine.] Λέγει σοφώτατος Θέων.

Ἐάν τις κατ' ἀρχὴν βουληθῇ συνουσιάσαι τῇ γυναικὶ αὐτοῦ τῆς Σελήνης οὔσης ἐν ιε′ μοίρᾳ τοῦ Αἰγοκέρωτος ἐν τῷ ταπεινώματι δηλονότι τοῦ Διός, οὐ μὴ δυνηθῇ συγγενέσθαι αὐτῇ.

[F. 189.] Αἱ φωτιστικαὶ τῆς Σελήνης ἡμέραι· α′ β′ γ′ ζ′ θ′ ι′ ια′ ιγ′ ιδ′ ις′ ιζ′ ιθ′ κ′ κβ′ κγ′ κς′ κη′. αἱ ἀφώτιστοι τῆς Σελήνης ἡμέραι· δ′ ε′ ς′ η′ ιβ′ ιε′ ιη′ κα′ κδ′ κε′ κζ′ κθ′ λ′.]

[F. 206.] Περὶ τῶν ζῳδίων τῶν ἀνακειμένων ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν μορίων [1].

Ὁ Κριὸς κυριεύει τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ προσώπου καὶ τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶ παθῶν καὶ τῶν ἐντέρων.

Τῷ δὲ Ταύρῳ ἀνάκειται ὁ τράχηλος καὶ οἱ ἐν αὐτῷ σπόνδυλοι καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάθη καὶ αἱ χοιράδες καὶ τὰ ἀποστήματα καὶ αἱ ἐν ταῖς ῥισὶ δυσωδίαι καὶ ἡ κυρτότης.

4 ᾧ ἂν] ὧν cod., corr. Cumont. 19 Cf. capitulum simillimum, quod edidit F. Boll, *Catal.*, VII, p. 101, 3. 20 ἀφώτισται cod. Editur ex Vaticano et Angel. 29 (C. 4. 8), f. 78. cap. κε′ (contulit Iohannes Mewaldt). 22 τῶν post περί om. A 23 τῶν om. A. 25 ἐν τῷ ὀφθαλμῷ A. 27-29 Ὁ Ταῦρος κυριεύει τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ σπονδήλου καὶ τὰς χοιράδας καὶ τὰ ἀποστήματα καὶ τὰς ἐν ταῖς ῥισὶ δυσωδίας καὶ τὴν κυρτότητα V.

[1] Cf. Bouché-Leclercq, *Astrol. grecque*, p. 319 s.

Τοῖς δὲ Διδύμοις ἀνάκεινται αἱ χεῖρες καὶ οἱ βραχιόνες καὶ οἱ ὦμοι.

Τῷ δὲ Καρκίνῳ τὸ στῆθος καὶ οἱ μαστοὶ καὶ ἡ καρδία καὶ ὁ στόμαχος καὶ τὰ πλευρὰ καὶ οἱ νεῦροι.

< . . . . >.

Τῇ δὲ Παρθένῳ ἀνάκειται ἡ κοιλία καὶ τὰ ἔντερα καὶ ὁ ὑπεζωκὼς ὑμὴν καὶ τὸ διάφραγμα.

Τῷ δὲ Ζυγῷ ἀνάκειται τὰ κάτωθεν μέρη τῆς κοιλίας καὶ τοῦ ὀμφαλοῦ καὶ τὰ ἰσχία.

Τῷ δὲ Σκορπίῳ ἀνάκεινται τὰ σπερματικὰ μόρια καὶ οἱ ὄρχεις καὶ ἡ κύστις καὶ τὰ γυναικεῖα αἰδοῖα καὶ τὰ ἀνδρεῖα.

Τῷ δὲ Τοξότῃ οἱ μηροὶ καὶ τὰ σκέλη.

Τῷ δὲ Αἰγοκέρωτι τὰ γόνατα καὶ τὰ ἐν τούτοις νεῦρα.

Τῷ δὲ Ὑδροχόῳ τὰ κάτωθεν μέρη τῶν ποδῶν καὶ τὰ νεῦρα αὐτῶν.

Τοῖς δὲ Ἰχθύσιν οἱ πόδες καὶ τὰ νεῦρα αὐτῶν καὶ τὰ πάθη αὐτῶν, οἷον τὰ ποδαγρικά.

[F. 206v.] Περὶ νεφελοειδῶν[1].

Εἰσὶν αἱ νεφελοειδεῖς συστροφαὶ ἐν μὲν τῷ Ταύρῳ ἀπὸ τῆς ιγʹ μοίρας μέχρι τῆς ιεʹ, ἐν δὲ τῷ Καρκίνῳ ἡ καʹ αὐτοῦ, ἐν δὲ τῷ Σκορπίῳ ἥ τε κʹ μοῖρα αὐτοῦ καὶ ἡ καʹ, ἐν δὲ τῷ Τοξότῃ ἡ κʹ μοῖρα αὐτοῦ, ἐν δὲ τῷ Αἰγοκέρωτι ἡ κβʹ μοῖρα, ἐν δὲ τῷ Ὑδροχόῳ ἡ κʹ μοῖρα ἄχρι τῶν κδʹ.

[F. 210v.] Περὶ τοῦ γνῶναι τοὺς ἀστέρας τοὺς ἀπλανεῖς ποῖοι ἐξ αὐτῶν εἰσι φθοροποιοὶ καὶ ποιοῦντες κλιμακτῆρας[2].

Εἰσὶν οὗτοι· ἡ καρδία τοῦ Λέοντος, ἡ καρδία τοῦ Σκορπίου, ὃς ὀνομάζεται Ἀντάρης, ἡ καρδία τοῦ Ταύρου, ὃς ὀνομάζεται λαμπρὸς τῶν

1-2 Οἱ Δ. κυριεύουσι χειρῶν, βραχιόνων καὶ ὤμων V. 3-4 Ὁ Καρκίνος στήθους καὶ μαστῶν καὶ καρδίας καὶ στομάχου καὶ πλευρῶν καὶ νέφρων V. 5 Quae Leoni adiaceant partes om. codices. 6-7 Ἡ Π. κοιλίας καὶ ἐντέρων V. 8-9 Ὁ Ζυγὸς τῶν κάτωθεν μερῶν τῆς κοιλίας καὶ τοῦ ὀφαλοῦ (!) καὶ τῶν ἰσχίων V. 10-11 Ὁ Σκ. τῶν σπ. μορίων, τῆς κύστεως καὶ τῶν αἰδοίων V. 12 Ὁ Τ. μηρῶν καὶ σκελῶν V. 13 Ὁ Αἰ. γονάτων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς νεύρων V. 14-15 Ὁ Ὑ. τῶν κ. μερῶν τ. π. καὶ τῶν νεύρων αὐτῶν V. 16-17 Οἱ Ἰ. τῶν ποδῶν καὶ τῶν νεύρων αὐτῶν καὶ τῶν παθῶν αὐτῶν οἷον τῶν ποδαγρικῶν V. 27 Ἀντάρης. Cf. supra. De nominibus stellarum cf. Boll, *Sphaera*.

---

[1] Cf. *Catal.* V, part. 1, p. 208, 17 ss.

[2] Cf. Antiochum, *Catal.* VII, p. 111; Apomasarem, *Catal.*, V, part. 1, p. 169.

Ὑάδων, ἡ καρδία τοῦ Τοξότου, ὃς ὀνομάζεται ὦμος αὐτοῦ καὶ τὰ νεφελώδη συστήματα, καὶ ἡ χαίτη τοῦ Λέοντος καὶ ὁ ἐπὶ οὐρᾶς τοῦ Ὄρνιθος ἀστὴρ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ γόνατος, ὅς ἐστιν ἐν τῷ Ὑδροχόῳ, μοίρας ιβ′ λεπτῷ ι′, καὶ ὁ ἀστὴρ ὁ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Καρκίνου καὶ ἡ Φάτνη, ἥτίς ἐστιν ἐν τῷ Καρκίνῳ μοίρας ι′ λεπτῷ κ′, καὶ ὁ ἑπόμενος ἀστὴρ τῷ Σκορπίῳ, ὃς σχεδὸν ἀφανής ἐστιν, ὑπάρχει δὲ ἐν τῷ Τοξότῃ μοίρᾳ α′ λεπτῷ ι′.

Οὗτοι οἱ ἀστέρες εἰσὶ κάκιστοι καὶ βλαπτικοὶ καί, ὅτε κωλύσει ὁ περίπατος τοῦ ἀφέτου αὐτοῖς τοῖς ἄστροις ἢ ἡ Σελήνη, ποιοῦσι κλιμακτῆρας μεγάλους.

[F. 211.] Περὶ μεγέθων τῶν ἀστέρων.

Τὸ μέγεθος τοῦ Ἡλίου ἔχει μοίρας ιε′ ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, τὸ δὲ τῆς Σελήνης ὁμοίως, ιβ′ ὁ Κρόνος καὶ ὁ Ζεὺς ἀνὰ μοίρας θ′, ὁ Ἄρης μοίρας η′, ἡ Ἀφροδίτη καὶ ὁ Ἑρμῆς ἀνὰ μοίρας ζ′, ὁ δὲ Καταβιβάζων καὶ ὁ Ἀναβιβάζων ἀνὰ μοίρας γ′. βλάπτουσι δὲ οὗτοι τὴν Σελήνην ἀπὸ διαστάσεως μοιρῶν ιβ′ ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν.

Περὶ τῆς τῶν δύο φωστήρων ἐν τῇ ἐκλείψει κακώσεως.

Γίνωσκε ταῦτα, ὅτι ὁ Ἥλιος πρὸ ἑπτὰ ἡμερῶν τῆς ἐκλείψεως αὐτοῦ κεκακωμένος ἐστίν, ὡσαύτως καὶ μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας τῆς ἐκλείψεως. ἡ δὲ Σελήνη πρὸ τριῶν ἡμερῶν τῆς ἐκλείψεως αὐτῆς καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας κεκακωμένη ἐστίν.

Περὶ τῆς κακώσεως τῆς Σελήνης.

Ἡ Σελήνη κακοῦται, ὅτε ἐστὶν ἐν τῷ ἰδίῳ δωδεκατημορίῳ καὶ ὅτε ἐστὶν ὕπαυγος. μεγάλως κακοῦται, καὶ ὅτε τύχῃ ἐν τῷ δωδεκατημορίῳ τοῦ Κρόνου ἢ τοῦ Ἄρεως καὶ ὅτε συνοδεύει κακοποιῷ ἢ ἐφορᾷ αὐτὸν διὰ τετραγώνου καὶ διαμέτρου σχήματος καὶ ὅτε ἀπὸ βορρᾶ κάτεισιν ἐπὶ νότον καὶ ὅτε συνοδεύει τῷ Καταβιβάζοντι καὶ Ἀναβιβάζοντι καὶ ὅτε ὀλιγοδρομεῖ καὶ ὅτε ἐστὶν ἐν ὁρίοις κακοποιοῦ καὶ ὅτε τύχῃ ἐν τῷ ἐνάτῳ τόπῳ. ὅτε δὲ ἐκλείπει, μεγάλως βλάπτεται.

15 τήν corr. ex αὐτήν. 17 Cf. quae Plut. Nic. c. 23 ex Philochoro ut videtur de Autoclidis exegetae praeceptis tradit: τῶν περὶ ἥλιον καὶ σελήνην ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας (μετὰ τὴν ἔκλειψιν) ἐποιοῦντο φυλακὴν ὡς Αὐτοκλείδης διέγραψεν ἐν τοῖς ἐξηγητικοῖς [F. Boll]. 20 ἑπτά ante τριῶν delevit librarius. 26 βορρᾶν cod. κάτισιν cod.

[F. 225v.] Περὶ κλιμάτων τῶν ἀνακειμένων ἑνὶ ἑκάστῳ ζῳδίῳ[1].

Τῷ Κριῷ ἀνάκειται ἡ Βαβυλὼν καὶ ἡ Περσὶς καὶ ἡ Μηδία καὶ ἡ Παλαιστίνη καὶ αἱ πεδιάδες καὶ ἡ νομὴ τῶν ζῴων καὶ τὰ μεταλλικὰ καὶ αἱ σκηνώσεις τῶν ληστῶν.

Τῷ δὲ Ταύρῳ ἀνάκειται τὸ Χαμαδᾶν καὶ οἱ Τοῦρκοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ αἱ ἄνυδροι πεδιάδες καὶ αἱ παρακείμεναι χῶραι τοῖς ὄρεσι καὶ αἱ παρακείμεναι τοῖς ἐλάφοις.

Τοῖς δὲ Διδύμοις ἀνάκειται τὸ Χοροσᾶν καὶ ἡ μεγάλη Ἀρμενία καὶ τὸ Χιλουὰν καὶ τὸ Πουρζὰν καὶ τὸ Μουκὰν καὶ ἡ Αἴγυπτος καὶ τὸ Βάρκα καὶ τὸ Σπαχὰν καὶ τὸ Οὐμὰν καὶ τὰ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ καὶ τὰ ἁλιευτήρια καὶ οἱ τόποι, ἐν οἷς παίζουσι τὸ ταυλίον καὶ οἱ θεμέλιοι τόποι.

Τῷ δὲ Καρκίνῳ ἀνάκειται ἡ μικρὰ Ἀρμενία καὶ τὰ ἐπέκεινα τοῦ Μουκᾶ καὶ τὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς καὶ τὰ ἀνατολικώτερα μέρη τοῦ Χωροσᾶν καὶ ἡ χώρα των Σινὼν καὶ τὸ Μαλδοὺτ καὶ τὸ Πάλχ καὶ ἡ Μηδία καὶ αἱ λίμναι και τὰ βάλτα καὶ οἱ αἰγιαλοὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν ποταμῶν.

Τῷ δὲ Λέοντι ἀνάκειται ἡ Τουρκία καὶ ἡ ἐπέκεινα αὐτῆς οἰκουμένη καὶ τὸ Γοὺς καὶ τὰ ῥυάκια καὶ τὰ μολυβδικὰ μέταλλα καὶ τὰ παλάτια καὶ τὰ φρούρια καὶ αἱ περιτετειχισμέναι πόλεις.

Τῷ δὲ Παρθένῳ ἀνάκειται ἡ μικρὰ Ἀσία καὶ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς καὶ ἡ χώρα ἡ λεγομένη Νῆσος καὶ τὸ Κερδὰν καὶ τὰ χωράφια καὶ αἱ γυναικονίτιδες οἰκίαι καὶ αἱ μεταβολαί.

Τῷ δὲ Ζυγῷ ἀνάκειται ἡ Ῥωμανια καὶ τὰ σύνορα αὐτῆς ἄχρι τῆς Ἀφρικῆς καὶ τὰ ἀνωτέρω μέρη τῆς Αἰγύπτου ἄχρι τῶν Αἰθιόπων καὶ τὸ Βάρκα καὶ το Κερμὰν καὶ τὸ Σιζιστὰν καὶ τὸ Κάπουλ καὶ τὸ Ταχαρωστὰν καὶ τὸ Πάλχ καὶ Βωχαρὰ καὶ τὰ ὄρη, ἐν οἷς σπείρονται κόκκοι καὶ αἱ χῶραι αἱ ἔχουσαι φοίνικας καὶ αἱ χῶραι, ἐν αἷς ἐστι κυνηγεσία.

Τῷ δὲ Σκορπίῳ ἀνάκειται ἡ εὐδαίμων Ἀραβία καὶ μέχρι τῆς Ἰνδίας καὶ τὸ Τάντζε καὶ ἡ Κώμη καὶ τὸ Ῥὲ καὶ ἡ Σουγδαία καὶ αἱ ἄμπελοι καὶ

Edimus ex cod. Vaticano et Angel. 29 (C. 4. 8), fol. 77v, cap. κβ′ (contulit Iohannes Mewaldt). Signa zodiorum astronomica rubr. habet A. De nominibus propriis conf. I. Marquart, *Eransahr nach der Geographie des Ps. Moses Chorenac'i* (*Abhandl. der Gött. Ges. des Wiss.*, N. F. III, 2), Berol. 1901. Conf. indicem. 3 et 6 πεδιάδαι V. 3 μεταλικά V. 4 σκενώσεις V. 5 δέ om. V. Χαμδάν V. 8 δέ semper om. V. Χωρασάν V. 9 Βάρκ A. 11 θεμέλιοι] θυμελικοί A. 13 Μουκᾶ] Μοῦκ A. 14 Χοροσάν A. 15 βάλτη A. θαλάττης A. 17-18 ἐπέκεινα αὐτῆς οἰκουμένη καί add. A. 18 τὰ μ. μέταλλα omiserat V, superscr. man. ead. 20 Ἐφράτης A. 25 Βάρκ ex Βαράκ corr. A. Κερμάν] Κυρμᾶν A. Κάπουλ] Κάπελε V. 25-26 Ταχαρωστάν] Χαραστάν A. 26 Χαρά V] Χαρᾶ sic A, corr. Cumont. 27 ἐστι] γίνεται A. 29 Ῥαί V. ἄμπελαι V.

[1] Similia invenies *Catal.*, IV (ital.), p. 126 (ex Apomasare), *Catal.*, V, 2, p. 137 ss.

αἱ συκάμινοι καὶ τὰ λοιπὰ φυτὰ τὰ ἐν τῷ κήπῳ καὶ οἱ ῥυπαροὶ τόποι καὶ οἱ σκοτεινοὶ καὶ αἱ φυλακαὶ καὶ τὰ καταλύματα καὶ οἱ φωλεοὶ τῶν ἑρπετῶν.

Τῷ δὲ Τοξότῃ ἀνάκεινται τὰ ὄρη, τὸ Ῥὲ καὶ τὸ Σταχὰν καὶ οἱ ποτάμιοι τόποι καὶ οἱ ναοὶ καὶ οἱ σταῦλοι καὶ οἱ τόποι τῶν ταύρων καὶ τῶν βοῶν.

Τῷ δὲ Αἰγοκέρωτι ἀνάκειται ἡ Αἰθιοπία καὶ τὸ Μέκκε καὶ ἡ Σίνδα καὶ τὰ μέσα τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ ὁ λεγόμενος τόπος δύο θάλασσαι, ἔνθα ἐξέρχονται οἱ μαργαρῖται καὶ μέχρι τῆς τῶν Σινῶν χώρας καὶ τὸ Ἀχουὰζ καὶ τὰ ἀνατολικώτερα μέρη τῆς Ῥωμανίας καὶ αἱ παλαιαὶ κινστέρναι.

Τῷ δὲ Ὑδροχόῳ ἀνάκεινται τὸ Κοῦφε καὶ τὸ Χετζὲζ καὶ ἡ τῶν Αἰγυπτίων χώρα καὶ ἡ τῶν Σίνδων χώρα καὶ οἱ τόποι, ἐν οἷς γίνονται τὰ ὑδατώδη ὄρνεα καὶ αἱ ἄμπελοι καὶ τὰ καπηλεῖα.

Τοῖς δὲ Ἰχθύσιν ἀνάκεινται τὸ Ταπαραστὰν καὶ ἡ Ἰβηρία καὶ ἡ λεγομένη Νῆσος καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ τὰ κύκλῳ μέρη τῆς Αἰγύπτου καὶ ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα καὶ τὰ μέρη, ἐν οἷς σαγινεύονται οἱ ἰχθύες.

[F. 231v.] Περὶ ἀριθμῶν τῶν ἀστέρων.

Ἔχουσι δὲ οἱ ἀστέρες ῥητούς τινας ἀριθμούς· οἱ μὲν λέγονται φαρτάροι, περὶ ὧν ἐνταῦθα ἁπλοϊκῶς διέξειμεν. τὰς δὲ αἰτίας τούτων ἐν ἑτέρῳ ἐδηλώσαμεν βιβλίῳ.

Ἐστὶν οὖν ὁ μὲν ἀριθμὸς τοῦ φαρτάρου τοῦ Ἡλίου ἔτη δέκα, τῆς Ἀφροδίτης η', τοῦ Ἑρμοῦ ιγ', τῆς Σελήνης θ', τοῦ Κρόνου ια', τοῦ Διὸς ιβ', τοῦ Ἄρεως ζ', τοῦ Ἀναβιβάζοντος γ' καὶ τοῦ Καταβιβάζοντος β', ὁμοῦ ἔτη οε'.

Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν αὐτῶν τετραχῶς λαμβάνεται· ἔχουσι γὰρ ἔτη ὑπερμεγέθη, ἔτη μέγιστα, ἔτη μέσα καὶ ἔτη ἐλάχιστα

Ἥλιος ὑπερμεγέθη ,αυξα', μέγιστα ρκ', μέσα λθρ', ἐλάχιστα ιθ',
Ἀφροδίτη ὑπερμεγέθη ,αρνα', μέγιστα πβ', μέσα με', ἐλάχιστα κ',
Ἑρμῆς ὑπερμεγέθη υπ', μέγιστα ος', μέσα μη', ἐλάχιστα κ',
Σελήνη ὑπερμεγέθη ,αρνβ', μέγιστα ρη', μέσα λθρ', ἐλάχιστα κε',
Κρόνος ὑπερμεγέθη σνς', μέγιστα νζ', μέσα μγ', ἐλάχιστα λ',
Ζεὺς ὑπερμεγέθη υκζ', μέγιστα οθ', μέσα με', ἐλάχιστα ιβ',
Ἄρης ὑπερμεγέθη σπδ', μέγιστα ξϛ', μέσα μα', ἐλάχιστα ιε'.

1 συκάμιναι V. 1-2 τόποι καὶ αἱ φυλακαὶ καὶ οἱ σκοτεινοὶ τόποι A. 2 αἱ φωλεαί A. 3 τῶν ἑρπετῶν om. V. 4 καί post Ῥέ om. A. 5 καὶ οἱ σταῦλοι post ταύρων pon. A. 7 ἀνάκειται A. Μέκκε] μικράν A. οἱ Σίνδα A. 8 μέσα] μέρη A. 8-9 δύο θάλασσαι] β' θάλασσα A. 9 τῆς post μέχρι om. A. χωρῶν A. 10 παλαιαί] πολλαί A. 13 χώρα post Σίνδων om. A. γίνεται A. 14 ἄμπελαι V. 15 καί post Ταπαραστάν om. A. 16 καί post νῆσος om. A. κύκλωθεν A. 24 ἀναβιβάζοντος] ☋ (signum καταβιβάζοντος) cod.

EXCERPTA EX CODICE 21 (Vatic. 1059)

Ex magno Theodori Meliteniotae[1] opere astronomico medio saeculo XIII confecto, brevia duo hic inseruimus fragmenta. Prooemium et caput primum, quae in I. Bullialdi[2] editione Ptolemaei libri, cui inscribitur περὶ κριτηρίου καὶ ἡγεμονικοῦ, Paris. 1663, p. 214-233 vel in *Patrologia graeca* (t. CXLIX, col. 988 ss.) legere possis, ideo ad fidem solius Vaticani codicis accuratius edita hic repetimus, quia in his Theodorus et de origine scientiae suae disserit et in astrologiam, quam iudiciariam dicimus, acerrime invehitur. Capitulorum totius libri primi titulos addidimus, ut inde operis indoles melius cognoscatur. Ex tertio autem libro, cuius capitulorum seriem item praebuimus, excerptum subiunximus, ut in hoc catalogi nostri tomo, qui multa iam ex Arabicis vel Persicis scriptoribus versa continet, locus quoque inveniatur, ubi Theodorus speciosam scriptorum orientalium cognitionem prodere videtur, quam sane ex Sampsuchari commentariis de temporum rationibus (*Catal.* I, p. 69) mutuatus est, nonnullis nominibus prave de sensu detortis. Hoc excerptum iam magna ex parte Usener, *Ad historiam astron. symbola* (Bonnae, 1876, p. 13 ss.), publici iuris fecerat, cum Gildemeisteri notis eruditis, quas hic ex laterculis Henrici Suter supplere vel corrigere licuit.

[F. 228.] Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου μεγάλου σακελλαρίου καὶ διδασκάλου τῶν διδασκάλων τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἀρχιδιακόνου τοῦ εὐαγοῦς βασιλικοῦ κλήρου κυρίου Θεοδώρου τοῦ Μελιτηνιώτου ἀστρονομικῆς τριβίβλου ἡ πρώτη ἣ ψηφοφοριῶν εἰσαγωγή.

« Θεὸς ἡγείσθω παντὸς ἔργου τε καὶ λόγου », φησί τις, τῶν πάλαι σοφῶν, κἀγὼ μετ' αὐτοῦ νυνὶ τῆς παρούσης συντάξεως· καὶ συνδιεξαγέτω μοι θεία τὸν λόγον ἄνωθεν ἐπίπνοια χεῖρα προτείνων τε καὶ

R = cod. Vaticanus. V = Editio Bulliadi. M = Editio Mignii. U = Editio Useneri. 1 F. 228 in margine adnotatur de Theodoro: Ὁ ἀνὴρ οὗτος ὁ τὴν παροῦσαν βίβλον συγγεγραφὼς δοκεῖ δὴ κἀμοὶ μηδενὸς ἀποδεῖν τῶν ἐπὶ σοφίᾳ περιβοήτων· κατά γε τὸ μαθηματικὸν εἶδος τῆς φιλοσοφίας ἔτι κἀγὼ δοκῶ δύνασθαι κρίνειν περὶ τὰ τοιαῦτα. εὐπεριμερίμνως οὖν δεῖ χρῆσθαι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις μηδένα λόγον ποιουμένους τῶν ἐπιχειρούντων αὐτὸν διασύρειν· εἰσὶ γάρ τινες ὀλίγοι κομιδῇ τῶν ἐπ' ἐμοῦ γενομένων οἳ διὰ φαυλότητα γνώμης ἀπηρυθριασμένως καὶ τοῦτο ποιεῖν ἐτόλμησαν. 1-5 Θεοδώρου Μελιτηνιώτου καὶ μεγάλου σακελλαρίου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Προοίμιον εἰς τὴν ἀστρονομίαν V M. 5 ψηφιφοριῶν R (saepe); corr. U. 6 παλαίων V M. 7-8 συνεξαγαγέτω V, συνεξαγέτω M. 8 τῶν λόγων V M.

[1] Cf. Leonis Allatii de Theodoro Melitenita dissertationem, in A. Maii *Patrum nova Bibliotheca vol. VI p. 191-193.*

[2] Usus est hic vir doctus « Manuscripto libro Bibliothecae Domini Isaaci Vossii » l. c., p. 212; qui codex nunc Lugduni Batav. inter Vossianos asservatur.

ἐπιρρωννὺς ἐν παντὶ τῷ παραστάντι Θεός, Θεός, οὗ θεῖον τῷ ὄντι δῶρον καὶ οἷον οὔθ᾽ ἧκεν οὔθ᾽ ἥξει πρὸς αὐτοῦ τοῖς καθ᾽ ἡμᾶς κατεπέμφθη φιλοσοφία, ἐνέργεια νοῦ μακαρία γε οὖσα καὶ ἀσχολία τὰς περὶ σῶμα πάσας, ὅσον οὐδ᾽ ἔστ᾽ εἰπεῖν λόγῳ, λαμπρῶς ὑπεραίρουσα, τῶν μὲν ἐρχομένων χαμαὶ καθάπαξ ἀπανιστᾶσα, τῶν δρωμένων δ᾽ ὑπεράνω τιθεῖσα καὶ κοινωνοὺς τῶν Ὀλύμπου πραγμάτων τοὺς αὐτῆς τροφίμους ποιοῦσα, τοὺς περὶ γῆν στρεφομένους, ἔτι καὶ τὸ δὴ μέγιστον εἰς μίμησιν ἥκοντας, ὅσον ἐφικτόν, τοῦ Θεοῦ. ἣν ὑμνοῦσι μὲν οἵ τε τρόφιμοι ταύτης καὶ ὅσοιπερ ἀπὸ τῆς συννάου ταύτῃ ποιητικῆς, ὑμνοῦσι δὲ λογοποιοί τε καὶ οἷς τὸ τὴν γλῶτταν ἐξελληνίζειν σπουδή, πλὴν εἰ μή πού τις μανίαν ἀπαρηγόρητον μαίνεται. οὕτω μέγα καὶ θεῖόν τι χρῆμα σοφία καὶ οὕτως ὑπερφυὲς ἐννοῆσαι, ὡς μηδ᾽ ἔχειν εἰπεῖν μήτε τῶν παρ᾽ ἡμῖν ἕτερον παμπληθὲς ὑπερέχειν τῶν ἄλλων. οὔκουν οὐδὲ γέγονεν οὐδ᾽ ἄλλῳ τῳ μηδενὶ τὸ πρόσρημα τόδε ἐπενεγκεῖν οὔτ᾽ ἄλλου μᾶλλον σοφίας ἀνθρώπῳ προσήκειν, οὔκουν οὐδ᾽ ἔστιν ἄλλως, μὴ σοφίας ὑπούσης, τῷ ὄντι καταφανῆναι κάλλιστον καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς λόγῳ τε χρώμενον καὶ τούτῳ τῶν λοιπῶν μετεχόντων τοῦ ζῆν διαφέροντα.

Τῆς τοίνυν σεμνοτάτης φιλοσοφίας τὰ περὶ τὸν οὐρανὸν θεωρήματα τοῦ θεολογικοῦ δίχα πάντων ὑπερανιδρυμένου τὸ κράτιστον καὶ κεφάλαιον. καὶ πάρεστι τὸ τῆς ὑπερνεφοῦς ἀστρονομίας ὑπερβάλλον ὁρᾶν. ᾗ τῶν ἄλλων οὖσα καθάπαξ ἐπίπροσθεν ὕλην μὲν ὑποβέβληται κατὰ τὸν εἰπόντα τὸ μακάριον οὐρανοῦ σῶμα, παρέχει δὲ τήν τε αἰτίαν τῇ λοιπῇ μαθηματικῇ θεωρίᾳ καὶ ὅλως τὴν γένεσιν ἀριθμόν τε ἤδη τὸν σύστοιχον κόσμῳ γεννῶσα καὶ ἁρμονικοὺς λόγους καὶ μουσικήν· τά τε τῶν γραμμῶν οὐσιοῦσα πάθη καί, ὡς ἔπος εἰπεῖν, δημαγωγοὺς οὐρανίους καὶ σοφιστὰς ἐν αἰθέρι τοὺς ἀνθρώπους ποιοῦσα, μηκέτ᾽ ἐπιψαύειν γαίης ποσὶ δοκοῦντας, ὅταν ἄστρων κατὰ νοῦν ἀμφιδρόμους ἰχνεύωσιν ἕλικας.

Εἴπω τὸ μεῖζον καὶ τελεώτερον· « οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλει τὸ στερέωμα » καὶ ὅτ᾽ ἐγεννήθησαν ἄστρα, φησὶ πρὸς Ἰώβ, ὁ ἀριθμῶν πλήθη ἄστρων καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν, τούτων δημιουργός, ᾔνεσάν με φωνῇ μεγάλῃ πάντες ἄγγελοί μου καὶ ὕμνησαν. τί τἄλλα; ἀλλ᾽ Ἀβραὰμ ὁ μακάριος, τῶν

1 ἐπιρωννύς V. 2 τοῖς om. M. 7 τούς om. T M. 10 ἐλληνίξειν V M. 11 ἀπαραγόρητον V. 12 ὑπερφυῶς V M. μηδέ V M. 13 μήτε τι V M. οὐκοῦν V M. 14 προσρῆμα V. τόδε] τοῦτ᾽ V M. 14-15 ad οὔτ᾽ ἄλλου adnot. V M in marg. οὐδὲν ἄλλο. 15 οὐκοῦν VM. εἰπεῖν post ἔστιν add. R, sed expunxit librarius. 20 θεολογικοῦ] θεωρητικοῦ R. 22 ᾗ] ἣ V M. 25 κόσμῳ γεννῶσα τὸν σύστοιχον V M. 27-28 κατ᾽ V M, in marg. ποτ᾽. 28 ἐπιψαεύειν sic V. 27-29 Cf. Ptolem., *Anthol. Pal.*, IX, 577 : Ἀλλ᾽ ὅταν ἄστρων | Ἰχνεύω πυκινὰς ἀμφιδρόμους ἕλικας | Οὐκέτ᾽ ἐπιψαύω γαίης ποσίν. 30 τελειότερον M, τελειώτερον V. 30-31 Psalm. XVIII, 2. 31 ὅτε V M. Iob XXXVIII, 7. 33-34 τούτων δημιουργός om. V M. 34 ἀλλ᾽ om. V M.

Ἀσσυρίων ἐκφύς τῇ πολυθέῳ καθάπαξ ἐνισχημένων πλάνῃ, πρῶτος, εἴη δ' εἰπεῖν καὶ μόνος, τὸν τῶν ὅλων ἔγνω ποιητὴν καὶ Θεόν, πολυίστωρ ὢν καὶ πανσύνετος, φησί τις ἀνὴρ ἱερός, ἀποπροσποιούμενος μὲν τὸ τῶν Ἀσσυρίων ἐγχείρημα, τὴν δὲ τῆς ἀληθείας κατάληψιν ἀρκεῖν ἡγούμενος ἑαυτῷ πρὸς πᾶσαν εὐετηρίαν, ἐπεὶ καὶ μόνην οἶδεν εὐδαιμονίαν φιλοσοφία τὴν τῆς ψυχῆς εὐεξίαν, καὶ μέντοι καὶ τὴν ἀληθῆ περὶ θεοῦ κτησάμενος γνῶσιν τοῖς κατ' οὐρανὸν θεάμασι τὸν ἡγεμόνα νοῦν ἀκριβῶς ἐπιστήσας, κράτιστος ὢν τὰ τοιαῦτα καὶ ξύμπασαν ἀστρονομιας ἔχων τὴν ἐπιστήμην.

Ἔχω καὶ τόδε προσθεῖναι καὶ ὄντως ἐπὶ καιρόν· πολιτεύεται μὲν γὰρ τῇ καθ' ἡμᾶς φύσει δι' ἡμᾶς ὁ σωτήρ, μυρίων δ' ὅσων θαυμάτων χρησάμενος ἐπιδείξεσι, τέλος τοῦ τῶν Ἰουδαίων ἐπιθεμένου τούτῳ φθόνου κακῶς, ἑκὼν ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀνάγεται καὶ πάσχει σαρκί. [f. 228v] τότε τοίνυν πρός γε τοῖς ἄλλοις παραδόξως γεγενημένοις καὶ σκότος Ἡλίου καταχεόμενον ἦν, τοῖς ἠκριβωκόσι κάλλιστα τὰ οὐράνια πάντων μάλιστα παρέχον μανθάνειν θεὸν εἶναι τὸν ξύλῳ μετεωρισθέντα τῆς καταδίκης. τὴν γὰρ ἑκάστοτε γινομένην ἐκλειπτικὴν φαντασίαν τοῦ τῆς ἡμέρας ὀφθαλμοῦ λαμπροτάτου ἐκ τῶν περὶ τὴν συνοδικὴν συζυγίαν τῆς Σελήνης ἐπιπροσθήσεων ἔστιν ὁρᾶν τῷ τῆς φύσεως ἀποτελουμένην ὅρῳ καὶ μόνης κεκτημένην χρόνον οὐδέποτε. ἔτι γε μὴν καὶ τὸ πρῶτον ἐκλεῖπον μέρος τοῦτ' αὐτὸ καὶ πρώτως ἀναπληρούμενον, ὥσπερ αὖ τὸ τελευταίως ἐπισκοτούμενον, ἀνακαθαιρόμενον ἔσχατον, ἀλλὰ καὶ ἄλλοτ' ἄλλοις ἀνθρώπων ἐπὶ διαφόρων μερῶν φανταζομένην τῆς γῆς. τὴν δ' ἐν τῷ σωτηρίῳ πάθει γεγενημένην ἔν τε πανσελήνῳ τηνικάδε νομικοῦ θυομένου φάσκα τελεσθῆναι σὺν θαύματι, τῆς Σελήνης οὔσης ἐκ διαμέτρου, κἀκεῖθεν δραμούσης ἀχρόνως πρὸς σύνοδον. καὶ αὖθις αὖ τῆς προτέρας τυχούσης ἐκτόπως στάσεως καὶ τοῖς ὅλοις ἐπὶ τρισὶν ὅλαις ὥραις οὕτω διαμεῖναι μετὰ τὸν τοῦ πρώτου ἐκλείποντος χρόνον, τοῦ μὲν πρώτως ἐμπεπτωκότος μέρους ἀνακαθαρθέντος ὑστάτου, τοῦ δ' αὖ ὕστερον πρώτου· πρὸς δὲ καὶ ζόφου πᾶσαν κατὰ ταὐτὸν πληρῶσαι τὴν ἀφ' Ἡλίου ἀνίσχοντος ἄχρι καὶ δυομένου. ἃ δὴ πάντα μεγάλως ἐκπλήττοντα καὶ τὸ περιὸν δεικνύντα τῆς τοῦ σταυρωθέντος ἰσχύος, μόνος ἂν εἰδείη σαφῶς ὅ γ' εἰς τοὔσχατον ἀστρονομίας ἰών. ἔνθεν τοι καὶ γνοίη μάλ' ἀκριβῶς, εἰ μὴ συντίθοιτο ἐθελοκακεῖν, χρώμενος ὡσπερεὶ παιδοτρίβῃ, τῇ τῶν οὐρανίων ἐπιστημονικῇ θεωρίᾳ τἀληθὲς ἤδη προαγγελ-

1 ἐνισχημένος VM. 4 τὴν ἀληθείας R. 6 φιλοσοφία RVM, φιλοσοφίαν VM in marg. corr. 8-9 ἀστρονομίαν V. 11 μυρίων δέ VM. 15-16 κάλλιστα] ἀκριβῶς VM. 17 τὴν μὲν γάρ VM. γιγνομένην VM. 22 αὖ τό] αὐτό VM. 23 ἔσχατον] ὕστατον VM. ἀνθρώποις M. 24 φανταζόμενον VM. τὴν δὲ VM. σωτηρίῳ] Σωτῆρος VM. 25 ad φάσκα adnot. M Πάσχα. 29-30 τοῦ μὲν πρώτως - ὑστάτου om. VM. 31 ζόφον V. πληρῶσαι om. VM. ἀφ'] ὑφ' VM. 32 ἃ δὴ πάντα om. VM. 35 μάλα VM. ὡσπερεί corr. VM ex ὡς περί.

λούσῃ μὴ ψιλὸν ἄνθρωπον εἶναι, θεάνθρωπον δὲ τὸν ἐπὶ ξύλου κρεμάμενον. εἰ δὴ καὶ τὸ νυκτερινὸν τότε σκότος ἐν μεσημβρίᾳ μὴ συμβὰν ἧπερ δοκεῖ τῇ τέχνῃ φύσεως πάντως ἀκολουθία, θεοῦ δὲ θαυμασίως προστάγματι.

Ὥστε ἔξεστι μὴ ὅπως θεσπέσιόν τι χρῆμα καὶ κάλλιστον ἐν ἀνθρώποις τιμιωτάτην καὶ θειοτάτην τῆς λοιπῆς θεωρίας ἔχουσαν τάξιν τὴν ὑπέρσεμνον ἀστρονομίαν καὶ ἄνω βαίνουσαν προσειπεῖν, ἀλλὰ καὶ τρόπον κήρυκος σεβασμιωτάτου πρὸς ἡμᾶς ἥκειν πρὸς τοῦ θεοῦ πᾶσι διαδεικνῦσαν τοῖς καλῶς ξυνορῶσι τὸ δέον καὶ λαμπρῶς ἀπαγγέλλουσαν ὑπὲρ ἀνθρώπων αὐτὸν γενόμενον ἄνθρωπον, θεὸν αὖθις μένοντα καὶ τῷ τῆς σαρκὸς προσλήμματι πᾶσαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὴν φύσιν ἀνανεούμενον. ἀστρονομίαν καὶ γὰρ παλαιὸς λόγος πρὸς θεοῦ δι' ἀγγέλου καὶ ἀληθῶς ἔχων δεδόσθαι τοῖς ἐκ τοῦ Σήθ[1].

Εἶεν δή. τὸ μὲν οὖν τοὺς γινομένους ἑκάστοτε σχηματισμοὺς τῶν κινήσεων Ἡλίου τε καὶ Σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων πρός τε ἀλλήλους καὶ τὴν γῆν θεωρεῖν τό τε δι' ἀστρονομίας προγνωστικόν, τοῦτο δὴ ταῖς ἀληθείαις εἰδέναι τέλος, περὶ ὧν ἡ σπουδὴ τῷ Πτολεμαίῳ ἐν τοῖς τρισὶ πρὸς τοῖς δέκα βιβλίοις τῆς Μεγάλης Συντάξεως καὶ γνῶσιν ἡγεῖσθαι ταῦτα διὰ φιλοσοφίας ἐπιστημονικὴν περί τινων ὑπὸ θεοῦ παρηγμένων φύσεων ὅπῃ τε ἔχει καὶ ὅπως ταῦτα φέρεται, θεϊκοῖς πειθαρχοῦντα πάντως ὅροις τε καὶ προστάγμασι, μέγα δέδεικται πολλαχόθεν καὶ ὡς ἀληθῶς ὑπέρμεγά τε καὶ περισπούδαστον. τό γε μὴν τὰς δραστικὰς τούτων ποιότητας καὶ τὴν φυσικὴν τῶν συσχηματισμῶν αὐτῶν ἰδιοτροπίαν αἰτίαν τῶν περὶ ἡμᾶς συμπτωμάτων τίθεσθαι καταψευδομένους τῶν οὐρανίων κἀκ τῆς τούτων κινήσεως τὰς γενέσεις πλέκειν καὶ τὰ σύμβαίνοντα κἀντεῦθεν δοκεῖν τὴν τῶν μελλόντων ἔχειν εἰδέναι πρόγνωσιν, ὃ δὴ τῆς ἀστρολογικῆς, τῆς δ' αὐτῆς καὶ μαθηματικῆς λαχούσης ἐξαιρέτως κεκλῆσθαι πολυασχόλου ματαιότητός ἐστι τῇ τῶν ἄστρων κινήσει τὰ ἡμέτερα συμφερούσης.

[F. 229] Τοῦτο τοίνυν πρὸς τὸ μηδὲν ὑγιὲς κεκτῆσθαι καὶ ἀληθείας ἐχόμενον καὶ πρὸς πλάνην φέρει καὶ βυθὸν ἀπωλείας τοῖς εὐσεβεῖν ἐθέλουσι πάνυ τοι λυμαινόμενον. ταῦτ' ἄρα καὶ νόμοι θεῖοι καὶ θεσπεσίων καὶ θεοπρεπῶν θεσπίσματα διδασκάλων σύν γε τοῖς τὴν μαγικὴν κακοτεχνίαν καὶ θεοῦ πόρρω βάλλουσαν κακῶς καὶ ἀθέως ἐξησκημένοις

1 τόν (ante ἐπὶ ξύλου) om. M. 5 μὴ ὅπως] μὴν ὄντως ὡς VM. τήν post κάλλιστον add. VM. 6 ἔχουσα V. 8 παρ' ἡμᾶς VM. 9 δεικνῦσαν VM. 11 τοῦ (ante σταυροῦ) om. VM. 12-13 καὶ γὰρ πρὸς Θεοῦ δι' ἀγγέλου παλαιὸς λόγος VM. 14 εἴην V, εἴη M. 17 ταῖς ἀληθείαις corr. ex τὰς ἀληθείας VM. 21 πειθαρκοῦντα V. 22 ὑπερσπούδαστον VM. 26 ξυμβαίνοντα VM. 30 πρός τῷ M. 32 λυμαινόμενοι M. 34 ἐξησκημένην corr. V in marg. in ἐξησκημένοις, ἐξησκημένην M.

[1] Plerumque Seth ipse astrologiae inventor laudatur. Cf. *Catal.* VII, p. 87, 3 et quae Boll ibi congessit. Vide infra p. 140, 1.

καὶ μαθηματικοὺς εἴτ' οὖν ἀστρολόγους ὡς εἰκὸς ἀποτροπιάζονται, ἅτε δὴ πρὸς τὰ ἄνω κεχηνότας γε μάτην καὶ τῇ τούτων κινήσει τὴν ἡμετέραν προσαρτῶντας ζωήν, θεομαχοῦντας ἄντικρυς καὶ βαίνοντας ὄντως ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα ἐπὶ κακῷ δήπου τῆς σφῶν αὐτῶν κεφαλῆς, ἐν ἴσῳ δ' εἰπεῖν καὶ ψυχῆς.

Ἀλλ' ἐκείνους μὲν οὕτω, πάντως δ' ἀξίως τῆς ἡμετέρας ἐξωθοῦσιν αὐλῆς οἱ καλῶς αὐτῆς προιστάμενοι, ἐγὼ δὲ τούτοις, ὅσα καὶ παῖς πατράσιν ἑπόμενος τοῖς ἱεροῖς τροφεῦσι καὶ παιδευταῖς καὶ παρ' οὐδὲν μὲν ἄγων καὶ διαπτύων δυοῖν τῶν τῆς ἀστροθεάμονος σοφίας εἰδῶν τὸ δεύτερον ὡς ἐπίβουλόν τε καὶ σφαλερόν, καθὸ τὰς ἐμπεριεχομένας μεταβολὰς διὰ τοῦ τῶν ἀστέρων συσχηματισμοῦ ἀποτελουμένας οἱ περὶ ταῦτα κομψοὶ τηνάλλως φασὶν ἐπισκέπτεσθαι καὶ λίαν ἐπικινδύνως. τὸ πρότερον δὲ τῇ τάξει τε καὶ δυνάμει, καὶ φέρεται γὰρ τὰ πρῶτα κατὰ τῶν ἄλλων, πρὸς μεγίστην ὄνησιν φέρον καὶ περὶ τὰς τῶν ἀστέρων μόνον κινήσεις ἔχον ἐν λόγῳ τιθέμενος ἔδοξα πρὸς εὔχρηστον τῆς θεωρίας ὑπομνηματισμὸν ἐμαυτοῦ τε χάριν καὶ τῶν γε προτρεψάντων ἐκ παλαιτάτου συνήθων, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ βίβλῳ τοῦ παρόντος συντάγματος, ὡς ἐν κεφαλαίοις, ψηφοφοριῶν εἰσαγωγὴν προεκθέσθαι τε καὶ ὑποτυπώσασθαι. πρός τε τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην μάλα συντείνουσαν, ἧς πέρι πλεῖστα συγγράμματα διεξοδικώτερον εἴργασται τῷ φιλοσόφῳ Συριανῷ, Θέωνί τε καὶ Πάππῳ τοῖς μαθηματικοῖς καὶ Ἰωάννῃ γραμματικῷ, τῷ τῆς Ἀλεξάνδρου πολίτῃ. ἔστι δὲ ἃ ταύτης καὶ παρ' ἡμῶν προσεξεύρηται. κατὰ δὲ τὴν δευτέραν τὰς τῆς Μεγάλης Συντάξεως ψηφοφορίας τῶν τε πλανωμένων καὶ ἀπλανῶν μεθοδικώτερον ἐφοδεῦσαι καὶ ὑποδείγμασιν εὐχερεῖς ἐργάσασθαι ἀναγράψαι τε ἅμα καὶ τὰς τῶν προχείρων κανόνων ψηφοφορίας ὡς ἐν ὑποδείγμασι καὶ δεῖξαι τὴν ἀμφοτέρων ἐν ἅπασι συμφωνίαν. εἶτα κατὰ τὴν τρίτην τὰς τῶν Περσικῶν προχείρων κανόνων ψηφοφορίας περιέχουσαν συμπερᾶναι τῆς παρούσης συντάξεως, ᾗπερ ἀστρονομικὴ τρίβιβλος τοὔνομα. τοῖς μὲν ἄλλοις πάντως ἀχρεία καὶ παρορᾶσθαι δικαία, ἀλλὰ τοῖς γε πρὸς τὸν λόγον κεκινηκόσιν ἡμᾶς ἑταίροις χρήσιμος ἡ τῆς τοιαύτης θεωρίας ὑπόμνησις, κἀμοὶ δὲ τῷ γεννησαμένῳ Θεοδώρῳ τῷ Μελιτηνιώτῃ, ἐκφύντι μὲν ἤδη τῆς Κωνσταντίνου καὶ νέας Ῥώμης, τελοῦντι δ' εἰς τὴν ἐν Χριστῷ διακονίαν κἀκ τῆς ἀξίας συγκλήτου τῆς ἱερᾶς μεγάλῳ σακελλαρίῳ καὶ διδασκάλῳ τῶν διδασκάλων τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἀρχιδιακόνῳ· τοῦ εὐαγοῦς βασιλικοῦ κλήρου.

6 πάντας VM. δέ VM. 9 ἀστραθεάμονος V. 10 τὰς τῶν ἐμπεριεχομένων μ, VM. 11 διὰ τῶν τῶν ἀ. συσχηματισμῶν VM. 12 τηνάλως V. 17 παλαιοτάτων VM. 18 τέ om. VM. 20 διείργασται U. 26 ἀναγράψασθαι (τε omisso) VM. 27 κατά] καί RVM, corr. U. 31 κεκινηκῶσιν V. 32 ἡ] καί VM. κἀμοὶ δὲ] κἀμοί τε R, καί μοί τε VM, corr. U. 34 κἀκ] καί V in marg. 37 μεγάλης τοῦ Θεοῦ VM. ἀρχιδιακόνου U.

Καὶ δὴ τῆς ἀστρονομικῆς τριβίβλου ταύτης ἡ πρώτη, καλεῖται δὲ ψηφοφοριῶν εἰσαγωγή, περιέχει ταυτί.

Κεφάλαιον πρῶτον. Τί ἐστιν ἀστρονομία καὶ παρὰ τίνων εὑρεθεῖσα τὸ ἐξ ἀρχῆς ἦλθεν εἰς Ἕλληνας ὕστερον, τίς τε ὁ σκοπὸς τῆς Μαθηματικῆς καὶ Μεγάλης Συντάξεως καὶ τί τῶν ἐν αὐτῇ τρισκαίδεκα βιβλίων ἑκάστη διέξεισι.

Κεφάλαιον δεύτερον. Περὶ πολλαπλασιασμῶν μοιρῶν τε καὶ ἑξηκοστῶν εἴτ' οὖν ὅλων καὶ μορίων.

Κεφάλαιον τρίτον. Περὶ μερισμῶν τῶν αὐτῶν καὶ ὅπως οἱ μερισμοὶ γίνονται.

Κεφάλαιον τέταρτον. Πῶς ἔστιν ἑκάστου δεδομένου ἀριθμοῦ ἢ ῥητοῦ ἢ ἀρρήτου τὴν τετραγωνικὴν ἀνευρίσκειν πλευράν.

Κεφάλαιον πέμπτον. Πῶς ἔστιν εὑρεῖν ἑκάστου δεδομένου ἀριθμοῦ τὸ ἐπιζητούμενον μόριον.

Κεφάλαιον ἕκτον. Πῶς αἱ τῶν μορίων [f. 229v] συνθέσεις γίνονται.

Κεφάλαιον ἕβδομον. Περὶ ἀφαιρέσεων τῶν αὐτῶν.

Κεφάλαιον ὄγδοον. Πῶς οἱ τῶν αὐτῶν πολλαπλασιασμοὶ μορίοις τε καὶ ἀριθμοῖς εἴτ' οὖν ὅλοις γίνονται.

Κεφάλαιον ἔνατον. Ὅτι τῶν αὐτῶν ταὐτόν ἐστι πολλαπλασιασμὸς καὶ μερισμός.

Κεφάλαιον δέκατον. Ὅπως χρὴ τὸν τοῖς μαθηματικοῖς ἐξ ἀναλόγου ἀποδεικτικὸν τρόπον καλούμενον ἐφοδεύειν.

Κεφάλαιον ἑνδέκατον. Περὶ τῆς τοῦ ἀστρολάβου ὡροσκοπείου κατασκευῆς.

Κεφάλαιον δωδέκατον. Περὶ χρήσεως αὐτοῦ καὶ πρῶτον περὶ τῆς ἡμερινῆς τοῦ Ἡλίου διοπτείας, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν δ' κέντρων τοῦ τε ὡροσκοποῦντος καὶ μεσουρανοῦντος καὶ τῶν τούτοις διαμετρούντων.

Κεφάλαιον τρίτον καὶ δέκατον. Πῶς ἔστιν ἐκ τοῦ ὀργάνου τὰς εἰλημμένας καιρικὰς ὥρας ἡμερινὰς εἰς ἰσημερινὰς μεταποιῆσαι· ἔτι τε εὑρεῖν, πόσοις ἰσημερινοῖς χρόνοις ἕκαστον ζῴδιον ἀναφέρεται καὶ πόσοις δύνει.

Κεφάλαιον τέταρτον καὶ δέκατον. Περὶ τῆς νυκτερινῆς τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ἐντέχνου διοπτείας καὶ ὅπως ἂν τὰς ἐντεῦθεν ἀναδοθείσας ὥρας εἰς ἰσημερινὰς μεταποιήσωμεν διὰ τοῦ ὀργάνου.

Κεφάλαιον πέμπτον καὶ δέκατον. Ὅτι λαβεῖν ἔστιν ἐκ τοῦ ὀργάνου τὰς ὥρας εὐθὺς ἰσημερινὰς καὶ διακεκριμένας.

Κεφάλαιον ἕκτον καὶ δέκατον. Ἔτι περὶ τῆς τῶν νυκτερινῶν ὡρῶν ἐποχῆς.

Κεφάλαιον ἕβδομον καὶ δέκατον. Περὶ χρήσεως παλαιγενοῦς

1 καλεῖται δέ] ἤ V M. 2 ψηφιφοριῶν R. περιέχει ταυτί om. M.

ἀστρολάβου καὶ πρῶτον περὶ τῆς διορθώσεως τῆς ἡλιακῆς ἐποχῆς ἐν τῷ τὸν ζῳδιακὸν ἔχοντι διμοιριαῖον ἢ τριμοιριαῖον καὶ ἐφεξῆς.

Κεφάλαιον ὄγδοον καὶ δέκατον. Περὶ τῆς εὑρέσεως τῆς ὡροσκοπούσης μοίρας ἐν τῷ τοιούτῳ ὡροσκοπείῳ.

Κεφάλαιον ἔνατον καὶ δέκατον. Περὶ τῆς εὑρέσεως τῆς μεσουρανούσης ἐν τῷ αὐτῷ ὀργάνῳ.

Κεφάλαιον εἰκοστόν. Τίνι δεῖ τρόπῳ τὰς νυκτερινὰς ἀνευρίσκειν ὥρας ἐν ἀστρολάβῳ τοὺς κατὰ τὴν ἀράχνην ἀστέρας ἔχοντι εἰς τὰ προηγούμενα τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἐποχῆς τούτων ἑκάστου.

Κεφάλαιον πρῶτον καὶ εἰκοστόν. Περὶ τῆς λήψεως τῶν ἀπὸ τῆς ἔγγιστα παρελθούσης μοίρας ὡρῶν.

Κεφάλαιον δεύτερον καὶ εἰκοστόν. Πῶς διὰ τῆς τῶν κανόνων ψηφοφορίας ἀπὸ τοῦ Ἡλίου ὑψώματος αἱ ἠνυσμέναι τοῦ Ἡλίου λαμβάνονται ὧραι ἡμεριναί.

Κεφάλαιον τρίτον καὶ εἰκοστόν. Πῶς ἔστιν εὑρεῖν ἑκάστην μοῖραν τοῦ ζῳδιακοῦ, πόσον τοῦ ἰσημερινοῦ παραλλάσσει ἐπὶ βορρᾶν ἢ ἐπὶ νότον ἐκ τοῦ ὀργάνου.

Κεφάλαιον τέταρτον καὶ εἰκοστόν. Ὅπως ἑκάστης τοῦ ζῳδιακοῦ μοίρας τὸ μέγιστον εὑρήσομεν ὕψωμα διὰ τοῦ ὀργάνου.

Κεφάλαιον πέμπτον καὶ εἰκοστόν. Πῶς ἔστι λαβεῖν ἐκ τοῦ ὀργάνου διὰ τῆς ἀκριβοῦς πρὸς τὸν Ἥλιον διοπτείας τὸ τοῦ ἐν ᾧ ὄντες διοπτεύομεν κλίματος πλάτος.

Τί ἐστιν ἀστρονομία καὶ παρὰ τίνων εὑρεθεῖσα τὸ ἐξ ἀρχῆς ἦλθεν εἰς Ἕλληνας ὕστερον. τίς τε ὁ σκοπὸς τῆς Μαθηματικῆς καὶ Μεγάλης Συντάξεως καὶ τί τῶν ἐν αὐτῇ τρισκαίδεκα βιβλίων ἑκάστη διέξεισιν.

Κεφάλαιον πρῶτον. Ἀστρονομία ἐστὶν ἐπιστήμη περὶ τὰ οὐράνια σώματα καταγινομένη τέλος ἔχουσα τὸ γνῶναι τὰς κινήσεις αὐτῶν· ἔτι δὲ ἀστρονομία ἐστὶ γνῶσις ποσοῦ συνεχοῦς ἀεικινήτου. σφαιρικὴ δὲ καὶ ἀστρονομία καλεῖται παρονομασθεῖσα ἔκ τε τῆς πρώτης καὶ τιμιωτέρας σφαιρικῆς θεωρίας τῆς πάντα περιεχούσης οὐρανίου σφαίρας καὶ ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἀστέρων, θεῖον τῷ ὄντι καὶ κάλλιστον οὖσα μάθημα, ἅτε δὴ καὶ περὶ τὰ θεῖα κατανοουμένη καὶ τὰ οὐράνια καὶ μόνη καθά φησι Πτολεμαῖος ἐν τῷ τοῦ πρώτου πρώτῳ τῆς Μεγάλης Συντάξεως περὶ τὴν τῶν ἀεὶ καὶ ὡσαύτως ἐχόντων ἐπίσκεψιν ἀναστρεφομένη, διὰ τοῦτό τε οὖσα δυνατὴ καὶ αὐτὴ περὶ τὴν οἰκείαν κατάληψιν, οὔτε ἄδηλον οὔτ' ἄτακτον οὖσαν, ἀεὶ καὶ ὡσαύτως ἔχειν, ὅπερ ἐστὶν ἴδιον ἐπιστήμης. εὕρηταί γε μὴν τὸ τοιοῦτον ὑπέρσεμνον ὄντως μάθημα

25-27 καὶ τί τῶν - κεφάλαιον πρῶτον om. VM. 27 ἐπιστήμη] τέχνη VM. 28 ἔτι δ' VM. 30-31 τιμιωτάτης R, superscr. man. 2 -τέρας. 31 τῆς περὶ τῆς π. VM. 36 τε om. VM. 37 οὔτ'] οὔτε MV.

παρὰ τῶν τοῦ Σήθ, ἑνὸς τῶν υἱῶν Ἀδάμ, ἀπογόνων, ὥς ὅ τε παλαιὸς ἐκ πατέρων λόγος ἔχει καὶ ἀληθῶς ἔχει. καὶ μέντοι καὶ Ἰώσηπος φιλαλήθης ἀνὴρ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν ἀρχαιολογίᾳ συγγράφεται. μιμηταὶ γὰρ οὗτοι τοῦ ἑαυτῶν γεγονότες γεννήτορος σοφίαν μὲν τὴν περὶ τὰ οὐράνια καὶ τὴν τούτων διακόσμησιν ἐπενόησαν, πρῶτοι γραμμάτων ἐφευρόντες τύπους καὶ τὰ ση[f. 230]μεῖα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰς τροπὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τὰς ἑβδομάδας καὶ τοῖς ἀπλανέσι τῶν ἀστέρων ἐπιθέντες ὀνόματα καὶ τοῖς πλανωμένοις. ὑπὲρ δὲ τοῦ μὴ διαφυγεῖν τοὺς ἀνθρώπους τὰ εὑρημένα, μηδὲ πρὶν εἰς γνῶσιν ἐλθεῖν φθαρῆναι, προειρηκότος Ἀδὰμ ἀφανισμὸν ἔσεσθαι τῶν ὅλων, τὸν μὲν κατ' ἰσχὺν πυρός, τὸν ἕτερον δὲ κατὰ βίαν καὶ πλῆθος ὕδατος, στήλας ποιησάμενοι δύο, τὴν μὲν ἐκ πλίνθου, τὴν ἑτέραν δὲ ἐκ λίθου, ἀμφοτέραις τὰ εὑρημένα ἐνέγραψαν, ἵνα τῆς πλινθίνης ὑπὸ τῆς ἐπομβρίας ἀφανισθείσης ἡ λιθίνη μείνασα ἅπαντα δοίη τοῖς ἀνθρώποις μαθεῖν τὰ ἐγγεγραμμένα δηλοῦσα καὶ πλινθίνην ὑπ' αὐτῶν ἀνατεθῆναι. ἣν δὴ καὶ μένειν κατὰ τὴν Συριάδα γῆν ἄχρις ἐκείνου φησί, λέγω δὴ τὴν λιθίνην. τῆς δὲ γῆς ἐπομβρίᾳ κατακλυσθείσης καὶ μόνου Νῶε περισωθέντος, ἀρχηγοῦ τε καταστάντος δευτέρου κόσμου καὶ δὴ τῶν ἀπ' ἐκείνου διὰ τὴν ἣν ἐπενόησαν τόλμαν οἰκοδομοῦντες τὸν πύργον συγχυθέντων τὴν γλῶτταν, ἅτε δὴ κακῶς καὶ ἀθέως ὁμοφωνούντων, μόνος Ἀρφαξὰδ τὴν οἰκείαν διατηρήσας Χαλδαίων πρόγονος ἐχρημάτισεν. οἱ δὲ φύσεως ἀγαθῆς γεγονότες καὶ τἀπὶ τῆς λιθίνης στήλης εὑρηκότες ἐγγεγραμμένα τὴν τῶν οὐρανίων συνεγράψαντο ἐπιστήμην, τοσοῦτον θαυμασθέντες παρὰ πᾶσιν ἐπὶ σοφίᾳ, ὥστε καὶ τοὺς αὐτῶν φιλοσόφους περὶ ἀστρονομίαν τὸ πλέον ἔχοντας καὶ γενεθλιαλογεῖν ἤδη προσποιουμένους Χαλδαίους προσαγορεύεσθαι Στράβων γεωγραφῶν φησι, τῷ κοινῷ τοῦ γένους ὀνόματι κατ' ἐξοχὴν ὀνομαζομένους, οἰκοῦντας μὲν τῆς Βαβυλωνίας χώραν αὐτοῖς εἰς κατοικίαν ἀφωρισμένην, πλησιάζουσαν τοῖς τε Ἄραψι καὶ τῇ κατὰ Πέρσας λεγομένῃ θαλάσσῃ. εἰς πλείω δὲ γένη διῃρημένους καὶ τοὺς μὲν Ὀρχηνούς, τοὺς δὲ καλουμένους Βορσιππηνοὺς καὶ ἄλλους ἄλλως ὡσὰν κατὰ αἱρέσεις ἄλλα καὶ ἄλλα περὶ τῶν αὐτῶν ἔχοντας δόγματα. ἐν οἷς ἄλλοι τε πλεῖστοι γεγόνασιν ἀξιόλογοι ἄνδρες καὶ μάλιστα Ζωροάστρης καὶ μετ' ἐκεῖνον Ὀ<σ>τάνης, ὅ τε Κιδηνᾶς καὶ ὁ Ναβουριανὸς καὶ

1 De Seth astrologiae inventore cf. *Catal.* VII, p. 87. 2 πάτρων V, Πατρῶν M. Ex Iosepho, *Arch.*, I, 1, 3, § 68-70. 9 μὴ δέ V. 11 τὸν δὲ ἕτερον VM. 12 τὴν δ' ἑτέραν M, δέ om. V. 13 προσέγραψαν VM. 14 δοίη μαθεῖν τ. ἀ. VM. 16 Συρίδα VM. 17 Νοέ V. 19 τολμάν V. οἰκοδομούντων VM. 21 Χαλδαίω πρόγονος V, in marg coni. V Χαλδαίων πρόγονος ἐγένετο. ἐχρημάτισεν om. VM. 22 τὰ ἐπί VM. τῆς om. VM. εὑρόντες VM. 26 Ex Strabone XVI, 6, p. 739 C. 29 Ἄρραψι R. 31 Βορσοππινούς R, Βορσιππινούς V, Βορσιππίνους M. 31-32 καθ' αἱρ. VM. 33 Ζωροαστρής V. Zoroastris et Hostanis nomina in Strab. desunt. 34 Ὀτάνης RVM. ὁ (ante Ναβ.) om. VM.

σὺν αὐτοῖς ὁ Σουδῖνος. ἀλλὰ καὶ Σέλευκος ἀπὸ Σελευκίας Χαλδαῖος καὶ οὗτός ἐστιν. ἐκ τούτων τὸ παλαιὸν ὁ μέγας γενόμενος Ἀβραὰμ καὶ πρῶτος θεὸν τῶν ὅλων δημιουργὸν ἐγνωκὼς τοῖς τε τῆς γῆς καὶ θαλάσσης παθήμασι καὶ τοῖς περὶ τὸν Ἥλιον καὶ Σελήνην καὶ πᾶσι τοῖς κατ᾿ οὐρανὸν συμβαίνουσι συλλογισάμενος· καὶ τούτῳ δὴ προσδραμὼν ἑτοίμως καλοῦντι καὶ εἰς Αἴγυπτον ἀκολουθήσας κατάγοντι κἀκεῖ τοῖς λογιωτάτοις Αἰγυπτίων διαφόροις ἔθεσιν ἀρεσκομένοις καὶ τὰ παρ᾿ ἀλλήλοις ἐκφαυλίζουσι νόμιμα καὶ διὰ τοῦτο δυσμενῶς πρὸς ἀλλήλους ἔχουσι συντυχὼν ἑκάστοις αὐτῶν διαπτύει μέν, οὓς ἐποιοῦντο λόγους περὶ τῶν ἰδίων κενοὺς καὶ μηδὲν ἔχοντας ἀληθὲς ἀποφαίνων. θαυμασθεὶς δὲ παρ᾿ αὐτῶν ἐν ταῖς συνουσίαις ὡς συνετώτατος καὶ δεινὸς ἀνήρ, οὐ νοῆσαι μόνον, ἀλλὰ καὶ πεῖσαι λέγων, περὶ ὧν ἂν ἐπιχειρήσειε διδάσκειν τήν τε ἀριθμητικὴν αὐτοῖς χαρίζεται καὶ τὰ περὶ ἀστρονομίας παραδίδωσιν. οὗτοι δὲ γνωριμώτατοι διὰ σοφίαν ἐν πᾶσι γενόμενοι καὶ τὸν Ἑρμῆν, ὃν δὴ καὶ Τρισμέγιστον ὠνομάσθαι φασίν, ἄνδρα τῶν ἐν αὐτοῖς ἄκρων ἐν μαθηματικῇ, πολλούς τε σὺν ἐκείνῳ καὶ ἄλλους Αἰγύπτου παῖδας τοὺς κεκλημένους παρ᾿ ἐκείνοις προφήτας ἔσχον, οὐκ ἀθαύμαστον παρὰ πᾶσιν ἐπὶ παιδείᾳ λαχόντες ὄνομα, οἱ τὸ πρῶτον Ἀβραὰμ τῷ προπάτορι καὶ Χαλδαίῳ τῷ ὄντι σοφῷ μαθητεύσαντες. πρὸ γὰρ τῆς αὐτοῦ παρουσίας εἰς Αἴγυπτον τούτων ἀμαθῶς εἶχον φησίν.

Ἐκ Χαλδαίων δὲ ταῦτ᾿ ἐφοίτησεν εἰς Αἴγυπτον, ὅθεν ἦλθε καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας. Πυθαγόρας γὰρ [f. 230ᵛ] ὁ Μνησάρχου καὶ Σάμιος καὶ Φερεκύδης ὁ Σύριος καὶ Ἀναξαγόρας ὁ Ἡγησιβούλου ὁ Κλαζομένιος, ἔτι τε Θαλῆς ὁ Μιλήσιος καὶ Σόλων ὁ τῶν Ἀθήνησι νόμων εὑρετὴς καὶ μὲν καὶ Πλάτων ὁ τοῦ Ἀρίστωνος ἄχρι καὶ τῆς Αἰγυπτίων φιλομαθίας χάριν παρελθόντες καὶ παρ᾿ αὐτῶν διδαχθέντες τὴν μαθηματικὴν τοῖς ἄλλοις παραδεδώκεσαν ἐπιστήμην.

Καὶ δὴ πολλοὶ μὲν ἐν Ἕλλησι καὶ ἄλλοι γεγόνασι τὴν τοιαύτην εἰς ἄκρον ἐξασκήσαντες θεωρίαν καὶ Χαλδαίους πολλῷ τῷ μέσῳ καὶ Αἰγυπτίους ὑπερβαλόντες καὶ μάλιστα πάντων ὁ πάντων μάλιστα φιλόπονός τε καὶ φιλαλήθης ἀνὴρ Ἵππαρχος, ᾗ φησι Πτολεμαῖος, και μέντοι Πάππος τε καὶ Θέων, οἱ Πτολεμαϊκοὶ φάναι διάδοχοι. ὁ δὲ δὴ Κλαύδιος οὑτοσὶ Πτολεμαῖος καὶ Πτολεμαΐδος μὲν ἐκφὺς τῆς ἐν Θηβαΐδι καλουμένης Ἑρμείῳ, Αἰλίῳ δὲ Ἀντωνίνῳ βασιλεῖ Ῥωμαίων σύγχρονος γεγονώς, κατὰ πάντων τὰ πρῶτα φέρεται. πάσης μέν, ὡς

1 Σέλευκος ἀπό om. M. 4 τῆς περί M, corr. in marg. in τοῖς περί. 5 λογισάμενος V M. 13 ἐπιχειρήσεις M. 14 τά om. V M. 16 φασίν] φησί V M. τῶν] τόν V. ἄκρον V M. 18-19 λαχόντας V M. 22 καὶ ἐκ X. V M. δέ om. V M. ἐφοίτησαν V M. ἦλθεν εἰς U. 24 Ἡγεσιβούλου V M. 25 καί om. M. καὶ Σ.] ὁ Σ. V. 26 ἐφευρέτης V M. καί (post ἄχρι) om. V M. Αἰγύπτου V M. 30 ἐξησκήσαντες V M. 31 ὑπερβάλλοντες V M. 32 ᾗ] ὥς V M. 33 φάναι corr. V M in marg. in φανοί. 35 Ἑρμείου R V M, corr. U. Ἀντωνίῳ corr. V M in marg. in Ἀντωνίνῳ.

αὐτὸς γράφων ἐν πρώτοις παραδηλοῖ, μαθηματικῆς θεωρίας ἐπιμεληθείς, ἐξαιρέτως δὲ τῆς περὶ τὰ θεῖα κατανοουμένης καὶ τὰ οὐράνια καὶ ταὐτὸν ἐν τρισὶ καὶ δέκα τοῖς τῆς Μαθηματικῆς καὶ Μεγάλης Συντάξεως κάλλιστά τε καὶ ὑψηλότατα παραδοὺς βιβλίοις καὶ μὴν καὶ μετὰ τοσῆσδε τῶν ὀνομάτων εὐγενείας καὶ χάριτος καὶ ῥυθμοῦ καὶ τόνου ὡς ὑπερβάλλειν σχεδὸν τοὺς ὁρμωμένους ἐντεῦθεν καὶ γλώττης μόνον ἀττικιζούσης δοκεῖν φροντίζειν. ἣ δὴ καὶ μεγάλη καλεῖσθαι μόνη τῶν ἁπασῶν ἐκληρώσατο διά τε τὴν σεμνότητα καὶ τάξίωμα τῶν ὑψηλῶν καὶ μεγάλων λόγων τῶν ἐν αὐτῇ περὶ τὴν κατ᾽ οὐρανον θεωρίαν ἔχουσα τὸν σκοπόν. περιέχει γὰρ ἐν μὲν τοῖς πρώτοις δυσὶ βιβλίοις τήν τε καθόλου τῆς γῆς ὅλης σχέσιν πρὸς ὅλον τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν λόγον τὸν περὶ τῆς τοῦ λοξοῦ κύκλου θέσεως καὶ τῶν τόπων τῆς καθ᾽ ἡμᾶς οἰκουμένης, ἔτι τε τῆς πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν καθ᾽ ἕκαστον ὁρίζοντα παρὰ τὰς ἐγκλίσεις γινομένης ἐν ταῖς τάξεσι διαφορᾶς. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τὴν ἡλιακὴν κίνησιν, ἐν δὲ τῷ τετάρτῳ καὶ πέμπτῳ τὴν σεληνιακήν, ἐν δὲ τῷ ἕκτῳ τὰ ταύταις ἐπισυμβαίνοντα, συνοδικάς τέ φημι καὶ πανσεληνιακὰς συζυγίας καὶ τοὺς ἄλλους, οὓς πρὸς τὸν Ἥλιον ἡ Σελήνη ποιεῖται σχηματισμούς, ἔτι γε μὴν καὶ τὰς ἐκλειπτικὰς φαντασίας τε καὶ παθήματα, ἐν δὲ τῷ ἑβδόμῳ καὶ ὀγδόῳ τὰ περὶ τῆς τῶν ἀπλανῶν καλουμένων σφαίρας, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς πέντε βιβλίοις τὰ περὶ τῶν πέντε πλανήτων προσαγορευομένων. ἕκαστα δὲ τούτων, ὥς φησιν ἐν τῷ τοῦ πρώτου δευτέρῳ, δείκνυσιν ὁ σοφὸς Πτολεμαῖος, ἀρχαῖς μὲν καὶ ὥσπερ θεμελίοις εις τὴν ἀνεύρεσιν χρώμενος τοῖς ἐναργέσι φαινομένοις καὶ ταῖς ἀδιστάκτοις τῶν τε πρὸ ἐκείνου καὶ των κατ᾽ ἐκεῖνον τηρήσεων. τὰς δ᾽ ἐφεξῆς τῶν καταλήψεων ἐφαρμόζων διὰ τῶν ἐν ταῖς γραμμικαῖς ἐφόδοις ἀποδείξεων.

Κεφάλαιον δεύτερον. Περὶ πολλαπλασιασμῶν μοιρῶν τε καὶ ζῳδίων εἴτ᾽ οὖν ὅλων καὶ μορίων.

Πρῶτον εἰπεῖν ὅτι τὸν ζῳδιακὸν καὶ λοξὸν καλούμενον κύκλον, μέγιστον ἐν τῇ οὐρανίῳ καθόλου τυγχάνοντα σφαίρᾳ...

[F. 350.] Τοῦ μεγάλου σακελλαρίου καὶ διδασκάλου τῶν διδασκάλων καὶ ἀρχιδιακόνου τοῦ εὐαγοῦς βασιλικοῦ κλήρου Θεοδώρου τοῦ Μελιτηνιώτου ἀστρονομικῆς τριβίβλου ἡ τρίτη ἣ ψηφοφοριῶν κατὰ Πέρσας διάταξις.

Τριάδος τῆς μακαρίας, παντοδυνάμου τε καὶ ἁγίας καὶ ζωαρχικῆς, λέγω Πατρός <και> Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος, τῆς μιᾶς θεότητός τε

1-2 ἐπιμεληθεὶς θεωρίας VM. 2 δὲ τῆς] δὲ καὶ τῆς VM. 3 ταὐτόν] ταύτην RVM. 3-4 συνάξεως M. 4 παραδιδούς VM. βίβλοις VM. καί (post μήν) om. V. καὶ μετὰ] περί M. 6 μόνης VM. 10 ἔχουσαν V. π. μὲν γάρ VM. 12 τὸν τόπον corr. VM in marg. in τῶν τόπων. 14 γενομένης VM. 17-18 ἡ Σελήνη] ἢ Σελήνην VM. 19 τε om. VM. καὶ τὰ παθ. VM. 23 ἀνεύρησιν V. 25 τάς δέ VM. 26 Desin. VM. 36 καί add. U.

καὶ βασιλείας, παρ' ἧς ἅπαν δώρημα τέλειον ἀγαθή τε δόσις ὡς τῶν λογίων ἀκούομεν ἄνωθεν κάτεισι τοῦ παρόντος ἔργου συνεφαπτομένης ἡμῖν καὶ πλείστην ὅσην δωρουμένης ἐπικουρίαν, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ τῆς ἀστρονομικῆς τριβίβλου τὴν τῶν ψηφοφοριῶν εἰσαγωγὴν διαγράψαντες, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τὰς τῆς Μαθηματικῆς καὶ Μεγάλης Συντάξεως ψηφοφορίας δι' ἀκριβείας ὡς ἐνῆν ἐφοδεύσαντες, ἅμ' αὐταῖς καὶ τὰς τῶν προχείρων δι' ὑποδειγμάτων ἐκθέμενοι καὶ τὴν τούτων συμφωνίαν ἀκριβῶς ὑποδείξαντες, ἐνταῦθα, ἐν τῇ τρίτῃ δηλαδὴ καὶ λοιπῇ τῶν ὑποκειμένων, τὰς τῶν Περσικῶν προχείρων κανόνων ψηφοφορίας προήχθημεν ἀνατάξασθαι ἤδη μὲν καὶ ἄλλοις ἐσπουδασμένας, πλείονος δὲ ὅμως δεομένας τῆς σαφηνείας καὶ μάλιστα τῷ μὴ κατὰ τὴν προσήκουσαν αὐταῖς ἑρμηνείαν καθ' Ἕλληνας ἐκδεδόσθαι· ἃς ἡμεῖς ὡς ἂν οἷοί τε ὦμεν ἐκθεῖναι σαφῶς πειρασόμεθα.

Καὶ δὴ καὶ τὰς τῶν κανόνων ἐπιγραφὰς ἐπιγράψομεν ἀκολούθως τοῖς ἡμετέροις. δεῖ τοιγαροῦν προεκθέσθαι ταύτης τὴν τῶν κεφαλαίων ἔκθεσιν, ἀκριβῆ ταύτην ἐχούσης ἐπιγραφήν· Ἀστρονομικῆς τριβίβλου ἡ τρίτη ἢ ψηφοφοριῶν κατὰ Πέρσας διάταξις. ἔνεστι δ' ἐν τῷ συντάγματι τάδε.

Ἔκθεσις τῶν κεφαλαίων. Κεφάλαιον πρῶτον. Προδιάληψις ὁλοσχερὴς τῶν ὀφειλόντων προϋποκεῖσθαι.

Κεφάλαιον δεύτερον. Ἔκθεσις τῶν κατὰ Πέρσας προχείρων τῆς ἀστρονομίας κανόνων.

Κεφάλαιον τρίτον. Περὶ τῶν δ' κέντρων ἤτοι περσικῶν ἁπλῶν ἐτῶν τῶν τοῦ ἰνδικτιῶνος τε ἡμερῶν καὶ ἰσημερινῶν ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἔγγιστα παρελθούσης μεσημβρίας καὶ μήκους τῆς ὑποκειμένης πόλεως.

Κεφάλαιον τέταρτον. Ὅτι καὶ δι' ἑτέρας ἐφόδου τά τε ἁπλᾶ Περσικὰ ἔτη καὶ τοῦ μηνὸς τὰς ἡμέρας ἔστιν ἀνευρίσκειν.

Κεφάλαιον πέμπτον. Περὶ τῆς κατὰ μῆκος τοῦ Ἡλίου ψηφοφορίας.

Κεφάλαιον ἕκτον. Ὅτι οὐ δεῖ τὴν τῶν ὡρῶν διάκρισιν ποιεῖσθαι ὡς προδιακεκριμένων.

Κεφάλαιον ἕβδομον. Περὶ τῆς κατὰ μῆκος σεληνιακῆς ψηφοφορίας.

Κεφάλαιον ὄγδοον. Περὶ τῆς διορθώσεως τῶν ἐποχῶν Ἡλίου καὶ Σελήνης.

Κεφάλαιον ἔνατον. Περὶ τῆς τοῦ Ἡλίου λοξώσεως.

Κεφάλαιον δέκατον. Ψηφοφορία τῶν ἐκλειπτικῶν συνδέσμων τοῦ τε Ἀναβιβάζοντος καὶ τοῦ Καταβιβάζοντος.

Κεφάλαιον ἑνδέκατον. Περὶ τοῦ πλάτους τῆς Σελήνης.

Κεφάλαιον δωδέκατον. Περὶ τῆς τῶν πέντε πλανωμένων κατὰ μῆκος ψηφοφορίας.

15 ταύτης] ταύτην R, corr. U. 17 ψηφιφοριῶν R.

Κεφάλαιον τρίτον καὶ δέκατον. Περὶ τῶν κατὰ πλάτος ἀπὸ τοῦ διὰ μέσων τῶν ζῳδίων ἀποστάσεως τῶν τριῶν πλανωμένων Κρόνου, Διὸς καὶ Ἄρεως.

Κεφάλαιον τέταρτον καὶ δέκατον. Περὶ τοῦ πλάτους Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἑρμοῦ.

Κεφάλαιον πέμπτον καὶ δέκατον. Ψηφοφορία τοῦ Κάϊτ, ἀστέρος κακοποιοῦ παρ' Ἰνδοῖς.

Κεφάλαιον ἕκτον καὶ δέκατον. Περὶ τῶν κατὰ μῆκος καὶ πλάτος ἐποχῶν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων.

Κεφάλαιον ἕβδομον καὶ δέκατον. Περὶ συνόδων καὶ πανσελήνων.

Κεφάλαιον ὄγδοον καὶ δέκατον. Περὶ τῶν ἐκλειπτικῶν ὡρῶν Ἡλίου καὶ Σελήνης.

Κεφάλαιον ἔνατον καὶ δέκατον. Περὶ σεληνιακῶν ἐκλείψεων.

Κεφάλαιον εἰκοστόν. Περὶ ἡλιακῶν ἐκλείψεων.

Κεφάλαιον πρῶτον καὶ εἰκοστόν. Περὶ τῆς ἀπὸ ζῳδίου εἰς ζῴδιον μεταβάσεως Ἡλίου καὶ Σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν πλανωμένων καὶ ἔτι τοῦ Ἀναβιβάζοντος.

Κεφάλαιον δεύτερον καὶ εἰκοστόν. Ἔφοδος δι' ἧς ἔστι παραυξάνειν τοὺς τῶν ὁμαλῶν κινήσεων τῶν ἀστέρων κανόνας τῶν ἁπλῶν ἐτῶν.

Κεφάλαιον τρῖτον καὶ εἰκοστόν. Παράδοσις πῶς ἔστιν εὑρίσκειν ἑκάστου ὁποιουοῦν μηνὸς τὴν προκειμένην ἡμέραν, εἰς ποίαν τῶν τῆς ἑβδομάδος ἡμερῶν καταλήγει.

Κεφάλαιον τέταρτον καὶ εἰκοστόν. Μέθοδοι εἰς τὴν τοῦ σεβασμίου πάσχα καὶ μεγάλου κατάληψιν.

Κεφάλαιον πέμπτον καὶ εἰκοστόν. Ἐπίλογος.

[F. 350v.] Κεφάλαιον πρῶτον. Προδιάληψις ὁλοσχερὴς τῶν ὀφειλόντων προϋποκεῖσθαι.

Περὶ τῶν κατὰ τὸ κεφαλαιῶδες ὀφειλόντων προδιαληφθῆναι χρὴ προδιαλαβεῖν. τὰ δ' ἐστὶν ὅτι Πέρσαι τε καὶ πρὸ τούτων Ἄραβες παρ' Ἑλλήνων καὶ τῆς τοῦ θαυμαστοῦ Πτολεμαίου βίβλου τὴν περὶ τὰ θεῖα κατανοουμένην καὶ τὰ οὐράνια θεωρίαν διαδεξάμενοι, ταὐτὸν δ' εἰπεῖν, καὶ τὰ τῶν μαθημάτων λοιπὰ καὶ τοῦτο Πέρσαι φασὶ καὶ Ἄραβες μετὰ θαύματος τοῦ ἀνδρὸς μεμνημένοι τὴν ἐκείνου τε βίβλον ἀποσεμνύνοντες, μυζαστῆ[1] καλοῦντες αὐτὴν καὶ πολλὰ τῶν ταύτης καὶ σχεδὸν τὰ πάντα ταῖς σφῶν βίβλοις ἐγκαταμιγνύντες, θαυμαστοὶ τὰ

34-85 Ἄρραβες R, corr. U.

[1] Μυζαστῆ i. e. *migisti* vel *migasti*, unde occidentales *almagestum* effecere. [Gildemeister.]

εἰς ἐπιστήμην γεγόνασι. καὶ δὴ καὶ πλεῖστα συγγράμματα ταύτης πέρι πεποίηνται καὶ διαφόρους κανόνας τοὺς τῶν ἀστέρων παρόδων τούτους ἔν τε διαφόρων πόλεων μεσημβρινοῖς συστησάμενοι καὶ χρονικῶν ἀρχῶν παραδόσεσιν, ὧν καί τισι περιτετυχήκαμεν ἤδη, πρὸς τὴν ἡμετέραν γλῶτταν μετενηνεγμένοις σοφῶς ἄγαν ἐκτεθειμένοις. Πατανῆς[1] μὲν γάρ τις τῶν παρ' αὐτοῖς ἀστρολόγων, ἔτι τε Σάμψ Μπουχαρῆς[2] ὕστερον τὴν τῶν χρόνων ἐποχὴν τῶν ἰδίων κανόνων εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου, τρίτου ἀπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου Μακεδόνων βασιλέως, πεποίηνται καὶ τοὺς μὲν ἐξ ἐκείνου χρόνους Ῥωμαϊκούς. τὴν δὲ περὶ τούτων βίβλον Ζῆζι[3], τουτέστι Σύνταξιν, ὀνομάζουσιν. ὁ δέ γε Σαντζαρῆς[4] ἀστρολόγος ἀνήρ, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Ἀβδουραχμάνης ὁ Χωζηνὴς κατ' ἐκεῖνον δὴ τὸν χρόνον τὰς ἀρχὰς ὑποτίθενται τῆς τῶν ἀστέρων κινήσεως, ὅτε Μωάμεδ, ὁ ἀσεβὴς καὶ θεομισὴς ἀπὸ τοῦ Μακᾶ πρὸς Μαδιηναίαν πεπόρευται καί εἰσιν Ἀραβικὰ τὰ ἐκεῖθεν συναγόμενα ἔτη. Ἀλῆ δὲ τῷ Ἀβδουλουκαρεὶμ[5] καὶ μὴν καὶ τῷ Ἀλαῆ[6], τῷ τε Χουσάμη Σαλὰρ[7] καὶ τῷ Ἰσαχῆ[8] σοφωτά-

2 κανόνας - παρόδων] U coni. κακόνας τὰς τῶν ἀστέρων παρόδους περιέχοντας. 6 Σάμ R, ψ add. man. ead. 12 ὁ Χωζηνής] Ὀχωζηνής U. 14 Ἀρράβια R, Ἀραβία U, Ἀραβικά Cum.

---

[1] Πατανῆς: Al Battânî vel ut vulgo audire solet Albategnius, cuius integrum nomen est Muhamad ibn Ǧabir ibn Sinān al-harrânî al-battânî, diem obiit a. heg. 317 (929 p. Ch.). Eius tabulas memorat Haǧi-Khalfa [G.]. Cf. Suter, *Die Mathematiker und Astronomen der Araber*, p. 45, n° 89, et *Catal.*, I, p. 88, n. 1.

[2] Shems ed-dîn el Bochârî, cf. *Catal.*, I, p. 85, et Suter, *op. cit.*, p. 161, n° 397, p. 219 ss.

[3] Arabice *ziǧ* translatum est persico *zig* est canon astronomi, cf. quae explicat Gildemeisterus *l. c.*

[4] Σαντζάρης perperam nomen scriptoris prodit Theodorus, cum sit titulus libri « el ziǧ el zinǧari » tabularum quas condidit ʿAbderrahmān el Châzinî († 1186) et sultano Sinǧar b. Melikšāh ben Alp. Arslân dedicavit (cf. Gildemeisterum, *l. c.*, et Suter, *op. cit.*, p. 122, n° 293). Ex Sampsucharo, *Catal.*, I, p.89, n. 2, haec habet Theodorus.

[5] Farîd ed dîn Abû 'l Ḥasan Alî ben ʿAbdelkerîm el Sirwânî, quem tabulam confecisse Haǧi Khalfa testatur (n. 6957) [G.]. Cf. Suter, *op. cit.*, p. 218, et *Catal.*, I, p. 89, 17.

[6] Ἀλαῆ iterum non scriptor sed titulus libri decurtatus est « alziǧ al ʿalâi », hoc est tabularum in honorem viri illustris alicuius Alā el-daulah editarum, quarum complures Haǧi Khalfa memorat... [G.]. Opus fuit hoc ʿAbdelkerîm supra memorati, cf *Catal.*, I, p. 89, 17.

[7] ʿAlî ben Faḍlallâh Ḥošam ed-dîn el Salar. qui saeculo duodecimo p. C. vixisse videtur; cf. Suter, *op. cit.*, p. 195, n° 482.

[8] Ἰσαχῆ adiectivum ad titulum alicuius libri referendum videtur, qualis fuerit « al-ziǧ al-išaqî » [G]. Opus fuit hoc Chosami el Salar, cf. *Catal.*, I, p. 89, n. 18.

τοις ἀνδράσι καὶ τῷ Φεχίρ[1], σύν γε δὴ τῷ Ἀθυρατὶν[2] καὶ τῷ Μαχχὶ Ματριπῆ[3] καὶ τῷ ΧοντΖὰ Νασύρῃ[4] πᾶσαν λογικὴν παιδείαν εἰς ἄκρον ἐξησκημένοις ἐν τοῖς οἰκείοις αὐτῶν κανόσιν, αἱ ἀρχαὶ τῶν ἐπιλογισμῶν ὑποτίθενται κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος Ἰασδαγέρδου Σαριὰρ τοῦ Μεστρέ[5], βασιλέως Περσῶν, Περσικοῖς χρωμένοις τοῖς ἔτεσιν. ὅπερ δὴ ἔτος ἐστὶν ͵ϛρλθʹ ἀπὸ τῆς τοῦ πρώτου ἐνιαυτοῦ παραγωγῆς. καθ' ὃν χρόνον καὶ ἡ τῶν προκειμένων κανόνων σύστασις γέγονεν ἐν τῇ τοῦ κατὰ Πέρσας Φαρουαρτῆ μηνὸς νεομηνίᾳ εἰς τὴν ἐν τῇ Τυβήνῃ[6] λεγομένῃ πόλει μεσημβρίαν κατὰ μῆκος ἀπεχούσῃ οβʹ μοίρας ἀπὸ τοῦ ΝτΖαΐτ Χαλιλάτ[7], ὥς φασι Πέρσαι, τουτέστιν ἀπὸ τῆς δυτικῆς ἄκρας θαλάσσης. καὶ ὅτι κατὰ Πέρσας οἱ μῆνες οὕτω κατονομάΖονται Φαρουαρτής, Ἀρτιπεέστ, Χορτάτ, Τυρμά, Μερτάτ, Σαχριούρ, Μέχερμα, Ἀπάν, Ἄδερ, Δῆμα, Πεχμάν, Ἀσφαντάρ, Μασιαρχά, ὃς καὶ κλοπιμαῖος καλεῖται. ἔτι τε κατὰ Ῥωμαίους καὶ Ἕλληνας ὁ ἐνιαυτὸς τξεʹ ἡμερῶν ἐστι καὶ τετάρτου μέρους ἡμέρας, κατὰ δὲ Πέρσας, ὥσπερ δὴ καὶ κατ' Αἰγυπτίους, τξεʹ μόνων ἡμερῶν ἕκαστον μῆνα τῶν παρ' αὐτοῖς ἡμερῶν λογιΖομένους λʹ καὶ εʹ μόνον τὸν κλοπιμαῖον. ὡς ἐντεῦθεν ἀκολουθεῖν ἐξ ἀνάγκης κατὰ τέσσαρα ἔτη συντιθεμένων τῶν τοιούτων τεταρτημορίων τὸ τῶν Περσῶν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἔτους ἐν ἡμέρᾳ προλαμβάνειν μιᾷ. κατὰ δὲ ͵αυξʹ ἐν ὁλοκλήρῳ Περσικῷ ἔτει καὶ πάλιν ἅμα τὴν τοῦ χρόνου

3 οἰκοίοις R, corr. U. 9 ἀπεχούσῃ] ἀπέχουσαν R, corr. U. 12 Ἀρτιπέσστ U.

---

[1] Φεχίρ decurtatum existimo esse nomen « Fachra ed dîn » duos eo nomine utrumque Naṣîr ed-dîn el Tûsî socium Hağî-Khalfa affert [G.]; cf. supra *Catal.*, I, p. 89, 20: infra n. 7.

[2] Aṯîr ed-dîn el Muffaḍḍal ben Omar el-Abahrî qui diem obiisse circa a. 1262 videtur; cf. Gildem., *l. c.*, et Suter, *op. cit.*, p, 245, nº 364.

[3] Sine dubio Moḥjî ed-dîn el Maghrebi (Jaḥjā ben Muhamed ben Abî 'l-Shukr); cf. Gildem.; Suter, p. 155, nº 376, et infra n. 8.

[4] Hoğa (magister) Naṣîr ed-dîn el Tûsî (Muhamed ben el Ḥasan), celeberrimus astronomiae auctor († a. 1273 p. C.) quo curam agente Hulagu, Mongolorum rex, turrem sideribus observandis aedificari iussit. Horum studiorum fructus in tabulas regis gratia « alzîg alil Khâni » dictas relati sunt, quarum summa fuit auctoritas [G.]. « *Zu den astronomen die an dieser Sternwarte unter Nasir ed-dins Leitung die Beobachtungen für die Herstellung der berühmten Ilchânischen Tafeln machten gehörten...* Fachr ed-dîn el-Chalâti; Fachr ed-dîn el-Merâgî [supra n. 5] *und der Spanier* Moḥjî ed-dîn el-Maghrebî [supra n. 7]. Suter, *op. cit.*, p. 147.

[5] Yazdajîrd ben Sharyâr ben Kisrâ Parwîz anno 632 p. C. n. rex Persarum factus. Μεστρὲ pro Κερσὲ scriptum esse videtur.

[6] Τυβήνη, si recte nomen interpretatus est Gildemeisterus, est urbs Tovîn vel Dōvîn in Armenia, sed canones libri 'alzîğ' alîlkhâni revera in urbe Merâgha condita sunt (Suter, p. 147). Haeremus.

[7] ΝτΖαΐτ Χαλιλάτ vel potius ντΖαὴρ Χαλιδάτ sunt ğazaïr Khālidât h. e. « insulae sempiternae » unde Arabes, ut a beatorum insulis Ptolemaeus, longitudinis gradus numerare plerumque solebant [G.].

ποιεῖν ἀρχὴν Πέρσας τε καὶ ἡμᾶς μετὰ δὲ παραδρομὴν τεσσάρων ἐνιαυτῶν αὖθις ἄρχεσθαι προλαμβάνειν ἡμέρᾳ μιᾷ τοὺς Πέρσας καὶ ἑξῆς πάλιν ἀκολούθως. γέγονε δὲ [f. 351] ἡ εἰρημένη διὰ ͵αυξ' ἐτῶν ἀποκατάστασις ἀπό τινος ἀρχῆς χρόνου πρὸ τζ' ἐτῶν τῆς ἀρχῆς τῆς τοῦ Ἰασδαγέρδου βασιλείας ὡς ἐκ τούτου πάλιν τοῦ χρόνου τὴν ἀρχὴν εἰληφέναι τοὺς Πέρσας κατὰ τέσσαρα ἔτη τῇ μιᾷ ἡμέρᾳ προλαμβάνειν ἡμῶν.

Περιέχουσι δὲ τῶν εἰρημένων τῶνδε κανόνων ὁ μὲν πρῶτος τοὺς τοῦ μήκους τε καὶ πλάτους τῶν πόλεων ἀριθμούς. οἱ δὲ μετ' αὐτὸν τὰς ὁμαλὰς παρόδους ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἔτι τοῦ Ἀναβιβάζοντος καὶ τῶν λοιπῶν πλανωμένων, ἐνιαυτῶν τε καὶ μηνῶν καὶ ἡμερῶν καὶ ὡρῶν καὶ τὰς διαφορὰς τοῦ μήκους τῶν πόλεων. οἱ δὲ ἐφεξῆς τούτων ἑκάστοις τὰς διὰ τῆς ψηφοφορίας τῶν κατὰ μῆκος παρόδων ἑκάστου τῶν πλανωμένων διακρίσεις, συνημμένοι δέ εἰσι τούτοις καὶ οἱ τὰς πλατικὰς κινήσεις αὐτῶν περιέχοντες. οἱ δὲ μετὰ τοὺς εἰρημένους κανόνας περιέχουσι τὴν τοῦ Κάϊτ [1], ἀστέρος κακοποιοῦ παρ' Ἰνδοῖς νομιζομένου, κίνησιν καὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων τὰς κατὰ μῆκος καὶ πλάτος ἐποχάς. τῶν δὲ ἐφεξῆς ἐκτεθειμένων κανονίων τὰ μὲν ἑπτὰ πρῶτα χρήσιμα ἔν τε συνόδοις καὶ πανσελήνοις τὰ δὲ μετ' ἐκεῖνα περιέχει τά τε μεγέθη καὶ τὰς ὥρας τῶν σεληνιακῶν ἐκλείψεων. οἱ δὲ τούτοις συνημμένοι κανόνες δύο περιέχουσι τήν τε τῶν ὡρῶν τῆς ὄψεως διόρθωσιν, δηλονότι τὴν ἀπὸ τῆς κατὰ μῆκος παραλλάξεως τῆς σελήνης καὶ τὰς πλατικὰς αὐτῆς παραλλάξεις ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς κλίματι, τῷ διὰ τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων, τῆς τοῦ Κωνσταντίνου μεγαλοπόλεως. τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἐπὶ πᾶσι κανόνια τέτακται τῶν ἡλιακῶν ἐκλείψεων ἕνεκεν καὶ τελευταῖον τό τε τῶν ὡρῶν τοῦ μήκους τῆς μεταβάσεως τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τῶν ὡριαίων λεπτῶν καὶ μεθ' ὅλα τὸ τῆς τοῦ σεβασμίου καὶ μεγάλου πάσχα εὑρέσεως καὶ ἔστιν ἡ τῶν κανονίων ἔκθεσις τοιαύτη.

12 τὰς διαφοράς] τῆς διαφορᾶς R, corr. U. 22 ὄψεως] « sic cod., infra fol. 402ᵛ et 403ʳ inter tabulas eclipsium lunarium laterculi sunt, quibus inscribitur Κανόνιον διορθώσεως τῶν ὡρῶν τῆς κρύψεως τοῦ ἡλίου τουτέστι παράλλαξις τοῦ μήκους τῆς σελήνης ἤτοι τῆς ὄψεως » U. 25 ἐκλείψεων R, ἐκλείψειν U.

---

[1] « Kaïd », apud Arabes raro memoratum, non aliud esse videtur atque nodus lunaris descendens, quem vulgo caudam draconis vocant (Καταβιβάζων). Cf. Gildem., *l. c.*

ADDENDA ET CORRIGENDA

P. 8, f. 12. Ut ex excerptis meis video, hoc fragmentum finis libri Stephani philosophi (v. Cumont, *Catal.* II, p. 181) est. Cum mihi partem tantum huius excerpti descripserim neque photogramma usque hodie acceperim, haec pauca edere potui : καὶ παραυτίκα νιφετῶν γινομένων καὶ ἐπιχωννυμένης τῆς χιόνος <ἐπὶ> τὸν κεκαυμένον τόπον ἔχιδναι καὶ ἀσπίδες γεννῶνται. καὶ ἄλλων δὲ ζῴων οὐκ εὐαριθμήτων αὐτόματος ἡ γένεσις, ἃ ἀπαριθμεῖν δύσεργόν ἐστιν μήτοι γε καὶ γράφειν. οὐ μόνον δὲ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ζῷα τοιαύτην ἔσχον καὶ ἔχουσι γένεσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶν εἶδος ἐπὶ τῆς γῆς διὰ σήψεως γέγονε καὶ πεποίηται πρὸς τὰς τῶν γενῶν διαφορὰς κατὰ τὴν ἀστρομοιρικὴν θέσιν ...... ταῦτα νῦν διὰ βραχέων ὑπεδείξαμεν διὰ τοὺς εἰς τοιαῦτα ἀμφισβητοῦντας, τοῦτο σαφῶς ἐπιστάμενοι, ὅτι ἡ τελεία γνῶσις καὶ ἀληθεστάτη τοῦ Θεοῦ καὶ μόνου ἐστίν, ἄνθρωποι δὲ διὰ στοιχείων καὶ ἀστέρων τεκμαιρόμενοι ἐκ μέρος γινώσκουσι καὶ ἐκ μέρους προλέγουσι. Spero me photogramma nactum brevi hoc capitulum alio loco edere posse.

P. 34, f. 104. Ζωροάστρου. Legendum est Paris. 2417, f. 35 et 176v.

P. 76. De Dionysii ad Philippum epistula conf. H. Diels, *Elementum*, p. 61 sq.

INDEX CODICUM

Consensus Numerorum.

Vaticani	175	=	cod.	16
»	216	=	»	17
»	662	=	»	18
»	1048	=	»	19
»	1056	=	»	20
»	1059	=	»	21
»	1314	=	»	22
»	1347	=	»	23
»	1379	=	»	24
»	1384	=	»	25

S(criptores) P(ossessores) codicum.

Albertus Pius, cod. 22 (P.), cf. p. 70.
Catrarius Johannes, cod. 16 (S.), cf. p. 4.
Chortasmenus Johannes, cod. 21 (S.), cf. p. 64.
Chrysococes, cod. 23 (S.), cf. p. 71.
Cotrones v. Catrarius.
Philelphus, cod. 23 (P.), cf. p. 71.
Ursinus Fulvius, cod. 22 (P.), cf. p. 70.
cod. 23 (S. et P.), cf. p. 71.
cod. 24 (P.), cf. p. 71.
cod. 25 (P.), cf. p. 72.

Annorum notae in codicibus obviae.

A. 618	=	cod.	21	(f. 523)
A. 1156	=	»	20	(f. 30ʳ)
A. 1161	=	»	20	(f. 31)

A. 1322	=	cod.	16 (f. 158v)
A. 1337	=	»	16 (f. 1)
A. 1342	=	»	17
A. 1346 sq.	=	»	21 (f. 315)
A. 1378	=	»	21 (f. 512)
A. 1409 sqq.	=	»	21 (f. 11v)
A. 1466	=	»	25 (f. 76v)

INDICES NOMINUM

Numeri priores paginam et versum designant, posteriores uncis inclusi codicem et folium. Adn. = adnotatio, app. = apparatus criticus.

I. NOMINA AUCTORUM

II. NOMINA CETERA

INDEX GRAMMATICUS

VOCABULA RARIORA VEL NOVA. GRAMMATICA NOTABILIORA

TABULA ARGUMENTI

CATALOGUS CODICUM

APPENDIX

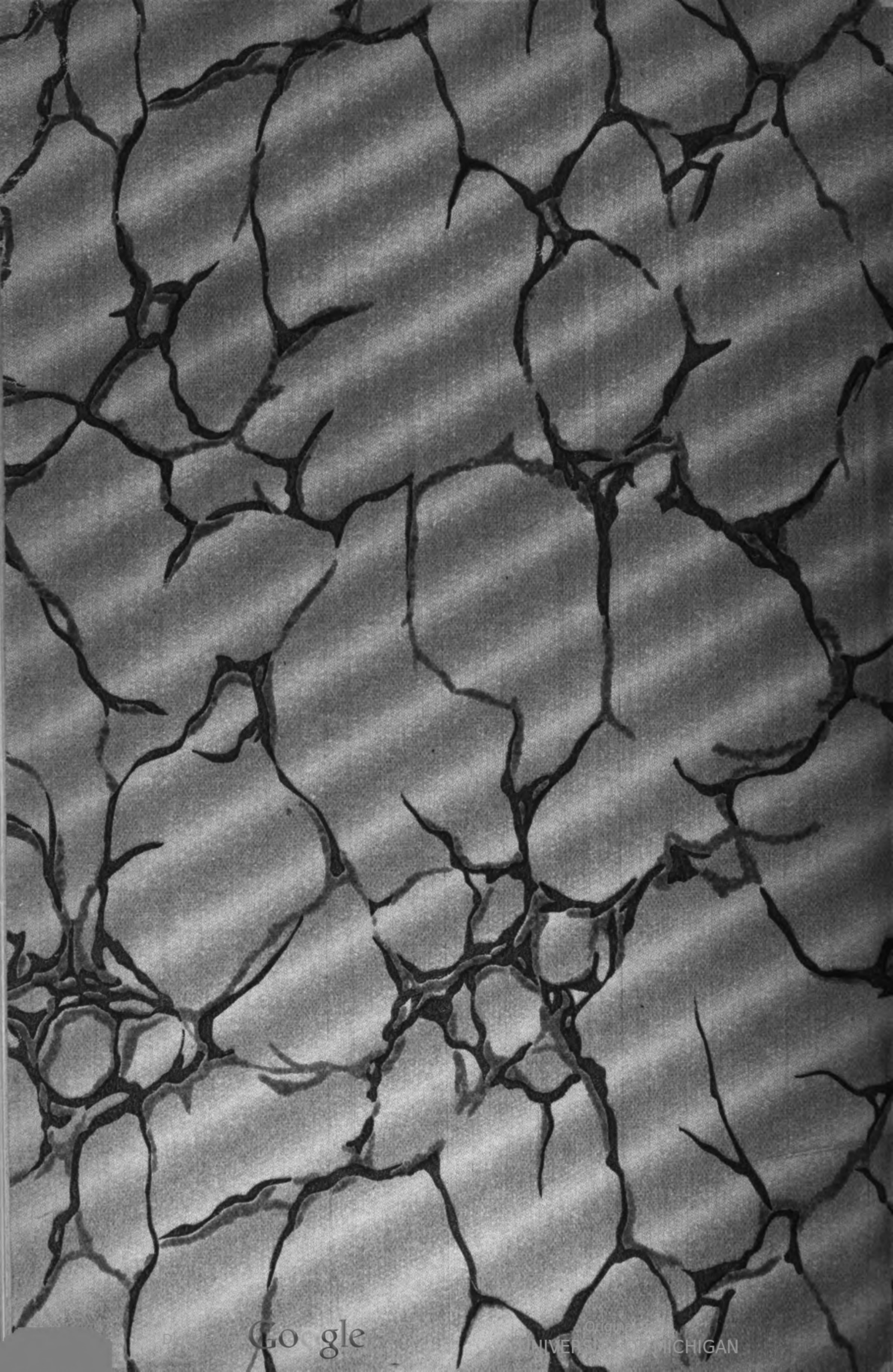
Excerptum ex codice 17 (Vatic. gr. 216)

Excerpta ex codice 20 (Vatic. gr. 1056)

Excerpta ex codice 21 (Vatic. gr. 1059)

INDICES

BRUXELLES. — IMP. POLLEUNIS ET CEUTERICK, 37, RUE DES URSULINES,
DREESEN ET DE SMET, SUCCESSEURS.

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 05448 9854

